Záhonyi Árpád Vezér Általános Iskola és
Alapfokú Művészeti Iskola
4625 Záhony, József Attila út 48.

ZÁHONYI ÁRPÁD VEZÉR ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

(2023)

Felülvizsgálva: 2024. szeptember 09.

Tartalomjegyzék

Bevezetés **7**

A pedagógiai program törvényi háttere **7**

Az iskola pedagógiai programja meghatározza 8

Küldetésnyilatkozat **8**

Jövőkép **8**

Intézményi helyzetkép **9**

Az iskola jogállása, tevékenysége **10**

NEVELÉSI PROGRAM **12**

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eljárásai, eszközei **13**

1.1 Az iskola a nevelés terén alapvető pedagógiai értéknek tekinti az alábbi feladatok megvalósítását: 13

1.2 Az iskolai nevelés-oktatás alapvető céljai, feladatai 13

1.3 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eljárásai, eszközei, a kulcskompetenciák fejlesztésében 17

2. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása(2020) **28**

3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása(2012) **33**

3.1 Fejlesztési területek, nevelési célok 33
3.2 Kulcskompetenciák 41

4. A képzés rendje **49**

4.1 A képzés szakaszai 49

4.2 Képzési specialitások 50

4.3 Tanórán kívüli foglalkozások 50
4.3.1 Egyéb foglalkozások 50
4.3.2 Alapfokú művészetoktatás 51

5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok **51**

5.1 Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos alapelvek, célok, feladatok, eljárások, eszközök 53

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység **60**

6.1 Tehetséggondozás, képességfejlesztés 60

6.2 Esélyegyenlőtlenségekből adódó nehézségek enyhítése – felzárkóztatás 61

6.3 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység 64

6.4 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása 65

6.5 A gyermek- és ifjúságvédelem iskolai feladatai 67

7. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok **69**

7.1 Közösségfejlesztés 69
7.2 A pedagógusok helyi intézményi feladatai a nevelés-oktatás folyamatában 70
7.3 Az osztályfőnöki munka nevelési tartalmai 72
7.4 Az osztályfőnöki megbízatással kapcsolatos feladatok 73

8. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok 74
8.1 A szülők, tanulók és pedagógusok együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei 74
8.2 Kapcsolat a tanulókkal 75
8.3 Kapcsolat a nevelésben együttműködő intézményekkel 76

9. Teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok 77

10. Egészségnevelés 78
Az iskola egészségnevelési programja 79
Az egészségnevelés várható eredményei 82
Komplex intézményi mozgásprogram 83
10.1 Az intézményben folyó egészségnevelési szemléletformálás és prevenció 86

11. Elsősegély - nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv 88

12. Környezeti nevelés 89
12.1 A környezettudatosságra nevelés célja 89
12.2 Az iskolai környezetvédelemmel összefüggő feladatok 89
12.3 Célok, feladatok 89
12.4 Módszerek, tanulásszervezési formák 90
12.5 A környezeti nevelés színterei 91
12.6 A környezeti nevelés tanítási órán kívüli lehetőségei 91
Az iskolai környezet kialakításában és az iskola működtetésében rejlő környezeti nevelési lehetőségek 96
12.7 A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos feladatok 98

13. Közlekedési nevelés 100

14. Társadalmi bűnmegelőzés, áldozattá válás 100

15. Erőszakmentes, konfliktuskezelő technikák 101

16. Hagyományok, éves rendezvények 102

17. EFOP-3.3.5-17-2017-00027 azonosító számú projekt – a Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program 105

18. Lázár Ervin Program 106

HELYI TANTERV 108

Bevezető 109

A Nat, a kerettantervek és a helyi szintű szabályozás 109

Nat 2020. szeptember 1-től 109

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók 111

Műveltségi területek és tantárgyak:....111

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–8. évfolyamon a helyi tanterv alapján....113

5. Az alapfokú művészetoktatás előírt tananyaga és követelményei....117

6. A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei....117

7. Iskolai taneszközök és felszerelések jegyzéke....118

8. A tanulói jogviszony keletkezése, feltételei....118

8.1 Általános iskola 1- 8. évfolyam....118

8.2 Alapfokú művészetoktatás....120

9. Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei....121

9.1 Általános iskola 1- 8. évfolyam....121

9.2 Alapfokú művészetoktatás....122

10. A nevelő-oktató munka értékelési rendszere....123

10.1 A tanuló tevékenységének, munkájának pedagógiai értékelésével....123

kapcsolatos szabályok....123

10.2 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai....123

11. A nevelő - oktató munka értékelési rendszere....130

11.1 Az értékelés típusai....131

11.2 Tantárgyi követelmények és az osztályozás....132

11.3 Az értékelés és osztályozás módjai....133

11.4 A tanulók magatartásának és szorgalmának követelményei és minősítésének fokozatai....135

11.5 A tanulók jutalmazásának elve....138

11.6 A jutalmazás formái....139

12. Fegyelmező intézkedések és büntetések....139

13. Az otthoni, egyéb foglalkozások (napközi, tanulószobai) felkészüléshez adott írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai....141

14. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek....142

15. A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyébintézkedések 151

16. A Pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása....153

1. sz. melléklet (elektronikus adathordozó): Tantárgyak helyi tanterve 1-8. évfolyam (óraszám, tananyag).....156

2.sz. melléklet Fejlesztő program a sajátos nevelési igényű (SNI), és BTMN tanulók speciális fejlesztéséhez...157

Óraterv az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára....170

Fejlesztő program a beilleszkedési, tanulási, magatartási (BTMN) nehézséget mutató tanulók fejlesztéséhez.171

AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS PEDAGÓGIAI PROGRAMJA....177

Bevezetés 178

1. Pedagógiai hitvallásunk megfogalmazása 179

2. Az alapfokú művészetoktatás helyzet-meghatározása 180

2.1 Az 180

2.2 Jogi státusz 180

3. Az alapfokú művészetoktatás nevelési programja 181

3.1 Pedagógiai alapelveink: 181

3.2 Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai: 181

3.3 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai 182

3.4 A nevelő-oktató munkánk pedagógiai eljárásai 183

3.5 Nevelő-oktató munkánk pedagógiai eszközei 183

3.6 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 184

4. A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek 185

4.1 Intézménytípusunk alapvető funkciója 185

4.2 Módszerek 185

4.3 Tevékenységi formák 186

5. A KÉPZÉS RENDJE 187

5.1 Beiskolázás 187

5.2 Képzési idő 187

5.3 A képzés szakaszai 187

5.4 Tanszakok 187

5.5 A képzés formái 188

5.6 A csoportalakítás szempontjai (Nkt. 2011. CXC. törvény 4. számú melléklet) 188

5.7 A képzés kimenetei 189

6. Tanulói jogviszony 189

6.1 Belépés 189

6.2 A növendékek felvétele 189

6.3 Továbbhaladás, magasabb évfolyamra lépés feltételei 190

6.4 A tanulói jogviszony megszűnése 191

6.5 Kapcsolattartás a végzős növendékekkel 191

7. Az iskola élet- és munkarendje 191

7.1 Az intézményben tartózkodás rendje 191

7.2 A tanév rendje 192

7.3 Az intézmény munkájának megtervezése 192

7.3.1 A munkaterv 192

7.3.2 A tantárgyfelosztás 193

7.3.3 Az órarend 193

7.3.4 A tanítási órák rendje 193

8. Az iskola szervezeti egységei, kapcsolatai....193
8.1 Az intézmény vezetője....193
8.2 Az intézmény vezetősége....194
8.3 Az intézmény nevelőtestülete....194
8.4 Szakmai munkaközösségek....194
8.5 Intézményi tanács, szakszervezet....195
8.6 Szülői közösség, diákönkormányzat....195
8.7 Kapcsolattartás formái és rendje....195
8.7.1 Fenntartó és az iskola közötti együttműködés színterei....195
8.7.2 Iskolavezetés és nevelők közötti kapcsolattartási formák....195
8.7.3 Szülő és iskola közötti kapcsolattartási módok....195
8.7.4. Növendék és nevelő közötti kapcsolattartási formák....196

9. Az iskola ellenőrzési- és értékelési rendszere....196
9.1 Az intézmény munkájának ellenőrzése....196
9.2 Az intézmény külső ellenőrzése....197
9.3 A növendékek teljesítményeinek értékelése, azok formái:....197
9.3.1 Az értékelés célja:....198
9.3.2 Az értékelés helye a tanulási folyamatban:....198
9.3.3 Az értékelés alapja....198
9.3.4 A számonkérést, beszámoltatást végzők:....199
9.3.5 A számonkérés, beszámoltatás követelményei:....199
9.3.6 A számonkérés, beszámoltatás formái....199
9.3.7 A növendékek bemutatkozási, nyilvános szereplési lehetőségei....199
9.4 A mérés....199
9.5 A szorgalom követelményei és minősítésének fokozatai....200
9.6. A tanulók jutalmazásának elvei....200
9.6.1. A jutalmazás formái:....200
9.6.2. Fegyelmi intézkedések alkalmazásának elvei és formái....201

10. Hagyományápolás....201

11. Helyi tanterv....202
11.1 Az alapfokú művészetoktatás előírt tananyaga és követelményei....202
11.2 Az alapfokú zeneoktatás célrendszere és funkciói....202
11.3 A zeneoktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai....202
11.4 Kiemelt kompetenciák a zeneoktatás területén....203
11.5 A képzés struktúrája, tantárgyai, óraterve....204
11.6 Az alapfokú képző-és iparművészeti oktatás célrendszere és funkciói:....208
11.6.1 Az alapfokú képző- és iparművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei és feladatai:....209
11.6.2 Kiemelt kompetenciák a képző– és iparművészeti oktatás területén....210
11.6.3 Az alapfokú képző- és iparművészet bevezetésre kerülő tanszakjai, struktúrája....211
11.7 Az alapfokú táncművészeti oktatás célrendszere és funkciói....213
11.7.1 Az alapfokú táncművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei....214
11.7.2 Kiemelt kompetenciák a társastánc területén:....214
11.7.3 Az alapfokú táncművészeti oktatás működő tanszakjai, a képzés struktúrája....215
11.8 Az alapfokú színművészeti – bábművészeti képzés célrendszere és funkciói....217
11.8.1 A képzés lehetővé teszi a színművészet területén....217
11.8.2 Kiemelt kompetenciák a színművészet területén....218

11.8.3. A képzés struktúrája....219
11.9 Az alkalmazható tankönyvek és tanulmányi segédletek, valamint a taneszközök kiválasztásának elvei....220

12. A pedagógiai program megvalósításának feltételei....221
12.1 A nevelő-oktató munka személyi feltételei....221
12.2 Pedagógus továbbképzés....221
12.3 Az alapfokú művészetoktatás tárgyi feltételei....222

Mellékletek....223
A tanuló jogai....224
A tanuló kötelességei....225
A pedagógus jogai....226
A pedagógus kötelességei....227
Szöveges értékelések mondatbankja (KRÉTA)....228
EFOP 3.2.6-16-2016-00001 „A tanulók képesség-kibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben" című projekt. PILOT....241

Művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, és témakörei....245

Tiltott tárgyak köre....273

A Pedagógiai program elfogadása....277

Bevezetés

Az utóbbi években felértékelődött a kreatív alkotókészség és a gyors reagálás képessége. Nemzeti célkitűzéseink hatékony megvalósítása igényli az iskolai nevelés és oktatás tudatosabb tervezését, az intézményes nevelés elméleti és gyakorlati kérdéseinek újragondolását és aktualizálását. Elemi erővel jelentkezik az a társadalmi szükséglet, hogy az oktatás készítse fel az ifjúságot az Európa Unióban, a versenytársadalomban való helytállásra és az önmegvalósításhoz elengedhetetlen sikerorientált beállítódásra.

Az iskolarendszer szelektivitása fokozódott. Erősödött a minőségi verseny, szinte minden iskolafokon, melyben meghatározó az a társadalmi pedagógiai potenciál (környezet, iskola, család), amelyben az egyes iskolák élnek és működnek. Az intézménynek folyamatosan alkalmazkodnia kell ezekhez az igényekhez.

A köznevelési intézmények állami fenntartásba vételével hatékony, szakszerű, korszerű, társadalmi igényeket kielégítő, esélyegyenlőséget teremtő, piacképes tudást, végzettséget biztosító iskolarendszer jön létre.

A Nemzeti alaptantervben megfogalmazott pedagógiai értékekkel összhangban az Árpád Vezér Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola értékes hagyományaira építve, széles tevékenységkínálattal, a gyerekek sokoldalú fejlesztésével és a fenntarthatóság pedagógiájának felhasználásával törekszik az oktatási reform és a kor kihívásainak megfelelni.

A pedagógiai program törvényi háttere

- 2011. évi CXC. törvény a Nemzeti köznevelésről
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- 277/1997. (XII. 22.) Kormányrendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet a NAT kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 362/2011. (XII. 30.) Kormányrendelet az oktatási igazolványokról
- 5/1993. (XII: 26.) MüM rendelet a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- 1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről

- 17/2014.(III.12.) a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről.
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- 26/1997. (IX.3.) NM rendelet iskola-egészségügyi ellátásról
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 229/2012(VIII.28.) Nkt.Vhr.
- 51/2012.(XII.21.) EMMI rendelete a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 2013.évi CCXXXII. törvény a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról

Az iskola pedagógiai programja meghatározza

- az iskola nevelési programját - ennek keretén belül az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai értékeit,
- a helyi tanterv nevelési-oktatási koncepcióját.

Küldetésnyilatkozat

A tudás megszerzése, annak tovább adása nagy tett, de még nagyobb annak megtartása, tovább művelése. Nekünk, pedagógusoknak az a küldetésünk, hogy boldog, boldogulni tudó, gondolkodó emberekké neveljük a ránk bízott ifjúságot, mert csak tanult ember sokasága viheti előbbre nemzetünket, s a világot.

Jövőkép

A világ a változások korát éli. Az ember igyekszik mindig szebbet, jobbat teremteni. Iskolánk nevelési-oktatási koncepciója a felnövekvő nemzedék nevelését új módszerek alkalmazásával, új attitűdök követésével teszi. Alapvető célunk, hogy tanulóinkat az emberiség hasznos polgárává neveljük, kiemelt figyelmet fordítva a keresztény világnézet és az emberi magatartás alapvető értékeinek közvetítésére. Szem előtt tartva az egyetemes magyar nemzeti hagyomány megismertetését, a nemzeti öntudat fejlesztését, és Európához tartozásunk erősítését.

Szent-Györgyi Albert által megfogalmazott gondolat örök érvényű a jövőt illetően:

„Olyan lesz a jövő, mint amilyen a ma iskolája”

Minden pedagógusunk magáénak vallja Móricz Zsigmond gondolatát:

„Én azt hiszem, annál nincs nagyobb öröm, mint valakit megtanítani valamire, amit nem tud, és nagyobb jótétemény sem.”

A záhonyi iskola célja sem más, mint jót, korszerűt, hasznosat tanítani.

Jóra, szépre, magyarságra nevelni a harmadik évezredbe lépett ifjúságot.

Intézményi helyzetkép

Záhony határ menti kisváros Északkelet - Magyarország csücskében, a Tisza folyó partján. Településünkön egy általános iskola működik, többcélú intézményként fogadja Zsurk, Győröcske és a környező falvakból bejáró gyermekeket.

Névadónk történelmi nagysága és szellemisége vezérel bennünket a nevelési- és oktatási tevékenységeinkben, a hagyományok ápolásában, őrzésében.

Pedagógiai programunkban fontosnak tartjuk, hogy kialakítsuk tanítványainkban mindazokat az intellektuális emberi és erkölcsi értékeket, amelyek birtokában szűkebb és tágabb közösségük javát szolgálhatják. A nevelés-oktatás preferált területei a matematika, a magyar nyelv és irodalom, az idegen nyelv (angol), valamint az informatika tantárgyak csoportbontásban történő oktatása. A tanítás-tanulási folyamatban különös figyelmet fordítunk a tehetséges tanulókkal való foglalkozásra és a tanulásban lemaradt tanulóink egyéni felzárkóztatására. A korszerű tudás megszerzését garantálja a kompetencia alapú oktatás. A sportfoglalkozások jó lehetőséget kínálnak a mozgáskultúra fejlesztésére, a versenysportra való felkészítésre.

Az iskola sajátos arculatában mérföldkő volt a 2003/2004-es tanév, hiszen képzési profilunk művészetoktatással bővült. 2007-ben elnyertük a minősített alapfokú művészetoktatási intézmény címet. A személyiség sokoldalú fejlesztésének tárháza a művészetoktatás négy ágazata: a zene-, a tánc-, a szín- és báb, a képző- és ipaművészet, pedagógiai értéke nevelő-oktató tevékenységünk egyik gyöngyszeme. Lehetőséget biztosít a művészetek iránt vonzódó tanulók képességeinek fejlesztésére, ismereteik gyarapítására. A művészetoktatásban tevékenykedő tanulóink hasznos, örömteli időtöltésre találnak társaikkal az együttes alkotó munkában. A közös fellépések erősítik az egymáshoz, a településhez való tartozás érzését. Hagyományőrző rendezvényeink színvonalát emelik növendékeink és pedagógusaink fellépései: gálaműsorok, hangversenyek, tárlatok, félévi és év végi vizsgák. A képzőművészeti ág évente szervezett nyári alkotó tábora gazdag személyiségformáló műhely. A „Vátesz” Alapítvány támogatja a hátrányos helyzetű, tehetséges tanulókat. A tantestület innovatív, magasan kvalifikált. Tanítványaink a tanulmányi és művészeti versenyeken elért kimagasló eredményekkel évről évre öregbítik iskolánk hírnevét.

Az iskola jogállása, tevékenysége

A köznevelési intézményt alapító neve, székhelye:

Emberi Erőforrások Minisztériuma

alapítói jogkör gyakorlója: emberi erőforrások minisztere

1054 Budapest, Akadémia utca 3.

A köznevelési intézményt fenntartó neve, székhelye:

Kisvárdai Tankerületi Központ

4600 Kisvárda, Kodály Zoltán utca 15/A.

A köznevelési intézmény hivatalos neve:

Záhonyi Árpád Vezér Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

4625 Záhony, József Attila út 48.

Az intézmény típusa: összetett iskola

Az intézmény évfolyamainak száma: 8

OM azonosítója: 033446

Az intézmény köznevelési és egyéb alapfeladata (feladat-ellátási hely szerinti bontásban):

Székhely: 4625 Záhony, József Attila út 48.

általános iskolai nevelés-oktatás

nappali rendszerű iskolai oktatás

alsó tagozat, felső tagozat

1. évfolyamtól 8. évfolyamig

a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos – enyhe értelmi fogyatékos)

integrációs felkészítés

képességkibontakoztató felkészítés

Beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók nevelése, oktatása nyolc évfolyamon

alapfokú művészetoktatás

táncművészeti ág (kifutó tanszakok: társastánc tanszak) (új tanszakok: társastánc tanszak)

képző- és iparművészeti ág (kifutó tanszakok: festészet tanszak, grafika tanszak) (új tanszakok: grafika és festészet tanszak)

szín- és bábművészeti ág (kifutó tanszakok: színjáték tanszak) (új tanszakok: színjáték tanszak)

egyéb köznevelési foglalkozás

napközi, tanulószoba

iskola maximális létszáma: 620 fő

könyvtár: iskolai/kollégiumi könyvtár

6.2. 4625 Záhony, Ady Endre út 37.

alapfokú művészetoktatás

zeneművészeti ág (kifutó tanszakok: furulya tanszak, fuvola tanszak, gitár tanszak, hegedű tanszak, kürt tanszak, szintetizátor - keyboard tanszak, trombita tanszak, zongora tanszak) (új tanszakok: akkordikus tanszak, billentyűs tanszak, fafúvós tanszak, rézfúvós tanszak, vonós tanszak)

iskola maximális létszáma: 140 fő

A feladatellátást szolgáló vagyon és a felette való rendelkezés és használat joga

4625 Záhony, József Attila út 48.

Helyrajzi száma: 221

Hasznos alapterülete: 1350 nm

Intézmény jogköre: ingyenes használati jog

Fenntartó jogköre: vagyonkezelői jog

4625 Záhony, Ady Endre út 37.

Helyrajzi száma: 533/9

Hasznos alapterülete: 386 nm

Intézmény jogköre: ingyenes használati jog

Fenntartó jogköre: vagyonkezelői jog

Vállalkozási tevékenységet nem folytathat.

NEVELÉSI PROGRAM

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eljárásai, eszközei

1.1 Az iskola a nevelés terén alapvető pedagógiai értéknek tekinti az alábbi feladatok megvalósítását:

- a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztését,
- az egyéni és a csoportos teljesítmény ösztönzését,
- a közjóra való törekvés megalapozását,
- a nemzeti közösségi összetartozást és a hazafiság megerősítését.

Célunk továbbá, a családdal együttműködve nevelni a felnövekvő nemzedéket az igazság és az igazságosság, a jó és szép iránt, fejleszteni a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket. Ez által hozzájárulni ahhoz, hogy a tanuló

- a haza felelős polgárává váljék,
- kifejlődjék benne a hazafiság érzelemvilága,
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert,
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában,
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására,
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően,
- váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre,
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat,
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

1.2 Az iskolai nevelés-oktatás alapvető céljai, feladatai

1 – 4. évfolyam:

Célok:

- óvjuk és fejlesszük tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot, segítsük a gyermekek természetes fejlődését,
- vezessük át a gyermekeket az óvoda játékközpontú tevékenységéből az iskolai tanulás tevékenységeibe,

- a játékosságot megőrizve, tapasztalás útján a gyerekek minél több érzékét, készségét és képességét fejlesszük az iskolai, közös tevékenység során,
- tegyük fogékonnyá tanulóinkat saját környezetük, a természet, a társas kapcsolatok, majd a magasabb társadalom értékei iránt,
- iskolánk adjon teret és lehetőséget a gyermekek játék és mozgás iránti vágyának kielégítésére, alakítsuk ki az egészséges életmódra való igényt,
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában közvetítsünk elemi ismereteket, fejlesszünk alapvető képességeket és alapkészségeket,

Feladatok:

- a személyre szóló fejlesztés törekvése álljon pedagógiai munkánk középpontjában,
- a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és ezáltal motivált munkában fejlesszük a kisgyermekekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és mozdítsuk elő érzelemvilágu gazdagodását,
- adjunk, mutassunk példákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- alapozzuk meg tanulási szokásaikat,
- támogassuk az egyéni képességek kibontakozását,
- működjünk közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában,
- figyeljünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek gyermekeink szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű fejlődéséből fakadnak,
- tudatosítsuk tanulóinkban a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket,
- erősítsük meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat,
- formáljuk a gyermekek jellemét, mely szolgálja személyiségük érését.

5 – 8. évfolyam:

Célok:

- folytassuk és erősítsük az első szakasz (alsó évfolyamok) nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését,
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegyük figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiailag elkülöníthető periódusra tagolódik,
    - a 10-12 éves tanulóink gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalataikhoz,

- 13-14 éves kortól a tanulóink ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi- és elemző gondolkodás,

- neveljük együtt a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket,
- tanulóinkat – érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően – készítsük fel a továbbtanulásra, a társadalomba való majdani beilleszkedésre,
- készítsük fel tanulóinkat jogaik, kötelességeik törvényes gyakorlására.

Feladatok:

- fejlesszük tanulóinkban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolataikhoz szükségesek,
- a tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlesszük tanulóink önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját,
- teremtsünk olyan helyzeteket, amelyekben tanulóink gyakorlati módon igazolhatják megbízhatóságuk, becsületességük, szavahihetőségük értékét,
- tudatosítsuk tanulóinkban a közösség demokratikus működésének értékét és általánosan jellemző szabályait, tisztázzuk az egyéni- és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyában,
- terjesszük ki a tanulói demokratikus normarendszert a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra,

  fejlesszük tanulóinkban a nemzeti hagyományok és a különböző kultúrák megismerése iránti igényeket, erősítsük tanulóinkban az Európához való tartozás tudatát.

Művészetoktatás:

Célok:

- a tanítási-tanulási folyamat során strukturált tudást közvetítünk: az ismeretek megszerzésének, a megértés, az alkalmazás, a magasabb művészeti szintű illetve új körülményekhez való alkalmazkodás képességének kialakításával (kreativitás),
- pedagógiai munkánk középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése áll, hogy tovább fejlesszük minden egyes gyermekben személyiségének saját értékeit,
- törekszünk arra, hogy növendékeinkben kialakuljon a reális önértékelés képessége, a teljesítmény és sikerorientált beállítódás, az egészséges önbizalom,

- alapvető célunk, hogy növendékeink képesek legyenek a művészetek befogadására, értésére és művelésére, minél több művészeti ág iránti érdeklődésre, nyitottságra.

Feladatok:

- pedagógiai munkánk középpontjában a személyre szóló fejlesztés áll, az egyéni képességek kibontakoztatása,
- fejleszteni kell a növendékek felelősségtudatát, a kitartás képességét és az érzelemvilág gazdagodását,
- erősíteni kell a humánus magatartásmintákat, szokásokat, a jellem formálásával szolgálni a gyermek személyiségének érését,
- ki kell alakítani növendékeinkben a közösségi magatartás elemi szabályait,
- fogékonnyá kell tenni gyermekeinket saját környezetük, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt,
- erősíteni kell az Európához való tartozás tudatát és egyetemes értelemben is késztetni más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére.

1.3 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eljárásai, eszközei, a kulcskompetenciák fejlesztésében

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
Iskolánk nevelő – oktató munkájában a demokratizmus, a humanizmus, az egyén tisztelete, a lelkiismereti szabadság, a személyiség fejlődése, az alapvető közösségek (család, nemzet, az európai nemzetek közössége, az emberiség) együttműködésének kibontakoztatása, a népek, nemzetek, nemzetiségi, etnikai csoportok és a nemek egyenlősége, a szolidaritás és a tolerancia értékei hatják át a tanítási-tanulási folyamatokat.	Alakítsuk ki az alapvető kulcskompetenciákat a tanulókban: - anyanyelvi, - idegen nyelvi, - matematikai, - természettudományos és technikai, - digitális, - a hatékony önálló tanulás, - szociális és állampolgári - kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia - esztétikai - művészeti tudatosság és kifejező-képesség Minden kompetencia-terület tartalmazza a szükséges ismeretek, képességek és attitűdök tárházát a Nat szerint	Fejlesszük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket) A kulcskompetenciák Nat által meghatározott rendszere járuljon hozzá a szükséges ismeretek, képességek és attitűdök közvetítésével a kritikusgondolkodás, a kreativitás, kezdeményezőképesség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal és az érzelmek kezelése elsajátításához.	A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele. A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;	Az egyes kompetencia-területekre készített programcsomagok részelemei, tanulói, tanári segédletek, tankönyvek, munkafüzetek, a munkaközösségek által kidolgozott tanmenetek, SDT anyagok, demonstrációs eszközök

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
Felkészítjük tanulóinkat az önálló ismeretszerzésre és önművelésre, ennek feltétele a tanulási képességek és szilárd alapkészségek kialakítása.	A tanulás tanítását és az önálló ismeretszerzés képességének kialakítását minden pedagógus tekintse kiemelt feladatának!	A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak.	A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.	A diagnosztikus és formatív mérések mérőeszközeit iskolai szinten készítjük el, választjuk ki. A szummatív tesztek elkészítéséhez megyei, országos standardizált mérőeszközöket alkalmazunk.
Az egyéni adottságokat figyelembe véve alakítjuk ki tanítványainkban a teljesítmény-központú beállítódást (attitűd), az önálló tanulás képességét.	Minden kolléga helyezzen kiemelt hangsúlyt a kreativitás fejlesztésére és a (belső) tanulási motiváció erősítésére!	Differenciált nehézségű feladatokkal, testreszabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.	Feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.	Egyéni fejlesztő programokkal (felzárkóztató, fejlesztő, versenyre készítő – tehetséggondozó), és a modern informatikai eszközök alkalmazásával (CD, videofilmek, SDT, könyvtár) segítjük az egyéni haladási ütem követését.

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
A jó képességű tanulóinknak lehetőséget teremtünk tehetségük kibontakoztatására.	A képességfejlesztés és tehetséggondozás minden tantárgy keretében legyen kiemelt szempont – mind a tanórai és tanórán kívüli foglalkoztatási formákban	A tehetséges gyermekeket segítsük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában.	A tanórai és tanórán kívüli tevékenységekben, a tanulmányi versenyekre történő felkészítéssel, szerepléssel.	Az intelligencia és kreativitás – fejlesztő egyéni programokkal. A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszerével.
Iskolánkban két idegen nyelvet (angol és német) oktatunk. A német nyelv oktatása a 2021/22. tanévtől megszünik.	Az idegen nyelvek tanulása iránti igény felkeltése.	Minél több tanuló tegyen az általános iskola befejezéséig alapfokú nyelvvizsgát.	Az idegen nyelv tanulását, az idegen nyelvi kompetencia kialakítását az adekvát stratégiák megválasztásával és a programok / taneszközök kiválasztásával segítsük, az életkori sajátosságok figyelembe vételével.	A modern nyelvoktatási technikák, módszerek és eszköztár alkalmazása, a nyelvi labor, SDT, internet lehetőségeinek kihasználása.
Alkotó pedagógiai klímát teremtünk az eredményes nevelő-oktatómunka érdekében.	Jellemezze pedagógiai munkánkat egyfelől a következetesség és az igényesség, másrészt a tanulók jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság, segítőkészség!	Demokratikus tanár- diák viszony kialakítása, oldott hangulatú tanítási órák.	A tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányának növelése (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia)	Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
Támogatást adunk a szociokulturális hátrányok leküzdéséhez.	Akadályozzuk meg, hogy a szociokulturális hátrányok tanulási esélyegyenlőtlenséget eredményezzenek!	Hatékony felzárkóztató munka, napközi otthonos ellátás, tanulószobai foglalkoztatás a rászoruló gyermekeknek.	Differenciált foglalkoztatás, egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terhelés.	Felzárkóztató, differenciált csoportos foglalkozás, egyéni felzárkóztató korrepetálás. Kooperatív tanulási-tanítási technikák és módszerek alkalmazása.
Az általános társadalmi modernizációt követve lépést tartunk az informatikai forradalommal. A kompetencia alapú oktatás fokozatos kiépítésével alkalmazzuk az SDT – programokat.	Minden pedagógus tanulja meg és alkalmazza a modern infokommunikációs technikákat, a számítástechnikai – informatikai eszközöket a saját tantárgya oktatása során.	Tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon megtanítjuk gyermekeinknek a számítástechnika alapjait.	A fejlesztő programok alkalmazásával lehetővé tesszük minden tanulónak az egyéni tanulási utak érvényesítését.	Már 5. évfolyamtól megismerkednek a számítógéppel, barátkoznak játékos képességfejlesztő programokkal. 5-8. évfolyamon tanórán és tanórán kívül informatikai képzést nyújtunk..
A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele. Ezáltal válhat a fiatal egyénileg sikeressé, és társadalmilag hasznossá.	A pozitív tartalmú társas kapcsolatok építése, az egyéni életélés kultúrájának megalapozása, a természeti – társadalmi és emberi környezet felelős alakításában való aktív részvétel.	Az általános iskolai oktatásban alkalmazzuk a kerettantervi jellegű – műveltségi területeken átívelő hat programcsomag részelemeit, amely lehetőséget kínál a képességek és készségek kialakítására, valamint az attitűdök formálására	Ezek: Én és a világ Én és a másik Az én dimenziója Polgár a demokráciában Felnőtt szerepek Toleranciára nevelés	Az egyes kompetencia-területekre készített programcsomagok tananyaghoz kapcsolódó részelemei, (tanári, tanulói segédletek), kooperatív tanulás-tanítási technikák, drámapedagógiai módszerek, demonstrációs eszközök, SDT- anyagok.

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
A szociális, életviteli és környezeti kompetenciák fejlesztését valamennyi tantárgy és műveltség-terület kitűntetett kötelességének tekinti.	Tudatosan tervezze és valósítsa meg minden pedagógus tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon a szociális, életviteli és környezeti kompetenciák fejlesztését.	A programok tartalmát beépíteni a különböző tantárgyak, illetve műveltségterületek tananyagába, a tanári tanmenetekbe, a tanórák anyagába.	Összehangoljuk a tantárgyi, a műveltség-területi (ember és természet, ember és társadalom, földünk és környezetünk, művészetek), valamint az osztályfőnöki és modulok (ember-és társadalom-ismeret, etika; egészségtan; hon-és népismeret modulprogramok tematikáját.	Az életkori sajátosságoknak megfelelő aktivizáló kooperatív módszerekkel dolgozunk.
A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztését az „Ember és társadalom” műveltségi blokk mindhárom aspektusa szolgálja: a történelem, az emberismeret és a társadalomismeret (jelenismeret). Az „Ember a természetben” műveltségi blokk ismeretanyaga az ember és természeti környezete viszonyát megalapozza.	Az emberismeret, az etika, az antropológia és a pszichológia alapfogalmainak, értelmezési kereteinek bemutatásával járuljon hozzá a tanulók önismeretének elmélyítéséhez. Nyújtson betekintést másokhoz és önmagához, a társadalomhoz és a természethez fűző szellemi kapcsolatok világába. Tanuljanak meg a fiatalok globálisan	Kiemelt feladatunk: a személyiség és az emberi jogok tiszteletére nevelés, a nemzeti identitás, a történelmi és állampolgári tudat erősítése, a szociális érzékenység, az életkornak megfelelő társadalmi problémák iránti nyitottság, a környezetért érzett felelősség, más kultúrák megismerése és elfogadása, a humánus, értékeket védő magatartás, valamint a demokratikus	A tanítás-tanulás folyamatában az egyes tanulókat és csoportjaikat aktivizáló módszerekkel (kooperatív tanulási technikák) alkotó folyamatokat kezdeményez a pedagógus.	Az egyes kompetencia-területekre készített programcsomagok tananyaghoz kapcsolódó részelemei, (tanári, tanulói segédletek), kooperatív tanulás-tanítási technikák.

	gondolkodni és felelősséggel cselekedni.	intézményrendszer használatához, az egyenlő bánásmóddal és esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismeretek és képességek fejlesztése.		

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
Pozitív életfilozófiát közvetítünk, megalapozzuk a konstruktív életvezetés és egészséges életmód készségét. Kiépítjük a jóléti modell alapelemeit: Egészség-, alkotás-, minőség-, kultúra centrikusság.	A kommunikációs – és viselkedéskultúra elsajátíttatásával alakítsuk ki tanítványainkban a tárgyi és személyes világukban való eligazodás képességét! Tudják helyesen megítélni az emberi kapcsolatok jelentőségét és minőségét!	Tudatosítjuk a gyermekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető erkölcsi értékeket, erősítjük a pozitív szokásokat és a humánus magatartásmintákat. Választási /döntési helyzetekben felelősen cselekedni.	A környezettudatos magatartást, a pozitív életvezetési és kulturált társas kapcsolati formák elsajátítását játékokkal a drámapedagógia eszközeivel, a valós élet problémáinak kezeléséhez mintákat adó szituációk megélésével, segítjük a SZÉK kompetenciák fejlődését.	Gazdag tevékenység-repertoár kialakításával gyakorló terepet biztosítunk az életszerű tapasztalatok megszerzéséhez. Ember-és társadalomismeret, etika modul.
Reális önismeret és életszemlélet-formálással segítjük a továbbtanulási / pályaválasztási döntések kialakítását, a tudatos életpálya építést.	Pozitív énkép és reális önfejlesztő stratégiák kialakítása minden tanulóban. A tanuló legyen képes integrálni az elsajátított tudást, készségeket, a tanulást segítő beállítódásokat (attitűdök), motívumokat	A pedagógusok sajátítsák el és adekvát módon alkalmazzák a tanuló megismerési eljárásokat és módszereket! Alakítsuk ki tanítványainkban az önmegismerés és önkontroll; az önmagukért vállalt	A tanuló-megismerési technikák és eljárások elsajátítása és szükség szerinti alkalmazása az iskola belső mérési – ellenőrzési – minőségbiztosítási programjának megfelelően.	Vizsgálati módszerek, tesztek rendszerbe állítása, a tapasztalatok fejlesztő hatású visszacsatolása. Az eljárások alkalmazásához szükséges professzionális tudás megszerzése.

		felelősség, az önállóság; az önfejlesztés igényét és képességét!		

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
A tudományok komplex rendszerének tartalma jelenik meg a SZÉK kompetenciaterületben (biológia, genetika, etológia, filozófia, etika, szociológia, kulturális antropológia, földrajz, pszichológia, pedagógia, társadalomismeret, művészettörténet / felnőtt-ábrázolás, filmművészet, nyelvek, kultúrák)	Ezen ismeretek integrációjának és szintézisének megteremtése a célunk az 1-6. és 7-8. évfolyamokon.	Az összefüggések és kölcsönös determinációk felismertetése, a felelős és kritikus gondolkodás fejlesztése, a döntési képesség és cselekvési készenlét kialakítása.	Életből vett minták vizsgálata, variációs lehetőségek kidolgozása, a SZÉK programcsomag elemeinek alkalmazása.	Szituációelemzés, alternatív megoldási stratégiák kidolgozása, ítéletek alkotása és vállalása.
A testi, szellemi és lelki fejlődés harmóniájának integrációja a személyiségben.	Fejlesszük a szükséges kompetenciákat: rugalmasság, kreativitás, önállóság, döntéshozatal, cselekvőképesség, magabiztosság, kritikus szemlélet, felelősségtudat.	Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése.	Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés. Következetes nevelő-oktatómunka.	Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése. A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
A Nat valamennyi műveltségi területe szolgálja a kulcskompetenciák fejlesztését: - a magyar nyelv és irodalom; - az élő idegen nyelv; - a matematika; - az ember és társadalom; - ember a természetben; - földünk – környezetünk; - a művészetek; - az informatika; - az életvitel és gyakorlati ismeretek; - a testnevelés és sport.	Cél: Az emberi élet harmóniájának megtalálása, a boldogság megélése, a konstruktív életvezetés az egyén hasznára és a társadalom javára. Sokoldalú kompetenciákkal bíró ifjúság nevelése, akik a felnőtt életben megtalálják helyüket és boldogulásukat.	Kiemelt fejlesztési feladataink: - énkép, önismeret, - hon-és népismeret, - európai azonosságtudat - egyetemes kultúra, - aktív állampolgárságra, - - demokráciára nevelés, - gazdasági nevelés, - környezettudatosságra nevelés, - a tanulás tanítása, - testi és lelki egészség, - felkészülés a felnőtt szerepekre.	A sokoldalú módszertani kulturáltság és változatos eljárások gazdag tárházából minden fejlesztő hatású adekvát eljárás alkalmazható.	A hagyományos és digitális ismerethordozókból kiválasztva az adott életkorban célszerű módszereket és eszközöket; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformákat.
A kompetencia központú matematikatanítás alapja a matematika specifikus készségek, képességek, motívumok és attitűdök fejlesztése.	Mindennapi pedagógiai munkánk fejlesztő jellegű legyen!	Az egyéni fejlesztési szint felmérése, személyre szabott tanulási módszerek keresése.	Egyénre szabott fejlesztési módok kidolgozása, differenciálás.	Mérőlapok, feladatlapok, differenciált feladatok a gyorsan, az átlagosan, a lassan haladó tanulók számára.
A mennyiségi oktatás helyett a minőségi oktatás előtérbe helyezése a matematika órákon.	Biztosítsuk az alkalmazható tudást minden tanuló számára!	Szakmai és módszertani megújulás a már jól bevált hagyományos módszerek mellett.	A hatékony tanulási technikák megismertetése a nevelőkkel.	Differenciálás. Kooperatív tanulási technikák. Projektek.

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
A releváns tudás kialakítása a matematikai-logikai, az idegen nyelvi kompetencia területen.	Juttassuk el a tanulókat a mindennapi életben előforduló szituációkban való alkalmazás képességéhez!	Szelektálni kell a tantárgyi tartalmak között azon témakörök hangsúlyosabb megjelenítésével, amelyek jobban elősegítik a megszerzett tudás alkalmazását és továbbfejlesztését, a készség és képességfejlesztést.	A kompetencia alapú idegen nyelvi és matematika oktatás bevezetése. Projektnapok szervezése.	A gyakorlati életből vett problémák, feladatok megoldása. Az idegen nyelv funkcionális elsajátítása.
A hatékony matematikatanulás érdekében megfelelő tanulási környezet kialakítása.	A tanulási környezet indítson aktív, konstruktív elsajátítási folyamatokat a tanulókban!	Egyensúlyt kell találni az egyéni tanulás, a felfedeztetés, a problémamegoldás, a szervezett oktatás és irányítás között.	Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.	Szituációs játékok Gyakorlati életből vett problémák megoldása. Viták indítványozása.
A nyelvtudás nemcsak műveltség, hanem a mindennapi élet szerves része is: - munkahelyhez segít - az információ áramlást biztosítja -bekapcsolódást enged a nemzetközi gazdasági, kulturális életbe.	Használható nyelvtudás megszerzése, amely biztosítja, hogy a nyelv segítségével a tanuló a való életben cselekedni, tevékenykedni tudjon.	A tanulók idegen nyelv – használati képességének fejlesztése: - a beszéd - az írásbeli szövegalkotás - a szövegértés fejlesztése.	Az információcsere érdekében a tanuló interakcióban, interjúban vesz részt. Egyszerű közlések lényegét megérti, szövegek lényegi tartalmát kiszűri. Nyomtatványokat ki tud tölteni, üzeneteket képes küldeni írott formában.	Nyomtatott és hallott szövegek feldolgozása: - magazinok - interjúk - tévéműsorok - filmrészletek - történetek, mesék - levelek - szerepjátékok.

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
Kiemelten fontos a produktív nyelvi tevékenységek fejlesztése, ezeken belül a szóbeliség prioritást élvez.	A beszédfejlesztés fő céljai: - interakció - összefüggő beszéd.	A tanuló az alapvető szükségleteinek kielégítése céljából egyszerű közléseket tud tenni, felszólítani, kérni, utasításokat adni. Személyekről, tárgyakról, helyekről egyszerű közléseket tud tenni.	Betanult szerepeket el tud játszani. Csoportos páros felkészülés után interakcióban vesz részt Felkészülés után ismerős, személyes témában informál.	Párban és csoportban dolgozzák fel az adott témákat, szituációkat.
Az írásbeli szövegalkotás fejlesztése is alapvetően fontos a mai modern világunkban.	Fejlődjön a tanuló kreatív íráskészsége, ezzel képes lesz meglévő ismereteit ötletesen, újszerűen, szokatlan funkcióban használni.	Tudjon írni: - üzeneteket - feljegyzéseket - életrajzot - magánlevelet - egyszerű történéseket.	Ajánlott nyelvi tevékenységek: - vázlatkészítés - életrajz írása - élménybeszámoló - üzenet - feljegyzés írása - történet tömörítése.	Minták, vázlatok, produktumok elemzése, alkotása. Gyakorlás.
A szövegértés a beszédértés és az olvasás kompetenciáját foglalja magában.	A cél, hogy a tanuló fő vonalaiban képes legyen megérteni a köznyelvi beszédet, a legfontosabb információkat ki tudja szűrni, tudjon követni részletesebb instrukciókat. Továbbá, hogy megértse a közlésekben kifejezett érzelmeket.	A legfontosabb feladat, hogy a hétköznapi témákról szóló szövegeket megértse a tanuló. Hosszabb szövegeket hallva, olvasva a kívánt információt megtalálja, megértse.	Mindenféle szövegtípus hallgatása és olvasása a megfelelő nyelvi szinthez igazodva: - hírműsor - filmrészlet - interjú - történetek, mesék, - versek.	Autentikus olvasott és hallható anyagok.

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
A nyelvórákon lehetőség nyílik az általános kompetenciák és a kommunikatív nyelvi kompetencia integrált fejlesztésére.	A cél, hogy növekedjen a tanuló - kreativitása - önismerete, önbecsülése - váljon autonóm személyiséggé - legyen képes együttműködésre -fejlődjenek interkulturális kompetenciái.	Fontos arra felkészítenünk a gyermekeket, hogy legyenek képesek érdeklődően, empátiával, segítő szándékkal fordulni más népek képviselői felé.	Az interkulturális tudatosság kialakítása. Ehhez ismernie kell a saját és más kultúrák különbözőségét, a kisebbségi kultúrákat és tudjon összevetéseket készíteni azáltal, hogy önmagát egy nagyobb kultúra részének tekinti.	Az adott nemzet életét bemutató autentikus anyagok, azok sokszínű feldolgozása.
Az értékelés kompetenciákra irányuljon és kommunikatív nyelvhasználat során történjen. Fontos összehasonlítási szempont a tanuló korábbi teljesítménye. Lényeges az önértékelés, mely az autonóm nyelvtanulók fontos mércéje.	A megszerzett nyelvtudás fenntartása egy életen át tartó folyamat. A bizalommal teli légkör növeli a tanuló önbizalmát, önbecsülését, önismeretét. Cél, hogy az értékelés, fejlesztő jellegű legyen.	Az értékelésnek fontos része legyen - az önértékelés - a társak értékelése. Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges. Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.	Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.	A tanuló portfoliót készít./ a tanuló összes munkája összegyűjtve/ - ünneplés - dicséret - oklevél - naplóvezetés /erősség, gyengeség/ -közös értékelés

2. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása(2020)

Fejlesztési területek – nevelési célok

A fejlesztési területek – nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A nevelési célok a következőképpen érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein, és valósulnak meg a köznevelés folyamatában:

– beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;

– tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;

– alsó tagozaton tematizálják a tanítói munkát, a felsőbb évfolyamokon pedig elsősorban az osztályfőnöki órák témaköreit;

– témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság

jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A Nat ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulókban úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítania, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósítása(2012)

3.1 Fejlesztési területek, nevelési célok

A fejlesztési területek, nevelési célok a teljes iskolai nevelési oktatási folyamat közös értékeit jelenítik meg. Olyan területek egymástól független és összehangolt fejlesztését jelentik, amely a nevelési folyamat alapvető célját képezik. Konkrét tantárgy formájában nem kerül megjelenítésre a kerettantervek között, azonban fejlesztésük alapfeladat egy egészséges és jól működő társadalom kialakításához.

Erkölcsi nevelés

Alapvető célja, a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése.

Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti

tantárgyak oktatása terén. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

A pedagógus és az iskola minden dolgozója magatartásával, viselkedésével, öltözködésével példaként szolgál az iskola tanulói számára. A társadalmi viselkedés általános szabályai a társadalmi értékrend átadása, minden tantárgy tanítási órájához hozzátartozik. Konkrét területként az etika, hit- és erkölcstan, valamint az osztályfőnöki foglalkozások témakörei kapcsolódnak. Továbbá az iskolai rendezvények vonatkozásában, minden esetben fő üzenetként kell, hogy megfogalmazásra kerüljenek az erkölcsi neveléssel, céljaival összhangban lévő elvárások.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg a nemzeti, népi kultúránk értékeit, valamint a lakóhely és környékének hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról. A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus – így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatatás egészében evidenciának kell lennie.
A nevelő-oktató munka kiemelt céljai közé tartozik e terület fejlesztése, mert csak egészséges és szilárd nemzeti öntudattal, és lokálpatrióta érzelmekkel építhető a jövő, mind szűkebb, mind tágabb pátriánkban. Annak érdekében, hogy a tanulókban erősödjön a saját népe és kultúrája értékeihez

való kötődés, meg kell ismertetni velük a legfontosabb értékeket, kiemelkedő személyiségeket, kiemelkedő eseményeket, szimbólumokat.

A nemzeti ünnepekről való megemlékezések, iskolai rendezvények nagymértékben hozzájárulnak a szülőföld, a haza és a nemzethez való kötődés kialakulásához: Március 15., június 4., október 6., október 23. Az osztálykirándulások alkalmával lehetőség nyílik hazánk legszebb tájainak, nemzeti parkjainak megismerésére. A tanórák magyar, történelem, földrajz, osztályfőnöki, ének-zene, hon- és népismeret tananyagai révén kialakul és erősödik a nemzeti identitás érzése. A művészetoktatás tanórái is értékes lehetőséget kínálnak, nyitottabbá válnak más népek, nemzetiségek, kisebbségek kultúrájának megismerésére is. Idegen nyelvi órákon angol, német ajkú nemzetek szokásaiba nyerhetnek bepillantást. Ezáltal tanulókban kialakul egy kép az európai kultúra értékeiről.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiesség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

A közügyekben való részvételhez, nélkülözhetetlen a megfelelő tájékozottság és a megalapozott ismeretek. Célunk, hogy olyan törvénytisztelő és törvényt ismerő generációkat neveljünk, akik állampolgári kötelezettségük alapján országunkban biztosítják a demokratikus működés feltételeit.

Kiemelt feladat, hogy tanulóink ismerkedjenek meg az alapvető emberi szabadság és állampolgári jogokkal, kötelezettségekkel és az őket megillető érvényesítési lehetőségekkel.

Alkalmazzák a méltányosságot és az erőszakmentességet biztosító technikákat, vegyenek részt olyan tevékenységben, amelyek a közösség jobbítását szolgálják.
Legyenek nyitottak a társadalmi jelenségek iránt és képesek együttműködésre, kooperációra.
A témakörök alapvetően az osztályfőnöki órák és a történelem tantárgyhoz kötődnek.
A különböző hivatalokban tett látogatások (járási hivatal, polgármesteri hivatal) lehetővé teszik, hogy a tanulók tájékozódjanak ott folyó tevékenységekről.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése

Az önismeret - mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló fejlődés, fejlesztő képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Az ember társas lény, akkor gyakorolható, ha saját személyiségének ismerete megfelelő alapot nyújt hozzá. A nevelési terület fejlesztése alapvetően osztályfőnöki feladat, az osztályfőnöki órák anyagának része kell, hogy legyen, de jó lehetőség kínálkozik az etika órákon is.
A tanulót neveljük empátiára, együttműködésre. A közös tevékenységek révén szerezzen ismeretet saját képességeiről és lehetőségeiről, sajátítsa el a humánus magatartást. Életkorának megfelelő szinten ismerje a kapcsolatteremtés, kapcsolatépítés kultúráját. Több szempontból is lásson rá vitás helyzetre, konfliktusra, legyen képes vitatkozni, rendelkezzen megfelelő önkritikával. Legyen tisztában társadalmi szerepeivel (férfi-nő, gyerek-szülő, diák-tanár). Ismerje a különböző megbízatások betöltésével együtt járó felelősséget és a feladatok megosztásának fontosságát. Gyakorlati megvalósítás színterei: diákönkormányzat, osztályközösség rendezvényei.

Családi életre nevelés

A családnak kiemelkedő jelentősége van, a gyerekek, a fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi-lelki egészségének, közösségi létének kialakításában. A család a társadalom építőköve.
Az iskolában is fontos feladat e nevelési terület fejlesztése.
A biológia, egészségtan, etika és osztályfőnöki órák témakörei, a felvilágosító előadások (szexuális kultúra kérdéseivel való foglalkozás, családtervezés, nemi szerepek biológiai funkciói, csecsemőgondozás) jó lehetőséget nyújtanak a családi életre nevelés terén, melyben szakmai segítséget nyújtanak: az iskolaorvos, védőnő, pszichológus, valamint a gyermekjóléti szolgálat munkatársai.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészsége életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte –

elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és -megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Feladatunk, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Motiválni és segíteni kell a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ a komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

Ép testben ép lélek, a testi-lelki egészség teljességére utal, amely tartalmazza a megfelelő fizikai és mentális állapotot. A kettő nem független egymástól, ezért fejlesztése csak együttesen lehet eredményes. Kiemelt figyelmet kell fordítani tanulóink körében a rendszeres testmozgás, a természetjárás megszerettetésére, az egészséges táplálkozásra, valamint a személyes higiéné kialakítására. A tantárgyak: testnevelés, környezetismeret, biológia, osztályfőnöki órák tananyagai, a tanórán kívüli foglalkozások: egészségvédelmi szakkör, iskolai sportfoglalkozások, DSE szakosztályai, rendezvények: fogászati hónap, tanulmányi kirándulások, jó lehetőséget kínálnak a testi-lelki fejlesztésre.

A Nemzeti alaptanterv egyik fontos fejlesztési területe a testi és lelki egészségre nevelés. E célokhoz kapcsolódóan a testnevelés és sport műveltségi terület tartalmában megjelenik a relaxáció fogalma mint az egészségmegőrzés és a prevenció egyik tanulható és tanítható eszköze.

A relaxáció különböző mozgásos légző gyakorlatai, a belső figyelmet, az önkontrollt, a testtudat kialakítását, a fizikai aktivitás támogatását, valamint az érzelmi akarati tulajdonságok fejlesztését célozzák meg, a feszültségoldás, a stresszkezelés és az agresszió megelőzésére.

A mindennapi pedagógiai munkában a kötelező tantárgyaknál, magyar nyelv és irodalom, vizuális kultúra, valamint a drámapedagógiai foglalkozásoknál a relaxációs alapgyakorlatok alkalmazása is fontos feszültségoldó, lazító, mozgásos tevékenység.

A lelki egészség megőrzéséhez, nagymértékben hozzájárulnak a művészetoktatás tanórái is.
A művészeti nevelés a tanulók értelmi és érzelmi intelligenciáját alakítja, fejleszti, felgyorsítja az intellektuális fejlődést.
Felvilágosító előadásokkal ismertetjük meg tanulóinkkal az alkohol, a dohányzás, a drogok használatának az emberi szervezetre romboló hatásait.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A Nemzeti alaptanterv nagy hangsúlyt fordít a személyiségfejlesztő nevelő munkára. E fontos pedagógiai feladat megvalósítása során a tanulóban fokozatosan tudatosul, hogy társaival kölcsönösen egymásra vannak utalva. Bizonyos helyzetekben kérésre képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért) és vállalásaiért helyt is áll.
Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben ő is képes segíteni. Az iskola lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló tapasztalatot szerezzen a fogyatékkal élőkkel való együttélésről, amelynek során felismeri a segítő tevékenység fontosságát és szükségességét alkalmanként és a mindennapokban is. Hagyomány az „Idősek világnapján" tanulóink műsorral kedveskednek a szép korúaknak. A Gesztus Közhasznú Egyesülettel együttműködési megállapodása van az intézménynek, melyben az egyesület vállalja, hogy a fogyatékkal élő emberek integrációját szolgáló szemléletformálás céljából csoportfoglalkozásokat tart évfolyamonként egy osztályban. Kölcsönösen veszünk részt egymás rendezvényein, esélyegyenlőség napja, kulturális műsor szolgáltatása.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát, a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga. Stratégiai cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életteréül szolgáló környezethez, annak fenntartható megóvásához és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való

hatékony alkalmazhatóságához. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelenben folyó kutatások folyamatai alapvető jellegű ismeretének és a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek területének egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.

Törekedni kell, hogy a tanulókban kialakuljon a környezet- harmonikus, környezetkímélő, életvezetéshez szükséges szokások kialakítása, valamint a környezet védelmét célzó együttes cselekvésre irányítás. Gyakorlati színtere az iskola külső és belső környezetének esztétikus kialakítása, tantermek dekorálása. Nem hagyva figyelmen kívül a személyes élettér kialakításában a környezetbarát mód, előnyben részesítve a természetes újra hasznosítható, illetve újra hasznosított anyagokat. Meg kell tanítani gyermekeinket az energiával való tudatos gazdálkodásra, a takarékos víz, elektromos áram használatára. E téren számos pályázati felhívás is kínálkozik, rajzpályázatokon való részvételi lehetőség, környezetvédelmi akciókba való bekapcsolódás. Hagyományt ápoló rendezvények a „Víz világnapja” a „Föld napja” alkalmából vetélkedők szervezése. A tanév során, folyamatos tanórán kívüli hasznos ismereteket nyújt a tanulóknak a környezetvédelmi szakkör, mely a környezettudatosságra nevelés fontos színtere. A természettudományos tantárgyak ismeretanyagai: biológia, kémia, fizika, szorosan kapcsolódnak e nevelési területhez.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanuló életkorához igazodva és lehetőségéhez képest – átfogó képet kell nyújtani a munka világáról. Megfelelő ismereteket kell nyújtani a továbbtanulással, a választható középfokú iskolákkal, szakmákkal kapcsolatban, mely a 7-8. évfolyamon az osztályfőnökök kiemelt feladatai közé tartozik. A továbbtanulást, a középfokú intézmények nevelő-oktató munkájába való betekintést szolgálják a nyílt napokon való részvételek, pályaválasztási szülői értekezletek tartása. A különféle szakmák megismerését célozzák meg az üzemlátogatások.

A Pedagógiai Szakszolgálat pályaválasztási tanácsadással nyújt segítséget a tovább tanulni kívánó tanulóknak.

Kiemelt cél, hogy a tanulót meg kell ismertetni az élethosszig tartó tanulás fogalmával(life long learning). Legyen jövőképe, önismerete, tudja megfogalmazni, hogy mi érdekli őt leginkább, ismerje saját adottságait, érdeklődési körét, mely szakmákban tudná hasznosítani magát.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie, a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életében meghatározó gazdasági- pénzügyi intézményekről és folyamatokról.

Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való észszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását. A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén. (tematikus hetek: DTH, Pénz-hét)

Céljaink közé tartozik, hogy a tanuló ismerje az általa fogyasztott alapvető élelmiszerek árát.

A matematikai műveletekről, illetve a mértékegységekről szóló ismereteit alkalmazni tudja, pénzre vonatkoztatva is. Neveljük arra, hogy tudjon vigyázni a pénzére, azt takarékosan ossza be.

Legyen képes összehasonlítani, hogy a különböző országokban milyen életszínvonalon élnek az emberek. Történelmi ismeretei révén ismerje meg a gazdasági rendszerek változását, viszonylagosságát, hibáit és fejlődését. Osztályfőnöki órák keretén belül lehetőséget kell nyújtani a banki szolgáltatások megismerésére is.

Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosságra nevelés célja, hogy a tanulók tudjanak, hatékonyan tudjanak keresni a világhálón, kulcsszavak segítségével elektronikus gyűjtőmunkát végezni.

Fel kell hívni a tanulók figyelmét a közösségi oldalak, valamint a média tartalmak megosztásának esetleges veszélyeire, a videó játékok használatának helyes mértékére. A közösségi oldalakon megjelenő verbális agresszió elhárítására megfelelő kommunikációs stratégiával kell rendelkezniük. Minden tantárgy vonatkozásában, de elsősorban informatika és osztályfőnöki órákon a tananyaghoz kapcsolódóan, vagy annak kiegészítéseként, a médiát tudatosan és helyesen használó diákokat kívánunk nevelni.(pl. előadások szervezése az internetfüggőség veszélyeiről)

Tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést, útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban. Meg kell tanítani a tanulót arra, hogy tudjon a tanult témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban, a gyermekirodalomban, egyszerűbb kézikönyvekben, lexikonokban és a világhálón. Legyen képes gondolatait, megállapításait kifejezni, nyelvileg szabatosan indokolni. Célunk a hatékony tanulási technikák megismertetése, gyakoroltatása a megfelelő teljesítmény eléréséhez.
A nevelő-oktató munkában ehhez nagymértékben hozzájárul a két szegmens terület fejlesztése: a felzárkóztatás és tehetséggondozás.
Tanulóink elsősorban magyar nyelv és irodalom, informatika tanórákon, valamint napközis foglalkozások keretében ismerkedhetnek meg a könyvtárhasználattal. Speciálisan könyvtári óra nem szerepel a tantárgyfelosztáson. Minden tantárgynál ösztönözzük tanulóinkat a rendszeres könyvtárhsználatra.

3.2 Kulcskompetenciák

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- verbális és nonverbális kommunikációs képesség
- funkcionális nyelvtan
- életkori sajátosságnak megfelelő nyelvi ismeretek
- hallott és olvasott szöveg értése és szövegalkotás
- különböző típusú szövegekben való tájékozódás
- információk feldolgozása
- segédeszközök megfelelő használata (könyvtárhasználat, digitális technika, média, stb.)
- érvelés képessége
- empatikus képesség
- esztétikai érzék

- kíváncsiság
- tantárgyra jellemző szaknyelv használata

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése és íráskészség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

A Közös Európai Nyelvi Referenciakeret (KER) szerinti B1 szintű nyelvtudás elsajátítása a 12. évfolyam végén az első idegen nyelv terén olyan elvárásként jelenik meg, melyre az idegen nyelv belépésének első évfolyamától kezdve tudatosan és szisztematikusan kondicionálni kell a tanulókat.
Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- funkcionális nyelvtan
- nyelvi stílusok ismerete
- szóbeli interakciók főbb típusainak ismerete
- az idegen nyelv nyelvtani szerkezetének és rendszerének ismerete
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is.

E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő segédeszközök használata
- az igazság tisztelete
- a dolgok logikus okának (kauzalitás) és érvényességének megkeresése
- mindennapokban használható tudás
- problémamegoldó készség
- lényeglátás
- kíváncsiság
- egyénileg, társsal és csoportban való munkálkodás
- kreativitásanalízis - szintézis
- matematikai fogalmak ismerete
- alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján
- összefüggések felismerése
- tudjon érvelni, követni és értékelni tudja az érvelése folyamatát
- meg tudja megindokolni matematikai úton az eredményeket
- bizonyítások megértése
- matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén
- matematikai kommunikációs készség

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának.

E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

A természettudományos nevelés és oktatás terén a témaanyagok gyakorlatközpontú, a tanulók életkori sajátosságaihoz adekvát módon illeszkedő megközelítése hozzájárul a motiváció hatásosabb felkeltéséhez, valamint a természettudományi és műszaki életpályára történő szocializációhoz.

Mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás és a fejlesztés terénumában kiemelt fontosságú a komplex eszközök használata, a módszertan és az oktatásszervezési formák változatossága, így a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő fejlesztése.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- összefüggések felismerése és kifejezése
- lényeglátás
- fogalomalkotás
- esztétikai érzék
- kreativitás
- rendszerszemléletű gondolkodás az alkalmazhatóság praktikumának vonatkozásában
- logikai képességek
- rajzolási készség
- tervezés és kivitelezés
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, a nemzetiségek és a nyelvi-vallási etnikumok szerepének értékelése, a másság elfogadása
- kíváncsiság
- környezettudatosság
- környezet- és természetvédelem
- egészséges életvitel
- nemzeti tudat megalapozása
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra
- az egyén legyen képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során
- bepillantás a jelen főbb kutatási tevékenységeibe
- gyakorlatias módon tudja a tudását felhasználni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében

- legyen kritikus az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben

Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönbözetését.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- eszközök megismerése, használata
- szövegszerkesztési ismeretek
- információkeresés és kezelés
- kritikai gondolkodás az innováció területén
- kreativitás
- munka világában való eligazodás
- élethosszig tartó tanulás

Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen a hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti.

A hatékony és önálló tanulás arra készteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- motiváció
- saját tanulási stratégia megismerése és alkalmazása
- önismeret
- önértékelés, illetve mások objektív értékelése

- figyelem
- segédeszközök használata

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani.

Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- egészséges életvitel
- mentális egészség
- magatartási szabályok alkalmazása
- kommunikációs képesség
- empátia
- problémamegoldó képesség
- európai tudat
- a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást magába foglalja
- stressz és frusztráció kezelése
- változások iránti fogékonyság
- együttműködés
- magabiztosság
- érdeklődés
- személyes előítéletek leküzdése

- az egyén cselekvési lehetőségei a diktatúra, az elnyomás kényszerpályáján: az etikailag vállalhatatlan, megalkuvó magatartás soha el nem évülő bűn nemzetünk és emberségünk ellen
- kompromisszumra való törekvés

Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek
- kihívások felismerése, értelmezése
- a gazdaság működésének átfogóbb megértése
- a pénz világában való tájékozódás
- a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete
- tervezés, szervezés, irányítás
- vezetés
- delegálás
- az elemzés
- a kommunikálás
- a tapasztalatok értékelése
- kockázatfelmérés és vállalás
- egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A művészi-alkotói szabadság korlátjaként jelenik meg mások jogai, a nemzet és az emberiesség elleni, azzal megalkuvó vagy tevőlegesen közösséget vállaló magatartás elítélése és etikai alapú megítélése, különösképpen a XX. századi totális diktatúrákkal kapcsolatban.

A magyar nyelv és irodalom műveltségterületen különösen az irodalom, a dráma, a bábjáték, a művészetek műveltségterületen a zene, a vizuális művészetek, a tárgyak, épületek, terek kultúrája, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó s a mozgókép fontosságának elismerése.

További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő **<u>nevelési területek fejlesztése</u>** áll pedagógiai munkánk középpontjában:

1. Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg. A gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is.
2. Környezettudatos magatartásra nevelés, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál.
3. Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása.
4. Tanulásirányítás – önálló tanulásra való nevelés.
5. Szabadidő szervezése a környezeti nevelés követelmények figyelembe vételével.
6. Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.
7. Értékorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.
8. Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok (pl. zsidóság) diszkriminációjára.

4. A képzés rendje

4.1 A képzés szakaszai

A Nat-ban meghatározott fejlesztési feladatok az egyes képzési szakaszokhoz kapcsolódnak.
Ezek a következők:
az alapfokú nevelés-oktatás szakasza:

- 1–4. évfolyam;
- 5–8. évfolyam;

Az alsó tagozat (1–4. évfolyam) első két évében a szabályozás lehetővé teszi az ebben az életkorban különösen jelentős egyéni különbségek kezelését. A 3–4. évfolyamon erőteljesebbé válnak – a negyedik évfolyam végére már meghatározóan – az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. A motiválás és a tanulásszervezés a Nat fejlesztési feladataiban is kifejeződő elvárásokra összpontosít. A Nat az első négy évfolyamot tekinti az első önálló képzési szakasznak.

A *felső tagozat* (5–8. évfolyam) funkciója elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, készség együttesek és tudás- tartalmak megalapozásának a folytatása. A 7–8. évfolyam alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, azaz megerősítése, bővítése, finomítása, hatékonyságuk, változékonyságuk növelése. A Nat a második négy évfolyamot tekinti a második önálló képzési szakasznak.

A 2013/14-es tanévtől az intézmény a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 19. §-a alapján egész napos iskolaként is működhet. Iskolánk nem tudja biztosítani az ehhez szükséges feltételeket, így nem egész napos iskola.

Az 1-2. évfolyamon elsődleges feladatunknak tekintjük, hogy megszerettessük az iskolát, a tanulást tanítványainkkal. Ennek érdekében lassú ütemben következetesen alakítunk ki szokásokat. A tanulási folyamatban a pozitív élményszerzést biztosítjuk (dicséret, sikerélmény). Törekszünk a korra jellemző játékosság biztosítására, a szabadidő aktív kihasználására.
A 3-4. évfolyamon az alapkészségek, kulcskompetenciák kialakítására helyezzük a fő hangsúlyt valamennyi tantárgy keretében. Kiemelten a matematikai-logikai, írási és olvasási készségek kialakítására. Minden nap biztosítjuk a játékos egészségfejlesztő testmozgást.

A 4. évfolyamon hagyományos oktatási formában (délelőtt tanítás, délután napközi) tanítók végzik az nevelést-oktatást, kivétel az idegen nyelvek, és az informatika tantárgyak tanítása.

Az 5-6. évfolyamon a nevelő-oktató munka folytatását, a képességek, készségek fejlesztését állítjuk középpontba.

Törekszünk a tanulók egészséges terhelésére, érdeklődésüknek megfelelően 5-6. évfolyamon az alapkészségek megszilárdítása a fő feladatunk a kompetencia alapú oktatás. A kötelező órákon kívül lehetőséget biztosítunk, hogy tanulóink szakköri foglalkozásokon is gyarapítsák ismereteiket. (matematika, testnevelés, informatika, környezetvédelem, egészségvédelem).

A 7-8. évfolyamon nevelő-oktató munkánk középpontjába a személyre szóló fejlesztést helyezzük. Kiemelten kezeljük a problémamegoldó képesség, kreativitás kibontakoztatását. Növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát. (kísérlet, búvárkodás a könyvtárban). A megalapozott kompetenciákat továbbfejlesztjük. Felkészítünk a továbbtanulásra.

4.2 Képzési specialitások

Tanóra keretén belül csoportbontással az alábbi tantárgyak oktatása történik:

- matematika (4-8. évfolyam az osztálykeretet megbontva, a képességekhez igazodó, nívócsoportok szervezésével)
- magyar nyelv és irodalom (5-8. évfolyam az osztálykeretet megbontva, a képességekhez igazodó, nívócsoportok szervezésével)
- idegen nyelv tudásszint szerinti kiscsoportos (5-8. évfolyam, angol)
- informatika tudásszint szerinti kiscsoportos (5-8. évfolyam)
- testnevelés (párhuzamos osztályok nemek szerinti bontása felső tagozaton)

A csoportok kialakítása függ az osztályok létszámától, a fenntartó engedélyétől.

4.3 Tanórán kívüli foglalkozások

4.3.1 Egyéb foglalkozások

- Napköziotthonos ellátás,(1 -5. évf.)
- Tanulószobai foglalkozás, (6-8.évf.)
- Szakkörök:

  - szaktárgyi szakkörök, amelyeket tehetséggondozó vagy felzárkóztató jelleggel szervez az iskola, attól függően, milyen a tanulók érdeklődése, igénye

- tanulók készségeihez igazodó szakkörök: sportköri foglalkozások, DSE szakosztályai; atlétika, kosárlabda, labdarúgás, úszás.

- - énekkar
- Egyéb szakkörök:
  - környezetvédelem – egészségvédelem
  - robotika
  - média

4.3.2 Alapfokú művészetoktatás

- **Zeneművészeti ág**

  Klasszikus zene:
  - fafúvós tanszak
  - rézfúvós tanszak
  - akkordikus tanszak
  - billentyűs tanszak
  - vonós tanszak

  Elektroakusztikus zene:
  - billentyűs tanszak
- **Szín és bábművészeti ág**
  - színjáték tanszak
- **Táncművészeti ág:**
  - társastánc tanszak
- **Képző- és iparművészeti ág:**
  - képzőművészeti tanszak
  - grafika és festészet tanszak

5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiséget – a biológiai tényezők és környezeti, nevelési hatások egymással szoros kölcsönhatásban együttesen határozzák meg. A személyiség fejlődését három tényező befolyásolja: az öröklés, a környezet és a nevelés. A személyiség jellege, kialakulása, az örökletes és környezeti hatások, illetve ezek interakciójának, egymásra hatásának eredménye és eredője. Az egyénben az adottságok, mint diszpozíciók jelennek meg, melyek génjeiben, azok kódjában benne vannak.

A környezeti hatások – társadalom, nevelési intézmények, család – befolyásolják azt, hogy az adottságból mi, mikor és milyen mértékben, miképpen valósul meg. Ezek közül legjelentősebb a

nevelés-oktatás személyiségformáló hatása. Az oktatás része, és nem kizárólagos tartalma a nevelésnek.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok négy területe:

a./ az értelem kiművelése: hatékony, önálló tanulás kompetenciája

b./ segítő életmódra nevelés: szociális és állampolgári kompetencia

c./ egészséges és kulturált életmódra nevelés: szociális és állampolgári kompetencia

d./ szakmai képzés alapozása: kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia

A személyiségfejlesztésből adódó iskolai feladataink iskolánk gyermekideáljának személyiségéből fakadnak.

Iskolánk gyermekideálja:

Legyen nyitott, magabiztos, barátkozó természetű, szorgalmas, tisztelettudó, szabálykövető, kitartó, együttműködő, emberközpontú, humanista.

Nevelő-oktató munkánk minden fázisában azon munkálkodunk, hogy személyisége az évek során, illetve az iskola falait elhagyva érje el vagy közelítse meg az elképzelt ideált.

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

5.1 Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos alapelvek, célok, feladatok, eljárások, eszközök

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
Nevelő – oktató munkánk során komplex személyiségfejlesztésre törekszünk. Ezért megismerjük tanítványaink szükségleteit, motivációs bázisát. Az iskolai élet szervezésének és a pedagógiai hatásrendszer alakításának meghatározó szempontja a tanulói szükségletek mind teljesebb kielégítése.	Az iskolai tevékenységrendszer minden eleme segítse a tanulók testi, értelmi, érzelmi, akarati és jellembeli tulajdonságainak harmonikus fejlődését.	Támogassuk a fiatalokat a reális önismeret kialakításában, az erkölcsi és jellembéli tulajdonságok felismerésében és tudatos formálásában! Teremtsük meg a feltételeit tanulóink szükségleteinek kielégítéséhez: biológiai; biztonságérzet, a közösséghez tartozás, az intellektuális-esztétikai és az önmegvalósítás.	Folyamatosan megismerjük, követjük és elősegítjük személyiségük fejlődését. Tapasztalatainkat megosztjuk a kollégákkal és a szülőkkel. Alkalmazzuk a tanuló megismerési technikákat.	Tesztek, tréningek, dramatikus játékok, önmegvalósítási lehetőségek, szereplési alkalmak teremtésével segítjük tanítványainkat saját személyiségük megismerésében és fejlesztésében.
Igyekszünk megismerni minden tanítványunk személyiségét, elősegítjük a reális önismeretük alakítását, formáljuk az önmagukhoz és társaikhoz fűződő (szociális) viszonyukat (attitűdjüket). Az ember személyiségét tükrözi viszonyulásainak rendszere: az önmagához, a szűkebb – tágabb emberi- és természeti	A fiataloknak legyen áttekintése saját személyisége összetevőiről, képességei és tehetsége határairól és lehetőségeiről, legyen betekintése a viselkedése hátterébe, motívum-rendszerébe, helyesen ítélje meg az emberi kapcsolatokban játszott szerepét, hatását.	Segítsük felfedezni és fejleszteni minden gyermekben / fiatalban a személyiségének saját értékeit; keressük minden gyerekben az egyedit, a megismételhetetlent, támogassuk őket önmaguk kiteljesítésében.	Reális önértékelésre késztetjük a tanulókat. Valós életszituációk teremtésével segítjük az önálló, aktív, felelősségteljes személyiség kialakulását. A valós állapotból kiindulva fogalmazunk meg egyénre szóló személyiségfejlesztő programot.	Követjük a tanítványaink magatartásában megnyilvánuló SZÉK kompetencia-elemek fejlődését! Folyamatos visszacsatolás a reális énkép alakítása érdekében „szociális tükör” évén. Mind az alacsony, mind a túl magas önértékelés esetén a realitásokkal való szembesítésre, a reális

környezetéhez, a munkájához való viszonya.				önkritika / kritika kialakítására törekszünk.
ALAPELVEK	**CÉLOK**	**FELADATOK**	**ELJÁRÁSOK**	**ESZKÖZÖK**
Az életkori pszichikus sajátosságokhoz alkalmazkodunk.	Az egyes életkori fejlődési szakaszok: latencia kor (6-8 év); prepubertás kor (9-11 év); pubertás kor (12-16 év) jellemzőit vegyük figyelembe (terhelhetőség, motiváció, viselkedési sajátosságok, társas kapcsolatok, stb.)	Az érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet és gondolkodás pszichikus funkcióit tudatosan fejlesszük a nevelési – oktatási folyamatokban! Ezzel megalapozzuk a tanuláshoz szükséges alapkészségeket.	Valamennyi pszichikus funkció működését fejlesszük, de a serdülő korban már a produktív (konvergens és divergens) gondolkodásra helyezzük a hangsúlyt. Ezzel alapozzuk meg a kreatív személyiségjegyek kialakulását.	A kreatív személyiség-beállítódást erősítjük, az ismeretszerzés induktív és deduktív útját egyaránt alkalmazzuk. A tágan értelmezett tanulási folyamatokban a az aktivizáló módszereket részesítjük előnyben.
A pedagógus személyisége alapvető motivációs tényező, közvetett módon meghatározója a tanulói teljesítménynek, a tantárgy iránti érdeklődésnek, a személyes kapcsolatok minőségének (magatartási modell, irányító személy).	Lehetőleg alakítsunk ki minden tanulóban sikerorientált beállítódást, ennek érdekében alkalmazzon minden pedagógus hatékony tanítási stratégiákat, nevelési stílusa legyen integratív felismerhető együttműködéssel.	A pedagógus vértezze fel magát a professzionális szakmai-módszertani tudás elemeivel, a tanuló személyiségének megismeréséhez szükséges tudással, a tanári-tanulói interakciós és kommunikációs készségekkel, a konfliktusok kezeléséhez és megoldásához szükséges képességekkel.	A szociális befolyásolás folyamatai közül a behódolás, az azonosulás és interiorizáció közül az utóbbira törekszünk, amelyet nem a hatalmi tekintéllyel, hanem a vonzerővel, hitelességgel és értékeink vállalásával kívánunk elérni.	A tanulókkal a „megszólíthatóság” közelségében élnek a pedagógusok. Demokratikus együtt-működési készséget tanúsítanak korlátozottan tekintélyelvű nevelési gyakorlatot folytatnak.

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
A kompetencia-alapú oktatás részprogramjait is magába foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont a nevelés – oktatás személyiségfejlesztő hatásának érvényesítése.	Az iskola pedagógiai gyakorlata adjon teret: a színes sokoldalú iskolai életnek, az egyéni és csoportos tanulásnak, játéknak, munkának; fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, eddze akaratát.	Az értelem kimüveléséhez kapcsolódó tanulási motívumok és tanulási módok, a megismerési vágy fejlesztése, a játék-szeretet és az alkotásvágy fejlesztése, a tanulási teljesítmény optimalizálását segítő személyiségjegyek erősítése minden pedagógus napi feladata.	Kognitív képességek fejlesztése: kognitív rutinok (műveletek), kognitív kommunikáció, problémamegoldás, a tanulási életforma kialakítása a pedagógusok és szülők együttműködése révén. Az egyéni (önálló) tanulási stratégiák és módszerek kialakítása a tanulás módszertani epocha beépítésével a tanrendbe.	A kompetencia területekre készített tanulói eszközök (tankönyvek, munkafüzetek, feladatsorok, fejlesztő programok, demonstrációs anyagok és mérőeszközök stb.) célszerű alkalmazása.
Megalapozzuk a szociális (társas) kompetencia, a pozitív szociális szokások, kialakulását. Tudatosan fejlesztjük tanítványaink társas hatékonyságát (szociális penetrancia). A pedagógusok – a segítő életmódra nevelés – sikere érdekében rendszeresen pozitív mintákat nyújtanak a segítő együttműködés változatos formáival.	A tanulók ismerjék meg és sajátítsák el a szociális viselkedés alapvető szabályait, alakítsuk ki bennük az egyéni szociális értékrendet, a döntési szabadság és felelősség összhangját. Formáljuk tanítványainkat belső kontrollos, asszertív személyiségekké! Legyenek tisztában a mindenkori szociális státusukkal.	Olyan iskolai életrend kialakítása, működtetése, amelyben a tanulók biztonságban érzik magukat, mivel a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvártak. Tudják higgadtan kezelni a konfliktusos szituációkat is.	Az iskolai társas szituációk az iskolai / osztály közösség mindennapi életében „terepgyakorlatként” szolgálnak a tanulóknak az egyének és csoportok kölcsönös megértésének, együttérzésének, segítőkészségének élményszerű megtapasztalásához; a pozitív és negatív érzelmi viszonyulások kezeléséhez (szimpátia – antipátia kapcsolatok).	Élményszerű, pozitív minták felkínálása, szociális szokások, attitűdök bemutatása, meggyőződések, értékítéletek, ismeretek és készségek nyújtása, személyes példamutatás, történelmi személyiségek, irodalmi, drámai hősök tetteinek, magatartásának átélési lehetőségeivel, a negatív, antiszociális minták pusztító hatásának csökkentése, fékezése.

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
A személyes kompetencia fejlesztésével az egészséges és kulturált életmódra nevelést szolgáljuk. A harmonikusan fejlett személyiség szükségleteit meghatározó életfilozófia részévé válik. Kiépítjük és az egyéni életélési kultúra részévé tesszük a pozitív tartalmú viszonyulásokat (attitűd), szükségleteket (igényszint), motívumokat (cselekvésre késztető belső hajtóerő), szokásokat (sztereotip módon működő cselekvések).	Személyes képességek fejlesztése: önkiszolgálás, önellátás, önkifejezés, önvédelmi (egészségvédő, identitásvédő, önreflexív képességek (önértékelő, önmegismerő, önfejlesztő képesség). A tanuló legyen tisztában a személyiséget veszélyeztető negatív hatásokkal (negatív hatású társas viszonyok, káros szenvedélyek – drog, alkohol, dohányzás, elégtelen táplálkozás, mozgásszegény életmód).	A tanuló tudatosan alakítsa a saját pozitív életfilozófiáját, egészséges életmódját, szokásrendszerét! A tanuló személyiségébe építsük be a jóléti modell központi kategóriáit. - egészség, - önmegvalósítás –alkotás, - minőség mindenben, - egyéni életélés kultúrája.	Az önellátó és identitásvédő képesség, tevékenységformáinak gyakoroltatása az életkori sajátosságoknak megfelelően a SZÉK program szerint. A személyiség egészséges önérvényesítéséhez, ugyanakkor a függőségi relációk megtapasztalására is alkalmas szituációk teremtése.	Beszélgetés, vita, véleménycsere, élethelyzetek, szituációk eljátszása, azok elemzése, kiselőadások, prezentációk, jelenetek bemutatása, dramatizálás, színjátszás, pszichodráma, riportok készítése – elemzése, kiállítások, vetélkedők, irodalmi – zenei – képzőművészeti alkotások, tablók, sajtófigyelés, videofilmek, bábozás, tematikus gyűjtő munka, fénykép-és videofelvételek, riportok.
Az iskola szakmai profiljának megfelelő speciális kompetenciák fejlesztését, az alkotó képesség kibontakoztatását vállaljuk.	Az értelmi és érzelmi intelligencia fejlesztése mellett a pozitív tartalmú jellem és akarati tulajdonságok személyiségbe ágyazása. Az önkifejezés gazdag és igényes tárházának bemutatása, befogadó- és alkotó képesség, improvizációs képesség,	Az önfejlesztő képesség alapozásával, a saját adottságok, képességek és tehetségük felmérésével segítsük tanulóinkat megtalálni erősségeiket! Indirekt módon segítsük a saját önfejlesztő stratégiáik kialakítását.	Minden korosztály jusson hozzá az életkornak megfelelő művészeti: zenei, vizuális esztétikai befogadás és megismerés lehetőségéhez, és kapjon inspirációkat a művészi önkifejezésre. Az iskola esztétikus külső és belső környezete	A testi – lelki jó komfort-érzés érdekében a tömegsport-foglalkozások, vetélkedők, szervezett játékok, kulturális programok, versenyek, képesség-fejlesztő és önismereti foglalkozások szervezése.

	verbális és nem verbális, vizuális kifejező képesség.		fejleszti ízlésüket, igényességüket.	Művészetoktatásban való részvétel: zene-,szín-,tánc és képzőművészet.
ALAPELVEK	**CÉLOK**	**FELADATOK**	**ELJÁRÁSOK**	**ESZKÖZÖK**
Frusztrációs nevelési szituációkban adekvát konfliktus-megoldási stratégiákat alkalmazunk: problémamegoldó (győztes-győztes), alkalmazkodó, elkerülő, kompromisszumkereső, versengő (győztes-vesztes).	A nevelő személyiségének fontos eleme a hitelesség (kongruencia), az elfogadás és az empátia (beleélő készség), önmaga állandó fejlesztésére, interperszonális készségeinek javítására kell törekednie.	A verbális és nonverbális kommunikációs képességek változatos formáinak megtanítása. A problémamegoldás lépéseit tudatosan betartjuk (a probléma meghatározása, a konfliktusban érintett személyek azonosítása, lehetséges megoldási módok keresése, a választott megoldás kivitelezése.	A kortársi interakciókat indirekt módon irányítjuk, s a pozitív tartalmú csoportnyomás eszközét a kívánt nevelési hatások elérésének szolgálatába állítjuk. A szempontváltás képességét gyakorlással sajátíttatjuk el. Követendő mintákat nyújtunk a kommunikációban és a konfliktusok kezelésében.	A nevelőtestület elsajátítja a neveléssel összefüggő mérési – értékelési ismereteket és készségeket, igény szerint alkalmazza azokat: neveltségi szint vizsgálatok, szociometriai mérések, tanulási motiváció, szorongásvizsgálat, attitűdvizsgálat, szociometria, személyiségvizsgálat.
A pedagógus tekintélyét a szakmai – emberi autoritásra alapozzuk. A pedagógus személyisége alkotó művészetté nemesíti a professzionális szakmai munkáját.	Korlátozottan tekintélyelvű és magas szintű demokratizmusra épülő nevelési stílusra törekszünk, a pedagógusok bánásmódja, kontrollmódszerei a nevelés folyamán, alkalmazkodjanak a gyerek életkorához, alkatához, reakciómódjaihoz.	A szociális befolyásolás fokozatait a helyzetnek megfelelően alkalmazni: behódolás (alapja a hatalom), azonosulás (alapja a vonzerő) és interiorizáció (alapja a hitelesség).	Változatos, a szituációkhoz adekvát módon megválasztott nevelési eljárásokat és módszereket alkalmazunk. Esetmegbeszélések.	A bevezetőben vázolt valamennyi nevelési módszernek létjogosultsága lehet, de annak eldöntése, hogy mikor, melyik megoldást alkalmazza a pedagógus, az kizárólag a nevelő döntésének a függvénye.

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
Az iskolánkban folyó pedagógiai tevékenység alapja a tanuló, nevelő, szülő együttműködése.	A pedagógus bánásmódja és nevelési stílusa legyen szociálintegratív.	Formáljunk sokoldalú társas kapcsolatokra képes, környezettudatos egészséges életmódot közvetítő, kialakító személyiségeket valamennyi tantárgy tanítása során, kiemelten az osztályfőnöki órák témakörének körültekintő megválasztásával.	Az ember és társadalomismeret, etika modul keretében összehangoltan az osztályfőnöki témákkal, valamint az egészségnevelési modul tartalmával.	A rendelkezésünkre álló ismerethordozók, médiaanyag, demonstrációs eszköz, infokommunikációs technika rendelkezésünkre áll. Ezeket az egyéni és csoportos ismeret-elsajátítás szolgálatába állítjuk. Szülői értekezletek, közös programok szülőkkel.
A SZÉK kompetenciák fejlesztése a készségek és képességek fejlesztése, pozitív attitűdök kialakítása szintézisében történik.	A nevelési területek kölcsönös hatékonyságának megteremtése a személyiség harmonikus fejlődése érdekében.	Az életkornak és fejlettségi szintnek megfelelő prioritások megtalálása, a nevelő hatások összehangolása.	A közösségi nevelés módszereinek, a szociálpszichológiai csoportnyomás eszköztárának alkalmazása.	Konkrét megélt életszituációk elemzése, megoldási alternatívák kidolgozása, alkotó viták lefolytatása, az egyéni felelősségvállalás fokozása, a belső kontroll attitűd erősítése.

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
Tanulóink személyiségébe építjük a szociális (társas) kapcsolatok, a konstruktív életvezetés, és az emberi-természeti-társadalmi környezet alakításának képességét.	A következetes követelés és igényesség, másrészt a tanulók jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem és igazságosság.	Az önellátó képesség, viselkedés tevékenységformáinak megismerése, gyakoroltatása, tudatosítása változatos formákban az életkori sajátosságoknak megfelelően.	Egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, testápolás, rendszeretet, a lakás és az osztályterem berendezéseinek rendben tartási igénye, az önkiszolgáló munkák, a közlekedés, és a vásárlás szokásai, mintái, készségei.	A formális és informális szerepek értelmezése, elemzése, (szimulatív-játékos) gyakoroltatása, a szerepkonfliktusok „megélése”, feloldásuk lehetőségeinek feltárása.
A különböző érdeklődésű, értelmi, érzelmi, testi fejlettségű és motivációjú gyermekeket felkészítjük a tovább tanulásra.	Az empátiaképesség kialakításával növelni a másság elfogadásának, a toleranciának a fokát. A társadalmi együttélési normák és formák kölcsönös alakítása.	A harmonikus együttélés szabályainak és napi gyakorlatának befogadása, követése.	A formális és informális emberi-közösségi kapcsolatokat építő fórumok, rendezvények, programok szervezése.	A különböző kompetencia-területek programcsomagjai, a hozzájuk készült tanulói és tanári eszközök, demonstrációs anyagok.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

6.1 Tehetséggondozás, képességfejlesztés

Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos, vagy több területén az átlagosat messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni. A tehetség felismerésére különböző pedagógiai helyzeteket kell teremtenünk. Nem csak az elméleti tantárgyakban keressük a tehetségeket.

A tehetség-képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek:

- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- a matematika tantárgy nívócsoportos oktatása 4-8. évfolyam
- a magyar nyelv és irodalom tantárgy nívócsoportos oktatása 5-8. évfolyam
- szakkörök szervezése érdeklődés szerint
- tanulmányi versenyek szervezése
- tanulmányi versenyekbe való bekapcsolódás
- kulturális rendezvények szervezése, látogatása
- sportversenyek
- tudásszint szerinti csoportbontás (idegen nyelv 5-8. évfolyam, informatika 5 -8. évfolyam)
- iskolai könyvtár
- művészetoktatás (zene,- tánc,- képző- és iparművészet, szín - és bábművészet)
  - vizsgaelőadások, (félévi, év végi)
  - növendékhangversenyek,
  - szaktáborokban való részvétel,
  - pályázatok, helyi tárlatok,
  - iskolai, városi rendezvényeken, ünnepségeken történő fellépés

Az iskola Szülői Közössége anyagilag támogatja az iskolai tehetséggondozást, a tanulók különböző szintű és jellegű versenyeztetését, részvételét a személyiségét pozitív irányban elősegítő programokban (nevezési díjak, utazások finanszírozása).

A képességfejlesztés és tehetséggondozás hatékony fokozását szolgálja az összehangolt iskolai tanítási struktúra (tanórai, tanórán kívüli foglalkozások).
Tanórán differenciált tanulásszervezéssel, (kooperatív, páros csoportmunka) egyénekre készített feladatlapokkal, egyéni foglalkozással kívánjuk megvalósítani a tehetséges tanulók képzésének feltételrendszerét.
Fokozott figyelemmel történik a kiemelkedő képességű tanulók versenyekre való felkészítése, továbbtanulásra előkészítő foglalkozások szervezése .
Tanulmányi kirándulások, nyári táborozások szervezése, lebonyolítása. (idegen nyelvi, képzőművészet).

6.2 Esélyegyenlőtlenségekből adódó nehézségek enyhítése – felzárkóztatás

Iskolánkban tanuló diákközösség meglehetősen heterogén összetételű, mely nagymértékben befolyásolja pedagógiai munkánkat. A családok életmódja, anyagi viszonyai nagyon változóak. Tanulóink zömmel rendezett családi körülmények között élnek.

Ugyanakkor tanulóink közel 1/3-ának családi háttere a mai társadalmi valóság összes negatívumával rendelkezik, vannak mélyszegénységben élő családok (megélhetési lehetőségek, munkanélküliség, alacsony értékrend).

Az ilyen családból kikerülő tanulóink nagyobb odafigyelést, törődést és szeretetet igényelnek.

Alapvető feladatunknak tartjuk, hogy a nemkívánatos környezeti hatásokat kompenzáljuk a kedvezőtlen személyiségvonások ellenére, a gyermekben lévő lehetőségeket feltárjuk.

Céljaink:

- az esélyt teremtő támogató lépések megtétele a nevelő-oktató munka minden területén
- az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nevelési-oktatási hiányainak kompenzálása
- az SNI-s tanulók integrált oktatásának megvalósítása
- a lemorzsolódás csökkentése illetve megelőzése
- az oktatás hatékonyságának növelése érdekében kompetencia alapú oktatás megvalósítása
- megfelelő pályaorientációval a sikeres pályaválasztás elősegítése

- az intézményben tanuló hátrányos helyzetű és HHH tanulók bevonása az iskolán kívüli programokba
- együttműködés a szülői házzal

Nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- kulcskompetenciák fejlesztése, egyénhez igazodó fejlesztés
- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése
- a tanulók személyiségének megismerése
- a tanulók tehetségjegyeinek feltárása
- adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása
- differenciált és egyénre szabott tanulmányi követelmények
- differenciált és egyénre szabott ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása
- fejlesztő, felzárkóztató órák szervezése
- informatika szakkör szervezése
- a művészetoktatás foglalkozásain való részvétel
- szakköri munkába való bekapcsolódás
- iskolai étkezés biztosítása
- egyéb foglalkozásokon való részvétel: napközis, tanulószobai foglalkozások igénybe vétele

Felzárkóztatási tevékenységünk megszervezésekor alapvető fontosságú, hogy megismerjük azt az okot, ami alapján a tanuló tanulási nehézségekkel küzd.

A hátrányok típusai:

a./ Családi hátrányok

Azokat a gyermekeket soroljuk ide, akik mögött nem áll stabil, gondoskodó család, felbomlott családok, szülő halála, tartósan beteg szülő, mentálisan sérült, pszichésen kiegyensúlyozatlan szülő, a szülő deviáns életvezetése, a szülő „elfoglaltsága” miatt törődik keveset a gyermek nevelésével, esetenként nagyszülő neveli.

b. / Anyagi hátrányok

Hátrányos helyzetűnek számítanak azok a családok, amelyek nem képesek az átlagosnak megfelelő anyagi körülményeket biztosítani a gyermekeiknek valamilyen okból (életvitel, munkanélküliség, sok gyerek a családban).

c./ Tanulási hátrányok

Ide soroljuk azokat a gyerekeket, akik valamilyen oknál fogva nem képesek a rendszeres tanulásra.

Leggyakoribb okok: gyenge képességek, beilleszkedési zavarok, pszichés problémák, kellő motiváltság hiánya, alapkészségek nem megfelelő volta, hiánya.

A hátrányok kompenzálásának formái:

- Anyagi hátrányok kompenzálása

  - kedvezményes, vagy ingyenes étkezés
  - napközis, tanulószobai elhelyezés
  - Szülői Közösség támogatása
    (tehetséges tanulók versenyeztetése, kulturális rendezvények költségeikhez való hozzájárulás)
  - szociális segélyek, kapcsolattartás a Gyermekjóléti Szolgálattal
  - karitatív gyűjtési akció (ruhanemű, könyv)
  - tartós tankönyv kölcsönzése könyvtárból, ingyenes tankönyv biztosítása minden évfolyamon.

- Szociokulturális hátrányok, tanulási hátrányok kompenzálása

  - differenciált foglalkoztatás tanórán
  - kulturális rendezvényeken, szabadidős programokon való részvétel
  - szakköri munkába való bekapcsolódás
  - könyvtári tevékenységben való részvétel
  - fejlesztő taneszközök használata
  - sportrendezvényeken való részvétel
  - szünidei programokba való bekapcsolódás, táborozási lehetőségek
  - felvilágosító, mentálhigiénés tájékoztatók
  - felzárkóztató foglalkozás

6.3 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Felgyorsult társadalmunkban az egyre rosszabb anyagi háttér és egyéb negatív társadalmi hatások eredményeképpen megnőtt a beilleszkedési nehézségekkel, tanulási nehézségekkel, magatartási zavarokkal küszködő gyermekek száma. Gyakran tapasztalható ezen gyermekek agresszivitása.

A leggyakrabban előforduló magatartási zavarok:

- hiperaktivitás
- kognitív funkciók zavarai (figyelemzavarból adódó problémák)
- agresszió

A magatartás – zavaros tanulók egy része az ismeretek elsajátításában, a szociális kultúrában bizonyos mértékben elmarad hasonló korú társaitól, de rendelkezik a fejlődés potenciális lehetőségével.

Különleges bánásmódot igényelnek, felzárkóztatásuk egyéni fejlesztési terv alapján történik, figyelembe véve a szakszolgálat szakvéleményét. Lemaradásuk behozható, teljesítményük emelhető.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

- szoros kapcsolat a Hétszínvirág Óvoda és Bölcsődével,
- együttműködés Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Záhonyi Tagintézményével,
- alapos, körültekintő környezettanulmány (családlátogatás) a Gyermekjóléti Szolgálattal
- a magatartási problémák okainak alapos feltárása
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- felzárkóztató foglalkozások tartása, egyéni fejlesztési tervek alapján, a tanév folyamán(az érintett tanulók ellátását szakvizsgázott pedagógusok, és gyógypedagógusok látják el)

6.4 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

Az organikus okra visszavezethető, a megismerő funkciók vagy a viselkedés tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók – sajátos nevelési igényű – nevelése-oktatása integrált (együttnevelt) formában történik.
A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékosság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását;
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény szükségessé teszi:

- a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását,
- illetve kiegészítő, fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelés-oktatása során a Nat-ban meghatározott és a kerettantervben részletezett kiemelt fejlesztési feladatok megvalósítása javarészt lehetséges, de mindenkor figyelembe kell venni az irányelv fogyatékossági kategóriákra vonatkozó ajánlásait. Ezért a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósul meg és segíti a minél teljesebb önállóság elérését. A fejlesztési követelmények igazodnak a fejlődés egyéni üteméhez. A tartalmak kijelölésekor lehetőség van egyes területek módosítására, elhagyására vagy egyszerűsítésére, illetve új területek bevonására.

A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia, és az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít.
A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres.
Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus, logopédus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többletszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális tanulást segítő eszközökhöz való hozzáférés.

Az SNI igényű tanulók fejlesztésének célja:

- a sajátos nevelési igényből fakadó hátrányok csökkentése vagy lehetőség esetén megszüntetése,
- harmonikus, önmaga problémáit megfelelően kezelni tudó személyiség kialakítása,
- megfelelő, az egész élet során jól használható kompenzatórikus technikák elsajátítása (életpálya kialakítása).

A cél elérése érdekében az SNI tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő pedagógus magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség), az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkezik, aki a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak egyes SNI tanulók csoportjaira jellemző módosulásait;

- szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni fejlődési ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti a folyamatos értékelésbe, hatékonyságvizsgálatba, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
- együttműködik a különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók részképesség zavarral küzdenek, diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, egyéb pszichés zavarral, valamint autizmus spektrumzavarral(Asperger-szindróma) küzdő tanulók.

Tanulási nehézségekkel küzdő tanulóink többirányú segítséget vehetnek igénybe:

- a tanítási időn túli felzárkóztatás, korrepetálás a tanulási nehézség megszüntetésére

- a sajátos nevelési igényű tanuló részére a felzárkóztatás és képességfejlesztés céljából habilitációs, rehabilitációs célú foglalkozásokon való részvétel, melynek célja a jól működő képességek tudatos fejlesztése, illetve a hiányzó képességek fokozatos kiépítése (az adott évfolyam heti óratervének 15 %-ában) gyógypedagógus, szakvizsgázott pedagógusok közreműködésével
- differenciált tanórai foglalkoztatás, egyéni bánásmód
- folyamatos, megerősítő visszajelzés alkalmazása
- kapcsolattartás Pedagógiai Szakszolgálattal, Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal
- a szakvélemények figyelembe vétele a tantárgyi értékelésnél
- a továbbtanulás segítése, pályaorientáció

Leggyakrabban előforduló részképesség-zavarok:

- diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, beszédhiba, figyelemzavar, egyéb pszichés zavar

A szakintézmények konkrétan megnevezik a magatartászavar és a tanulási probléma okát.

A vizsgálati eredményt minden pedagógusnak meg kell ismernie, aki a gyermekkel foglalkozik.

Az Nkt. 2011. CXC. 56. § (1) bek. szerint, a szakértői vélemény alapján a tanuló az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből mentesíthető a követelmények értékelése, minősítése alól.

Írásbeli, szóbeli felelet esetén hosszabb felkészülési időt kell ezen tanulók számára biztosítani. Szükség esetén az írásbeli beszámolót szóbelivel, a szóbelit írásbelivel kell felváltani. (diszlexiás tanuló, dadogó tanuló).

Az egyes tantárgyakból az értékelés, minősítés alóli felmentés esetén egyéni foglalkozás keretében (1-3 fő), egyéni fejlesztési terv alapján kell segíteni a tanuló felzárkóztatását a többiekhez. Az SNI tanulók ellátását utazó gyógypedagógus segítségével biztosítjuk.

6.5 A gyermek- és ifjúságvédelem iskolai feladatai

a) A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden osztályfőnök, pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi

feladatok ellátásban, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

b) Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére két pedagógus koordinátorként segíti az osztályfőnökök, és a szaktanárok munkáját. Alapvető feladatuk, hogy segítsék a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:
   - a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
   - családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében,
   - a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,
   - segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét,
   - a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi,
   - tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.

c) Az iskola gyermekvédelmi tevékenység három fő feladata: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzése, feltárása, megszüntetése.

   A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:
   - fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
   - meg kell keresni a problémák okait,
   - segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
   - jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakemberének (jelzőrendszer működtetése)

d) A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:
   - Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Záhonyi Tagintézménye,
   - Mándoki Térségi Szociális Központ Gyermekjóléti Szolgálatával,
   - Záhony Közös Önkormányzati Hivatallal
   - Járási Hivatal - Gyámhivatal

- gyermekorvossal, iskolai védőnővel,
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, Vöröskereszttel, alapítványokkal.

e) Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- a felzárkóztató foglalkozások,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés, az indulási hátrányok csökkentése,
- a pályaválasztás segítése,
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a családi életre történő nevelés,
- a napközis és a tanulószobai foglalkozások,
- az iskolai étkezési lehetőségek,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- a tanulók szociális helyzetének javítására javaslat tétel
- a szülőkkel való együttműködés,
- pályázatokon való részvétel,
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgáltatásokról.

7. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

7.1 Közösségfejlesztés

A közösségfejlesztés a közösségek kezdeményező és cselekvőképességének fejlesztését jelenti. Ebben kulcsszerepe van az iskolai közösségeknek, a pedagógusoknak mint közösségfejlesztőknek.

Célunk: a tevékeny közösség nevelőerejének tudatos, szakszerű kiaknázása az egyéni fejlődés érdekében.

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.
A tanulók közösségekben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztetésével kapcsolatos feladataink:

1. Különféle tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes személyiséggé válásig.

3. Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

7.2 A pedagógusok helyi intézményi feladatai a nevelés-oktatás folyamatában

Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzik szakmai munkájukat a

munkaköri leírásban foglaltak keretein belül az iskolai tantárgyfelosztásban meghatározott munkarend alapján.

A pedagógus:

- napi rendszerességgel megbeszéli és kialakítja a legfontosabb napi feladatokat a tanulócsoportjában tanító nevelőkkel, és szükség esetén egyeztet velük;
- tanóráira és tanórán kívüli foglalkozásaira rendszeresen felkészül, nagy gondot fordít a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő fejlesztő foglalkoztatásra, a módszertani innovációra, a rendelkezésre álló idő optimális kihasználására;
- tanórai munkáját a gyermekek adottságainak, haladási tempójának megfelelően differenciáltan szervezi;
- a lemaradó tanulók számára felzárkóztató foglalkozásokat szervez, egyéni segítségnyújtással biztosítja továbbhaladásukat;
- gondot fordít a tehetséges tanulók megfelelő foglalkoztatására, amit a tanórai differenciáláson kívül egyéni tehetséggondozó foglalkozás illetve tanulmányi versenyekre való felkészítés formájában is megtehet;
- a gyermekek tanulmányi fejlődését egyéni foglalkoztatással, sokoldalú szemléltetéssel szolgálja, és maga gondoskodik az általa használt szemléltető és technikai eszközök helyes tárolásáról, épségének megőrzéséről;
- rendszeresen ellenőrzi és értékeli a gyermekek tanulmányi munkáját, annak figyelembe vételével, hogy az értékelés az életkori sajátosságoknak megfelelő, motiváló hatású legyen;
- az értékelésben törekszik az írásbeli és szóbeli formák egyensúlyának megtartására, gondot fordít arra, hogy az írásbeli és szóbeli számonkérés egyensúlyban legyen;
- a kötelező írásbeli feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal együtt értékeli;
- az írásbeli számonkérések anyagait a következő tanórára, de legkésőbb 10 munkanapon belül köteles kijavítani;
- a tanulók személyiségfejlesztését a tanítás-tanulás folyamatában tervszerűen végzi, és ennek keretében feladata a gyermekek minél alaposabb megismerése, amit a tanulók állandó, tudatos megfigyelésével, változatos közös tevékenységek szervezésével, szükség szerinti családlátogatások és különböző vizsgálatok segítségével érhet el;
- fokozatosan szoktatja tanulóit az iskolai élet szabályainak betartására, megismerteti és betartatja velük az iskola házirendjét;

- biztosítja tanulói számára, hogy nyugodt légkörben, türelmes, elfogadó környezetben fejlődjenek;
- feladata a tanulás megszerettetése, a szellemi erőfeszítésekben rejlő örömforrások felfedeztetése, a gyermekek spontán érdeklődésének fenntartása, fejlesztése;
- tanórán kívüli szabadidős foglalkozásokat szervez a tanulók életkorának, igényeinek megfelelően;
- különös figyelmet fordít a mindennapos testmozgás megvalósítására a tanórai és a szabadidős foglalkozások megtartása során;
- a tanítási órákon és tanórákon kívüli foglalkozásokon különös gondot fordít a tanulók együttműködési készségeinek, önállóságának és öntevékenységének kialakítására;
- a közös iskolai tevékenység minden mozzanatában gyakoroltatja a kulturált emberi viselkedés szabályait;
- a félévi és az év végi zárás előtti utolsó témazárót, illetve iskolai dolgozatot legkésőbb egy héttel a jegyek lezárása előtt megíratja;
- a kötelező házi feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal javíttatja, és velük együtt értékeli;
- megismeri az általa foglalkoztatott tanulókról szóló szakvéleményeket és szakértői véleményeket, annak ajánlásait figyelembe veszi és mérlegeli az érintett gyermekek tanításkor és osztályzásakor;
- az iskolavezetés jóváhagyásával, a tantárgyfelosztás alapján a lassúbb tempóban haladó gyerekek számára felzárkóztató foglalkozásokat szervezhet lehetőséget biztosítva a javításra;
- foglalkozásain optimálisan felhasználja a rendelkezésére álló szemléltető eszközöket;
- állandó jelleggel gyarapítja szakmai és pedagógiai tudását, a szaktárgya körébe tartozó új tudományos eredmények megismerésére törekszik és a módszertani fejlesztések körében való tájékozódik,
- közreműködik az intézményi és városi szintű ünnepek, rendezvények megszervezésében, a tanulók felkészítésében.

7.3 Az osztályfőnöki munka nevelési tartalmai

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket.

A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe. A tanulók közvetlen megismerése és az osztályközösség arculatának formálása kiváló lehetőségeket kínálnak az iskolai és iskolán kívüli programok: szakkörök, klubdélutánok, sportfoglalkozások, rendezvények, diákgyűlések, utazások, kirándulások, színház-, és múzeumlátogatások stb.

Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében a pedagógus kapcsolatot tart tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család viszonyulását az iskolához, a gyermekhez. Az osztályfőnöki munka kritikus pontja a torz családi nevelési minták és szokások ellensúlyozása, a negatív társadalmi hatások kivédése.

Az osztályfőnök nevelő munkájának szerves része a közvetlen nevelőmunka.

Az osztályfőnöki órákon sajátos rendszerező, szintetizáló módszerrel kerül sor a tanulók nevelésében szerepet játszó nevelési tartalmak, témakörök feldolgozására. Jellemezze az osztályfőnöki órákat a mai fiatalokhoz közel álló tartalom és forma. Az osztályfőnöki óra a helyes vitakultúra kialakításának nélkülözhetetlen gyakorlóterepe.

Az 5-8. évfolyamon kötelező osztályfőnöki órák nevelési témái lehetnek: kötöttek, szabadon választhatók és aktuális eseményekhez kapcsolódóak.

Az osztályfőnöki óra egyszerre szolgálja az általános műveltség gyarapítását, a világszemlélet és az erkölcsi értékrend alakulását. Felkészíti a tanulókat a kulturált társas kapcsolatok építésére és fenntartására.

Hozzájárul a differenciált emberkép és identitástudat, a fiatalok önismeretének, önfejlesztő stratégiájának és erkölcsiségének alakításához (egészséges életmód, konstruktív életvezetés, magatartás kultúra, erkölcsismeret, vallásismeret).

7.4 Az osztályfőnöki megbízatással kapcsolatos feladatok

Feladata, hogy megismerje az osztályába tartozó tanulók személyiségét, s ezek alapján segítse az egyes tanuló személyiségének helyes irányba fejlődését.

Tevékenységével aktívan elősegítse az osztályközösség kialakulását, illetve megerősödését.

Rendszeresen áttekinti az osztályában a gyermekek tanulmányi eredményeit, konzultál tanártársaival a tanulók haladásáról.

Közreműködik a tanulók és tanárok konfliktusai megoldásában, szükség szerint a problémamegoldásba bevonja a szülőket is.

Elvégzi az osztályába járó tanulók magatartásának és szorgalmának értékelési feladatait, ehhez kikéri tanár társai, valamint a tanulók véleményét is.

Ellátja az osztályfőnöki teendőkkel kapcsolatos adminisztrációs feladatokat.

Szülői értekezletet tart, melyen megadja a szülőknek az neveléssel-oktatással, a szülőket érintő egyéb kérdésekkel kapcsolatos legfontosabb aktuális tájékoztatást.

Rendszeresen fogadóórát tart, mely során tárgyilagosan tájékoztatást nyújt a szülőknek a gyermekük fejlődéséről, viselkedéséről.

Az osztályában tanulókat ellátja az iskola életével, működésével kapcsolatos fontosabb információkkal, segíti felkészülésüket, támogatja részvételüket az iskolai rendezvényeken, programokon.

Pontosan ellátja a tanügyi nyilvántartások vezetésével kapcsolatos teendőket.

Az életkornak megfelelő ember-, és társadalomismeretek nyújtásával segítse elő a tanuló szocializálódási folyamatát, természeti és társadalmi környezetébe való beilleszkedését.

Segítse a tanulót kapcsolat-, és viszonyrendszereinek felismerésében, nevelje értékes és hasznos kapcsolatok kialakítására és ápolására.

Fejlessze a tanuló szociális érzékenységét, toleranciáját, valamint empatikus képességét az életkornak megfelelő társadalmi problémák iránt.

8. Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

8.1 A szülők, tanulók és pedagógusok együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

a) A tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan a az e-Kréta elektronikus naplón, kivételes esetben tájékoztató füzeten keresztül értesítik.
b) A szülőket az iskola életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:
   - iskola igazgatója évente kétszer az SZMK ülésen,
   - osztályfőnök évente kétszer az osztályok szülői értekezletén. (a tanév elején, félévkor)
   - az intézmény honlapján, és az intézmény közösségi oldalán

Az együttműködés formái:

a) Családlátogatás (amennyiben a gyermek érdekében szükség van a családi körülmények megismerésére)

b) Szülői értekezlet

Feladata:

- szülők és pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- szülők tájékoztatása
  - az iskola pedagógiai programjáról, (nevelési programjáról, helyi tantervéről),
  - az országos és helyi közoktatás politika változásairól,
  - a tanulók tanulmányi előmeneteléről, magatartásáról,
  - az osztályközösség céljairól, feladatairól, problémáiról, annak megoldásairól,
  - a szülők kérdéseinek, javaslatainak összegyűjtése, továbbítása az iskola igazgatója felé.

c) Szaktanári szülői értekezlet igény szerint, fogadóóra keretén belül (szülők, pedagógusok közös megbeszélése egy-egy tanuló egyéni fejlesztése érdekében).

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik iskolánk igazgatójével, nevelőtestületünkkel vagy a Szülői Közösséggel.

Törekszünk az iskola és a szülők közötti szoros együttműködésre szabadidős programok szervezése során is.

- Tanulmányi kirándulások
- Mikulás, farsang megrendezése
- Közös munka szervezése az iskola területén
- Kerékpártúrák
- Sportdélután
- Jótékonysági bál szervezése
- Jótékonysági RETRO Disco szervezése
- Családi nap szervezése

8.2 Kapcsolat a tanulókkal

Törekszünk a jó diák-tanár kapcsolat kialakítására. Olyan légkört teremtünk, ahol a tanulók nyíltan, őszintén véleményt mondhatnak, kérdéseket tehetnek fel, bátran kiállhatnak saját igazuk mellett. Fontosnak tartjuk iskolánkban az információk áramlását.

Ennek érdekében:

1. A tanulókat az iskola életéről, az aktuális feladatokról iskolánk igazgatója, a DÖK vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják
   - igazgató: évente kétszer iskolagyűlésen
   - DÖK – vezető: havonta megbeszélésen
   - osztályfőnök: folyamatosan osztályfőnöki órákon.
2. A tanulót egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan szóban, illetve írásban tájékoztatják.
3. Havonta, az aktualitásoknak megfelelően egy-egy osztály dekorálja a DÖK – falat.
4. Havonta értékeljük tanulóink iskolai viselkedését. Élünk a dicséret és elmarasztalás lehetőségével.
5. A tanulók egyénileg feltehetik kérdéseiket, elmondhatják véleményüket, javaslataikat az iskolai élettel kapcsolatosan.

8.3 Kapcsolat a nevelésben együttműködő intézményekkel

Az iskola nyitása megsokszorozta a külvilággal fennálló kapcsolatait, ennél fogva tennivalóit is. Életképességét nagymértékben befolyásolja, hogy milyen a környezethez való viszonya.
A kapcsolatok ápolása és tartalmas (az iskolánk számára pedagógiai hasznot hozó) fenntartása, időigényes, felelősségteljes feladat, de a hatékony működtetés érdekében elengedhetetlen.
Iskolánk szoros kapcsolat kialakítására törekszik azokkal a társintézményekkel, melyek társadalmi és szakmai igényeket közvetítenek felénk, akik együttműködésükkel segíthetik nevelő-oktató tevékenységünket.

- Konstruktív együttműködés a Kisvárdai Tankerületi Központtal, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Záhonyi Járási Hivatalával.
- Hétszínvirág Óvoda és Bölcsődével szakmai kapcsolattartás.
- Záhony Város Szabadidő Központ Nonprofit Kft. (művelődési ház, könyvtár, uszoda, sportpálya) napi kapcsolattartás
- A Kisvárdai SZC Kandó Kálmán Közlekedési Szakgimnáziuma és Dr. Béres József Kollégiuma rendezvényein való részvétel. Pályaorientációban folyamatos együttműködés.
- Mándoki Térségi Szociális Központ(gyermekjóléti szolgálat munkatársai)
- Rendszeres és folyamatos az információáramlás a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Záhonyi Tagintézményével.

- Harmonikus együttműködés kiépítése az egyházakkal, (római, görögkatolikus, református) kölcsönös segítségnyújtás, egymás rendezvényein való részvétel, tárgyi ellátottság biztosítása a hitoktatás megtartásához (tanóra, fakultatív).
- Együttműködés a rendőrséggel, katasztrófavédelemmel (közlekedés biztosítása, felvilágosító prevenciós előadások tartása osztályfőnöki órákon).
- Az Oktatási Hivatal Nyíregyházi Pedagógiai Oktatási Központjával való kapcsolattartás.
- Szakmai kapcsolatok ápolása a körzetben elhelyezkedő középfokú intézményekkel.
- A városban működő civil szervezetekkel való együttműködés (Gesztus Közhasznú Egyesület, Vöröskereszt, Nőszövetség, Polgárőrség, Vátesz Alapítvány, TEZÉRT Egyesület)

9. Teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az egészség fogalmának megközelítései:

- Az Egészségügyi Világszervezet /WHO/ meghatározása szerint az egészség a teljes testi, szellemi és szociális jólét állapota.
- Az emberiség egyik legfontosabb kincse.
- Biológiai szempontból: az egyén egészségérzetét testi és lelki egyensúlya, munkakészsége, munkakedve, a szűkebb és tágabb környezettel való viszonya alakítja ki. Ezek eredményezik a határozott életvezetést, az életrend kialakítását és a lelki harmóniát.

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 128. §-a alapján a teljeskörű egészségfejlesztéssel valamint az egészséges életre nevelés feladatai:

- A tanulók optimális fizikai fejlődéséhez szükséges feltételek és tevékenység biztosítása.
- A higiéniás kultúra megalapozása, az ehhez nélkülözhetetlen ismeretek elsajátítása, és rendszeres gyakoroltatása.
- A tanulók egészséges életmódjának, napirendjének szervezése.
- Fizikai és pszichikai edzettségük fokozása, testi és szellemi teherbíró képességük fejlesztése.
- Az öntevékeny egészségvédelem szokásrendszerének kialakítása.

- Az egészséges életmódra nevelés nem csak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére is.
- A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek egészséges életvitelt kialakítani.
- Fejlesszék a beteg, fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó magatartást.
- Ismertessék meg a környezet – háztartás – iskola – közlekedés – veszélyes anyagok leggyakoribb, egészséget veszélyeztető tényezőit.
- Nyújtsanak támogatást a gyerekeknek a káros függőségekhez vezető szokások, életmódok (pl. dohányzás, alkohol- és kábítószer fogyasztás,
- Média tudatosság, médiafogyasztás egészségvédő módja (játék, - számítógép,- internet függőség) kialakulásának megelőzése.

Az iskola feladata: foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel és figyelmet fordítson a családi életre történő felkészítésre.
Ezek a feladatok a tanórán és tanórán kívüli foglalkozásokon valósulnak meg. A nevelő hatások a tanulók személyiségében integrálódnak, így gyermekeink a világban használható ismeretekkel tudnak eligazodni.

10. Egészségnevelés

Az iskolai egészségnevelés célja:
A növő gyermekkorban és a serdülőkorban lévő tanulók higiénés tudását olyan szintre emelni, amely lehetővé teszi, hogy mindazokat a forrásokat igénybe vegye és használni tudja, amelyek az egészségi állapotának javítására szolgálnak, és amelyek számára biztosítottak.
Képessé kell tenni őket arra, hogy a tanult humánbiológiai ismeretek alapján egészségi állapotukat illetően maguk tudjanak hatékony döntéseket hozni.
Ennek eléréséhez el kell sajátíttatni:

- az egészséges emberi szervezet jellemzőit,
- a fenyegető veszélyeket, a betegség, a rossz egészségi állapot tüneteit és ezekre való helyes reagálási módot,
- a mozgásszegény és a rendszeres testedzés élettani hatásait a különböző szervrendszerekre,

- a minden napi testnevelést, testedzést,
- a személyi higiénia, a tisztálkodás, testápolás helyes módját, elmulasztása esetén a megjelenő betegségeket,
- a tisztálkodási eszközök higiénét, a helytelenül alkalmazott kozmetikai szerek ártalmait,
- a káros szenvedélyek következményeit,
- a nő és a férfi élettani és pszichés különbségét,
- az egyén és a társadalom felelőssége az egészséges környezet megvalósításáért,
- környezetbarát viselkedés; a Föld élőlényeinek ismerete, az élet tisztelete állat – és növényvédelem,
- a természetjárás fiziológiai, pszichikai előnyeit,
- az elsősegélynyújtás alapelemeit.

Az iskola egészségnevelési programja

Az egészségnevelési program célja

A tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit

- az életkorral járó biológiai-pszichohygiénés tennivalókat;
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztésének módjait;
- a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét;
- az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram fittség megőrzése szempontjából való fontosságát;
- az egészségre káros szokások biológiai – élettani – pszichés összetevőit (alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás, drogfogyasztás);
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében;
- a társas kapcsolatok egészségi-etikai kérdéseit.

Cél: Ezen tudás birtokában képesek legyenek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.

Szomatikus nevelés

- higiénés nevelés (személyi nevelés, környezethigiénére nevelés)

- profilaxisra (betegség megelőzésére) nevelés
- kondicionálás (testedzés, sport)
- balesetmegelőzésre nevelés

Pszichohigiénés nevelés

- önismeretre, önfejlesztésre nevelés
- fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre nevelés
- környezeti hatások feldolgozására nevelés
- emberi kapcsolatok harmóniájára nevelés
- abúzusok, devianciák (káros szokás, szenvedély) megelőzésére nevelés
- érzelmi nevelés

Szociálhigiénés nevelés

- kedvező társas miliő működtetése
- kommunikációs nevelés
- családi életre nevelés
- az iskola mint munkahely pszichoklímájának alakítása
- szerepfeszültségek felismerése, feloldása
- a stressz- és feszültségoldás metódusai
- társadalmi izolációk megelőzése, közéletiségre nevelés
- egészségpropaganda

Alapvető célunk: az egészségmegőrzés elemi feltételeinek megismertetése és betartatása.

Célok	Feladatok	Kritériumok
A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása	- A három kondicionális alapképesség (erő, gyorsaság, állóképesség), a koordinációs képességek (egyensúly, térérzékelés, reakciógyorsaság, ritmusérzék, hajlékonyság) fejlesztése. - A sportjáték komplex szerepének kihasználása. - Mindennapos testmozgás gyakorlati alkalmazása (heti 5 testnevelés óra + min. 2 alkalommal játékos testmozgás egyéb foglalkozásokon). - komplex intézményi mozgásprogram tanévre aktualizált feladattervének kialakítása és megvalósítása.	A kondicionális és koordinációs alapképességek az életkornak megfelelő szinten legyenek (NetFit-mérés). Az aktív, mozgásos tevékenységek az iskolai élet minden területét fogják át.

Célok	Feladatok	Kritériumok
Az egészséges „fair–play” uralta versenyszellem kialakítása	- A céllal szorosan összefüggő felnőtt életben nélkülözhetetlen pozitív tulajdonságok (küzdeni tudás, alázatosság, hazaszeretet, kitartás, büszkeség, önismeret, önuralom) fejlesztése. - A közösségbeli „én-szerep” felismerése.	A tanulók: - vegyenek részt aktívan a különböző iskolai, kerületi sport-, illetve tanulmányi versenyeken, diákolimpiákon; - alakítsanak ki közös érdeklődésen alapuló, tartalmas baráti kapcsolatokat.
Az egészséghez és az egészséges környezethez való igény kialakítása	- Megtanítani, bizonyítani, hogy alapvető értékünk az egészség. - Kialakítani, hogy az egészség egy sokténye zős fogalom. - Az egészség megvédésére, megőrzésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető, de tudományos ismeretek átadása. - Annak tudatosítása a tanulókban, hogy az élethossziglani öntevékeny testedzés, az önálló sportolás és a motoros önkifejezés fontos eszköze a személyiség fejlesztésének és a lelki egészség megőrzésének. - Tudatmódosító szerekkel kapcsolatos prevenció. - Az egészségmegóvó alternatívák terjesztése, gyógynövények, természetgyógyászat. - A saját testkép megismerése és a testtudat kialakítása a tanulókban az egészségtudatos, az egészség-megőrzést preferáló magatartás fontos része. - A helyes napirend kialakítása. - A környezetszennyezés, mint egészségkárosító tevékenységforma vázolása. - Az egészséges életmód-tréningek beépítése az iskolai programokba (sport- és egészségnapok). - A „természet-iskola” tevékenységek megszervezése és megtartása (tanulmányi kirándulások, erdei iskolák, séták).	A tanulók: - ismerjék az egészséges táplálkozás aktuális alapelveit; - legyenek igényesek a személyes higiéniát illetően; - ismerjék és alkalmazzák az egészség megóvásának lehetőségeit és alternatíváit; - legyen tudatos stratégiájuk egészségük megőrzésére.
Önismeret, önuralom, a társadalmi normák	- Értékorientáció, személyes példamutatás, azaz a tanári	A tanulók:

Célok	Feladatok	Kritériumok
szerinti viselkedés és pozitív gondolkodás kialakítása	magatartás legyen modell értékű. - Tolerancia és empátia fejlesztése. - A kapcsolatok, problémák konfliktusmentes megoldására való igény kialakítása, fejlesztése. - A stressz- és feszültségoldás alapvető fontossága az interperszonális kapcsolatok kezelésében.	- iskolai életükben nyilvánuljon meg a felnőttek és társak tisztelete; - ismerjék fel a jó és rossz tulajdonságokat; - legyenek fogékonyak a tanárok által nyújtott modellekre; - tudjanak könnyen és vidáman alkalmazkodni a változó élethelyzetekhez.
A biztonságos életvezetés elsajátítása	- A fejlett technikai eszközök szakszerű és biztonságos használatának bemutatása, megtanítása. - Rávilágítás a lehetséges veszélyforrásokra. - Annak tudatosítása, hogy az egészségtudatos magatartásra szocializálásnak szerves része a lelki egészség erősítése és fejlesztése, a szükséges prevenciós folyamatok és tevékenységek kialakítása. - A KRESZ, munkavédelem, elsősegélynyújtás elsajátíttatása, ilyen jellegű és témájú vetélkedők szervezése.	A tanulók: - ismerjék a KRESZ, az elsősegélynyújtás és munkavédelem reájuk vonatkozó szabályait és alapelveit.

Az egészségnevelés várható eredményei

1. A család szerepének megértése
2. A helyes viselkedés szabályainak elsajátítása, a felnőttek és a társak tisztelete.
3. A jó és a rossz tulajdonságok felismerése, önismeret és az önuralom kialakítása
4. A közösségben az „én-szerep” felismerése, a tolerancia, empátia és pozitív gondolkodás kialakítása.
5. A jó emberi és baráti kapcsolatok kialakítására és a problémák konfliktusmentes megoldására való, igény megteremtése
6. Az egészségmegőrzés alapvető feltételeinek ismerete a helyes napirend kialakítása
7. Az egészséges táplálkozás aktuális elveinek ismerete.
8. A biztonságos közlekedés és elsősegélynyújtás alapelveinek elsajátítása.

9. A káros szenvedélyek negatív hatásainak felismerése.
10. A testi higiénia iránti igény kialakítása.
11. A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása.
12. Az egészséges életkörnyezetre való igény: tudni azt, mit tehet az ember szűkebb és tágabb környezetéért.
13. A környezet egészségre káros hatásainak ismerete.
14. Az egészségért és az egészséges környezetért folyó törekvésekben (egészség- és környezetvédelem) való aktív részvétel igényének kialakítása.
15. Az egészségtudatos, fizikailag aktív – egészségmegőrzésre épülő – motoros tevékenységekben rejlő személyiség- és közösségfejlesztésben rejlő lehetőségeket kiaknázó életvezetés igényének kialakulása és megvalósítása.
16. A stressz- és feszültségoldás elméleti ismerete és gyakorlati megvalósítása.

Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).

2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.

3. Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40 %-a erejéig a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.

4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – nagyobb időkeretben és változatosabb programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportkör, a DSE szakosztályai stb.).

5. Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, mely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.

6. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.

7. A tanulmányi kirándulások egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.

8. A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.

9. Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönfélébb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.

10. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

Az egészségnevelés témakörei, szaktárgyi koncentrációja
Tantestületünk minden tagja – beosztástól és szaktárgytól függetlenül – érezze saját feladatának az egészséges életmódra nevelést, együttműködve az iskola orvosával, védőnőjével. Rendszeres szűrővizsgálat, fogászat, kötelező védőoltások.
Tantárgyaink azonban tantervi anyaguktól függően különböző mértékben foglalkoznak az egészséges életmódra neveléssel.

Személyi higiéné
Szaktárgyi realizálódása: biológia, természetismeret, környezetismeret, osztályfőnöki órák, napközi otthoni foglalkozások, 1- 4. osztályok tantárgyai

- érzékszervek megismerése, rendeltetésük, ápolásuk szükségessége
- testápolási, tisztálkodási módszerek, szokások kialakítása
- szájhigiéné

- tisztaság elmulasztása – betegségek föllépése
- helyes öltözködési szokások
- tisztasági csomagok megléte

Rendszeres testedzés

Szaktárgyi realizálódása: testnevelés – földrajz órák, napközis szabadidős foglalkozások.

- a mozgásszervrendszer, légző- keringési szervrendszer
- teherbíró-képesség növelése
- általános ellenálló képesség növelése
- a pszichés jólét elősegítése, a szorongás és a stressz oldása
- sportolási lehetőségek szabadidőben
- tanulmányi kirándulások, terepgyakorlatok
- egészségvédelem szokásrendjének kialakítása, egymás segítése
- az ideális testsúly fenntartása
- az úszás megszerettetése

Korszerű táplálkozás

Szaktárgyi realizálódása: biológia, kémia órák

- a természetben meglévő táplálékforrások, tápanyagok ismerete
- egészséges táplálkozás, étkezési szokások kialakítása
- az emésztés élettana
- ételeink energiatartalmának és a szervezet energiafelhasználásának egyensúlya
- a tápanyagaink szervezetre gyakorolt élettani hatásai
- a helytelen táplálkozás és következményei, az alaptápanyagok szükségesnél nagyobb mennyiségű bevitele /cukor, koleszterin, só /
- egészséges táplálkozással megelőzhető betegségek ismerete /szív- és érbetegségek, gyomorpanaszok, vesebetegségek /

Káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése

Szaktárgyi realizálódása: osztályfőnök, biológia órák.

- dohányzás – alkohol – kábítószerek károsító hatásai az egyes szervrendszerekre
- Miért kezdenek az emberek ilyen anyagokat fogyasztani?
- Milyen társadalmi, élettani és egyéb hatások befolyásolják?

Család, társas kapcsolatok

Szaktárgyi kapcsolata: osztályfőnöki órák, etika, 1-4. osztályok tantárgyai

- az emberi életkorok fiziológiai, pszichológiai jellemzői

- a családok típusai, családon belüli szerepek
- gyermek, majd serdülő a családban
- az iskola feladata: foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel és figyelmet fordítson a családi életre történő felkészítésre.

Biztonság – balesetvédelem

Szaktárgyi kapcsolat: fizika, kémia, természetismeret, testnevelés, technika órák, informatika, vizuális kultúra, egészségvédelem szakkör

- alapvető biztonsági szabályok az iskolában és a lakásban
- a közlekedés alapszabályai
- elektromos berendezésekkel való bánás
- veszélyes anyagok tárolása, kezelése
- az elsősegélynyújtás elsajátítása, gyakorlása

10.1 Az intézményben folyó egészségnevelési szemléletformálás és prevenció

TERÜLET	TARTALOM	MÓDSZER	MEGVALÓSÍTÓ	IDŐ/GYAKO-RISÁG
SZEMÉLYI HIGIÉNIA	étkezési szokások, tisztálkodás, WC-használat	szoktatás, napi gyakorlat	osztálytanító, védőnő	1-4. évfolyam napi
EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD	mindennapi testmozgás	sportköri foglalkozások, versenyek, kirándulás, egészségnap szervezése	testnevelő tanár, védőnő, osztályfőnök	1-8. évfolyam tanítási időn kívül, tanórán
SZEXUÁLIS KULTÚRA, CSALÁDI ÉLETRE NEVELÉS	AIDS-megelőzés, a biológiai és pszichés érettség, nemi betegségek megelőzése, amit a védekezésről tudni kell	felvilágosítás, előadás, tananyag, prospektusok, szórólapok,	védőnő, orvos, biológiatanár, (osztályfőnök)	5-8. évfolyam biológia óra, osztályfőnöki óra, tanórán kívül évente min. 4 óra
JÁTÉK-, SZÁMÍTÓGÉP, INTERNET FÜGGŐSÉG	Mikor mondhatjuk azt, hogy játék-számítógép,	Videó anyag, felvilágosítás, előadás	csoportos beszélgetés rendőrség, osztályfőnök	osztályfőnöki óra, etika óra, média óra

	Internet függő valaki?			
DOHÁNYZÁS, ALKOHOL, DROG-PREVENCIÓ	Dohányzás, alkohol, drog fogalma, káros hatása	felvilágosítás, életvezetési készségek és ismeretek	külsős szakember (rendőr) osztályfőnök, kortárssegítő	Osztályfőnöki óra minimum évi két alkalommal évfolyamonként
BŰN-MEGELŐZÉS	Mi a különbség a diákcsíny és a szabálysértés között?	Felvilágosítás, előadás, szórólap	rendőr	osztályfőnöki óra min. évi két alkalom
BÁNTALMAZÁS ISKOLAI ERŐSZAK MEGELŐZÉSE	Agresszív viselkedés, tanulótársak tettleges és verbális bántalmazása	Felvilágosító előadások, videó anyagok elemzése	egyéni, csoportos beszélgetés külső szakember, pszichológus, pszicho-pedagógus, gyermekjóléti szolgálat munkatársai	osztályfőnöki órák, etika óra,
ÉLETVEZE-TÉSI ISMERETEK	Önismeret, konfliktus-kezelés, személyiség-fejlesztés	tanterv szerint	osztályfőnök	osztályfőnöki óra évi 10 alkalom
KÖRNYEZET-TUDATOS GONDOLKO-DÁS	Mit tehetünk közvetlen környezetünk védelmében?	komposzt nap, szakkör, hulladékgyűjtés, madarak és fák napja, faültetés	osztályfőnök, DÖK	folyamatos, évi két alkalom, tanév meghatározott ideje

Együttműködési lehetőségek:

- Az iskolák-óvodák egészségügyi ellátásának programja (orvos, fogorvos, védőnő, közoktatási intézmények vezetői)
- ÁNTSZ – gyermekintézmények ellenőrzése
- Szabolcs – Szatmár – Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Záhonyi Tagintézménye, Szabolcs – Szatmár – Bereg Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló 1.sz. Szakértői és Rehabilitációs Bizottság
- Mándoki Térségi Szociális Központ - Gyermekjóléti Szolgálata, Záhonyi Járási Gyámhivatal

11. Elsősegély - nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Általános iskolás kortól kezdve lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a tanulók az elsősegély nyújtás alapismereteivel megismerkedhessenek.

Az oktatási intézmény maga is lehet baleset forrása, hiszen a mozgásos órák, foglalkozások (testnevelés, sportkör stb.), a szünetekben történő önfeledt játék , a legprecízebb tanári felügyelet mellett is tartogathatnak , eredményezhetnek kisebb-nagyobb baleseteket. A tanulóknak meg kell tanulniuk, el kell sajátítaniuk azokat az ismereteket, amelyekkel gyors segítséget nyújthatnak társaiknak (a baleset során keletkezett helyzet felismerése, stb.) addig, míg a szakszerű segítség meg nem érkezik.

Ma Magyarországon több olyan baleset is történik, amely során kisebb lett volna a baj, ha a közelben van olyan személy, aki mer vagy tud gyors segítséget nyújtani a bajbajutottaknak, addig , míg a mentő megérkezik. Elsősegély-nyújtó ismeretek elsajátítása elsősorban a jogosítvány megszerzéséhez köthető, ahol a megszerzett ismereteket rövid ideig, kevés gyakorlással szerzik meg.

Az általános iskolában kezdődő ismeretelsajátítás segítséget nyújthat abban, hogy a későbbiekben tanulóink stabil ismeretekkel bármilyen baleseti szituációban hatékonyan tudjanak segítségére lenni a balesetet szenvedett társának.

Megvalósítása:
A témakörökhöz szakemberek segítségét veszi igénybe az iskola.

- Helyi Mentőszolgálat
- Vízi Mentőszolgálat

Az ismeretek elsajátítása már alsóban, a tanulók életkorához igazodva elkezdődnek, felsőben egyes témák tanórákon kerülnek feldolgozásra: biológia, egészségtan, kémia, osztályfőnöki óra keretében.

Tanórán kívüli foglalkozáson egészségvédelmi szakkör működik az iskolában, biológia-technika szakos pedagógus irányításával.

12. Környezeti nevelés

12.1 A környezettudatosságra nevelés célja

A környezettudatosságra nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezet megóvására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését (Nat), valamint óvja, védje a természetes és épített környezetét és olyan életvitelt alakítson ki, amely mentes a számára káros ártalmaktól.

12.2 Az iskolai környezetvédelemmel összefüggő feladatok

- Elősegíteni a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát.
- A tanulók váljanak érzékennyé környezetük állapota iránt.
- Legyenek képesek a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére.
- Alakuljon ki bennük vonzó jövőkép, amely elősegíti a környezeti harmónia létrejöttéhez szükséges életvitel, szokások kialakulását és a környezet iránti pozitív érzelmi viszonyulások megerősítését.
- Ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak.
- Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi, gazdasági modernizáció pozitív és negatív környezeti következményeit.
- Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére törekvés váljon meghatározóvá.
- Szerezzenek személyes tapasztalatot az együttműködés, a környezeti konfliktusok kezelése és megoldása terén.

12.3 Célok, feladatok

Kiemelt stratégiai céljaink

- Természetismereti, természetvédelmi, környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása.
- A természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztése a természeti környezet értékeinek és megóvásának céljaival összhangban.
- Globális környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása. A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése.
- Helyi környezeti, természeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása, ezek felismeréséhez szükséges kompetenciák fejlesztése.
- Saját környezetünkkel kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés.
- A tanulók lakóhelye közelében található természeti értékek megismertetése.
- A természet szeretetére nevelés, közvetlen élmény kialakítása a természettel.
- A globális és a helyi környezeti problémákkal kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés.
- Szelektív hulladékkezelésre szoktatás.
- A természetes anyagok és hagyományos kézműves technikák megismertetése.
- A mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés.
- A kertészkedés, kertészeti munkák megismertetése, örömének megmutatása.
- A kerékpáros közlekedés gyakorlatának, kultúrájának népszerűsítése.
- Városunk helytörténeti, építészeti értékeinek megismertetése.

12.4 Módszerek, tanulásszervezési formák

- A tanítási órák klasszikus módszerei
- Tanulmányi kirándulás
- Napközis, szabadidős foglalkozások
- Osztályfőnöki órák környezeti nevelés témái
- Szakköri foglalkozás
- Múzeumlátogatás
- Terepgyakorlat
- Tanulmányi séták
- A tanítási órák klasszikus módszerei
- Kooperatív tanulási technikák
- Tanítási órán kívüli környezetben megvalósuló egyéni, páros és csoportos tevékenységformák

12.5 A környezeti nevelés színterei

Környezeti nevelés tantárgyi keretek között

- Az 1-4. évfolyam tanítási óráin:

  A környezeti nevelés átfogja az 1-4. évfolyamos tárgyak teljes körét, valamennyi tantárgy ismeretanyagába beépítve integrált módon történik. Első és második osztályban inkább az érzelmi beállítódás alakítása a természettel, a környezettel való ismerkedés és a „környezetbarát" szokások formálása a fő cél.

- A 5-8. évfolyam tanítási óráin:

  A környezeti nevelés alapvető pillérei a természettudományi tárgyak: természetismeret, biológia, földrajz, fizika, kémia, matematika. E tárgyak tanulása során szerzi a tanuló a természetre vonatkozó ismeretek, összefüggések, kölcsönhatások sokaságát.

  A társadalomtudományi tárgyak feladata, hogy a társadalmi szerveződés, valamint az emberi viselkedés és kultúra irányából közelítse meg a kérdést. E tárgyak útmutatást adnak a környezeti gondok felismeréséhez és megoldásához, a közügyekben való részvételhez.

  A humán tárgyak bemutatják a fogyasztói modell helyett javasolt utakat, a környezeti válság kezeléséhez és megoldásához szükséges világképet, erkölcsi értékrendet, jogi eszközöket.

  Technika-életvitel/technika és tervezés nagy lehetősége, hogy gyakorlati szempontból elemezze a környezetbarát létformát és követendő helyes példákat keressen és mutasson meg.

12.6 A környezeti nevelés tanítási órán kívüli lehetőségei

Az egyéb foglalkozásokon a nevelési-oktatási tartalomhoz igazodóan a környezettudatos magatartásra nevelés a tantárgyhoz illetve műveltségi területhez kapcsolódó tartalmi struktúra része. Minden szabadidőben töltött pedagógiai tartalmú foglalkozás döntő arányban magába foglalja – a foglalkozás tematikai jellegétől függően – mind a környezet és a természet megismerésének és védelmének témáját, mind az egészségnevelés preferált céljait. Jellegéből fakadóan elsősorban a szakkörök esetén teljesedhet ki a gyakorlatban is e nevelési tartalom.

A napközis és tanulószobai foglalkozások természetes része a környezettudatos magatartásra nevelés.

A környezeti nevelés egyik hatékony módszere a tantárgyi időben szervezett terepi program, az osztálykirándulás szervezése, mely a helyi tantervi célok megvalósulását szolgálja azzal, hogy a valóságos környezet megismerésére, értékeinek befogadására, a problémák értelmezésére

támaszkodik. A programokon az érzéki-megismerő tanulás, a cselekvő-felfedező magatartás dominál. Ösztönzi a kollektív és egyéni érdeklődés kialakulását. A szabadidő megszervezése, az önkiszolgálás, a tanulási helyzeteken kívüli csoportos tevékenységek és együttesen megélt élmények képezik fontos előnyeit. Jelentős személyiség- és közösségfejlesztő hatású.

A kirándulások időpontját éves munkatervünkben előre meghatározzuk.

- A tantermek tisztaságának megőrzése, dekorálása az osztályok feladata.
- Napközis csoportok alkalomszerűen végeznek takarítási munkálatokat (iskolaudvar tisztántartása, szemétszedés, falevélgyűjtés)
- Évente megszervezzük a téli madárvédelmet
- Hasznosítható anyagok gyűjtése (DÖK papírgyűjtés)
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Jeles napok keretében megemlékezünk a Föld, a Víz, Madarak és fák napjáról
- Környezetvédelmi szakkör működtetése
- Rajzpályázatok, melyek a környezethez kötődést örökítik meg(képzőművészeti ág)
- Tanulmányi versenyeken való részvétel
- Tanulmányi kirándulások osztályonként
- Az iskolaudvar további parkosítása
- Energiával való takarékoskodás (víz, villany)
- Veszélyes hulladékok gyűjtése (szárazelemek)

A környezeti nevelés szempontjából kiemelt jelentősége van a szabadidős tevékenységeknek. A szabadabb keretek nagyobb teret engednek a többirányú pedagógiai módszerek alkalmazásához.

Területei:

- „Tiszta virágos iskoláért” program.
- Városi környezetvédelmi, környezetszépítő pályázatok.
- Helyismereti és helytörténeti foglalkozások, szakkörök, versenyek.
- Hagyományőrző programok.
- Táborok.

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
1. Környezettudatos magatartás elősegítése	Tudatformálás ismeretekkel, élményekkel. Természetes anyagokkal való ismerkedés.		A környezettudatos gondolkodás alapjainak az elsajátítása.
	Természeti tárgyak, dolgok, jelenségek észlelése, megfigyelése, vizsgálata.	Cserepes növények gondozása (öntözés, tápoldatozás, átültetés), az iskola környékén lévő fák, bokrok ültetése, megfigyelése, örökbefogadása, ápolása.	Igény kialakítása az esztétikus zöld környezetre.
	A természeti környezet időbeli, térbeli, működésbeli változásainak érzékelése, helyi, térségi, globális szinten.	Vízminőség-vizsgálat. Zaj- és levegőszennyezés mérése az iskola településén.	A káros környezeti hatások tudatosítása.
	A földrajzi táj és a földrajzi környezet alakulásának adott szintű értelmezése.	A geológiai tanösvények bejárása, a terület botanikai, zoológiai értékeinek megismerése.	Ismerkedés a környék természeti kincseivel.
	A környezeti problémák természettudományos megközelítésű értelmezése.	Az erdőlátogatás szabályainak ismerete. A veszélyes hulladékok megismerése, kezelésük szabályai.	A szelektív hulladékgyűjtés gyakorlatosítása.
	Környezeti hatások és történések közötti kapcsolat meglátása.		Ok-okozati összefüggések felismerése.
	A környezet egészségünkre gyakorolt hatásainak ismerete.	A levegőt szennyező források és a szennyeződés következményeinek vizsgálata.	

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
	„E” számok, élelmiszer adalékanyagok megismerése.	Mi van a Colában? – élelmiszerek vizsgálata.	Az egészséges táplálkozás megalapozása.
	A természetes és környezetbarát anyagok felhasználása. Az újrahasznosítás fogalmának, hasznának ismerete.	Papírgyűjtés, szelektív hulladékgyűjtés, veszélyes hulladékgyűjtők az iskola településén.	Környezetbarát anyagok megismerése.
	Az energia és az anyagtakarékosság fontosságának ismerete.	Az áram és víztakarékosság lehetőségeinek vizsgálata otthon és az iskolában.	Energiatakarékossági ismeretek szerzése.
	Hulladékmentességre törekvő szemlélet kialakítása.	Környezetbarát vásárlás.	Környezetbarát csomagolási ismeretek.
	A „Zöld Napok”, azaz a fontosabb környezet- és természetvédelmi jeles napok ismerete.	Megemlékezés a legfontosabb „Zöld Napokról” hagyományos formában (pl. Föld Napja) illetve projekt-módszerrel (pl. a Víz Világnapja).	A környezetvédelmi napok tartalmának jelentősége.
2. A környezetért felelős egészségorientált életvitel elősegítése	Felelős állampolgári szerepekre való felkészítés. Környezetszennyezés elhárítása, környezeti problémák felismerése.	Az Alaptörvény környezet védelméről szóló cikkeinek értelmezése. Helyi viszonyoknak megfelelő környezeti probléma kiválasztása, helyi környezeti gondok megismerése, pályázatokon való részvétellel.	A közvetlen környezet problémáinak felismerése.
	Praktikus környezetvédelmi ismeretek szerzése, a háztartás környezetbarát működtetése.	„Zöldköznapi praktikák” megismerése lépésről lépésre.	Háztartási praktikák megismerése.

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
	Felelős állampolgári magatartás kialakítása. Tudatos egészségmegőrzési viselkedés. A szűrővizsgálatok fontosságának ismerete.	Kerületi és iskolai egészség- és sportnapok szervezése. A komplex intézményi mozgásprogramban szereplő feladatok megvalósítása.	Az egészségmegőrzés alapjainak a kialakítása.
	Állóképesség fejlesztése. Helyes életviteli szokások kialakítása. Szabad percek, órák felhasználása. Káros környezeti hatások elkerülésének, kivédésének technikái.	Túrák, hétvégi kirándulások, erdei iskolák. A televíziózás káros hatásainak vizsgálata. Mibe ne csomagoljuk uzsonnánkat?	Helyes napirend, életviteli szokások megismerése és alkalmazása.
3. Környezettudatos értékrend, „ökológiai morál” kialakítása	Érzelmi viszonyulások alakítása, képessé tenni az egyént a másokkal való együttműködésre. Az élet tiszteletére való nevelés. Az állatok iránti felelősség kialakítása, az állattartás etikája.	Madáretető, madárkalács készítése, madáretetés novembertől február végéig. Állatsimogató	A tudatos kisállat-védelem kialakítása.
	Megélhető vagy elképzelhető élethelyzetek teremtése.	Látogatás a Fővárosi Növény- és Állatkertben.	Az állatok életközeli megismerése.
	Gondolatok befogadására és kifejezésére való nyitottság és képesség fejlesztése. A környezet esztétikai felismerése iránti igény kialakítása. Az együttes cselekvésekhez szükséges sajátos	Helyzetgyakorlatok, tanórai és tanórán kívüli tevékenységek. Az iskola esztétikai képének közös kialakítása. Erdei iskola, osztálykirándulás, projektnapok, iskola szintű programok közös megvalósítása.	Szerepjátékok által a különböző élethelyzetek megismerése.

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
	kommunikáció fejlesztése. Családi szerepek.		

A környezeti nevelés piramisa:

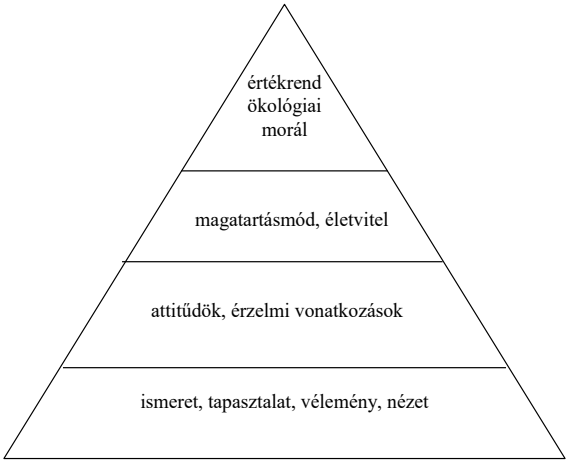

Zöld napok tervezett időpontjai:

Március 22.	A Víz világnapja
Április 22.	A Föld napja
Május 10.	Madarak és fák napja
Szeptember 23.	Takarítási világnap
Október 4.	Az állatok világnapja

Az iskolai környezet kialakításában és az iskola működtetésében rejlő környezeti nevelési lehetőségek

Iskolánk külső, belső megjelenésének tükröznie kell azt a szemléletet, hogy mindenki fontosnak tartja a környezet állapotának milyenségét, az egészséges, esztétikus környezet biztosítását a hatékony munkavégzéshez. Nem sokat ér a szavakban átadott tudás, ha az iskola egész működése, a dolgozóinak személyes példája ellentmond annak.

Ehhez mindenkinek – pedagógusoknak, technikai munkatársaknak egyaránt – tevékenyen hozzá kell járulnia a saját munkaterületén, tevékenysége során.

Iskolánk arculatának fontos eleme a településünk lakói felé való nyitottság, törekvés arra, hogy a lakosság egy szélesebb rétege számára szabadidős és kulturális tevékenységek színtere lehessen. Ez a nyitottság viszont – egyesek ellenőrizhetetlen romboló magatartása miatt – sok

előnye és lehetőségei mellett jelentős elmaradást eredményezett néhány olyan fejlesztési területen, mint például az iskola külső környezetének parkosítása, a kényelmes, kulturált pihenést szolgáló eszközökkel való felszerelése. Ezen a területen rengeteg tennivalónk van.

Az iskola belső környezete

Az iskolai környezet természet közelivé formálásához az osztályteremben szobanövények gondozásával, akvárium és terrárium berendezésével járulhatunk hozzá. Az élőlények természetes közegükben való megfigyelése hasznos tapasztalatokat nyújt, igényességre nevel, hozzászoktatja a tanulókat a növényekkel való gondoskodáshoz, s egyúttal a közvetlen környezetet is emberibbé teszi.

Általánossá kell, hogy váljon iskolánkban a környezetbarát termékek használata a papírhasználattól az írószereken át a takarításig, tanórákon, tanórákon kívül és az irodákban egyaránt.

A tantermek dekorálásához lehetőség szerint természetes alapanyagokat használjunk: színes karton, fa, textil, parafa. Kerüljük az egészségkárosító adalékokat tartalmazó termékeket (oldószeres ragasztó, alkoholos filc). Műanyagokat csak indokolt esetben alkalmazzunk. A dekoráció legyen tartós, máskor is felhasználható.

A környezetismeret és a természetismeret órák eszközigényesek. Fontos, hogy milyen tárgyi felszereltségre építhetünk: szemléltetőeszközök, tablók, poszterek, képgyűjtemények, képi, vizuális információk. Ezek elkészítése, beszerzése, újítása folyamatos.

Nyitott, a nagyközönség számára is látogatható környezetvédelmi és természeti értékeket bemutató kiállításokat rendezünk.

Hulladékgyűjtés

A szelektív hulladékgyűjtés megszervezésével hozzájárulunk nemcsak iskolánk, hanem tágabb életterünk, szűkebb környezetünk megóvásához.

12.7 A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos feladatok

A Nat értelmében a helyi tantervnek biztosítania kell, hogy az egyes tantárgyak sajátosságaihoz igazodva a tanulók elsajátíthassák a fogyasztóvédelemmel összefüggő ismereteket, felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására.

Kiemelt fejlesztési feladat a Nat-ban a felkészülés a felnőtt életre, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is szerepel.

- ***A fogyasztóvédelmi oktatás célja***
  - A fogyasztói kultúra fejlesztése és tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulókban.
  - A fogyasztó önvédelmi ismereteire és a jogorvoslat módjára alaposan fel kell készíteni a leendő fogyasztókat.
- ***A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei***

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos pedagógiailag megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában.

Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakítása, a jogaikat érvényesíteni tudó a közéletben részt vevő és közreműködő tanulók képzése. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése az un. Cselekvési kompetenciák fejlesztése.

Fontos továbbá a fogyasztás során a tájékozódás képessége, a döntési helyzet felismerése, és a döntésre való felkészülés. Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket az eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékosságot.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében szükséges, hogy a diákok értsék, és a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

Környezettudatos fogyasztás: Egyfajta középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és fogyasztásmentesség között.

Kritikus fogyasztói magatartás: A fogyasztói jogok érvényesítése.

A fogyasztónak joga van:

a.) alapvető szükségleteinek kielégítéséhez

b.) a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozáshoz

c.) a választáshoz különböző termékek és szolgáltatások között

d.) a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretéhez

e.) a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez

f.) az egészséges és elviselhető környezetben való élethez

g.) a kormány irányelveinek meghatározásába és végrehajtásába való beleszóláshoz.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

- **A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az oktatásban**

- Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásai.
- Tanórán kívüli elemek (vetélkedők, versenyek, rendezvények)
- Együttműködés más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel
- Az iskola fogyasztóvédelmi működése és az ezzel kapcsolatos foglalkozások
- Alapfokú oktatás: a Nat-ban megnevezett műveltségi területeken az élelmiszerbiztonsággal, a helyes táplálkozással, a vásárlási szokásokkal kapcsolatok ismeretek oktatását meg kell szervezni.

- **Módszertani elemek**

A módszereknek tartalmaznia kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és a döntés alapján eltervezett cselekvés végrehajtásának módszereit.

Fontos, hogy a diákok e módszereket minél többször valós helyi és globális problémákon és értékeken keresztül maguk alkalmazzák.

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól.
- Helyi-, országos- és EU-s szabályozások tanulmányozása.
- Adatgyűjtés, feldolgozás információrögzítés együttműködéssel (pl. séta a piacon, vagy vásárcsarnokban, számlaadási kötelezettség tapasztalatai, mit tartalmazzon a számla).
- Egy pénzintézet és egy energiaszolgáltató tevékenységének megismertetése, a tapasztaltak kiértékelése.
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel.
- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, fogyasztói kosár készítése.)

- Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés).

A vásárlás során az alábbiakra kiemelt figyelmet kell fordítani:

- az alkalmazott reklám, annak hatékonysága,
- az élelmiszerek fogyaszthatóságának, eltarthatóságának kérdése, lejárt fogyaszthatósági idejű élelmiszerek esetén mi a teendő?
- a lejárt fogyaszthatósági idejű élelmiszerek egészségre gyakorolt hatása,
- a Vásárlók Könyve, az abban szereplő bejegyzések sorsa,
- a biztonsági őrök feladata, hatásköre a kereskedelmi egységekben.

13. Közlekedési nevelés

Felgyorsult életünk és a közlekedési kultúra romlásának köszönhetően egyre gyakrabban hallhatunk közlekedési balesetekről. A közlekedési szabályok ismerete és az egyén viselkedési kultúrája az alapja a biztonságos közlekedésnek. A helyes és biztonságos közlekedés szabályainak elsajátíttatása az életbiztonságunkat növeli. Kicsi gyermekkortól a családok alakíthatják ki leginkább az erre való igényt, de az iskolának is komoly a felelőssége ebben.

Az iskolában a közlekedési nevelés két alapvető színtere:

- Elméleti oktatás

  1-4. évfolyamon a környezetismeret órák tananyagában jelenik meg.

  4. évfolyam: e- Kréta rendszerén található „ Közlekedési kisokos”

  5-8. évfolyamon a technika tanterv, osztályfőnöki órák tananyagának része a közlekedési szabályok megerősítése.

- Gyakorlati alkalmazás

Iskolán kívüli programok, kirándulások, alkalmával tudatosítjuk és alkalmazzuk a helyes közlekedés szabályait.

14. Társadalmi bűnmegelőzés, áldozattá válás

A téma az osztályfőnöki órákon kerülhet feldolgozásra.

Cél, hogy tanulóink megismerjék és megtanulják elkerülni azokat a helyzeteket, amelyben károsultakká, áldozatokká válhatnak. (aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, felkészülés a felnőtt lét szerepeire)

Legfontosabb nevelési feladataink, amelyet mindennapi nevelő munkánk során végeznünk kell:

- Erkölcsi nevelés erősítése
- Alapvető törvényi ismeretek nyújtása
- Alapvető állampolgári jogok ismertetése

Ez a téma nem kötődik konkrét tantárgyhoz, a mindennapi eseményekhez alkalmazkodva, a társadalmi és iskolai történéseket felhasználni kell diákjaink szemléletét alakítanunk.

15. Erőszakmentes, konfliktuskezelő technikák

A konfliktus életünk része. A konfliktusok során kialakuló viták szükséges részei mindennapjainknak. Diákjainkban a mindennapi együttlét során ki kell alakítanunk a konfliktusok kezelésének erőszakmentes technikáit.

Legfontosabb feladatunk, hogy gyermekeinket is megtanítsuk a vitás helyzetek kezelésére.

Konfliktuskezelési technikák gyakorlati alkalmazásának színterei:

- A tanórai technikák (páros munka, csoportos és együttműködő, kooperatív tanítási technikák) alkalmazásával kell a gyermekeket hozzászoktatni a társas viszony, az abból adódó konfliktusok helyes megoldására.
- Dráma órák, ahol szituációs játékok keretében gyakoroltatható a konfliktuskezelés.
- Osztályfőnöki órákon, az osztályban kialakuló konfliktusok megbeszélése, vitakultúra elsajátítása.
- Szünetekben, szabadidőben kialakuló konfliktusok esetén az ügyeletes pedagógusok feladata a problémamegoldás segítése.
- Magatartási, beilleszkedési gondokkal küzdő gyermekeinkkel kiemelten foglalkozik a Pedagógiai Szakszolgálat (pszichológus, fejlesztő pedagógus)

16. Hagyományok, éves rendezvények

Az iskolai hagyományok rendszere:

A közösségi értékek megbecsülését a hagyományok közvetítik.

A hagyomány olyan közösségteremtő erő, amely állandóságot és folytonosságot teremt az iskola mindennapi életében.

Hagyományaink rendszerré fejlesztésében az eddig elért eredményekre építünk. Iskolánk 1996-ban vette fel az Árpád Vezér nevet. Ezzel is erősíteni kívántuk a hazafias, lokálpatrióta nevelésünket, nemzeti identitásunkat.

Szervezeti hagyományok:

- Diákönkormányzat működése, ezen belül:
    - tanulói ügyelet működtetése
    - versenyek, vetélkedők szervezése
    - egészségnevelési hónap rendezvény
    - hangverseny, gyermekszínház szervezése
    - szabadidős programok szervezése (mikulás, karácsony, farsang, madarak és fák napja, gyermeknap, sportnap)

Diákönkormányzatunk éves programterv alapján dolgozik, melyben a felsoroltakon kívül még számos tevékenységrendszert találunk.

Iskolatörténeti hagyományok:

- kiállítások szervezése /képzőművészeti ág növendékeinek munkáiból /
- kapcsolat régi tanítványokkal, nyugdíjas pedagógusokkal egyéni találkozásokon, programokon /kirándulás, pedagógusnap /

Az iskolai rendezvények hagyományai:

Szeptember:

- Tanévnyitó ünnepély
- Az első osztályosok fogadása, köszöntése
- Szülői értekezlet osztályonként
- A magyar népmese napja

Október :

- Osztálykeretben emlékezünk az aradi vértanúkra október 6-án

- Október 23. ünneplése iskolai vagy városi szinten
- Tök jó-hét

November :

- Egészségnevelési hónap rendezvényei (felvilágosító előadások, vetélkedők, rajzverseny, sportverseny, évfolyamonként uszodalátogatás)
- Pályaválasztási szülői értekezlet a 8. évfolyam számára, Pályaorientációs nap
- Márton-napi programok

December :

- Szaktanári szülői értekezlet
- Mikulás ünnepség osztálykeretben
- Karácsonyi ünnepség iskolai szinten, Karácsonyi gála

Január :

- Tanulmányi versenyek házi fordulójának bonyolítása szaktárgyanként
- Jeges délután – iskolai szinten
- A magyar kultúra napja

Február :

- Farsangi mulatság; alsó-5-8. évfolyam
- Tanulmányi versenyek házi fordulójának bonyolítása szaktárgyanként
- Második félévi szülői értekezlet osztályonként

Március :

- Nőnapi megemlékezés (osztálykeret, alkalmazotti közösség)
- Március 15. ünneplése iskolai vagy városi szinten

Április:

- Árpád-hét
- Megemlékezések: - A költészet napjáról
- A Föld napja alkalmából környezetünk védelméről
- Fenntarthatósági Témahét

Május:

- Szaktanári szülői értekezlet
- Madarak és fák napja /környezetvédelmi szakkör /
- Gyermeknapi program szervezése
- Gálaműsor

Június :

- Pedagógus-nap megünneplése
- Végzős tanulóink megvendégelése, bankett
- Tanévzáró ünnepség, ballagás szervezése iskolai szinten

Alapfokú művészetoktatás:

Az iskolai szintű ünnepségeken, rendezvényeken túlmenően a következők:

- Megemlékezés a zenei világnapról
- Növendék- és tanári hangversenyek szervezése havonta
- Rajzverseny
- Állandó kiállítások, tárlatok a növendékek munkáiból
- Kulturális műsorokban, rendezvényeken való részvétel
- Városkörzeti, megyei, országos versenyekre nevezés minden művészeti ágban

Egyéb iskolai rendezvények:

- Jótékonysági bál (SZK)
- Tanulmányi kirándulások (osztályonként)
- Tantestületi kirándulás
- Szaktáborok szervezése: sí, idegen nyelvi, sport, képzőművészet,
- Megyei, országos szaktárgyi versenyekre való felkészülés, azokon való részvétel /versenykiírás alapján és ütemezésében /
- Levelezős versenyeken való részvétel / a kiírás ütemezésében /
- Határtalanul! Program: tematikus nap a Nemzeti Összetartozás – Határtalanul! pályázathoz kapcsolódóan.

Környezetünk alakításának hagyományai:

- Osztálytermeink dekorációjának megválasztásában, tartalmában igazodunk a szaktantermi jelleghez, a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételéhez. Az osztálytermek gondozói a szaktanárok, osztályfőnökök és napközis nevelők irányításával a tanulók.

Elismerés, jutalmazás hagyományai:

- A tanári és a tanulói elismerés, jutalmazás hagyományait az intézmény házirendje és a szervezeti és működési szabályzat tartalmazza.

17. EFOP-3.3.5-17-2017-00027 azonosító számú projekt –a Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program

Az **EFOP-3.3.5-17-2017-00027** azonosító számú projekt – amelynek célja a **Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program** kísérleti megvalósítása volt - intézményünkben a 2018-19. tanévben megvalósult.

Az informális és nem formális tanulási alkalmak megteremtése

A köznevelési intézmény alkalmazza az informális és nem formális tanulási alkalmak megteremtését bentlakásos és napközis tematikus tanulási alkalmak megszervezését és megvalósítását.

A cél az iskolai nevelés-oktatásban olyan tematikus napközi és tematikus bentlakásos programok megvalósítása, amelyek a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott célokhoz, feladatokhoz igazodnak, középpontjában a tanulók tudásának, készségeinek és képességeinek fejlesztése, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll, figyelembe véve, hogy a nevelés és az oktatás színtere nemcsak az iskola lehet. A foglalkozások keretében lehetőség nyílik olyan tanulási módokra és szervezési megoldásokra, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak fejlesztését, az osztályközösségek megerősödését. Ennek keretében cél a végzettség nélküli iskolaelhagyók számának csökkentése és a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése, valamint a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés előmozdítása az alap- és középfokú oktatásban, ideértve az oktatásba való visszatérést ösztönző formális, informális és nem formális tanulási formákat is.

Részcélok:

- a tanulás hatékonyságának és eredményességének növelése, a tanulók NAT-ban foglalt
- kulcskompetenciáinak, különösképpen a szociális kompetenciáinak fejlesztését célzó, kísérleti
- jellegű tematikus programok megvalósítása és eredményességének mérése által;
- az informális és non-formális tanulási lehetőségekhez való hozzáférés javítása;
- a kísérleti jellegű tematikus programokhoz kapcsolódó szolgáltatások, támogató rendszerek és
- kifejlesztett tartalmak, eszközök, kiadványok tesztelése;

- a kísérleti jellegű tematikus programokhoz kapcsolódó pedagógus- és animátorfelkészítések és pedagógus továbbképzések eredményességméréséhez történő hozzájárulás;
- az oktatás területi egyenlőtlenségeinek tompítása;
- újszerű, a kompetenciafejlesztést támogató tanulásszervezési eljárások bevezetése;
- a támogató-segítő, kooperatív pedagógiai kultúra és tevékenység megerősítése;
- tanulói közösségépítés.

18. Lázár Ervin Program

A Kormány 1042/2019. (II.18.) Korm. határozata értelmében a **Lázár Ervin Program** gyakorlati megvalósítása elindult.

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján Magyarország Kormánya egyetértett azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége.
A Kormány fenti határozata alapján a Lázár Ervin Program szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1–8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

Intézményünk a kormányrendeletben foglaltak figyelembe vételével részt vesz a színházi, tánc- és cirkuszi előadásokon, komolyzenei hangversenyeken, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásán az egyes évfolyamok tekintetében a következők szerint:

1. évfolyam: Bábelőadás bemutatása oktatási intézményekben
2. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben
3. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen (kőszínház)
4. évfolyam: Komolyzenei vagy népzenei koncert bemutatása oktatási intézményekben vagy koncerttermekben
5. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen (kőszínház)
6. évfolyam: Cirkuszművészeti előadás bemutatása saját játszóhelyen (Fővárosi Nagycirkusz)

7. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben
8. évfolyam: Színházi előadás bemutatása Budapesten - (kőszínház)

Az általános iskolai tanulmányok ideje alatt egy alkalommal egy őshonos állatokat bemutató farmot is meglátogatnak a tanulók, ennek időpontjáról, módjáról az intézmény dönt a lehetőségek függvényében. Az 1., 2., 4. és 7. évfolyamos diákok részére szervezett programokat helyben, az iskola vagy a területileg illetékes tankerületi központ által biztosított, kijelölt helyszínen kell megvalósítani.
Az intézmény a szülőket tájékoztatja a látogatások és utazások részleteiről, a szervezés során a „Kréta" rendszer LEP modulja kerül felhasználásra. Minden 10 tanuló után 1 fő kísérőt lehet számítani.
A programban való részvétel a Kisvárdai Tankerületi Központ szervezésében valósul meg.

HELYI TANTERV

Bevezető

A Nat, a kerettantervek és a helyi szintű szabályozás

Nat 2020. szeptember 1-től

2020. szeptember 1. napjától lényeges változások bevezetésére kerül sor. Ezeket 2020. január 1-jén a Magyar Közlöny 17. számában megjelent a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet, amely a címében foglaltak szerint is a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításaként kerül bevezetésre. *A módosított Nemzeti alaptantervet 2020. szeptember 1-jén kell bevezetni az első, az ötödik és a kilencedik évfolyamokon, felmenő rendszerben.*

Alapvetés

„A Nat a magyar kulturális és pedagógiai örökség gyökereiből táplálkozik, annak hagyományaira épül. Meghatározza azokat a nevelési-oktatási alapelveket, amelyek a nemzeti köznevelésről szóló törvény 5. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően biztosítják az iskolai nevelés-oktatás tartalmi egységét, az iskolák közötti átjárhatóságot. A Nat emellett meghatározza az elsajátítandó tanulási tartalmakat, valamint kötelező rendelkezéseket állapít meg az oktatásszervezés körében. A Nat lefekteti a köznevelés elvi és tartalmi alapjait és kereteit, azaz meghatározza az alapműveltség kötelezően közvetítendő tartalmait az alap- és középfokú oktatási intézmények számára, beleértve a különleges bánásmódot igénylő tanulókat ellátó intézményeket is. A Nat a köznevelés szemléleti alapjainak meghatározásával kiegészíti a gyermekek, tanulók családban megvalósuló nevelését, erősíti ezzel a hazához és a nemzet történelméhez való kötődést, a generációk közötti kapcsolatot, a közös kulturális gyökereket, az anyanyelv használatát. Így rögzíti azt a minden magyar emberben közös tudást, amely megalapozza a nemzeti identitást. A Nat elsődleges felhasználója a nevelési-oktatási intézményben dolgozó pedagógus, valamint az igazgató."[1]

A módosított Nemzeti alaptanterv *"Fejlesztési területek, nevelési célok"* című részében az előző alaptantervhez képest nem történt lényeges módosulás, a szövegben az egyetlen változás

[1] 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet

az állampolgárságra és a demokráciára történő nevelésről szóló alcímben van, ahol a „kritikai gondolkodás" helyett a „mérlegelő gondolkodás" kifejezés került a szövegbe.

Az egységességről és a differenciálásról, valamint a módszertani alapelvekről szóló fejezetben azonban számos lényeges változás van.

- megjelenik az *aktív tanulás*, a tanulói kompetenciafejlesztés, az *egyénre szabott tanulási lehetőségek* biztosítási kötelezettsége,

- megjelenik *a tanulói együttműködésen alapuló tanulás*, az eddiginél nagyobb hangsúlyt kapnak a differenciált tanulásszervezési eljárások,
- az alaptanterv minden tanévben ajánlja *több multidiszciplináris óra* megszervezését, azaz olyan foglalkozások szervezését, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg,
- konkrét új előírás, hogy a módosított pedagógiai programban *egyértelműen meg kell határozni és nyilvánossá kell tenni az értékelés minden formájának szempontjait,* valamint az ehhez kapcsolódó eljárásokat,
- előremutató folyamatként jelenik meg a *teamtanításnak* olyan *alkalmazása*, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, tehát arra is van elvi lehetőség, hogy egy-egy órát több pedagógus egyidejűleg tarthasson,
- nyomatékosan jelenik meg a *digitális technológiával támogatott oktatási módszer*ek rendszeres alkalmazása iránti igény,
- a korábban 10%-ban deklarált szabad időkeret már csak „szabad időkeret"-ként jelenik meg,
- az óraszámok 80%-át a kerettantervben foglaltak megtanítására kell fordítani, de szükség esetén az óraszámok 100%-a is felhasználható a törzsanyag elsajátítására,
- a törzsanyag megtanítását követően az órakeret megmaradó 20%-a szabadon választott témák feldolgozására használható föl.

A Nat az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

- 1. A tanulás kompetenciái
- 2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
- 3. A digitális kompetenciák
- 4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
- 5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- 6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- 7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A Nemzeti alaptanterv módosításáról rendelkező kormányrendelet 4. §-ának (3) bekezdése meghatározza, hogy az iskoláknak 2020. április 30-ig kell felülvizsgálniuk és szükség szerint módosítaniuk a pedagógiai programjukat és az ennek részét képező helyi tanterveiket.
Mindezek figyelembevételével iskolánk helyi tantervként adaptálta az a miniszter által egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra, vagy egyes sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez készített kerettantervek közül:

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók

Kerettanterv az általános iskola 1-4.évfolyamára

Kerettanterv az általános iskola 5-8.évfolyamára

Az egyes tantárgyakra vonatkozó helyi tantervek elektronikus adathordozón vannak tárolva.

Az intézmények számára a helyi tantervük készítéséhez a Nat 2020 *Alapóraszámok tanulási területenként kétéves bontásban* és *A tanulók heti kötelező alapóraszáma és maximális óraszáma évfolyamonként* az irányadó.

Műveltségi területek és tantárgyak:

Magyar nyelv és irodalom
Magyar nyelv és irodalom
Matematika
Matematika
Történelem és állampolgári ismeretek
Történelem
Állampolgári ismeretek
Hon-és népismeret

Etika/hit-és erkölcstan

Idegen nyelv

Angol nyelv

Német nyelv

Természettudomány és földrajz

Fizika

Kémia

Biológia

Földrajz

Természettudomány

Környezetismeret

Művészetek

Ének-zene

Vizuális kultúra

Dráma és színház

Technológia

Technika és tervezés

Digitális kultúra

Testnevelés és egészségfejlesztés

Testnevelés

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–8. évfolyamon a helyi tanterv **alapján**

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai NAT 2020								
Heti óraszám/évfolyam	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
Magyar nyelv és irodalom Magyar nyelv és irodalom	8 (7+1)	8 (7+1)	7 (5+2)	6 (5+1)	4	5 (4+1)	3	4 (3+1)
Matematika Matematika	5 (4+1)	5 (4+1)	4	5 (4+1)	4	5 (4+1)	4 (3+1)	4 (3+1)
Történelem és állampolgári ismeretek Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Etika/hit-és erkölcstan Etika / hit- és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Idegen nyelv Angol nyelv				2	3	3	3	3
Természettudomány és földrajz Fizika							1	2
Kémia							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							2	1
Természettudomány**					2	2		
Környezetismeret			1	1				
Művészetek Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Technológia Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Történelem és állampolgári ismeretek Hon-és népismeret*					1 (köt.+1)			
Művészetek Dráma és színház*							1 (köt.+1)	
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesen	22	22	22	23	27	26	30	30
Kötelező óraszám	**22**	**22**	**22**	**23**	**27**	**26**	**28**	**28**
Szabadon tervezhető óra	*2*	*2*	*2*	*2*	*1*	*2*	*2*	*2*
Maximális időkeret	**24**	**24**	**24**	**25**	**28**	**28**	**30**	**30**

Szabadon tervezhető órák felhasználása évfolyamonként:

1. évfolyam: magyar nyelv és irodalom: 1 óra
   matematika: 1 óra
2. évfolyam: magyar nyelv és irodalom: 2 óra
   matematika: 1 óra
3. évfolyam: magyar nyelv és irodalom: 1 óra

4. évfolyam: magyar nyelv és irodalom: 1 óra
   matematika: 1 óra
5. évfolyam: hon – és népismeret: 1 óra

6. évfolyam: magyar nyelv és irodalom: 1 óra
   matematika: 1 óra
7. évfolyam: dráma és színház: 1 óra
   matematika: 1 óra
8. évfolyam: magyar nyelv és irodalom: 1 óra
   matematika: 1 óra

Kötelező tantárgy: etika/ hit- és erkölcstan választására vonatkozó jogszabályi háttér:

- Nkt. 2011. CXC. törvény 35. §, 97. § (7) bek., 98. § (6) bek.
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 14. § (5) bek. 74/A. §, 182/A-B. §.

Az iskolának minden év május 20-ig fel kell mérni, hogy a tanuló melyik egyház által szervezett hit- és erkölcstan órán, vagy az állami általános iskolában kötelező etika órán kíván-e részt venni.

Intézményünkben választható tantárgy:

1-8. évfolyamon etika vagy hit-és erkölcstan tantárgy választására van lehetőség.

Az iskolában az etika óra vagy az e helyett választható, az egyházi jogi személy által szervezett hit- és erkölcstan óra a kötelező tanórai foglalkozások része.

- A hitoktatást csak olyan módon lehet megszervezni, hogy a tanórai foglalkozások, a tanórák rendjéhez illeszkedjék.
- Az iskola az egyházi jogi személy által szervezett hit- és erkölcstan oktatással kapcsolatos feladatok ellátása során együttműködik az érdekelt egyházi jogi személlyel. Az egyházi jogi személy által szervezett és felügyelt hit- és erkölcstan órák és foglalkozások tartalmát az egyházi jogi személy határozza meg az adott egyház iránymutatása szerint.
- A hit- és erkölcstan oktatás tartalmának meghatározása, a hitoktató alkalmazása és ellenőrzése, a hit- és erkölcstan oktatásra való jelentkezés szervezése, a foglalkozások ellenőrzése az egyházi jogi személy feladata. Az iskola - a nevelési-oktatási intézményben rendelkezésre álló eszközökből - biztosítja a hit- és erkölcstanoktatáshoz szükséges tárgyi feltételeket, így különösen a helyiségek rendeltetésszerű használatát, valamint a jelentkezéshez és működéshez szükséges feltételeket.

A Nat műveltségterületeinek megjelenése a tantárgyak rendszerében

A helyi tanterv a Nat valamennyi műveltségterületének – felső tagozatra meghatározott – fejlesztési tartalmait belefoglalja a fenti tantárgyak rendszerébe. A műveltségi területek és a tantárgyak megfeleltetését az alábbi táblázat mutatja

A mindennapos testnevelés, testmozgás bevezetésének megszervezése az alábbi jogszabályok figyelembe vételével történt:

- Nkt. 27. § (11) bek. és a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet

A sajátos nevelési igényű tanulók habilitációs és rehabilitációs, valamint a fejlesztő órakeretét, a tanulók számának évenkénti változása miatt tanévenként a tantárgyfelosztás tartalmazza a felmenő rendszerben. (Nkt. 6.sz. melléklet alapján)

A művészeti csoportok az egyéni órák kivételével a maximális létszámhoz közel lettek kialakítva.(min. 8, max. 20, átlag 10)

A további tanévekben órakeret meghatározása, felosztása a tantárgyfelosztásban illetve az órarendben terveződik és konkretizálódik.

Csoportbontások:

5. évfolyam angol nyelv digitális kultúra: évfolyamonként tudásszint alapján 2 osztályból 3 csoport kialakítva

7. évfolyam magyar nyelv és irodalom, matematika, angol nyelv, digitális kultúra: az osztály kettéosztva, tudásszint alapján

5 – 8. évfolyam testnevelés: évfolyamonként nemek szerinti bontás

Egyéb foglalkozások: Nkt. 27. §. (2) bek.valamint Nkt. 62§ (6) bek.

a) szakkör, érdeklődési kör, önképzőkör,
b) sportkör, tömegsport foglalkozás,
c) egyéni vagy csoportos felzárkóztató, fejlesztő foglalkozás,
d) egyéni vagy csoportos tehetségfejlesztő foglalkozás,
e) napközi,
f) tanulószoba,
g) tanulást, iskolai felkészülést segítő foglalkozás,
h) pályaválasztást segítő foglalkozás,
i) diákönkormányzati-foglalkozás,
j) tanulmányi szakmai, kulturális verseny, házi bajnokság, iskolák közötti verseny, bajnokság,
k) az iskola pedagógiai programjában rögzített, a tanítási órák keretében meg nem valósítható osztály- vagy csoportfoglalkozás

Szakkörök:

- környezet- egészségvédelem (5-8. évfolyam, 1 óra) 5- 8.évf. = 1 óra
- számítástechnika 5 -8.évf. = 1 óra

- angol(igény szerint) 2-3. évf. max.6 óra
  4-5. évf. 2 óra
- média 5-8. évfolyam 1 óra
- robotika 5-8. évfolyam 1 óra

Sportköri foglalkozás:

- kölyökatlétika(szakköri formában) 1 – 4. évf. 2 óra
- iskolai sportkör 5 csoport 5 óra

Énekkar 2 óra

Egyéni vagy csoportos felzárkóztató, fejlesztő foglalkozás:
Minden tanévben a tantárgyfelosztásban realizálódik

Egyéni vagy csoportos tehetségfejlesztő foglalkozás
Minden tanévben a tantárgyfelosztásban realizálódik

A további tanévekben órakeret meghatározása, felosztása a tantárgyfelosztásban illetve az órarendben terveződik és konkretizálódik.

5. Az alapfokú művészetoktatás előírt tananyaga és követelményei

Az alapfokú művészetoktatás tananyagát, követelményeit művészeti áganként, tanszakonként az helyi tantervek szabályozzák:

~~- 27/1998. MKM rendelet alapján kimenő rendszerben~~

- 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelettel módosított 27/1998. (VI. 10.) MKM rendeletben meghatározottak felmenő rendszerben.

6. A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

Az iskolai tankönyvellátás megszervezéséről az alábbi jogszabályok rendelkeznek:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv.

A jogszabályi előírások betartása garantálja a nevelőtestületnek a tankönyvellátás biztonságos megszervezését.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően a tankönyveket térítésmentesen biztosítjuk minden tanulónk számára vagy új tankönyvek beszerzésével, vagy tartós tankönyvek esetén könyvtárból történő kölcsönzéssel.

A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: testnevelés, technika, rajz.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.

Taneszközök beszerzésénél prioritást élvez:

- az informatikai rendszer működtetése, IT-eszközök bővítése, cseréje,
- tantárgyanként az alapkészségek megszilárdítását igénylő eszközök,
- a tehetséggondozást, felzárkóztatást segítő eszközök,
- alapfokú művészetoktatás eszközkészletének biztosítása.

7. Iskolai taneszközök és felszerelések jegyzéke

A Pedagógiai program végrehajtásához szükséges helyiségek, bútorzatok és egyéb berendezési tárgyak, valamint egészség és munkavédelmi eszközök felsorolását a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 2.sz. melléklete írja elő.

Jegyzék a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléseiről.

8. A tanulói jogviszony keletkezése, feltételei

8.1 Általános iskola 1- 8. évfolyam

A tanulói jogviszony keletkezését és megszűnését részletesen az alábbi törvények szabályozzák:

- A 2011. CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 50., 51., 53. paragrafusai.

- A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 21., 22., 23., 24. paragrafusai.

A közoktatási intézmény tanulói közé felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni, amely jelentkezés alapján történik.
A felvételről és az átvételről az iskola igazgatója dönt.

- Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse, iskolaérett legyen. Kivételes esetben az OH adhat engedélyt a 6. életévét be nem töltött gyermek iskolakezdéséhez. Szülői kérésre, , szakértői vizsgálat alapján, az OH engedélyezheti a gyermek további óvodai nevelésben maradását.

Az első évfolyamra történő beíratáskor be kell mutatni:

- a gyermek személyazonosítására alkalmas okiratot, születési anyakönyvi kivonatot
- a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és a lakcímet igazoló hatósági igazolványt,
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást (óvodai szakvélemény),
- a Pedagógiai Szakszolgálat szakvéleményét (ha az óvoda a Pedagógiai Szakszolgálat vizsgálatát kérte)
- szükség esetén a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottság véleményét,
- a Önkormányzat által kiadott határozatok(GYVK, HH, HHH)

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló születési anyakönyvi kivonatát;
- a lakcímét igazoló okmányát,
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- az előző iskola által kiadott értesítést iskolaváltoztatásról.

A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulóknak(külföldön folytatott tanulmányok esetén is) – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – osztályozó vizsgát kell tennie azokból a tárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló valamely tantárgyból a osztályozó vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból

két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.
Iskolaváltás esetén, amennyiben a tanuló az adott osztályban tanított idegen nyelvet nem tanulta, a szülőnek kell gondoskodnia az idegen nyelvre történő felzárkóztatásról, hogy a gyermek legfeljebb a következő tanév végéig osztályozó vizsgát tegyen. Osztályozó vizsga más iskolában is teljesíthető.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről az iskola igazgatója dönt az alábbiak szerint:

- a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv. a 51. § alapján
- a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével, ha a férőhely ezt megengedi.

Sajátos nevelési igényű tanuló felvétele az intézménybe a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottság által kiadott szakvélemény alapján történik, befogadó nyilatkozattal.
A tanuló az iskolával a beiratkozás napjától tanulói jogviszonyban áll.
A tanulói jogviszony megszűnik:

a) Az átvétel napján, ha a tanuló másik iskolában folytatja tanulmányait.
b) A nyolcadik évfolyam elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napján.

8.2 Alapfokú művészetoktatás

A tanulói jogviszony keletkezését, feltételeit a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 23. § A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról – szabályozza.

- **Belépés**
  Tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. Mindkettőről az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre.
- **A növendékek felvétele**
  A törvény által előírt időintervallumban, március 1-je és április 30-a között.

Az intézményben tanulókat és azok szüleit május utolsó hetében nyilatkoztatjuk (írásban) a tanulmányok folytatásáról. Ezen dokumentum birtokában tudjuk felvételi keretszámunkat megállapítani.

A felvételre jelentkezőket bizottság minősíti, majd javaslatot tesz az igazgatónek a kérelem elbírálásához és arra, hogy melyik évfolyamra vegyék fel.

A felvétel eredményéről írásban értesítjük a tanulót, vagy a szülőt/gondviselőt.

Ha a tanuló az intézmény magasabb évfolyamára kéri felvételét, a jelentkezési lapján ezt fel kell tüntetnie.

Kérelméről a bizottság különbözeti vizsga alapján dönt, az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának az adott évfolyamra meghatározott rendelkezései alapján.

Az iskola körzeten kívüli tanulókat is felvehet, a jogszabályban meghatározott létszámnormák figyelembe vételével.

- **A kilépés feltételei:**
  - átiratkozik másik iskolába,
  - szülői kérés alapján, írásban.

9. Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei

9.1 Általános iskola 1- 8. évfolyam

Magasabb évfolyamba léphet a tanuló, ha a tantárgyi követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból sikeresen teljesítette.
2011. CXC. tv. Nkt. 51. §

Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola 1. évfolyamának megismétlését akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló. A szülő kérésére az iskola magasabb évfolyama is megismételhető legfeljebb egy alkalommal.57§(1)

Az első-nyolcadik évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a helyi tantervben meghatározott tanulmányi követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, érdemjegyei, osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, javító vizsgán nyújtott teljesítménye alapján bírálják el. Az első-nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból az „elégséges" év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

A tanuló az első-nyolcadik évfolyamon, tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet.

Az első – nyolcadik évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az Oktatási Hivatal engedélyezte, hogy tankötelezettségét egyéni munkarend szerint teljesítse,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja, alapfokú művészeti iskolában a tanítási órák egyharmadát, a tanítási évben 250 óránál többet mulasztott, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető és a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.

9.2 Alapfokú művészetoktatás

- Az alapfokú művészeti iskola felsőbb évfolyamába az a növendék léphet, aki a közvetlenül megelőző osztály minimális követelményeinek eleget tett, főtárgyból és kötelező tárgyból eredményes vizsgát tett és mindezekről bizonyítványt kapott. Ha bármilyen elfogadható ok miatt a tanuló a beszámolón nem vett részt, osztályzatát a hangszeres tanár, illetve szaktanár állapítja meg.
- Elégtelen érdemjegy esetén a tanuló évfolyamot ismételhet.
- A növendék az adott évfolyamra előírt követelményeket egy tanévnél rövidebb idő alatt is teljesítheti, vagy egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben is teljesítheti. Ebben az esetben osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani.

- Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a tanítási órák egyharmadát meghaladja, a tanítási év végén nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen.
- Felmentés vagy egyéb ok miatt a tanuló szolfézs (kötelező tárgy) és főtárgyi évfolyama egymástól eltérő is lehet. Ezt a bizonyítványban és a törzslapon is fel kell tüntetni. Ebben az esetben a felsőbb osztályba lépésnél a hangszeres osztályt kell figyelembe venni.
- „A" tagozatról „B" tagozatra (zenei tanszakokon) irányítható a növendék az adott tanszaki munkaközösség, illetve a szaktanár javaslata alapján.
- A növendék az utolsó alapfokú évfolyam, illetve továbbképző évfolyam befejezését követően alap- valamint záróvizsgát tehet. Művészeti alapvizsgát először azoktól a tanulóktól lehet megkövetelni a továbbhaladás feltételeként, akik a 2000/2001. tanévben kezdték meg tanulmányaikat az alapfokú művészeti iskola első alapfokú évfolyamán.
- Az alap- és záróvizsgát a jogszabályban meghatározottak szerint kell végezni.
- Az alapfokú művészeti iskola alapfokú évfolyamáról a továbbképző évfolyamba az léphet, aki – jogszabályban meghatározottak szerint szervezett – művészeti alapvizsgát tett. (a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv. 57. §, 20/2012(VIII.31) EMMI rend.76§)

10. A nevelő-oktató munka értékelési rendszere

10.1 A tanuló tevékenységének, munkájának pedagógiai értékelésével kapcsolatos szabályok

A tanulmányok alatti vizsgák rendjét a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról a 24. fejezet 64. §-ától 78. §-ig szabályozza.

10.2 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

1. Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:
   - osztályozó vizsga,
   - pótló vizsga,
   - javítóvizsga.
2. Tanulmányok alatti vizsgák rendje

Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.
Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni.

Tagjai:

- szaktanár**.**
- tantárgynak megfelelő munkaközösség-vezető
- az igazgató, vagy helyettese

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- igazgatói határozattal felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- az igazgató engedélyezi, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- tanulmányait egyéni tanrend alapján folytatja,
- más iskolából azonos évfolyamra történő átvétel esetén, a helyi tantervben az adott évfolyamra rögzített tantárgyak közül van olyan, amit nem tanult és emiatt félévi, év végi osztályzatának megállapítása nem lehetséges.
- a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen eléri a kétszázötven tanítási órát,
- hiányzása egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja,

és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

A nevelőtestület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a 20/2012. EMMI rendelet 51. § (3) bekezdésében meghatározott értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a

meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozó vizsgát kell tennie.

A tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát. Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Abban az esetben, ha csak féléves anyagból szeretne vizsgázni, azt előre be kell jelentenie. Ha a tanuló egyéni tanrend szerinti jogviszony létesítését kéri, és egyéni tanrend szerinti jogviszony az osztályozó vizsgára való jelentkezés után létesül, a tanuló csak az egész éves anyagból tehet osztályozó vizsgát. Az osztályozó vizsgát minden tantárgyból a pedagógiai programban, és az SZMSZ-ben foglaltaknak megfelelően szervezzük. Az írásbeli vizsga feladatlapját az igazgató által megbízott szaktanárok készítik el az adott óraszám figyelembe vételével, akiket a feladatlapokkal kapcsolatban titoktartási kötelezettség terhel. A szóbeli vizsgán a tanuló tudását a megadott témakörökön keresztül állapítja meg a vizsgabizottság. Érdemjegyét a vizsgabizottság a szerzett jegyek átlaga alapján alakítja ki.

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Különbözeti vizsgát tehet az a tanuló:

- más iskolából történő átvétel esetén, ha az adott évfolyamra felvett tanuló az azt megelőző évfolyamok helyi tantervben szereplő tantárgyából vagy tantárgyaiból nem rendelkezik év végi osztályzattal,
- aki eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott és azonos vagy magasabb évfolyamra jelentkezik, abban az esetben, ha az éves óraszáma kevesebb volt, mint az intézményünk helyi tantervében rögzített éves óraszám és emiatt pótolnia kell a számára elmaradt tananyagrészeket,
- aki tanulmányait valamely tantárgyból a már működő emelt szintű csoportban kívánja folytatni.

A különbözeti vizsga szervezése és lebonyolítása minden tekintetben megegyezik az egyéb tanulmányok alatti vizsgákkal. A tantárgyi követelményeket az igazgató által megbízott munkaközösség vagy szaktanár jelöli ki.
A különbözeti vizsgák dokumentálása jegyzőkönyvben történik. Ehhez a dokumentumhoz csatolni kell a vizsga írásbeli dolgozatát és a szóbeli felkészülési lapot, amennyiben ilyet a vizsgázó készít.
Az 1. és a 3. pontban leírtak alapján tett különbözeti vizsgák dokumentálása a jegyzőkönyvek alapján az osztályozó vizsga mintájára történik a törzslapban és a bizonyítványban.
A 2. pontban leírtak miatt tett különbözeti vizsga dokumentálása a naplóban történik.

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó,

- ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Amennyiben a tanuló az osztályozó, különbözeti vagy javítóvizsgáról igazoltan távol marad, pótló vizsgát tehet. A pótló vizsgát lehetőleg ugyanabban a vizsgaidőszakban kell letenni. Pótló vizsgát csak az elmaradt vizsga-részekből kell tenni.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vagy különbözeti vizsgán elégtelen osztályzatot kapott,

- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

A független vizsga

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény alapján a tanuló joga, hogy kérelmére független vizsgabizottság előtt számot adjon tudásáról (*Nkt. 46. § (6) bekezdés m) pontja*). **A tanulmányok alatti vizsgát ebben az esetben egy háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni, melynek elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg** (*20/2012. EMMI 65. § (2), (4), (5) bekezdés).*

A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

A tanuló (kiskorú tanuló esetén szülő/gondviselő aláírásával) félévi, év végi **osztályozó, illetve a javítóvizsga osztályzatának megállapítása céljából** jelentheti be, hogy független vizsgabizottság előtt kíván vizsgázni valamely tantárgyból, ill. tantárgyakból.

A kérelmet **a tanuló** (kiskorú tanuló esetében a **szülő/gondviselő/törvényes képviselő**) nyújthatja be a tantárgy(ak) és évfolyamának megjelölésével **annak az iskolának az igazgatójához, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban.**

A kérelem a következő esetekben nyújtható be:

- **osztályozó vizsga** esetén: a **félév** vagy a **tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig**,
- ha **a tanuló teljesítménye – igazolt és igazolatlan mulasztásai miatt - a tanítási év közben érdemjeggyel nem volt értékelhető, a tanítási év végén nem volt minősíthető: a nevelőtestület engedélyének megadását követő öt napon.** Ez utóbbi esetben az iskolának a nevelőtestület engedélyét a kérelemhez csatolnia kell.
- független vizsgabizottság előtti osztályozó vizsga megszervezését akkor is lehet kérelmezni, ha a **bíróság a tanuló javára megváltoztatja** a **fegyelmi büntetést** (eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától, kizárás az iskolából), és a tanuló osztályzatait meg kell állapítani, ha ez nem lehetséges, **lehetővé kell tenni**, hogy **a tanuló** –

választása szerint az iskolában vagy a **független vizsgabizottság** előtt – **osztályozó vizsgát tegyen**.

- **javítóvizsga** esetén (ha a tanuló a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott, azaz javítóvizsgára utasították) a **bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül**.

Független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a **kormányhivatal vezetője** engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

A kérelmet - a megfelelő mellékletekkel - **az iskola igazgatója továbbítja a területileg illetékes fővárosi, megyei kormányhivatalba** (a továbbiakban: kormányhivatal). A vizsgákat **a kormányhivatal szervezi meg.**

A vizsgák időpontja:

- az adott tanév rendjében meghatározottak szerint, az **első félév, illetve a szorgalmi időszak utolsó hetében**, ill. a hivatalos **javító-pótló vizsgaidőszakban** (augusztus 15-31. között) kell megszervezni,
- osztályozó vizsga esetén: a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot.

A vizsga részei: a **tantárgy jellegétől függ**

Értékelés a vizsgán: ha a tanuló független vizsgabizottság előtt ad számot tudásáról, a vizsgabizottság **a tanuló osztályzatáról** a törzslapon történő bejegyzés céljából **három napon belül írásban értesíti** azt **az iskolát**, amelyikkel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló magasabb évfolyamra lépéséről – figyelembe véve a független vizsgabizottság által adott osztályzatot – az az iskola dönt, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

A független vizsgát a vizsgabizottság a tanuló nevelési-oktatási intézménye szerinti, az **osztályozó vizsga** tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei alapján szervezi meg, **időpontjáról és helyéről a kormányhivatal dönt**.

Jogorvoslat

A független vizsgabizottság döntése, intézkedése **ellen a szülő**, illetve **a tanuló** az **Oktatási Hivatalhoz** a döntést követő **öt napon belül jogszabálysértésre hivatkozással** fellebbezést **nyújthat be**.

A fellebbezést a hivatal **három munkanapon belül bírálja el**.

A vizsgára való jelentkezés módja és határideje

A tanulmányok alatti vizsgára történő jelentkezés az iskola által előállított formanyomtatványon történik, mely megtalálható iskolánk titkárságán, valamint letölthető dokumentum formájában iskolánk honlapján.

A tanulmányok alatti vizsgákra a kijelölt vizsgaidőszakok kezdő időpontjait megelőző legkésőbb két hétig lehet jelentkezni írásban. A kitöltött nyomtatványokat az iskola titkárságán lehet leadni. Ezt követően az iskola intézmény-vezetője felülvizsgálja a kérelmeket és dönt a vizsgák engedélyezéséről, majd írásban értesíti a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt/gondviselőt.
A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

A tanulmányok alatti vizsgák pontos időpontját minden tanítási évben az éves munkatervben rögzítjük. Az érintett tanulókat minden vizsgatípusnál az igazgató írásban értesíti, valamint a tanév elején iskolánk honlapján is nyilvánosságra hozzuk.
Az igazgató engedélyezheti, hogy a tanuló a fentiektől eltérő időpontban tegyen vizsgát.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

Tantárgy	**Írásbeli**	**Szóbeli**	**Gyakorlati**
	Vizsga		
Alsó tagozat			
Magyar nyelv	x	x	
Irodalom	x	x	
Angol nyelv	x	x	
Matematika	x	x	
Etika/Hit - és erkölcstan		x	
Környezetismeret	x	x	

Digitális kultúra		x	x
Ének-zene		x	x
Vizuális kultúra			x
Technika és tervezés		x	x
Testnevelés			x
Felső tagozat			
Magyar nyelv	x	x	
Irodalom	x	x	
Dráma és színház		x	x
Idegen nyelv	x	x	
Matematika	x	x	
Etika/Hit – és erkölcstan	x	x	
Történelem	x	x	
Állampolgári ismeretek	x	x	
Természettudomány	x	x	
Fizika	x	x	
Kémia	x	x	
Biológia	x	x	
Földrajz	x	x	
Ének-zene	x	x	x
Hon- és népismeret	x	x	
Vizuális kultúra			x
Digitális kultúra	x		x
Technika és tervezés	x	x	
Testnevelés			x

11. A nevelő - oktató munka értékelési rendszere

Az ellenőrzés voltaképpen ismeretszerzés a tanulók fejlődéséről, teljesítményéről, az értékelés pedig egybevetés az elvárt, az elvárható fejlődéssel, fejlődési ütemmel és teljesítmény-színvonallal. A jól szervezett iskolai ellenőrzéssel a pedagógus a saját munkájának eredményességét értékeli.

Az ellenőrzés, értékelés akkor teljesíti feladatát, ha:

- sokoldalú (nemcsak emlékezeti teljesítményeket, hanem a neveltségi szintet vizsgálja)
- objektív (az eredményeket és hiányosságokat is tükrözi)
- változatos (szóbeli és írásbeli ellenőrzés)
- figyelembe veszi az életkori sajátosságokat
- rendszeres és folyamatos

- ha nevelő-oktató jellegű és nem ítélkező
- tekintettel van valamennyi tantárgy sajátosságaira

Minden tanulási teljesítményt kell értékelni, de nem minden teljesítményt lehet és kell osztályozni.

11.1 Az értékelés típusai

A tanulási eredmények értékelésének három típusát alkalmazzuk: diagnosztikus, formáló-segítő (formatív), lezáró-összegző (szummatív).

Funkció	Lényege	Időpont	Alap	Szóbeli és írásbeli formái	Gyakoriság
formatív	formál (felismer)	folyamat közben	kritérium-orientált	Írásbeli feleletek Feleltetés Röpdolgozat Óra eleji kérdések Házi feladat	Alkalomszerű Alkalomszerű Alkalomszerű Alkalomszerű Alkalomszerű
szummatív	minősít megállapít	folyamat végén	normaorientált	Témazáró Felmérő Szóbeli és írásbeli beszámoló Szintfelmérő	Témazárás után. Félévkor és év végén. 6. és 8. év végén Év végén
diagnosz-tikus	elemez (leír)	folyamat elején és végén	kritérium-orientált normaorientált	Szintfelmérő Külső mérések	Tanév elején Ütemterv alapján

A) Diagnosztikus értékelés

Ezt az értékelési módot új tanulási szakasz, vagy új témakör megkezdésekor alkalmazzuk. Felmérjük a diákok előzetes tudásának szintjét és mélységét, mely ismeretekre lehet építeni, illetőleg milyen problémák jelentkezhetnek az egyes tanulók fejlesztése során. Az itt szerzett tapasztalatok sohasem számíthatók be a végső minősítésbe.

Célja:

- megismerni a tanulók tapasztalatait, képességeit, érdeklődését, nehézségeit, teljesítmény szintjét
- meghatározni a várható tanulási nehézségek okait

- segíteni a döntésben, hogy mit szükséges változtatni az előre eltervezett programon, annak érdekében, hogy azt a tanulók könnyebben teljesíthessék

B) Formatív értékelés

A tanítás-tanulás teljes folyamatában érvényesülő visszacsatolás, amely a megtanított, minimum szintű tudáselemek teljes körére vonatkozik.

Célja: az eredményes tanulás elősegítése, a folyamat szabályozása, a tanulási problémák feltárása. Mind a diákot, mind a tanárt segíti abban, hogy kölcsönösen megismerjék mennyire sikerült megközelíteni a tanulási célokat és milyen lépéseket kell tenni a továbbhaladás érdekében.

A mérés jellegzetes eszköze a tantárgyi feladatlap.

Az eredmények értelmezése során elfogadható a 80 % és attól jobb teljesítmény.

50 % – 80 % között teljesített feladatokra vissza kell térni, az 50 % alatti eredmények esetén az adott témát újból meg kell tanítani.

C) Szummatív értékelés

A tanítás-tanulás folyamatát lezáró ellenőrzés, minősítő jelleggel. Célja: egy hosszabb tanulási szakasz eredményeinek megállapítása, rögzítése.

A szummatív értékelés a formatív értékeléssel együtt a tanulók teljesítményének és a program hatékonyságának meghatározását segíti.

Szűri, szelektálja a tanulókat. A minősítés együtt jár az osztályozással, vagy a szöveges értékeléssel.

Sajátos céljai:

- a diákok teljesítményének mérése
- a tanulók általános teljesítményének ellenőrzése
- lehetővé teszi vagy meggátolja a továbbhaladást

11.2 Tantárgyi követelmények és az osztályozás

Iskolánk a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

Szóbeli felelet esetén:

- Jelest az kaphat, aki a törzsanyagot pedagógus segítő kérdései nélkül is tudja adni. (optimum szint)
- Jót az kaphat, aki a törzsanyagot kevés pedagógusi segítő kérdés feltevése mellett, de folyamatosan tudja.
- Közepest: az kaphat, aki a törzsanyagot csak kérdésekre történő válaszadással tudja.
- Elégségest az kaphat, aki rendelkezik a következő osztályba való előrehaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel és készségekkel. (minimum szint).

A 2. évfolyamon év végén, valamint a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1),

11.3 Az értékelés és osztályozás módjai

Alakítsunk helyes arányt a szóbeli és írásbeli ellenőrzési formák között.

Félévi érdemjegyek száma:

- Heti 1 órás tantárgy esetén: minimum 2 érdemjegy – ebből 1 szóbeli felelet.
- Heti 2 órás tantárgy esetén: minimum 3 érdemjegy – ebből 1 szóbeli felelet.
- Heti 3-4 órás tantárgyak esetén: 4-5 érdemjegy – ebből 2 szóbeli felelet.

A dolgozatokat, témazárókat a pedagógusok 10 munkanapon belül javítják.

Egy-egy téma lezárása után alkalmazzuk az írásbeli ellenőrzést (témazáró dolgozat).

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők: (a tanulócsoportok képességeihez igazodva el lehet térni az optimum szint felé)

Teljesítmény	Érdemjegy

0 – 33 %:	elégtelen (1)
34 – 50 %:	elégséges (2)
51 – 70 %:	közepes (3)
71 – 90 %:	jó (4)
91-100 %:	jeles (5)

1. Szöveges értékelés 1. évfolyamon és a 2. évfolyam első félévében.(ld. 3.sz. melléklet)

A szöveges értékelés alapelvei:

- legyen összhang a Nat, a pedagógiai program, a helyi tantervi rendszer és a kimunkált értékelési koncepció között
- minősítés-központúság helyett fejlesztőközpontúság jellemezze
- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat
- jellemezze a gyakorlatot a rendszeres és folyamatos értékelés
- legyen személyre szóló és ösztönző jellegű
- vegye figyelembe a gyerek önmagához mért fejlődését, képességeit
- alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet
- a tanítási – tanulási folyamat állandó kísérőjeként tudjon megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet betölteni
- konkrét egyénre szabott javaslatokkal jelölje meg a továbblépés útját és módját
- legyen közérthető mind a tanuló mind a szülő számára.

A minősítés formái:

- **kiválóan megfelelt:** ha a tanuló a helyi tanterv tantárgyi követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni képes
- **jól megfelelt:** ha a tanuló a helyi tanterv tantárgyi követelményeit elsajátította. Kisebb hiányosságokkal alkalmazni képes tudását
- **megfelelt:** ha a tanuló a helyi tanterv tantárgyi követelményeit pontatlanul, felszínesen sajátította el, tudását csak segítséggel képes alkalmazni
- **felzárkóztatásra szorul**: ha a tanuló a helyi tanterv tantárgyi követelményeit csak minimálisan sajátította el, önálló munkavégzésre nem képes, kizárólag nevelői segítséggel képes feladatvégzésre
- Az 1. évfolyamon félévkor és év végén, valamint a 2. évfolyamon félévkor a tanulók értékelésekor a pedagógusok a KRÉTA rendszert alkalmazzák. A tanulók haladásáról kéthavonta tájékoztatást adunk a tantárgyi értékelőlapok segítségével a szülők számára.

- A tanulók órai és önálló munkájának értékelését a pedagógus szóbeli vagy írásbeli véleménnyel, pontozással, szimbólumokkal is kifejezi. A témazáró felméréseket százalékosan értékelik, ezeket az eredményeket az elektronikus naplóba is bejegyzik.
- A pedagógusok tanév közben érdemjeggyel értékelnek az elektronikus osztálynaplóba.

3. A művészetoktatásban a növendékek teljesítményeinek értékelése, azok formái:

- Az osztályzás a tantervi követelmények alapján a növendékek elméleti és gyakorlati eredményeinek egybevetése alapján történik.
- Osztályzatot kap a növendék havonta, félévkor és év végén.
- Az érdemjegyet havonta és félévkor a főtárgy tanár és a kötelező tárgyakat oktató nevelő állapítja meg.
- Az év végi beszámolót (vizsgát) a növendékek vizsgabizottság előtt teszik (zenei tanszakok), ahol a főtárgy tanár javaslata alapján a bizottság állapítja meg az érdemjegyet.
- Az előképzők (zene, képző, szín, tánc) tanszakjain a növendékek csak szöveges értékelést kapnak: jól megfelelt, megfelelt, vagy nem felelt meg.
- Az osztályzatokat félévkor a tájékoztató füzetbe, év végén a törzslapra, bizonyítványba kell bejegyezni.
- Az érdemjegyről a tanuló szülőjét (felnőtt tanuló kivételével) tájékoztatni kell.
- Ha a növendék valamely kötelező tantárgy tanulása alól felmentést kapott, a felmentését félévkor a tájékoztató füzetbe, év végén a törzslapra és bizonyítványba az osztályzat rovatba „fm” rövidítéssel kell jelezni.

11.4 A tanulók magatartásának és szorgalmának követelményei és minősítésének fokozatai

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél a ***példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)*** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

Magatartás: A tanulók magatartását az 1. évfolyamon, 2. évfolyamon félévkor az osztályfőnök szöveges értékeléssel minősíti.

A 2. évfolyam második félévétől a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjeggyel értékeli. A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban

tanító nevelők többségi véleménye a tanuló javára dönt az osztályzatról, ha ezt az évközi érdemjegyek lehetővé teszik.

A félévi és az év végi osztályzatot az elektronikus naplóba, illetve a bizonyítványba be kell jegyezni.

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** magatartású az a tanuló, aki:
- a házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;

b) **Jó (4)** magatartású az a tanuló, aki:
- a házirendet betartja;
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

c) **Változó (3)** magatartású az a tanuló, aki.
- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul mulasztott;

- osztályfőnöki intője van.

d) **Rossz (2)** magatartású az a tanuló, aki:
- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél a ***példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)*** érdemjegyeket, osztályzatokat használjuk.

Szorgalom: A tanulók szorgalmát az 1. évfolyamon, 2. évfolyamon félévkor az osztályfőnök szöveges értékeléssel minősíti. A 2. évfolyam végétől a tanulók szorgalmát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról a tanuló javára, ha az évközi érdemjegyek ezt lehetővé teszik. A félévi és az év végi osztályzatot az elektronikus naplóba illetve a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** szorgalmú az a tanuló, aki:
- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b) **Jó (4)** szorgalmú az a tanuló, aki:
- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;

- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek

c) **Változó (3)** szorgalmú az a tanuló, akinek:
- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d) **Hanyag (2)** szorgalmú az a tanuló, aki:
- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

11.5 A tanulók jutalmazásának elve

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, illetve hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza.
Az iskola ezen túlmenően jutalmazza azt a tanulót, aki:
- eredményes, kulturális tevékenységet folytat,
- kimagasló sportteljesítményt ér el,

- a közösségi életben tartósan jó szervező és irányító tevékenységet végez.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

11.6 A jutalmazás formái

a) Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretek adhatók:

- szaktanári
- napközis nevelői dicséret
- osztályfőnöki
- igazgatói
- nevelőtestületi

Tanév végén elismerés illeti a tanulót, tanulmányi eredményéért, példamutató magatartásáért könyvvel és oklevéllel, ajándékutalvánnyal jutalmazhatók az alábbiak szerint:

- 1-3. évfolyam: kitűnő
- 4. évfolyam: kitűnő, egy négyes
- 5-8. évfolyam: kitűnő, három négyes
- művészetoktatásban: kitűnő

A tanulmányi versenyeken, vetélkedőkön (városkörzeti 1-3.; megyei 1-5.; országos 1-10. helyezés) elért eredményekért a tanulók jutalomkönyvben részesülnek a tanév végén, melyhez az SZK, és a Kisvárdai Tankerületi Központ is támogatást nyújt.

A jutalmazásokat a helyben szokásos módon közzé kell tenni: faliújság, Zóna, honlap, intézmény Facebook oldala.

12. Fegyelmező intézkedések és büntetések

a) Az a tanuló, aki kötelességeit, a Házirendben foglaltakat enyhébb formában megszegi, igazolatlanul mulaszt, tanulóhoz nem méltó magatartást tanúsít, fegyelmi intézkedésben részesítendő.

   A fegyelmi intézkedés nem megtorló jellegű, hanem a súlyosabb fegyelemsértések megelőzésére szolgál, mint nevelési eszköz. Az írásos intések előtt szóbeli fegyelmező intézkedésben vagy írásos figyelmeztetésben kell részesíteni a tanulót, kivéve, ha a

cselekmény súlya azonnali írásos intést tesz szükségessé. Az igazgatóii írásbeli intést az osztályfőnök kezdeményezi.

A fegyelmi intézkedéseket az elektronikus naplóba be kell írni.

b) A fegyelmező intézkedések formái:

- szaktanári figyelmeztetés;
- napközis nevelői figyelmeztetés;
- osztályfőnöki figyelmeztetés;
- osztályfőnöki intés;
- osztályfőnöki megrovás;
- igazgatói figyelmeztetés;
- igazgatói intés;
- igazgatói megrovás;
- nevelőtestületi figyelmeztetés;
- nevelőtestületi intés;
- nevelőtestületi megrovás.

A tanuló súlyos kötelesség szegése esetén a fenti fokozatok betartásától el lehet térni.

c) Fegyelmi és kártérítési felelősség

Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesítendő.

Fegyelmi büntetés lehet: (. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv 58. §-a alapján)

- megrovás
- szigorú megrovás
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, illetőleg megvonása (kivéve a szociális kedvezményeket és juttatásokat)
- áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába
- eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától, kizárás az iskolából

d) Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása(verbális agresszió)
- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatal, fogyasztása
- a szándékos károkozás

- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése
- ezen túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a tanulóval szemben a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 21. pontban (53. §-61.§) előírtak szerint fegyelmi eljárás is indítható. A nevelési-oktatási intézményben folytatott tanulói fegyelmi eljárás és a fegyelmi tárgyalás pedagógiai célokat szolgál. A fegyelmi eljárás megindításáról az iskola igazgatója vagy a nevelőtestület dönt.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

A tanuló gondatlan, vagy szándékos károkozása esetén a tanuló szülője az Nkt. 59. § (1)-(2) bekezdésében meghatározottak szerint fel kell szólítani az okozott kár megtérítésére. A kártérítés pontos mértékét a körülmények figyelembe vételével az iskola igazgatója határozza meg.

13. Az otthoni, egyéb foglalkozások (napközi, tanulószobai) felkészüléshez adott írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Bármely tantárgyból az otthoni, másnapra történő felkészülés, az önálló tanulás erősítését, a gyakorlást, a tananyag megerősítését szolgálja.

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása.
- Az első-negyedik évfolyamon a tanulók hétvégére (szombatra, vasárnapra), valamint a tanítási szünetek idejére nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot.
- Az ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot.
- A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.

- A tantárgyak, modulok órarendjének kialakításakor törekszünk a minden napi arányos terhelésre. Az eltérő egyéni adottságokra épített képességek fejlesztését, differenciált házi feladattal valósítjuk meg.
- A házi feladat ellenőrzése a napköziben és a tanulószobán minden feladatból mennyiségi és minőségi.
- Az otthoni ellenőrzés a szülő feladata és kötelessége. A tanár és a tanító minden házi feladatot ellenőriz a saját módszerei szerint.
- A tanuláshoz szükséges forrásokat: tankönyveket, munkafüzeteket, kísérleti eszközöket, mérőeszközöket, a könyvtárban végzendő munka lehetőségét, számítógépeket, internet elérhetőségét biztosítjuk.

14. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A Magyar Diáksport Szövetség 2013. május 24-én útnak indította az „A testnevelés új stratégiájának és a fizikai állapot új mérési rendszerének kialakítása és az önkéntes részvétel ösztönzése a komplex iskolai testmozgásprogramok szervezésében" –T.E.S.I. elnevezésű kiemelt projektjét.

A projekt egyik kutatás-fejlesztési feladata az volt, hogy létrehozza a magyar iskolarendszerben egységesen működtethető, egészségközpontú fittségmérési-értékelési rendszert. Az új fizikai fittségmérési rendszer a NETFIT, vagyis a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt elnevezést kapta.

A NETFIT 4 fittségi profilban 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét. A mérések eredményei teszttől függően két illetve három zónába kerülhetnek. Egészségzónába, fejlesztési zónába, fokozott fejlesztési zónába.

A NETFIT szoftveres alkalmazása olyan személyre szabott értékelési lehetőséget kínál minden tanuló számára, amely vizuálisan is szemlélteti a fittségi állapotot, valamint konkrét ajánlásokat fogalmaz meg a fejlesztés érdekében.

A Magyar Közlöny 2014. október 27-én tette közzé a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet módosítását, amely nevesíti a NETFIT-et, mint a tanulók fizikai fittségi mérésének rendszerét, valamint szabályozza annak tartalmi kereteit. Ennek köszönhetően most már minden érintett iskolában a NETFIT rendszer segítségével mérik fel a testnevelők a diákok fittségi állapotát a 2015. január 1. és június 1. közé eső mérési időszakban.

A NETFIT a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt rövidítése.

NETFIT program küldetése, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit az iskoláskorú diákok, családjaik és a köznevelés szereplői körében.

A NETFIT-re azért van szükség, hogy létrejöjjön egy Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt, amely a 21. század követelményeihez igazodó, diagnosztikus és oktatási célú pedagógiai értékelő és visszajelentő eszközt jelent.

A NETFIT® újszerűsége többek között az alábbi területeken érhető tetten:

- a tudományos megalapozottságban;
- a tanulók minősítésének kritériumorientált módszerében;
- a személyre szabott visszajelentő és értékelő modulban;
- az egészségközpontúságban;
- a motoros tesztek ízület- és gerincvédelmet biztosító végrehajtásában;
- pedagógiai alkalmazhatóságában;
- online adatkezelő rendszerében.

Egészségközpontú fizikai fittség

Az egészségközpontú fizikai fittség egy olyan döntően genetikailag meghatározott állapot, amelyben a különböző testrészek, szervrendszerek hatékony együttműködése lehetővé teszi, hogy a mindennapokban egészséges és aktív életet éljünk. Összességében az egészségközpontú fittség azon képességeket jelenti, amelyeknek közvetlen befolyásuk van az egyén egészségi állapotára.

Szülői hozzájárulás a gyermek/tanuló adatkezeléséhez

A tanulók mérési adatainak rögzítése és a NETFIT rendszerben történő továbbítása jogszabály alapján kötelező, azonban ez az adatkezelés anonim, így nem sérti az adatvédelmi alapelveket és rendelkezéseket. A személyhez kötődő módon (névvel együtt) történő adatkezelés rendelkezésre állása megkönnyíti azt, hogy a szülő hozzájáruljon saját gyermeke, illetve gyermekei fizikai fittségi állapotának fejlődéséhez. A NETFIT rendszer az ún. HELP – **h**ealth (egészség) – **e**verybody (mindenkinek)-**l**ifelong (élethosszig) – **p**ersonal (személyre szabottan) – filozófia mentén segíteni kívánja a tanulók egészségfejlesztését, valamint ösztönözni élethosszig tartó, rendszeres testmozgási szokásaik kialakulását. Hisszük, hogy ehhez az is szükséges, hogy a szülők, a gyermekek, illetve a testnevelők között személyes, bizalmi viszony

és bizonyítékokon nyugvó kapcsolat, hálózat alakuljon ki. A tanulók egészségi állapota iránti közös felelősség megélését nagyban támogatni tudja, ha a szülők hozzájárulnak ahhoz, hogy a testnevelők a diákok fittségi eredményeihez közvetlenül hozzákapcsolhassák a tanulók releváns személyes adatait is. Aláhúzzuk, hogy a vonatkozó jogszabályok – így különösen az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény 33.§ (1) bekezdése – mentén ezen adatokat csak az iskola, illetve az ott dolgozó pedagógusok, és csak a NETFIT mérésekkel összefüggő feladataik ellátásához szükséges mértékben kezelhetik. Szülőként az adatkezelői nyilatkozat aláírásával nagymértékben megkönnyíti a testnevelők munkáját. A közreműködő pedagógusoknak ugyanis egyrészt nem szükséges plusz listákat használniuk a gyermekek, tanulók eredményeinek rögzítése során személyes azonosításukhoz, mely egyfelől tehát adminisztratív segítséget jelent számukra. A megszemélyesített eredmények építik a pedagógus, a tanuló, és a szülő közötti bizalmi viszonyt, hiszen mind a szülő, mind a pedagógus a tanuló személyiségfejlesztésének szolgálatába állíthatja azokat az információkat, melyeket a NETFIT rendszerből merít. Mindezek mellett biztosított az is, hogy a Magyar Diáksport Szövetség – mint a NETFIT rendszer kidolgozója és üzemeltetője – kiemelt céljának és kötelezettségének tekinti a rendszer szolgáltató jellegének, a tanulók, a pedagógusok és a szülők számára is felhasználóbarát működésének erősítését. A személyes adatok kezelése tehát nem öncélú, hanem ezen célok elérésének eszköze is.

NETFIT- tesztek

A NETFIT® FITTSÉGI PROFILJAI ÉS TESZTJEI (ÁTTEKINTÉS)		
Fittségi profil megnevezése	**Fittségi tesztfeladat megnevezése**	**Vizsgált terület**
Testösszetétel és tápláltsági profil	Testtömeg mérése	Testtömegindex (BMI)
	Testmagasság mérése	
	Testzsírszázalék-mérés	Testzsírszázalék
Aerob fittségi (állóképességi) profil	Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter)	Aerob kapacitás
Vázizomzat fittségi profil	Ütemezett hasizom teszt	Hasizomzat ereje és erő-állóképessége
	Törzsemelés teszt	Törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
	Ütemezett fekvőtámasz teszt	Felsőtest izomereje
	Kézi szorítóerő mérése	Kéz maximális szorító ereje
	Helyből távolugrás teszt	Láb robbanékonyereje
Hajlékonysági profil	Hajlékonysági teszt	Térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

5. táblázat: A NETFIT® fittségi profiljai és tesztjei

A NETFIT fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

Testösszetétel és tápláltsági profil:

Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)

Testmagasság mérése

Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége

Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága

Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje

Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje

Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

Fittségi zónák

A NETFIT az egészséges fittségi teljesítményértékek mellett (egészségzóna) – teszttől függően – további egy, illetve két zónát (tartományt) tartalmaz ("fejlesztés szükséges" és „fokozott fejlesztés szükséges" zóna).

A NETFIT®, a fizikai fittségi állapotot nemhez és életkorhoz igazodó külső kritériumértékekhez, úgynevezett egészségsztenderdekhez viszonyítja. Az egészségsztenderdek olyan teljesítményminimum értékeket jelentenek, amelyeket túlteljesítve a tanuló hosszú távon valószínűbben lesz védett az ülő életmóddal, fizikai inaktivitással összefüggő megbetegedések rizikófaktoraival szemben.

A normaorientált és a kritériumorientált értékelési rendszer közötti különbség

A fizikai fittségi tesztek értékelését tudományos szempontból alapvetően két módszertani irányból közelíthetjük meg. Az egyik módszertani irány az úgynevezett normatív megközelítés, amely percentilis táblázatok és pontrendszer vagy szórásértékek segítségével, a felmért eredmények egymáshoz viszonyított értékeiből indul ki. Az ilyen alapon kialakított fittségi tesztbattériákat normaorientált teszteknek nevezzük. A Magyarországon ismert tesztrendszerek mindegyikét ilyen módszerrel alakították ki.

A külső kritériumértékekhez viszonyítja az egyéni teljesítményértéket, ezzel pedig kritériumorientált tesztbattériaként tekinthetünk rá. A külső kritériumot az egészséghez szükséges minimális fittségi teljesítményérték jelenti.

Nem javasolt a NETFIT eredmények alapján történő osztályozás

- A fizikai fittség csupán az egyik területe az iskolai testnevelésnek, a fittségi állapotban bekövetkező változások önmagukban nem jelentik automatikusan, hogy annak érdekében a diák tudatosan tett volna valamit.
- A fizikai fittség javulása vagy romlása nem teszi lehetővé a testnevelésórán zajló mozgástanulással, egészségfejlesztéssel, sportági képzéssel, játéktevékenységgel kapcsolatos tanulási teljesítmény megítélését. Kiváló testnevelés-órai motiváció, hozzáállás, mozgás- és kognitív tanulás mellett is elképzelhető, hogy a fittségi állapot nem változik. Ez különösen a lányoknál tapasztalható probléma.
- A diákok fizikai fittségének abszolút értékei szoros kapcsolatban vannak az érési, növekedési folyamataikkal, illetve genetikai adottságaikkal. Az adottságok és a biológiai életkor meghatározó a teljesítményfejlődés szempontjából, így az ugyanolyan

naptári életkorú, de akceleráltabb diákok általában előnnyel, míg az éretlenebbek hátránnyal indulnak egy esetleges osztályzásnál.

- A NETFIT kritériumorientált minősítési rendszere (egészségzóna, fejlesztés szükséges és fokozott fejlesztés szükséges zónák) nem konvertálható pontszámokká, vagy osztályzatokká.
- A tanulók teljesítménye az életkor előrehaladtával a természetes növekedés és érés útján is javul, függetlenül attól, hogy milyen típusú és milyen rendszerességű fizikai aktivitást végeznek. Tudjuk, hogy a fizikai aktivitás mennyisége már a prepubertás kortól folyamatosan és drasztikusan csökken (főleg a lányoknál), amely nem feltétlenül mutatkozik meg a fittségi állapot romlásában.
- További megfontolást igényel, hogy az alacsonyabb szintű fizikai fittség esetén könnyebb jelentős javulást felmutatni, mint a magasabb fittségi szint esetében. Ebből a szempontból a kedvezőbb, kiemelkedő képességekkel bíró diákok indulnak jelentős hátrányból.
- A tanulók különbözőképpen reagálnak az edzésingerekre. Ugyanolyan edzéshatás ennek megfelelően egyeseknél kiugró fejlődést, másoknál alig kifejezhető javulást eredményez. Ebből fakadóan generalizált fejlődési normák egyéni szinten nehezen értelmezhetők (például mindenkinek 10 cm-t kell fejlődni helyből távolugrásnál a jó jegyért).
- A tanulóink számára a fejlődés mértéke adja az osztályzataik alapját, akkor könnyen megtanulják „manipulálni” eredményeiket. Ősszel kicsit rosszabb teljesítményt produkálva, majd tavasszal javítva „jó jegyeket szerezni” téves pedagógiai üzenetet hordoz. A tanulóink ilyen irányú törekvését pedig maga a fittségi teljesítmény osztályzása szüli.
- Mert a testnevelésórák körülményei (heti mennyisége, minősége, infrastrukturális lehetőségei) különböző mértékben járulnak hozzá a diákok fittségi állapotának javulásához. Míg a mindennapos testnevelés optimális feltételekkel (megfelelő eszköz és infrastrukturális ellátottság mellett) valószínűleg érdemi javulást eredményez a diákok fizikai fittségében, addig a korlátozott tornatermi lehetőségek (heti 1-2 alkalommal, általában fél teremben) és a testnevelés-órai aktivitás mennyisége (20 perc körüli aktív mozgás) jelentős limitáló tényezők.

Az egészségközpontú fittség fő komponensei

Az egészségközpontú fittség teszt-elemeivel a fittségi állapot három lényeges összetevőjét lehet mérni, amely összefüggésben áll az általános egészségi állapottal. Ez a három fő komponens:

- a kardiovaszkuláris fittség (aerob kapacitás), aerob fittségi (állóképességi) profil
- a vázizom funkcionális fittsége (izomerő, erő állóképesség, hajlékonyság), vázizomzat fittségi profil és hajlékonysági profil
- a testösszetétel (testzsír százalék, testtömeg index), testösszetétel profil

Eszközök-szükséglet a NETFIT lebonyolításához?

A megújult mérési módszerhez és tartalmakhoz természetesen szükséges, hogy a vizsgálatokat támogatóeszközök is a pedagógusok rendelkezésére álljanak.

A Magyar Diáksport Szövetség projektjében ezért összeállítja, és ingyenesen az iskolák rendelkezésére bocsátja azt az eszközcsomagot, amelynek tartalma az alábbiak szerint foglalható össze:

- mérési útmutató,
- hanganyag az ingafutás, hasprés és fekvőtámasz gyakorlatokhoz,
- oktató DVD
- tesztek lebonyolításhoz szükséges eszközök (mérleg, testmagasságmérő, hajlékonyságmérő eszköz, kézi szorítőerő-mérő, mérőcsík, 20 m-es szalag, bioimpedencia-analizátor)

Nem használható a NETFIT a pedagógus munkájának minősítésére

Ahogyan a fittségi teszteredmények önmagukban nem minősíthetik egy diák tanulmányi előmenetelét, tanulási sikerességét a testnevelésben, úgy a pedagógus munkájának értékelésekor sem tekinthetünk rá kizárólagos módon. A nemzetközi tapasztalat azt mutatja, hogy ha a fittségi teszteredményeket elsődleges fontosságú szempontként veszik figyelembe a pedagógus tevékenységének minőségértékelése, sikeressége szempontjából, könnyen elveszítheti a testnevelés komplex hatásrendszerét.

Nem használható a NETFIT egy iskola testneveléssel kapcsolatos tevékenységének minősítésére

A fizikai fittségi állapot genetikai és környezeti tényezők együttes megnyilvánulása. A rendszeres testmozgás mennyisége és minősége csak egy tényező a sok közül, amely

befolyásolja a fittséget. Egy iskola tanulói összetétele nagymértékben függ specialitásaitól (például közoktatási típusú sportiskola, szakiskola, gimnázium), valamint az iskolai környezetében lakó közösség szocioökonómiai státuszától. A gazdasági szempontból elmaradott, hátrányos helyzetű térségekben sokkal több a szegény, nehéz anyagi helyzetben lévő gyermek. Ennek negatív hatása egyértelműen érzékelhető egészségmagatartásukban, mozgásos viselkedésükben. Az iskola tanulói összetétele valószínűleg megnyilvánul az általános fittségi mutatókban is. Az iskolai programok minőségértékelése vonatkozásában tehát egyrészt a fittségi állapot változásának folyamatos nyomon követése (hány tanuló teljesít az egyes egészségzónákban), továbbá az intézmény rendszeres testmozgást támogató tevékenységrendszerének együttes megítélése már fontos információtartalommal bírhat.

Tesztelési lehetőségek a NETFIT-tel

A NETFIT a következő tesztelési lehetőségeket biztosítja:

- kötelező, intézmény szintű fittségi tesztelés,
- öntesztelés és önértékelés,
- egyéni tesztelés,
- az egyéni legjobb teljesítményt célzó tesztelés.

A NETFIT helyes felhasználásának módjai

A NETFIT helyes felhasználásakor az alábbi alapelveknek kell megfeleltetni az alkalmazott módszereket:

- Fizikai és érzelmi szempontból egyaránt biztonságos környezet megteremtése.
- A NETFIT a tanmenet tervezett része, amelyre megfelelő tanóraszám áll rendelkezésre. Felhasználása az őszi időszakban tipikusan diagnosztikus célú, míg az évközbeni alkalmazással folyamatközpontú értékelési lehetőséggé válik.
- A NETFIT felmérések előtt fontos a diákok felkészítése az „éles” teszthelyzetre
- Nem szabad elfelejteni, hogy a teszteredményeket a testnevelésórán végzett „munka” mellett számos genetikai és környezeti tényező befolyásolja, amelyre a diákoknak nincs ráhatásuk.
- Az egyes felmérések alkalmával (kivéve a kötelező mérést) nem szükséges minden egyes NETFIT tesztelemet elvégeztetni a diákokkal.

- A NETFIT folyamatos alkalmazása lehetőséget teremt az eredmények portfóliószerű gyűjtésére és speciális szempontok szerinti összeállítására, amely kiváló tanulást támogató eszközzé formálja azt.
- A fittséghez, fittségi állapot fejlesztéséhez kapcsolódó ismeretek, a tesztek pontos végrehajtási módjainak ismerete, a hibák felismerése, a saját eredmények értelmezése az öntesztelés és önértékelés módja, az önálló edzésprogramok tervei, a társaknak nyújtott megfelelő segítség mind-mind képezhetik a szummatív értékelés alapját. Megfelelő szempontrendszer alapján így alkalmasak osztályozásra, szöveges értékelésre, vagyis beszámíthatók a féléves és év végi értékelésbe egyaránt.

A NETFIT helytelen felhasználásának módjai

A leggyakoribb problémák lehetnek:

- A diákok fittségi teszteredményei abszolút értékeinek osztályozása;
- A diákok fittségi teszteredményei fejlődése alapján történő osztályozás;
- A pedagógus munkájának minősítése kizárólag a fittségi teszteredmények alapján;
- Egy iskola testneveléssel kapcsolatos munkájának minősítése kizárólag a fittségi eredmények alapján;
- A tesztelés és a teszteredmények személyességének figyelmen kívül hagyása, az eredmények egymással történő összehasonlításának engedélyezésével, az egyéni eredmények faliújságra történő kitűzésével.

Tanulásszervezési lehetőségek a NETFIT lebonyolításához

A tanulásszervezés lehetőségei többek között a következők lehetnek:

- egyénenkénti pedagógusi felmérés;
- felmérés tanulópárokban, együttes formában;
- felmérés tanulópárokban, csoportos formában,
- felmérés tanulópárokban vagy 3-4 fős csoportokban, önállóan;
- felmérés “vegyes” tanulásszervezési eljárásokkal;
- felmérés projektszerűen, a teljes intézményt érintő módon (NETFIT projektnap).

A megfelelő tanulásszervezési eljárások kiválasztását befolyásoló tényezők

A NETFIT tanórai lebonyolítása többféle tanulásszervezési eljárással történhet. A megfelelő tanulásszervezési eljárás kiválasztása a pedagógus feladata. A választást több tényező befolyásolja. Ilyen tényezők lehetnek például:

- a tanulók életkora;
- a tanulók előképzettsége, előzetes ismeretei és tapasztalatai;
- a felhasználás célja (kötelező mérés része vagy egyéb oktatási lehetőségek);
- a tanulócsoport felelősségteljes és megbízható magatartásának színvonala;
- a rendelkezésre álló idő;
- a rendelkezésre álló tér;
- a rendelkezésre álló eszközök mennyisége;
- a pedagógus felkészültsége, szervezőkészsége.

15. A pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések

- **A pedagógiai program érvényessége, hatályba lépése**

1. Az iskola 2020. szeptember 1-jétől az átdolgozott pedagógiai program és helyi tanterv alapján szervezi meg és végzi nevelő – oktató munkáját a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet alapján.

2. Ezen pedagógiai program érvényességi ideje addig tart, amíg a törvényi változások az átdolgozást szükségessé nem teszik.

3. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az igazgató hagyja jóvá, a fenntartó egyetértési jogot gyakorol.(A nemzeti köznevelésről szóló 2011. CXC. tv. 26. §)

- **A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata**

1. A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.
2. A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

- **A pedagógiai program módosítása**

1. A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
   - az iskola igazgatója,
   - a nevelőtestület bármely tagja,
   - a nevelők szakmai munkaközösségei,

- a szülői munkaközösség,
- intézményi tanács.

2. A tanulók a pedagógiai program módosítására diák-önkormányzati képviselői útján javaslatot tehetnek.

3. A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az igazgatójének jóváhagyásával, a fenntartó egyetértésével válik érvényessé.

4. A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától kell bevezetni.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.
2. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
    - az iskola fenntartójánál;
    - az iskola irattárában és könyvtárában;
    - az iskola nevelői szobájában;
    - az iskola igazgatójénél és helyetteseinél;
    - munkaközösség-vezetőknél;
    - az intézmény honlapján;
    - KIR közzétételi listán

16. A Pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása

Jelen Pedagógiai program módosítása csak a nevelőtestület elfogadásával, a Jelen közösségek egyetértésével és a fenntartó jóváhagyásával lép érvénybe.

1. A pedagógiai program hatálybalépése

A Pedagógiai program **2023. november 13.** napján a nevelőtestület általi elfogadásával lép hatályba, és visszavonásig érvényes. A felülvizsgált Pedagógiai program hatálybalépésével egyidejüleg érvényét veszti az előző készített Pedagógiai program.

2. A Pedagógiai program felülvizsgálata

A Pedagógiai program felülvizsgálatára sor kerül jogszabályi előírás alapján, illetve jogszabályváltozás esetén, vagy ha módosítását kezdeményezi az intézmény nevelőtestülete, a diákönkormányzat, az intézményi tanács, ennek hiányában az iskolaszék, óvodaszék, kollégiumi szék, ennek hiányában a szülői szervezet. A kezdeményezést és a javasolt módosítást az intézményvezetőhöz kell beterjeszteni. A Pedagógiai program módosítási eljárása megegyezik megalkotásának szabályaival.

Kelt: Záhony, 2023.11.13.

.....

igazgató

P.H.

3. Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A Pedagógiai programot az intézmény diákönkormányzata **2023. november 8.** napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírásommal tanúsítom, hogy a diákönkormányzat véleményezési jogát jelen Pedagógiai program felülvizsgálata során a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta. A tanulók tankönyvtámogatásának megállapítása, az iskolai tankönyvellátás megszervezése, a tankönyvrendelés elkészítésének helyi rendje vonatkozásában a diákönkormányzat egyetértési jogkört gyakorolt, nevezett rendelkezésekkel egyetért.

Kelt: Záhony, 2023.11.08.

.....
diákönkormányzat vezetője

A Pedagógiai programot az intézményi tanács **2023. november 13.** napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírásommal tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát jelen Pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

Kelt: Záhony, 2023.11.13.

.....
intézményi tanács képviselője

A Pedagógiai programot a szülői szervezet (közösség) **2023. november 13.** napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírásommal tanúsítom, hogy a szülői szervezet véleményezési jogát jelen Pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta. A tanulók tankönyvtámogatásának megállapítása, az iskolai tankönyvellátás megszervezése, a tankönyvrendelés elkészítésének helyi rendje vonatkozásában a szülői szervezet egyetértési jogkört gyakorolt, nevezett rendelkezésekkel egyetért.

Kelt: Záhony, 2023.11.13.

.....
szülői szervezet képviselője

A Pedagógiai programot az intézmény nevelőtestületet **2023. november 13.** napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Záhony, 2023.11.13.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

Iktatószám: TK/149/01680-10/2023

FENNTARTÓI NYILATKOZAT

A **Záhonyi Árpád Vezér Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola** Pedagógiai Programját a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26.§ (1) bekezdése értelmében és vonatkozásában **Pásztor Gyula Csabáné** igazgató, a **Kisvárdai Tankerületi Központ** részéről, mint az intézmény fenntartója egyetértési jogot gyakorolt.

Aláírásommal tanúsítom, mint a fenntartó döntésre jogosult szervezet vezetője a Pedagógiai Program fenti rendelkezéseivel **egyetértek**, azokat **jóváhagyom**.

Kisvárda, 2023. december 8.

Pásztor Gyula Csabáné
tankerületi igazgató
Kisvárdai Tankerületi Központ

1. sz. melléklet (elektronikus adathordozó): Tantárgyak helyi tanterve 1-8. évfolyam (óraszám, tananyag)

A helyi tantervben évfolyamonként (1-8.) meghatározott kötelező tantárgyak, tanórai foglalkozások óraszáma, tananyaga, valamint a kötelezően választandó tanórai foglalkozások megnevezése, óraszáma, tananyaga.
Eltérő tantervek helyi tantervei SNI F70 kóddal rendelkező tanulók számára

2.sz. melléklet Fejlesztő program a sajátos nevelési igényű (SNI), és BTMN tanulók speciális fejlesztéséhez

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló:

(11) Ha a nevelési, oktatási intézmény szakmai alapdokumentumában, működési engedélyében, nyilvántartásba vételi határozatában az intézmény alaptevékenységei között

a) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő gyermekek, tanulók ellátása szerepel, azon a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzdő gyermekek, tanulók ellátását,

b) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő gyermekek, tanulók ellátása szerepel, azon a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzdő gyermekek, tanulók ellátását is érteni kell.

(12) Ha a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló szakértői véleményében a sajátos nevelési igényt

a) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenessége alapozza meg, azon a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességét,

b) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenessége alapozza meg, azon a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességét is érteni kell. (1993. évi LXXIX. sz. tv.121.§ (11);(12).)

Számukra a 20/2012. (VIII.31.)EMMI rendelet 138.§(2) biztosítja a különleges gondoskodáshoz, a rehabilitációs célú foglalkozáshoz való jogot, mely a tanulót fogadó intézmény számára kötelezettséget jelent.

A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló neveléséhez, oktatásához szükséges speciális szakképzettséggel rendelkező szakember utazó gyógypedagógusi hálózat útján is biztosítható.

Az utazó gyógypedagógusi hálózat megszervezése és működtetése az állami intézményfenntartó központ feladata. 2011.CXC tv.47§(10)

Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz

- diszlexia,
- diszgráfia,
- diszortográfia,
- diszkalkulia,
- diszgráfia és diszpraxia mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása;
- a fentiek együttjárása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;
- hiperaktivitás és figyelemzavar;
- a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együttjárást. Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki.

Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkozik, hogy

a tanulók általában fáradékonyabbak, a meteorológiai változásokra érzékenyebbek, az átlagnál, nehezebben tűrhetnek zajokat, viselik el a várakozás, kivárás okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak, gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra,fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

Pszichés fejlődési - súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási - zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztése

A fejlesztés alapelvei

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a szakértői bizottság szakvéleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni sajátosságaik, szükségleteik figyelembevételével, a szülővel és a tanulóval történő megbeszélést követően történik.

Az egyéni fejlesztőmunka tervezése, a rehabilitációs terv kidolgozása logopédus, pszichopedagógus, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakon/szakirányon szakképzettséget szerzett gyógypedagógus, gyógypedagógus-terapeuta, pszichológus és egyéb szakemberek (pl. szomatopedagógus, gyermekpszichiáter) bevonásával történik és rehabilitációs célú órakeretben zajlik.

Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról, célkitűzéseiről, ütemezéséről (mikro, ill. makrotervezés) tájékoztatni kell az osztálymunkában résztvevő pedagógusokat, szaktanárokat, különös tekintettel a gyermek osztályfőnökére.

Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni szükséges a további célkitűzések megtervezését megelőzően.

Az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a tanuló fejlődését, előrehaladását segítő számonkérési, értékelési formákat; indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből - az értékelés és minősítés alól mentesítés adható.

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók oktatása intenzív terápiás céllal szervezett időszakos különnevelés keretében (pl. logopédiai osztályban, tagozaton), valamint a többi tanulóval együtt, integrált nevelés, oktatás keretében történhet.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat

- a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása.
- a pozitív énkép és önértékelés kialakítása,
- a tanulás iránti motiváció és a kudarctűrő képesség növelése,
- a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása,
- a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai specifikus tanulási zavarok esetén

A pszichés fejlődési zavar körébe tartozó jelenségeket, így az iskolai tanulási és viselkedési problémák kialakulását különböző tényezők idézhetik elő. Ezért a specifikus tanulási zavar valamint a viselkedésszerveződés zavarának megállapítása sokrétű, differenciáldiagnosztikai irányultságú állapotfeltárást igényel a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok részéről.
A specifikus tanulási zavarok esetében a tanulók alapproblémája, hogy jó értelmi képességeik ellenére az olvasással (diszlexia), a helyesírással (diszortográfia), az írásmozgással (diszgráfia) és a számolással (diszkalkulia) kapcsolatban az iskolai oktatás során feltűnő nehézségek jelentkeznek, általános értelmi képességeik és tanulási teljesítményeik között alulteljesítés formájában lényeges különbség áll fenn. Ennek az eltérésnek a hátterében a megismerési képességek különböző zavarai állnak, amelyek az olvasás, az írás, a helyesírás vagy a számolás területén önálló, (körülírt) vagy kevert típusú zavar (együttjárás) formájában jelenhetnek meg.

Diszlexia- az olvasási képesség zavara, a specifikus tanulási zavarok leggyakoribb formája, amely önmagában és más jelenségekkel kombinálódva fordulhat erő.

Jellemzői

- a hang-betű kapcsolat kialakulásának nehézsége
- hiányos fonológiai tudatosság: nehezített a beszédhangok megkülönböztetése, hangok, szótagok sorrendjének, rímek felismerésének nehézsége
- értelmes és értelmetlen szavak helyes/hibás olvasásának különbözősége
- gyenge rövid távú emlékezet, a hallott szöveg pontatlan és részleges feldolgozása
- rendhagyó szavak szabályosítása olvasásnál
- írott szavak felbontása a szavakat alkotó hangelemekre
- vizuális felismerési zavarok, vizuálisan hasonló betűalakok esetén

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus olvasászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás készségét, segítse az olvasás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a betűbiztonság és az összeolvasási készség,
- a fonológiai tudatosság,
- a rövid távú emlékezet,
- az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analizáló-szintetizáló módszerrel
- az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával
- speciális olvasástanítási program alkalmazása
- az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

Diszortográfia – a helyesírási képesség zavara, nagy gyakorisággal társul diszgráfiával, de az együttjárástól függetlenül egyik önálló megjelenési formája a specifikus tanulási zavaroknak

Jellemzői:

- a centrális auditív feldolgozás, a fonémafeldolgozás zavara
- beszédhangok nehezített megkülönböztetése a fonetikai, fonológiai jellemzők pl. (időtartam, zöngésség mentén)
- helyesírási hibák halmozódása
- a tollbamondás utáni írás hibái

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus helyesírászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő helyesírási készségét, segítse elő az anyanyelvi kompetencia kialakulását, az írott nyelv használatának korosztályi szintű alkalmazását.

A fejlesztés feladata:

- a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség
- a rövidtávú emlékezet fejlesztése
- a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása
- a figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése

Diszgráfia - az írás grafomotoros jellemzőinek zavara

Jellemzői

- csúnya, torz, nehezen olvasható íráskép
- szaggatott betűalakítás és betűkötések
- rossz csukló, -kéz,- ujjtartás, az íróeszköz helytelen fogása, görcsösség
- egyenetlen ritmusú, strukturálatlan íráskép, formai és aránybeli hibák
- kialakulatlan kézdominancia
- lassú tempójú írás, központozás, hiánya, nagybetűk használata és betoldása a kisbetűk közé
- továbbá: fonológiai-nyelvi jellemzők zavara (nyelvtan, mondatszerkezet, helyesírás)

A fejlesztés célja:

A specifikus írászavar javításának feladata az iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő írás készséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

A fejlesztés feladatai:

a) a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra
b) a testséma biztonságának kialakítása,
c) a vizuomotoros koordináció fejlesztése
d) az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés)
e) a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése
f) sikertudat kialakítása

Diszkalkulia - a számolási képesség specifikus zavara

A specifikus számolási zavar a különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége.

Jellemzői:

- a szimbólumok felismerésének és tartalmi azonosításának nehézségei
- a mennyiségfogalmak kialakulásának hiányosságai,
- a mennyiségfogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a számsor- és szabályalkotás zavara
- a téri és síkbeli viszonyok érzékelésének hiányosságai
- helyiérték megértésének, műveleti jelek értelmezésének, halmazok, mennyiségek összehasonlításának nehézségei
- szerialitási zavar, számlálási és becslési képesség hiánya
- számértékek szimbolikus funkciójának értelmezési nehézségei

- mennyiség és arab szám megfeleltetés és a számértékek összehasonlításának nehézsége
- számjegyekre vonatkozó lexikai hibák
- komplex aritmetikai műveletek értelmezésének problémái
- gyenge verbális emlékezet, a számmemória és az általános memóriateljesítmény különbsége
- figyelemzavar

A fejlesztés célja:

A specifikus számolási zavar esetén a fejlesztő munka feladata iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a számolási-matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein. A számolás elkülönülten szerveződő képességrendszer, amelynek számos kapcsolata van a beszéd, az olvasás és az írás rendszereivel, ezért a számolási zavarok a specifikus tanulási zavarok és nyelvi zavarok különböző megjelenési formáival együtt járhatnak.
A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése
- matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása
- a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése,
- a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése,
- a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása,
- a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása

- a diszkalkúlia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása
- az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása

Hiperaktivitás és figyelemzavarok

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitásukkal, a célirányos, tartós figyelem zavarával küzdenek. A hiperaktivitás és/vagy figyelemzavar megállapítása többlépcsős diagnosztikus folyamat eredménye, szülői és tanári kérdőívek kitöltését, közvetlen megfigyelést, speciális differenciáldiagnosztikai vizsgálatok elvégzését követően.

Jellemzői

- szóródó, terelhető figyelem, hosszabb ideig nem képes összpontosítani
- komplex feladatokra nem képesek szervezett választ adni, az elterelő ingereket gátolni
- az impulzivtás következtében kialakuló meggondolatlan viselkedés, eseteként düh, haragreakciók
- motoros nyugtalanság (babrálás, széken hintázás, ülőhely elhagyása, stb)
- megkezdett tevékenység befejezetlensége
- ingersorozatok hibás kivitelezése
- tantárgyi alulteljesítés (főként, nyelvi, számolási feladatokkal kapcsolatban)
- én-bizonytalanság, másodlagos pszichés tünetek

A fejlesztés célja

- a figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése

A fejlesztés feladatai

- team munka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés
- speciális figyelem-tréning
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése
- fokozott egyéni bánásmód
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése
- feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése
- motiválás, sikerélmény biztosítása

A pszichés fejlődés zavarai körébe tartoznak továbbá a, amelyek a szocio-adaptív folyamatok zavarainak következtében kialakuló viselkedésszervezési problémák, amelyek az érzelmi kontroll, ön,- vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségében az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg. Minthogy a magatartásjellemzőkben hasonlóság figyelhető meg, szükséges hangsúlyozni, hogy ezeknek hátterében elsődlegesen idegrendszer működési zavar, az un. végrehajtó funkciók zavara és nem környezeti ártalom húzódik meg.

A fejlesztés célja

- a közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése

A fejlesztés feladata a fejlesztési cél alá rendelt szempontok figyelembevételével történik.

Eszközei lehetnek:

- kognitív viselkedésterápiás eljárások alkalmazása
- pszichoterápia
- a figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése
- a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idői keretek rendszeres alkalmazása
- önértékelési képesség fejlesztése
- sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása.
- Együttműködés a családdal és más szakemberekkel
- A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a NAT-ban rögzítettektől. A helyi tantervben indokolt lehet az első évfolyam két tanévi időtartamra történő széthúzása. Ebben az esetben az első tanév az intenzív prevenció, a szakszerű funkciófejlesztés, a pszichés

gondozás, a megfelelő motiváció és a feladattudat kialakításának az időszaka a gyógypedagógiai korrekciós-kompenzáló-terápiás módszerek alkalmazásával.

A NAT alkalmazása

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

Kiemelt fejlesztési feladatok

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő kulcskompetenciák (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhat.

A helyi tanterv készítésénél a NAT-ban foglaltak az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő kulcskompetenciák (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvénye.
A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, a tanítási-tanulási folyamat azonban zömében speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel irányított.
A helyi tanterv kiemelten kezelje az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. E feladatok minden műveltségterületen meg kell, hogy jelenjenek. Célzottan szerepet kaphat az Ember és társadalom, a Művészetek és ezen belül a Dráma és tánc fejlesztési feladatai között.
A beszédészlelés és beszédmegértés, a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, az olvasásértés fejlesztése a Magyar nyelv és irodalom műveltségi terület fejlesztési feladatai között kap kiemelt szerepet.
Az Idegen nyelvek tanításánál a nyelvoktatás auditív módszereinek előtérbe helyezése javasolt.

A Művészetek műveltségi területen belül a komplex művészeti terápia, a drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztésének kiemelt szerepe van.
A Testnevelés és sport műveltségi terület fejlesztési feladatainak megvalósítása során szenzoros integrációs programok és terápiák beállítása és/vagy gyógyúszás, valamint logopédiai ritmika alkalmazása is javasolt. A Matematika területén a kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek alkalmazása segíti az eredményes fejlesztést.
Azoknál a tanulóknál, akiknél a sajátos nevelési igény oka a hiperaktivitás, a figyelemzavar, indokolt a korszerű, rugalmas szervezeti keretek és módszerek előtérbe helyezése a helyi tanterv készítésénél.

Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció

Az egészségügyi célú rehabilitáció elsősorban a pszichés fejlődési zavar jellegének, tüneteinek kivizsgálásakor megállapított diagnózisnak megfelelő szakorvosi ellátást, annak folyamatosságát, kontrollját, valamint a pedagógiai rehabilitációt segítő egészségügyi terápiákat foglalja magába.
Ebből a szempontból fontos a gyermekneurológiai, a fülészeti, valamint a szemészeti vizsgálat, szükség esetén az érzékszervi gyógyítás.
A gyógypedagógiai tanár, terapeuta által vezetett pedagógiai rehabilitáció a funkcionális képességfejlesztő programok külön alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja az eredményes iskolai előmenetelt.

Feladatok az SNI tanulókkal kapcsolatban

Minden tanév elején a szakértői bizottság szakvéleményének elemzése és a tanuló megfigyelése alapján történik a rehabilitációs foglalkozások megszervezése. Ez mindig team munkában történik. Az integrált nevelés csak a különböző szakemberek tervezett és tudatos együttműködése keretében lehet eredményes. (gyógypedagógusok, a többségi intézmény pedagógusai, pszichológusok, gyógytestnevelők, gyógypedagógiai asszisztensek) Az egyéni fejlesztési tervek kidolgozása is közösen készül. A megvalósításban mindenki a maga kompetenciája szerint vesz részt. A rehabilitációs óra megtartása gyógypedagógusi kompetencia.
Az egyéni fejlődési lap vezetése kötelező.

A fejlődés figyelemmel kísérése folyamatos. A fejlesztési terv szükség szerint módosítható. Félévkor és tanév végén az elért eredmények megbeszélése a szülő bevonásával történik.

Kapcsolattartás

a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal,
a Nevelési Tanácsadóval, a Gyermekjóléti Szolgálattal.

Feltételek

Személyi feltételek:

A személyi feltételeket a Kisvárdai Tankerületi Központ biztosítja.
– gyógypedagógus (tanulásban akadályozottak pedagógiája szakos gyógypedagógiai tanár)

Tárgyi feltételek

– fejlesztő szobák, megfelelő bútorzattal
– fejlesztő és terápiás eszközök
– fejlesztő játékok
– fénymásoló
– laminálógép
– számítógép, számítógépes programok
– szakkönyvek, szakfolyóiratok

Az SNI tanulók sikeres integrációjához elengedhetetlen az oktatás-nevelés minden területét átfogó differenciálás.
Differenciálás megjelenik:
1. Segítségadás módjában, idejében, az alkalmazott módszerekben, közvetítési módban
2. Tananyag tartalmában
3. Óraszervezésben
4. Tanítási-tanulási ütemben
5. Célokban
6. Számonkérés, értékelés módjában, típusában

Integráció-inklúzió

Az integráció-együttnevelés- során a hangsúly az együttes tevékenykedésen, a közös játékon, a közös tanuláson és a kölcsönös kommunikáción van.
Célunk az inkluzív iskola, mely minden gyermek felé befogadó, és ennek a szemléletnek a következménye az együttnevelés.
– Változatos módszerek és óravezetés
– Differenciáló, önértékelésre is alapozó pedagógia
– Gondok esetén a pedagógusnak kell változtatni
– A gyógypedagógus partner a megoldásban
– Szemléletváltás a teljes tantestületben
– Tanítási stílus az együttműködő tanulás, csoport- és pármunka

A differenciálás az a folyamat, mely során a pedagógus-függetlenül attól, hogy van-e az osztályában sajátos nevelési igényű tanuló, vagy nincs- a tanulási folyamatot az egyes gyermekek egyéni szükségleteihez igazítja.

Óraterv az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára

Az óratervet a 2020/2021-es tanévtől az első és ötödik évfolyammal kezdődően felmenő rendszerben alkalmazzuk.

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+1	7+1
Matematika	4+1	4+1	3+1	4+1
Etika	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Digitális kultúra	-	-	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Rendelkezésre álló órakeret	**24**	**24**	**24**	**25**
Habilitáció és rehabilitáció	3	3	3	3
Mindösszesen	**27**	**27**	**27**	**28**

A szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt tantárgyi óraszámok:
1. évfolyam: Magyar nyelv és irodalom: 1 óra
Matematika: 1 óra
2. évfolyam: Magyar nyelv és irodalom: 1 óra

Matematika: 1 óra
3. évfolyam: Magyar nyelv és irodalom: 1 óra
Matematika: 1 óra
4. évfolyam: Vizuális kultúra: 1 óra
Matematika: 1 óra

Tantárgyak	**5. évfolyam**	**6. évfolyam**	**7. évfolyam**	**8. évfolyam**
	Heti óraszám		**Heti óraszám**	
Magyar nyelv és irodalom	4+1*	4+1	4	4+1*
Idegen nyelv	-	-	2	2
Matematika	4	4+1	4+1*	4
Etika	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	1+1
Hon- és népismeret	1	-	-	-
Természettudomány	2	3*	5+1	5
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Ének-zene	2	2*	1	1
Vizuális kultúra	2*	2*	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1+1*	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki óra (közösségi nevelés)	1	1	1	1
Heti órakeret	**28**	**28**	**30**	**30**
Habilitáció és rehabilitáció	3	3	4	4
Mindösszesen	**31**	**31**	**34**	**34**

A szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt tantárgyi óraszámok.
5. évfolyam: Magyar nyelv és irodalom: 1 óra
Technika és tervezés: 1 óra
6. évfolyam: Magyar nyelv és irodalom: 1 óra
Matematika: 1 óra
7. évfolyam: Matematika: 1 óra
Természettudomány: 1 óra
8. évfolyam: Magyar nyelv és irodalom: 1 óra
Történelem: 1 óra

Fejlesztő program a beilleszkedési, tanulási, magatartási (BTMN) nehézséget mutató tanulók fejlesztéséhez

A beilleszkedési, tanulási, magatartási zavart a nevelési tanácsadó állapítja meg.

Szakvéleményében megjelöli a fejlesztendő területeket is.

A fejlesztés célja

A BTMN zavart mutató tanulók fejlesztésének célja, hogy a tanulók képessé váljanak az általános iskolai követelmények elsajátítására a nevelés-oktatás terén. A fejlesztés kiterjed a tanuló egész személyiségére. Figyelembe veszi a tanuló egyéni jellemzőit, készségeit, képességeit.

A zavart a különböző részképességek elmaradása, fejletlensége okozza. A fejlesztés az alapképességek mentén történik, lehetővé téve az olvasás, írás, számolás készségszintű elsajátítását.

Az alapdokumentumokban megfogalmazott fejlesztési feladatok a BTMN zavart mutató tanulókra is érvényesek.

A fejlesztő tevékenység területei

Testsémafejlesztés, téri-, időbeli tájékozódás fejlesztése

-térészlelés

-oldaliság(bal-jobb)

-irányok

-tájékozódás saját testen, térben, síkban

-relációs szókincs

Mozgásfejlesztés

Nagymozgások: természetes mozgások (járás, futás, ugrás, mászás, kúszás)

Finommozgások: szem-kéz koordináció, szemmozgások (fixálás-követés), kéz-ujjak (helyes ceruzafogás)

Percepció fejlesztése

– vizuális

– auditív

– taktilis

Emlékezet fejlesztése

– rövid távú. hosszú távú

– vizuális, auditív

Figyelem fejlesztése
– terjedelme
– koncentráció

Gondolkodás fejlesztése
– ok-okozati összefüggések felismerése
– problémamegoldó gondolkodás

Beszédfejlesztés
– beszédszervek mozgásának tudatosítása
– szókincsbővítés
Énkép, önismeret fejlesztése, önbizalom növelése
Alapelvek a fejlesztő munkában
– A tanuló egyéni fejlettségéhez, sajátosságaihoz való alkalmazkodás
– Fokozatosság
– Szemléletesség, cselekedtetés
– Változatos tevékenységformák
– Elfogadó légkör
– Játékba ágyazott fejlesztés
– Komplexitás
– Rendszeresség
– Differenciálás

<u>Általános feladatok</u>

A tanév első hónapja a megfigyelések, vizsgálatok, csoportalakítások, órarend kialakításának ideje. Ez mindig team-munkában történik. A team tagjai a fejlesztő pedagógusok, a logopédusok, a pszichológusok kibővítve a pedagógusokkal.
A munkamegosztást a szakmai kompetenciák határozzák meg. A nevelési tanácsadó szakvéleményét közösen beszéljük meg. A fejlesztéshez ez adja az alapot. Ezt egészíti ki az iskolában történő megfigyelés, vizsgálati eredmény.
A fejlesztést mindenki a maga területén valósítja meg. Mindenkinek megvan a saját feladatköre a tevékenységben, melyet a team jelöl ki és koordinál.

A foglalkozások száma heti 1 fejlesztő foglalkozás, szükség esetén emelhető. A foglalkozások minden évfolyamon szerveződnek. A csoportlétszámok az öt főt nem haladhatják meg, de egyéni fejlesztés is szervezhető. A csoportkialakításban a fő szempont az azonos, vagy hasonló probléma. közel azonos korosztály.
Foglalkozásokon képességfejlesztés történik, amely mindig adott ismeretekkel történik. Ez nem jelenti az adott osztályfoknak megfelelő tananyagot, hanem a meglevő ismeretekről való továbblépést.
Kapcsolattartás a pedagógiai szakszolgálattal.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését segítő tevékenységi formák:

1. Fontos szerepet szánunk a megelőzésnek, melynek alapja a megfelelő iskolai légkör (szeretetteljes, vidám, elfogadó). Törekedni kell a nyugodt, kiegyensúlyozott, határozott, következetes, kiszámítható nevelői magatartásra.

2. Pozitív tulajdonságok, képességek felkutatása, továbbfejlesztése, ezek elismerése. A biztatás legyen viselkedésünk alapelve.
3. Közös, kedvelt tevékenységek szervezése. Az öröm, a játék fontosságának kiemelése. Tanórán kívüli foglalkozások: sportverseny, diákkörök, diáknap, jeles nap.

4. A tanulók sikerélményhez juttatása.

5. A másság elfogadása, a problémákkal való bánás megtanulása.

6. A demokratikus fegyelmezés megtanulása. A pedagógiai munkakultúra folyamatos önértékeléssel, szüntelen megoldáskereséssel célirányosan fejleszthető.

7. Felzárkóztató iskolai tevékenység a gondozás területén a rászoruló tanulók részére (kiscsoportos foglalkozás).

8. A bukás miatt többször közösséget váltó, iskolai kötődéssel nem rendelkező gyerekekre külön odafigyelés, egyéni bánásmód, egyéni fejlesztés, fejlesztési terv alapján, differenciálás alkalmazása.

9. Meg kell tanítanunk a gyerekeket arra, hogy célirányosan tervezzenek, szervezzenek, szabályokat alkossanak, elfogadjanak és betartsanak. A logikus következmények megértése segítségükre lehet különleges viselkedésmódok korrigálásában.

10. A tanulókban levő feszültség oldása drámapedagógiai módszerekkel. Az önérvényesítés lényegének megtanítása, hogy saját szükségleteinket és vágyainkat ki tudjuk elégíteni anélkül, hogy ezzel másoknak ártanánk.

11. A magatartás szempontjából problémás tanulókat egymástól távol ültetjük.

Feltételek

Személyi feltételek:
- fejlesztő pedagógusok: 4 fő

Tárgyi feltételek:
- fejlesztő, logopédiai, pszichológusi szobák, megfelelő berendezéssel
- fejlesztő eszközök (vásárolt és saját készítésűek)
- számítógépek, programok
- szak-, és segédkönyvek

Értékelés
Az értékelés folyamatos a foglalkozások során. Mindig az adott tevékenységre, eredményre vonatkozik. A saját fejlődést mutatja. Mindig pozitív, segítő, nem minősít.

Ajánlás a pedagógusok számára a BTMN tanulók megsegítésére

– Egyéni elbírálás (önmagához mért teljesítmény alapján)
– Gyakoribb ellenőrzésre szorul (pl. felírta-e a házi feladatot)
– Szóbeli magyarázat kiegészítése írott szöveg feldolgozásával
– Tananyag nyomtatott vázlatának biztosítása
– Segédeszközök használatának megengedése (számológép, szorzótábla, ábécé)

– Szóbeli vagy írásbeli számonkérés elsőbbsége adott tanulóra vonatkozva
– Szükség esetén a feladat felolvasása
– Számítógép használatának engedélyezése egyes feladatok megoldásában (digitális kompetencia)
– Differenciált óraszervezés
– Elfogadás, empátia (szociális kompetencia)

A beilleszkedési, magatartási zavarral kapcsolatos tevékenységünk eredményességét jelzi:

1. Ha az érintett tanuló:
– huzamosabb ideig súlyosabb konfliktusok nélkül tanul a közösségben,
– többnyire elfogadja és betartja a szabályokat
– együttműködik tanáraival, társaival.

2. Az osztályközösség elfogadja a másságot, befolyásolja és segíti a problémás tanulót.

3. Ha a kiváltó okot az iskolai közösség szolgáltatta, az ok feltárásával és megszüntetésével orvosolt a probléma.

4. Ha iskolánk nevelőközösségének az a többségi véleménye, hogy gyermekeink magatartása, viselkedése összességében javult. (Pl.: türelem, tolerancia, udvariasság stb. figyelhető meg => kevesebb a durvaság, a verekedés, a trágár beszéd.)

AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁS PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Bevezetés

Az alapfokú művészeti iskola a zeneművészet, táncművészet, képző- és iparművészet, valamint a szín-és bábművészet területei iránt érdeklődő tanulóink számára biztosítja készségeik, képességeik fejlesztését, az alkotó és önkifejező képességeik kibontakoztatását, tehetségük gondozását. Amióta iskola van, mindig is odafigyeltek a pedagógusok a tehetséges gyerekekre, megpróbáltak számukra külön lehetőségeket biztosítani a fejlődéshez. A kutatások azonban világszerte azt bizonyították, hogy nem elég csak a nyilvánvalóan tehetséges gyerekekkel foglalkoznunk külön programban, hanem fontos az iskoláskor kezdetétől alapozni a tehetségek kibontakozását. Annál több tehetséges gyerek fog megjelenni, minél hatékonyabban végezzük ezt a széleskörű alapozó és feltáró munkát.

Az alapfokú művészetoktatás olyan fejlesztő pedagógiát képvisel, amelyben a hangsúly a meghatározott követelmények teljesítésével történő képességfejlesztésen van. A tananyag a különböző művészeti területek azon alapvető tartalmait foglalja magába, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a zene-, a tánc-, a képző- és iparművészeti, valamint a szín- és bábművészeti műveltség megalapozásához. A tananyag, eszköz a tanulók értelmi, érzelmi és kifejezőképességeinek fejlesztésében. A művészetoktatás, a készség- és képességfejlesztést, az ismeretgazdagítást a személyiségformálás eszközeként kezeli, követelményeit a gyermek életkori fejlődési jellemzőihez igazítja.

Az alapfokú művészetoktatás valamennyi hazai intézményében az alapvető szakosított pedagógiai tartalmaknak egységesen és arányosan kell érvényesülni. A művészeti iskolák a központilag elfogadott és kiadott tantervi irányelvek alapján dolgoznak. Az egységesítést szolgáló közös alapra építjük pedagógiai programunkat és tantervünket, melyeket a helyi igények és célok figyelembe vételével fogalmaztunk meg, minél szélesebb lehetőséget biztosítva gyermekeink ez irányú érdeklődésének.

1. Pedagógiai hitvallásunk megfogalmazása

" Kultúrát nem lehet örökölni. Az elődök kultúrája egy kettőre elpárolog, ha minden nemzedék újra meg újra meg nem szerzi magának. Csak az a miénk igazán, amiért megdolgozunk, esetleg megszenvedünk."

Kodály Zoltán

A művészeti tevékenység, mint minden tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét. Alapja a nemzeti és egyetemes kultúra és a mindennapi élet esztétikai jelentéssel bíró tartománya.
Fontos szerepet tölt be a nemzeti hagyományok ápolásában, a nemzeti értékek megőrzésében, a különböző kultúrák iránti nyitottság kialakításában.

A művészetek sajátos közlésformái, kifejezésmódjai - zene, mozgás, képzőművészet - az emberiség által használt "közös nyelv". Elsajátítása segítséget nyújt az európai humanista értékrend elfogadásához, az Európához tartozásunk erősítéséhez. A művészet egyike azoknak a műveltségi területeknek, amely a közös nyelv birtokában nagyobb nehézségek nélkül képes más népek hagyományainak, kultúrájának megismerésére.

A művészeti nevelés biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját. A tanulók élményszerűen tapasztalhatják meg a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a zeneművészetben, táncművészetben, képző- és iparművészetben, valamint a színművészetben és bábművészetben ötvöződnek Feltárja a művészet megörökítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség.

Feladatunk: megalapozni a tanulók esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az értékes alkotások iránti igényét. Az alkotó típusú tevékenységek megismertetése által hozzájárulni az akarati, az alkotó- alakító cselekvőképesség fejlesztéséhez.

2. Az alapfokú művészetoktatás helyzet-meghatározása

2.1 Az alapfokú művészetoktatás előzményei

A helyi általános iskola tanulóiból fúvószenekar alakult 1979/80-as tanévben. A hangszerek megvásárlását, a próbatermet a Művelődési Ház biztosította. 1981 és 1988 között a zeneoktatás az általános iskola zenetagozataként működött. 1988.szeptember 1-től külön igazgatású Zeneiskola jött létre, az alábbi zenei tanszakokkal.

- zongora
- vonós (hegedű)
- fafúvós (furulya, fuvola, klarinét)
- rézfúvós (trombita, kürt, mélyréz)
- gitár

A felújított épület a mai napig otthont ad a növendékek tanításának.

Az általános iskolában évek óta működtek művészeti csoportok szakköri foglalkozás keretén belül, melyek nagymértékben hozzájárultak a személyiség sokoldalú fejlesztéséhez.

Nagy múltra tekint vissza a gyermekénekkar tevékenysége, számos megyei, országos rendezvényeken öregbítették iskolánk hírnevét.

A gyermekszínjátszás szakköri foglalkozás keretén belül kezdődött el .1992-től minden évben részt vettek a Weöres Sándor Gyermekszínjátszó Fesztiválon, ahol 1994-től arany minősítéssel értékelte szereplésüket a szakmai zsűri. Évről évre egyre több gyermek kapcsolódott be a színjátszó csoport tevékenységébe.

A tanórán kívüli szervezeti forma (szakkör) nem tette lehetővé, csak meghatározott számú tanulók foglalkoztatását.

A művészetoktatás iránt mind a tanulók, mind a szülők körében egyre nagyobb lett az igény. 2003. július 1-től a fenntartói átszervezés következtében az általános iskola nevelő-oktató tevékenysége művészetoktatással bővült, többcélú intézménnyé alakult.

2.2 Jogi státusz

(Szakmai alapdokumentum alapján)

3. Az alapfokú művészetoktatás nevelési programja

3.1 Pedagógiai alapelveink:

- A pedagógiai légkör kialakításában a nevelő vezető, irányító, kezdeményező szerepe érvényesül, a növendék aktivitásának kibontakozásában, tevékenységük megszervezésében, személyiségük fejlesztésében;
- Az alkotó pedagógiai klíma megvalósítására törekszünk, melynek jellemzői egyfelől az igényesség, másrészt a növendékek jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság;
- Minden tanulónak biztosítjuk az egyéni adottságai, képessége és tehetsége szerint az önmegvalósítás lehetőségét;
- A harmonikus személyiségfejlődés érdekében a gondolkodási képességeket, az érzelmi-akarati jellemzőket, a testi és lelki egészséget egyaránt gondozzuk;
- A tehetségek fejlesztését kiemelten kezeljük, a kreatív képességek kialakításához pozitív környezeti hatásokat (motivációs tényezőket: kíváncsiság, érdeklődés, tudásvágy, szorgalom, kitartás, becsvágy) biztosítunk;
- A kommunikációs- és viselkedéskultúra elsajátításával kialakítjuk a tárgyi és személyes világunkban való eligazodás képességét;
- Alapvető értéknek tekintjük a szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét, valamint más kultúrák, szokások megismerését;
- Reális önismeret és életszemlélet kialakításával segítjük a megfelelő tovább - tanulási irány, illetve életpálya kiválasztását;

3.2 Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai:

- Az iskola elsődleges célja az ismeretátadás, értékközvetítés, személyiségformálás, másodlagos célja a társas kapcsolatok értékeire való nevelés, szeretet, elfogadás, megbecsülés, az emberi méltóság tisztelete.
- A tanítási-tanulási folyamat során strukturált tudást közvetítünk: az ismeretek megszerzésének, a megértés, az alkalmazás, a magasabb művészeti szintű illetve új körülményekhez való alkalmazkodás képességének kialakításával (kreativitás);

- A személyiségfejlesztés céljait szolgálja a tevékenységre nevelés, a képességek fejlesztése (értelmi, érzelmi, akarati, esztétikai).
- A tanulási tevékenység közben és a tanulók közösségi élete során fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, kommunikációs képességeit, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját; toleranciáját.
- Pedagógiai munkánk középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése áll, hogy továbbfejlesszük minden egyes gyermekben személyiségének saját értékeit;
- Törekszünk arra, hogy növendékeinkben kialakuljon a reális önértékelés képessége, a teljesítmény- és sikerorientált beállítódás, az egészséges önbizalom;
- Biztosítjuk a tehetséges növendékeink számára a kognitív, érzelmi és szociális szükségleteket.

  - kognitív: lehetőség az önálló, önirányított tanulásra, lehetőség tapasztalatszerzésre, hatékony tanulási készségek kialakítására;

  - érzelmi: bátorítás az elmélkedésre, kérdésfeltevésre, kockázatvállalásra;

  -szociális: tolerancia, empátia, szolidaritás, felelősség másokért, készség a konfliktusok kezelésére;

- Pedagógiánk alapvető célja egyrészt, hogy a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, szociokulturális háttérrel rendelkező növendékeinket - képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítsük fel a továbbtanulásra és a konstruktív életvezetésre. Másrészt arra törekszünk, hogy növendékeink képesek legyenek a művészetek befogadására, értésére és művelésére, minél több művészeti ág iránti érdeklődésre, nyitottságra.

3.3 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai

- Pedagógiai munkánk középpontjában a személyre szóló fejlesztés álljon, az egyéni képességek kibontakoztatása;
- Fejleszteni kell a növendékek felelősségtudatát, a kitartás képességét és az érzelemvilág gazdagodását;
- Erősíteni kell a humánus magatartásmintákat, szokásokat, a jellem formálásával szolgálni a gyermek személyiségének érését;
- Ki kell alakítani növendékeinkben a közösségi magatartás elemi szabályait.

- Fogékonnyá kell tenni gyermekeinket saját környezetük, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt.
- Erősíteni kell az Európához való tartozás tudatát és egyetemes értelemben is késztetni más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére;

3.4 A nevelő-oktató munkánk pedagógiai eljárásai

- Kiskorú növendékeknél fokozatosan vezetjük át őket a játékközpontú cselekvésekből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez (aktív részvétel az ismeretszerzésben), a feladat- és problémamegoldáshoz;
- Fejlesztjük a növendékek kreativitását, gondoskodunk egészséges terhelésükről, követjük **érési** folyamatukat, személyre szóló, fejlesztő értékelést adunk róluk;
- Értelmi és érzelmi alapozással formáljuk a személyiség erkölcsi arculatát, megismertetjük, gyakoroltatjuk a helyes magatartásformákat;
- Erősítjük a kortárskapcsolatokat;
- Az iskolában folyó nevelő-oktató munka mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerében meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.

3.5 Nevelő-oktató munkánk pedagógiai eszközei

A pedagógiai eszközök megválasztásában kitüntetett szempont:
- minden gyermek számára, az életkori jellemzők figyelembe vételével, képességének, érdeklődésének, valamint távolabbi céljainak megfelelő programokat, tevékenységi formákat biztosítani;

Intézménytípusunkban, az alábbi csoportosításban az alábbi nevelési módszereket, eszközöket alkalmazzuk:

a) A meggyőzés, a felvilágosítás és a tudatosítás módszerei;

b) A tevékenység megszervezésének módjai: megbízás, ellenőrzés-értékelés, játékos módszerek, gyakorlás;

c) A magatartásra ható módszerek:

- ösztönző módszerek: helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret, oklevél, osztályozás, jutalmazás
- kényszerítő módszerek: felszólítás, eltanácsolás
- gátlást kiváltó módszerek, melyek a nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célozzák: ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás

A nevelési módszerek különböző formái, változatai közül az alábbiakat alkalmazzuk leginkább:

a) nyelvi (verbális) eszközök: beszéd, beszélgetés, mely lehet: szabad vagy irányított, spontán vagy tervezett, egyéni vagy csoportos;

b) nem nyelvi (nonverbális) eszközök: mimika, szemmozgás, tekintet, testhelyzet, mozdulatok

3.6 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A személyiséget a biológiai tényezők (öröklés) és a környezeti, nevelési hatások - egymással szoros kölcsönhatásban - együttesen határozzák meg. A környezeti hatások befolyásolják, hogy az adottságból mi, mikor és miképpen valósul meg. Ezen tényezők között a legjelentősebb a nevelés-oktatás személyiségformáló hatása.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos iskolai feladatok négy területre bonthatók:

a) az értelem kiművelésére (kognitív kompetencia)

b) segítő életmódra nevelésre (szociális kompetencia)

c) egészséges és kultúrált életmódra nevelésre (személyes kompetencia)

d) a szakmai képzés alapozására (speciális kompetencia)

Az alapfokú művészetoktatás ezen területek gondozására nem azonos súllyal biztosít lehetőséget. Képzési rendszerünkben az első és a negyedik terület kap nagyobb hangsúlyt.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos iskolai feladatok rendszerét a pedagógiai alapelvekből, célokból, feladatokból, eljárásokból és eszközökből vezetjük le.

4. A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek

4.1 Intézménytípusunk alapvető funkciója

A tehetségek gondozása, veleszületett vagy szerzett képességeik továbbfejlesztése, megtalálni számukra azt az “utat", amelyen elmélyülten és eredményesen törhetnek előre és az átlagosat túlhaladó teljesítményekre képesek.

A tehetséges tanulók mind a képességek, mind a viselkedés, a magatartás terén eltérnek az átlagtól.

A tehetséges gyerekek nem egyformák. Legfontosabb személyiségjegyük az eredetiség. A kreatív gyermekekre általában magas fokú tudásvágy, kíváncsiság, belső teljesítménykényszer, nagyfokú autonómia, önbizalom, szabad kommunikációra törekvés, csökkentett mértékű alkalmazkodás, az elnyomás és a korlátozás elleni védekezés, a szociális korlátok áthágása jellemző.

A tehetséggondozásban nincs egy igazi út, amely minden gyermek számára járható. Az, hogy milyen programokkal és módszerekkel lehet egy-egy tehetséges gyerekkel vagy csoporttal foglalkozni csak bizonyos információk birtokában lehetséges megtervezni.

Ezek:

- az érintett gyerek, gyerekek kora,
- milyen szinten állnak, mit tudnak,
- milyen motivációk inspirálják, milyen a feladat iránti elkötelezettségük,
- mit tud a pedagógus szakmailag nyújtani,
- mennyiben lehet számítani a családi háttér támogatására,
- milyen feltételrendszer mellett dolgozik a pedagógus,
- mennyi időt és energiát tud és akar befektetni ebbe a munkába a pedagógus.
- milyen elismerés és kik részéről várható, a nevelő extra teljesítményéért

4.2 Módszerek

Mindezek tisztázása után a növendék(ek), szülők bevonásával a lehetséges mód-szereket közösen megválaszthatjuk. Ezek:

1. Zenei tagozaton: a “B" tagozatra irányítás 2. évfolyamtól
   Egyéb művészeti tanszakokon: az ún. “minőségi" csoportba irányítás
   (egyénenként eltérő időben) kimagasló tehetségek esetében.

2. Évugratás, vagy léptetés: amikor egy tanévben esetleg 2 év anyagát is minden nehézség nélkül képes elsajátítani a gyermek.
3. Gazdagítás, dúsítás: hogy a tanévi anyagot rövidebb idő alatt sikerül feldolgozni és a fennmaradó időben a növendékek egyéni fejlesztő programokkal foglalkoznak.

4.3 Tevékenységi formák

A művészi képességek (rajz, zene, tánc, színművészet) rendszerint korán megmutatkoznak, de a motivációs akarati tényezőktől, a környezet serkentő-gátló hatásától is függ, hogy lesz-e belőlük művészi tehetség.

A tehetségek megmutatkozásának, bizonyításának, a tehetség mértékének meg-állapítására alkalmas tevékenységi formák az alábbiak:

Zeneművészeti ágon:

- munkaközösségi szinten történő bemutatkozás, a növendék haladásának figyelemmel kísérése,
- vizsgaelőadások: tanszaki tanárok előtt;
- növendékhangversenyek: szülők, tantestület, kortársaik előtt;
- rendszeres külső rendezvényeken (hangverseny, egyéb műsoros esten) való részvétel;
- meghívott vendégtanárok előtti bemutatkozás;
- szakmai találkozásokon való megmutatkozás;
- zenei táborokban való részvétel;
- versenyeken való rendszeres szereplés: helyi, városkörzeti, megyei, országos, nemzetközi;
- iskolai, városi rendezvényeken, ünnepségeken történő fellépés.

Egyéb művészeti ágakon:

- pályázatokon, versenyeken való részvétel (rajz, festészet, grafika, színjátszás)
- külső rendezvényeken, versenyeken (iskolai, városi, megyei, országos, nemzetközi) való szereplés (tánc, színjátszás, festészet, grafika);
- gálaesteken, iskolai rendezvényeken történő fellépések (tánc, színjátszás);
- helyi tárlatokon való bemutatkozás (festészet, rajz, grafika);
- szaktáborokban való részvétel (képzőművészeti)
- nyílt nap szervezése

A tehetségek oktatása nem pusztán a tantervi keretek közé szorított információ-közvetítésből áll, sokkal inkább olyan folyamatként kell felfogni, amely állandó tökéletesítésre ösztönöz az egyén saját képességeit, készségeit illetően

A tehetséggondozás feltételei:

- a tehetségek kutatása, felismerése;
- megfelelő tárgyi-technikai feltételek biztosítása;
- napi kapcsolattartás az azonos növendéket oktatók-nevelők között;
- olyan oktatási légkör biztosítása, amely leküzdi a kreativitással szembeni akadályokat (pl.: az elmagányosodás érzését, kortársak megvetését, hibáktól való szorongás érzését, stb.);
- a kreatív pedagógusok, melyek nélkül eredményesen nem lehet tehetségeket nevelni-oktatni.

A tanári munka professzionális szakma. Azt a pluszt, amitől sokan alkotó művészetnek is tekintik - a pedagógus személyisége adja hozzá. Felelőssége abban áll, hogy a reá bízott minden ember egyedi és megismételhetetlen.

„A szakmát mívelők személyisége és erkölcsi arculata oly mértékig feltétele a sikeres pályafutásnak, mint a szaktudásuk”.

5. A KÉPZÉS RENDJE

5.1 Beiskolázás

Korhatára: 6. évet betöltött, 22 évet be nem töltött tanuló 20/2012.(VIII.31. EMMI rendelet)

5.2 Képzési idő

12 év (maximálisan)

5.3 A képzés szakaszai

- előképző: 2 év
- alapfok: 6 év
- továbbképző: 4 év

5.4 Tanszakok

Zeneművészeti ág

Klasszikus zene:

- fafúvós tanszak: furulya, fuvola
- rézfúvós tanszak: trombita, kürt
- akkordikus tanszak: gitár
- billentyűs tanszak: zongora
- vonós tanszak: hegedű

Elektroakusztikus zene:

- billentyűs tanszak: szintetizátor –keyboard

Táncművészeti ág

- társastánc tanszak

Színművészeti - bábművészeti ág

- színjáték tanszak

Képző- és iparművészeti ág

- képzőművészeti tanszak
- grafika és festészet tanszak

5.5 A képzés formái

Zenei tanszakokon:

- hangszeres képzésnél egyéni oktatás
- szolfézs és kötelező tárgyak esetén csoportos oktatás

Egyéb művészeti tanszakokon:

- valamennyi tanszakon csoportos oktatás

5.6 A csoportalakítás szempontjai (Nkt. 2011. CXC. törvény 4. számú melléklet)

Zeneművészeti ágban: általában azonos évfolyamú növendékek alkotnak csoportot. **Csoporthatár (törvényi); 6 fő (minimum) - 15 fő (max. létszám) – 8 fő (átlaglétszám)**

Egyéb művészeti ágban: a jelentkezők számának függvényében, lehet homogén vagy heterogén a csoport, a korosztályok figyelembe vételével.

Csoporthatár (törvényi): 8 fő (minimum) - 20 fő (max. létszám) – 10 fő (átlaglétszám). A mindenkori törvényi előírásoknak megfelelően változhat a csoport létszáma. A nevelési-oktatási intézmény a fenntartó engedélyével eltérhet az átlag és a maximális létszámtól, azonban nem lépheti át a törvény által engedélyezett kereteket.
Az osztályokra megállapított létszámot legfeljebb 2x10 százalékkal lehet átlépni a nevelési év, illetőleg a tanítási év indításánál.

5.7 A képzés kimenetei

a) művészeti alapvizsga: az alapfok befejeztével.
b) művészeti záróvizsga: a továbbképző befejeztével

Művészeti alapvizsgát a 2004/2005. tanévben tanulmányaikat az alapfok első évfolyamán megkezdett növendékeknek kell tenniük első ízben a továbbhaladás feltételeként. A 2000/2001. tanév előtt tanulmányaikat megkezdők alapvizsgát és záróvizsgát is tehetnek.

6. Tanulói jogviszony

6.1 Belépés

Tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel, jelentkezés alapján történik. Mindkettőről az igazgató dönt. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre. A 2011. évi CXC. tv. 83. §. (2) bekezdés c) pontja alapján az alapfokú művészetoktatásban való részvétel térítési díj/ tandíj kötelezett, melyet a szülő a tanév első napjától a tanév utolsó napjáig köteles megfizetni.

6.2 A növendékek felvétele

Új növendékek esetében évente három alkalmat is biztosítunk a felvételi vizsgára:
először: a törvény által előírt időintervallumban, március 1. és április 30-a között a fenntartó által kiírt időpontban;
másodszor: minden év május utolsó hetében;
harmadszor: a tanévkezdés első hetében.

Az intézményben tanulókat és azok szüleit május utolsó hetében nyilatkoztatjuk (írásban) a tanulmányok folytatásáról. Ezen dokumentum birtokában tudjuk felvételi keretszámunkat megállapítani.

A felvételre jelentkezőket szakmai bizottság minősíti, majd javaslatot tesz az igazgatónek a kérelem elbírálásához, és arra, hogy melyik évfolyamra vegyék fel.

A felvétel eredményéről (írásban vagy szóban) értesítjük a tanulót, vagy a szülőt, gondviselőt.

Ha a tanuló az intézmény magasabb évfolyamára kéri felvételét, a jelentkezési lapján ezt fel kell tüntetnie. Kérelméről a bizottság különbözeti vizsga alapján dönt, az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának az adott évfolyamra meghatározott rendelkezései alapján.

Az iskola körzeten kívüli tanulókat is felvehet, a jogszabályban meghatározott létszámnormák figyelembe vételével.

6.3 Továbbhaladás, magasabb évfolyamra lépés feltételei

- Az alapfokú művészeti iskola felsőbb évfolyamába az a növendék léphet, aki a közvetlenül megelőző osztály minimális követelményeinek eleget tett, főtárgyból és kötelező tárgyból eredményes vizsgát tett,
- és mindezekről bizonyítványt kapott. Ha bármilyen elfogadható ok miatt a tanuló a beszámolón nem vett részt, osztályzatát a hangszeres tanár ill. szaktanár állapítja meg.
- Elégtelen érdemjegy esetén a tanuló évfolyamot ismételhet.
- A növendék az adott évfolyamra előírt követelményeket egy tanévnél rövidebb idő alatt is teljesítheti, vagy egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben is teljesítheti. Ebben az esetben osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani. (11/1994. (VI. 8) MKM r. 24.§ (3) bek. A 24. § (3) bekezdése a 8/2000. (V. 24.) OM. rendelet 19. §-ával megállapított szöveg.).
- Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a tanítási órák egyharmadát meghaladja, a tanítási év végén nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen (20/2012. EMMI rendelet 51. §. (7) bek. e-f pontja, ill. 8.§.)
- Felmentés vagy egyéb ok miatt a tanuló szolfézs (kötelező tárgy) és főtárgyi évfolyama egymástól eltérő is lehet.

  Ezt a bizonyítványba és a törzslapon is fel kell tüntetni. Ebben az esetben a felsőbb osztályba lépésnél a hangszeres osztályt kell figyelembe venni.

- “A" tagozatról “B" tagozatra (zenei tanszakokon) ill. minőségi csoportba (néptánc, rajz) irányítható a növendék az adott tanszaki munkaközösség ill. a szaktanár (rajz) javaslata alapján.
- Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül köteles egyet felvenni.
- Intézményünkben a választható tanórák esetében nincs lehetőség a szaktanár választására, az minden tanévben a tantárgyfelosztásban realizálódik.
- A növendék az utolsó alapfokú évfolyam ill. továbbképző évfolyam befejezését követően alap- valamint záróvizsgát tehet. Művészeti alapvizsgát először azoktól a tanulóktól lehet megkövetelni a továbbhaladás feltételeként, akik a 2004/2005. tanévben kezdték meg tanulmányaikat az alapfokú művészetoktatási intézmény első alapfokú évfolyamán (11/1994 (VI. 8) 51. § (3) bek.).
- Az alap- és záróvizsgát a jogszabályban meghatározottak szerint kell végezni.

6.4 A tanulói jogviszony megszűnése

Az alapfokú művészetoktatási intézményben akkor szűnik meg a tanuló jogviszonya, ha a szülő illetve a nagykorú tanuló bejelenti, hogy kimarad az iskolából. A megszűnés a bejelentésben megjelölt napon történik.

Megszűnik továbbá a jogviszony az utolsó alapfokú évfolyam utolsó napján, ha a növendék nem tesz művészeti alapvizsgát, illetve ha nem tesz záróvizsgát, akkor az utolsó évfolyam elvégzését tanúsító bizonyítvány kiállításának napján.

6.5 Kapcsolattartás a végzős növendékekkel

- Az iskola figyelemmel kíséri a továbbtanulók sorsát és eredményeit.
- Találkozók szervezése.

7. Az iskola élet- és munkarendje

7.1 Az intézményben tartózkodás rendje

Az intézmény épületeinek nyitva tartása:

- József Attila úti és Ady Endre úti: szorgalmi időben reggel 6^{30} órától du. 18 óráig
- Zeneművészeti ág épülete: (Ady E.u.37.): reggel 8 órától du. 18 óráig

Az intézmény tanítási szünetekben ügyeleti rend szerint tart nyitva. Az iskolát szombaton, vasárnap és munkaszüneti napokon - rendezvények hiányában - zárva kell tartani.
A szokásos nyitvatartási rendtől való eltérés - iskolai rendezvények, szülői értekezletek, tanulói összejövetelek - alkalmával. Egyéb esetekben az igazgató ad engedélyt kérelem alapján a nyitva tartásra.

7.2 A tanév rendje

A tanév rendjét minden évben az illetékes minisztérium rendelete határozza meg, a szorgalmi idő kezdetét és végét, az évközi szünetek kezdő és záró napját, az első félév végét, a tanítás nélküli munkanapok számát.
Vizsgát szervezni a szorgalmi idő utolsó három hetében lehet. A vizsga időpontját szintén az intézmény vezetője határozza meg.

7.3 Az intézmény munkájának megtervezése

7.3.1 A munkaterv

Az intézmény munkatervét az igazgató készíti elő megvitatásra, az igazgató-helyettes(ek), munkaközösség-vezető(k), valamint a nevelőtestület határozatainak, javaslatainak figyelembevételével.
A munkaterv végleges kialakításáról és elfogadásáról a nevelőtestület határoz. A munkaterv egy tanévi programot tartalmaz.

A munkaterv tartalma kiterjed:
- a nevelő-oktató munkával kapcsolatos feladatok konkrét megfogalmazására;
- az irányítás, az ellenőrzés folyamatára,
- az iskola személyzeti feladataira;
- munkaközösségi programokra; továbbképzés feladataira,
- egyéb iskolai rendezvényekre, programokra.

A feladatokat határidőkkel, a felelősök megnevezésével, az évenként ismétlődő feladatokat pedig időrendi sorrendben tartalmazza. Az iskolavezetés a munkaterv egy példányát a fenntartónak küldi meg.

7.3.2 A tantárgyfelosztás

A pedagógusok tantárgyfelosztás alapján dolgoznak. A tantárgyfelosztás alapja az adott tanszakok évfolyamonként lebontott óratervi óráinak száma, valamint a tanulói létszám és a tanulócsoportok száma. Szükség estén áttanítanak az általános iskola művészetek műveltségi területének tantárgyainál.

7.3.3 Az órarend

A pedagógusoknak a tantárgyfelosztással összhangban lévő heti órarendjét a tanév rendjében meghatározott első tanítási napokra kell elkészíteni. (első félév, második félév).
A növendékek beosztását a főtárgyi naplóba is mellékelni kell.
A tanulók létszámában bekövetkezett változásokat a pedagógusoknak 48 órán belül jelentenie kell az iskolavezetésnek.

7.3.4 A tanítási órák rendje

A növendékek óráit úgy osztjuk be, hogy ne ütközzenek általános iskolai órarendjükkel, összehangolva a többi művészeti tanszak időbeosztásával.
A csoportos órákat szünet közbeiktatásával tartjuk.
Az egyéni órák hossza:
- “A" tagozaton: 30 perc
- “B" tagozaton: 45 perc.

A csoportos órák valamennyi tanszakon 45 percesek, 15 perces szünet közbeiktatásával.
A főtárgyi órák beosztásánál ügyelünk arra, hogy a vidéken lakó tanulók óráit a kötelező tárgyi órákhoz kapcsoljuk.

8. Az iskola szervezeti egységei, kapcsolatai

Szakmai szervezetek: iskolavezetőség, nevelőtestület, munkaközösségek. Érdekvédelmi szervezetek: szakszervezet, diákönkormányzat, szülői közösség, intézményi tanács.

8.1 Az intézmény vezetője

Az iskola élén az igazgató áll, aki vezetői tevékenységét két igazgató-helyettes közreműködésével látja el. (Az igazgató-helyettes(ek) feladatait az SZMSZ 1. sz. melléklete tartalmazza.)

Az igazgató jogállását a magasabb vezetői beosztás ellátásával megbízott közalkalmazottakra vonatkozó rendelkezések határozzák meg.

8.2 Az intézmény vezetősége

Az igazgató döntés-előkészítő, véleményező, javaslattevő testülete.

Tagjai:

- az igazgató
- az igazgatóhelyettes(ek)
- szakmai munkaközösségek vezetői
- Diákönkormányzatot patronáló pedagógusok

A vezetőség rendszeresen, a munkatervben rögzített időpontokban, rendes értekezleteket tart, melyről írásban emlékeztető feljegyzés készül.

8.3 Az intézmény nevelőtestülete

A nevelőtestület: a nevelési-oktatási intézmény pedagógusainak közössége, nevelési és oktatási kérdésekben az intézmény legfontosabb tanácskozó és határozat hozó szerve.

A nevelőtestület tagjai a nevelési-oktatási intézmény valamennyi pedagógus munkakört betöltő alkalmazottja.

A nevelőtestület nevelési-oktatási kérdésekben, a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos ügyekben, valamint a Nkt-ban és más jogszabályokban meghatározott kérdésekben döntési, egyébként pedig véleményező és javaslat tevő jogkörrel rendelkezik (Nkt. 2011. évi CXC. törvény 70. § (1) bek. /2012: CLXXXVIII. törvény 24. § (5) bekezdésével megállapított szöveg/

8.4 Szakmai munkaközösségek

A nevelő-oktató munka tervezése, szervezése, ellenőrzése érdekében, a nevelők pedagógiai tevékenységének, a módszertani kultúra fejlesztésének, az egységes követelményrendszer kialakításának, valamint az önképzés elősegítése érdekében szakmai munkaközösség hozható létre intézményünkben. A szakmai munkaközösségek konkrét tevékenységét, feladatait tartalmazza (az Nkt. 2011. évi CXC. évi törvény 63. §. (1) bek. c. pontja, ill. 71. § (1)-(5) bek., valamint a helyi szabályozás alapján).

8.5 Intézményi tanács, szakszervezet

Az intézményben ezen érdekképviseleti szervek működnek. A vezetői döntések, előterjesztések előkészítése, a feladatok egyeztetése illetve azok teljesítésének értékelése, valamint a kölcsönös tájékoztatások érdekében működik. Vezetői rendszeres kapcsolatot tartanak az iskolavezetéssel.

8.6 Szülői közösség, diákönkormányzat

A Nkt. 2011. CXC. törvény 73. §. alapján a szülők meghatározott jogaik érvényesítésére, a kötelességük teljesítése érdekében munkaközösséget (szülői választmány) hozhatnak létre. A tanulók kor szerinti heterogén megoszlása következtében nehezen szervezhetők nagyobb egységbe. A kötelező iskoláztatással ellentétben itt lényegesen kevesebb időt töltenek heti viszonylatban. Ebben az iskolatípusban nevelő és tanuló, nevelő és szülő között a személyes kapcsolattartás dominál. Így az indulásnál nagyobb szervezeti egység működtetése (diákönkormányzat) nem indokolt.

8.7 Kapcsolattartás formái és rendje

8.7.1 Fenntartó és az iskola közötti együttműködés színterei

- igazgatói értekezletek: szakmai és gazdasági jellegűek
- iskolai rendezvények,
- tanévnyitó- tanévzáró értekezletek
- írásbeli tájékoztatók.

8.7.2 Iskolavezetés és nevelők közötti kapcsolattartási formák

- iskolavezetőségi ülés
- nevelői faliújság
- rendes és rendkívüli értekezletek
- rendes: tantestületi alakuló, tanévnyitó, félévzáró, tanévzáró, osztályozó
- nevelési értekezletek évente két alkalommal

8.7.3 Szülő és iskola közötti kapcsolattartási módok

- elektronikus napló
- tanszaki szülői értekezletek
- fogadóóra

- nyílt napok
- iskolai rendezvények, hangversenyek, bemutatók
- faliújság
- alkalmi beszélgetések
- versenyekre való szülői kíséret
- jótékonysági rendezvények.

8.7.4. Növendék és nevelő közötti kapcsolattartási formák

- egyéni elbeszélgetések
- faliújság
- közös rendezvények
- kirándulások.

9. Az iskola ellenőrzési- és értékelési rendszere

9.1 Az intézmény munkájának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja a végzett munka értékelése, a nevelés-oktatás eredményességének megítélése, a működés jogszerűségének vizsgálata és biztosítása.

Az iskola belső ellenőrzésének feladatai:

1. Szakmai tevékenységgel összefüggő ellenőrzési feladatok (nevelő-oktató munka ellenőrzése)

A folyamatos belső ellenőrzés megszervezéséért, hatékony működéséért az iskola vezetése a felelős.

A belső ellenőrzési rendszer átfogja az iskolai nevelő-oktató munka egészét, az intézmény biztosítja az ellenőrzés során felmerülő hibák, helytelen intézkedések kellő időben történő feltárását, fokozza a munka hatékonyságát.

Az ellenőrzés szintjei:

- vezetői (igazgató, igazgató-helyettes, munkaközösség-vezető)

Az ellenőrzés lebonyolításának legfontosabb szabálya a tervszerűség. Az ellenőrzési tervet az iskola éves munkatervében rögzítjük.

Az ellenőrzési terv az alábbiakat tartalmazza:

- az ellenőrizendő területeket, tanszakokat,
- az ellenőrzés célját
- az ellenőrzés jellegét;
- az ellenőrzés formáját;
- az ellenőrzést végző személy, személyek megjelölését;
- az ellenőrzendő időszak megjelölését (kezdő és befejező időpontját);
- az ellenőrzési tervet kiadó vezető aláírását.

Az ellenőrzés formái változatosak, a bennük való választás függ az ellenőrzés területétől és az ellenőrzés céljától.

Az ellenőrzés formái:

- óralátogatás
- beszámoltatás;
- írásos dokumentumok vizsgálata;
- eredményvizsgálatok, felmérések;

Az ellenőrzés tapasztalatairól írásos feljegyzést készítünk, értékelve a pedagógus teljesítményét.

9.2 Az intézmény külső ellenőrzése

Az iskolai ellenőrzés külső eszközei:

- szakértői (szakmai)
- audit (átvilágítás, átvizsgálás, komplett)

A külső ellenőrzés, amely kiterjed:

- az intézmény szervezetére, általános működésére, a szakmai alapdokumentum szerinti tevékenység értékelésére,

A felelősségre vonás eljárás módjára és formájára nézve a törvény rendelkezései az irányadók.

9.3 A növendékek teljesítményeinek értékelése, azok formái:

- A tanulók tanulmányi munkájának értékelésekor a tanult tantárgyakkal összefüggő teljesítménye minden lényeges megnyilatkozását figyelembe vesszük. Tanszaktól függően, hol az elméleti tudás, hol a gyakorlati tevékenység értékelése a hangsúlyosabb.

- Az osztályzás a tantervi követelmények alapján a növendékek elméleti és gyakorlati eredményeinek egybevetése alapján történik.
- Osztályzatot kap a növendék havonta, valamint félévkor és év végén, 1-5 fokozatú skálán.
- Az érdemjegyet havonta és félévkor a főtárgy tanár és a kötelező tárgyat oktató nevelő állapítja meg.
- Az év végi beszámolót (vizsgát) a növendékek vizsgabizottság előtt teszik (zenei tanszakok, táncművészet), ahol a főtárgy tanár javaslata alapján a bizottság állapítja meg az érdemjegyet. Az adott érdemjegy alapja az egész évi munka és a beszámolón mutatott teljesítmény.
- Az előképzők (zenei, táncművészet, képző- és iparművészet, szín-, és bábművészet) tanszakjain a növendékek csak szöveges értékelést kapnak. Tartalmuk: kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt vagy nem felelt meg.
- Az osztályzatokat félévkor az ellenőrzőbe (zenei tanszakok) vagy tájékoztató lapra (egyéb tanszakok), év végén az anyakönyvbe (törzslapba) és a bizonyítványba kell bejegyezni.
- Az érdemjegyről a tanuló szülőjét - felnőtt tanulók kivételével - tájékoztatni kell.
- Ha a növendék valamely kötelező tantárgy tanulása alól felmentést kapott, a felmentés tényét félévkor az ellenőrzőbe, tájékoztatóba, év végén a törzslapba, és a bizonyítványba az osztályzat rovatba “fm" rövidítéssel kell jelezni.
  A törvény által megadott záradékok alkalmazása.

9.3.1 Az értékelés célja:

- visszajelzés a tudásszintről a nevelő a tanuló és a szülő részére,
- a tanulás hatékonyságának ellenőrzése,
- a teljesítmény alapján a korrekció kijelölése,
- a növendék teljesítményének viszonyítása korábbi eredményéhez.

9.3.2 Az értékelés helye a tanulási folyamatban:

- a tanórán rendszeres visszajelzés,
- téma zárásakor,
- félévkor, év végén.

9.3.3 Az értékelés alapja

- tanszakonként az alapfokú művészetoktatás tantervi követelményeinek teljesítése szintje,
- a foglalkozásokon történő részvétel mennyisége,

- a tanuló képességei, adottságai és tanulmányai során mutatott fejlődése.

9.3.4 A számonkérést, beszámoltatást végzők:

- szaktanárok,
- igazgató,
- kijelölt vizsgabizottság (igazgató, igazgató-helyettes, munkaközösség-vezető, főtárgy tanár, azonos vagy rokon tanszaki tanárok)

9.3.5 A számonkérés, beszámoltatás követelményei:

- rendszeres, folyamatos legyen,
- sokoldalú legyen (szóbeli, írásbeli, gyakorlati),
- kapjon nyilvánosságot (zenei tanszakokon nyilvános szereplés biztosítása).

9.3.6 A számonkérés, beszámoltatás formái

- közös óra (versenyre való felkészítés alkalmával **"B"** tanszakos növendék kiválasztásakor)
- félévi, év végi vizsga (nyilvános vagy zártkörű a zenei tanszakokon és a táncművészet tanszakjain),
- havi teljesítmények összegzése félévkor, év végén (egyéb művészeti szakok).

9.3.7 A növendékek bemutatkozási, nyilvános szereplési lehetőségei

- tanszaki hangverseny (évente egyszer) a szülők számára
- növendékhangverseny (évente három alkalommal az iskola bemutatkozó hangversenye valamennyi zenei tanszak növendékeivel)
- pályázatokon a munkadarabokkal, alkotásokkal,
- városi szervezésű bemutatókon, oktatási intézmények különböző rendezvényein való fellépések (társastánc tanszak)

9.4 A mérés

A tanulási eredmények értékelésének 3 típusa közül (diagnosztikus, formatív, szummatív) intézményünkben a szummatív értékelés fog dominálni, melynek célja egy hosszabb tanulási szakasz eredményeinek megállapítása. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja a teljesítendő, elvárható követelményeknek a tudását az alapfok és a továbbképző évfolyam befejezésére írja elő a tanulóktól, ezzel lehetőséget kíván adni a tudásuk

elmélyítéséhez, az egyéni fejlődési különbségek, a gyorsabb vagy lassúbb tanulási tempó figyelembevételéhez.

9.5 A szorgalom követelményei és minősítésének fokozatai.

- Valamennyi tanszakon és kötelező tárgyak esetén a szorgalmat folyamatosan havonként, félévkor, év végén értékelni kell.

A szorgalom minősítésére 4 fokozatot kell használni:

- példás (5): Akinek tanulmányi munkájára az igényesség jellemző. Érdeklődő, céltudatos, kitartó. Munkavégzése rendszeres, pontos, megbízható.

- jó (4): Tanulmányi munkájában törekvő, munkavégzése nem mindig pontos, időközönként ösztönözni kell a tanulásra. Érdeklődése nem mindig rendszeres.

- változó (3): Tanulmányi munkája ingadozó, munkavégzése rendszertelen, hullámzó, önállótlan. Ritkán érdeklődő, felkészültsége felületes.

- hanyag (2): Munkavégzésében megbízhatatlan, pontatlan, gondatlan. Nem érdeklődő, felkészültsége folyamatosan felületes.

A szorgalom minősítését félévkor szám és megfelelő szó (fentiek közül) megjelöléssel az tájékoztató füzetbe, tanév végén pedig a naplóba, az törzslapba valamint a bizonyítvány megfelelő rovatába kell bejegyezni.

9.6. A tanulók jutalmazásának elvei

A tanulói közösségek, vagy az egyes tanulók szorgalmában, tanulmányi munkájában elért kimagasló eredmények jutalmazása fontos pedagógiai motiváló eszköz.

9.6.1. A jutalmazás formái:

- szaktanári dicséret, (adható a tanévben több alkalommal a rendszeres, eredményes felkészülésért)
- igazgatói dicséret, (az iskolának dicsőséget jelentő országos, regionális, megyei vagy helyi versenyen elért kiemelkedő teljesítményért)
- nevelőtestületi dicséret (rendszeresen kimagasló eredményt elért tanulónak)

9.6.2. Fegyelmi intézkedések alkalmazásának elvei és formái

A fegyelmi intézkedés nem megtorló jellegű, hanem a súlyosabb fegyelemsértések megelőzésére szolgál mint nevelési eszköz. A fegyelmi intézkedések alkalmazásánál a fokozatosság elve kell, hogy érvényesüljön, amelytől indokolt esetben - a vétség súlyára való tekintettel - el lehet térni.

A tanulóval szemben a következő fegyelmező intézkedés hozható:

- szaktanári szóbeli figyelmeztetés, (egy-két alkalommal felszerelés hiány)
- szaktanári írásbeli figyelmeztetés (foglalkozáson előforduló többszöri igazolatlan mulasztás, rendszeres felszerelés hiány)
- igazgatói írásbeli intés, (súlyos magatartási vétség, szándékos rongálás)

10. Hagyományápolás

Az iskola hagyományainak ápolása, ezek fejlesztése és bővítése, az iskola jó hírnevének megőrzése, öregbítése, az iskolaközösség minden tagjának joga és kötelessége. Az intézményi hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatokat, időpontokat, felelősöket a nevelőtestület az éves munkatervében határozza meg.

Az iskolai szintű ünnepségeken, rendezvényeken túlmenően a következők:

- megemlékezés a zenei világnapról,
- növendék- és tanári hangversenyek,
- gyermeknapi gálaműsor
- karácsonyi koncert,
- rajzverseny,
- táncház,
- állandó kiállítások, tárlatok a tanulók munkáiból,
- kulturális műsorokban, rendezvényeken való részvétel,
- városkörzeti, megyei, országos versenyekre való nevezés minden művészeti ágban.

11. Helyi tanterv

11.1 Az alapfokú művészetoktatás előírt tananyaga és követelményei

Az alapfokú művészetoktatás helyi tantervének előírt tananyagát és követelményeit a 3/2011. (I.26.) NEFMI rendelet határozza meg.

11.2 Az alapfokú zeneoktatás célrendszere és funkciói

- A zenei nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.

  A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket. Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.
- Az alapfokú művészetoktatás tantervi programja lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, fogékonyság - alakítása mellett a zene megszólaltatásaihoz szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a zenei ismeretek átadására és minden zenei tevékenység tudatosítására.
- A zeneoktatás a különböző zenei műfajok sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a zene alkalmazására, befogadására készítsen fel.

11.3 A zeneoktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

- A zenei műveltség megalapozása, fejlesztése.
- A zenei képességek fejlesztése (hallás ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység kialakítása).
- A zenei olvasás és írás alapfokot meghaladó készségeinek megalapozása és kifejlesztése.
- A technikai készség, az improvizációs készség és képesség, az alkotó maga-tartás, a kreativitás kialakítása.

- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség átadása.
- A zenei műszavak és a jelentésük megismertetése.
- A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és forma összefüggéseinek megismertetése.
- A főbb zenei stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének és a zeneirodalom egyéniségeinek megismertetése.
- A kortárs zene befogadására nevelés, rendszeres zenehallgatásra nevelés.
- A növendékek zenei ízlésének formálása, ösztönzés a zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására, a társművészet iránti nyitottság kialakítása.
- A népzene-oktatás keretein belül a technikai készség, a variációképző rögtönzőkészség kialakítása.
- A korábbiakban gyűjtött vagy még élő népzenei anyag segítségeivel a növendékek megismertetése a különböző népzenei műfajok, dialektusok, stílusok sajátosságaival, a népzenekutatás történetével, a népzene nagy előadó egyéniségeivel.
- A zenei élet eseményei iránti érdeklődés felkeltése, illetve részvétel a zenei életben.
- Tehetséggondozás, a zenei pályát választók felkészítése a továbbtanulásra.
- Aktív társas muzsikálásra nevelés.
- Cserekapcsolatok létesítése (hazai és külföldi zeneoktatási intézményekkel).
- Közreműködés az egyéb intézmények kulturális rendezvényein.

11.4 Kiemelt kompetenciák a zeneoktatás területén

Bemeneti kompetencia:

Azok az adottságok és képességek, amelyek alkalmassá teszi az oktatásba bekapcsolódó tanulót arra, hogy elsajátítsa a zenetanuláshoz szükséges kompetenciákat.

Szakmai kompetencia:

- A zenei képességek és készségek fejlesztése (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység).
- A zenei olvasás és írás készségének megalapozása és fejlesztése.
- A hangszeres technikai készség, az improvizációs készség fejlesztése.

Személyes kompetencia:

- Érzelmi intelligencia, művészi kifejező készség, szorgalom, önfegyelem, elhivatottság, kreativitás, ötletgazdagság, az alkotói magatartás, lelkiismeretesség, önbizalom.

Társas kompetencia:

- Együttműködés képessége (közös munka, alkalmazkodás, irányíthatóság, tolerancia, kommunikációs készség) azon viselkedési formák tanulása, amely alapján konstruktívan be tud illeszkedni és aktívan részt tud venni a társas zenélésben.
- Esélyegyenlőség

Módszertani kompetencia:

- Tanulás tanulása, a tanulók rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség megalapozása.
- A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.
- A főbb zenei műfajok, stílusok sajátosságainak, a zeneirodalom nagy korszakainak, népünk zenéjének, a zene történetének, az előadó művészet és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése.
- A kortárs zene befogadására nevelés.
- A tanulók zenei ízlésének formálása, a tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
- Tehetséggondozás.
- Hátrányos helyzetűekkel való differenciált foglalkozás
- A zenei pályát választó tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra.

11.5 A képzés struktúrája, tantárgyai, óraterve

Tanszakok és tantárgyak

Klasszikus zene

Főtárgyak:

Fafúvós tanszak tantárgyai: furulya, fuvola,

Rézfúvós tanszak tantárgyai: trombita, kürt,

Akkordikus tanszak tantárgyai: gitár,

Billentyűs tanszak tantárgyai: zongora,

Vonós tanszak tantárgyai: hegedű,

Elektroakusztikus zene

Billentyűs tanszak: szintetizátor-keyboard

Hangszeres tanszakok – egyéni képzés

„A” tagozat

Főtárgy: hangszeres tantárgyak

Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező*

Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, zeneismeret, zenetörténet–zeneirodalom, zeneelmélet, kamarazene, zenekar

Választható tantárgyak: szolfézs, zeneelmélet, zenetörténet–zeneirodalom, egyházzene, improvizáció, zeneismeret, kamarazene, zenekar, elektroakusztikus–zene tantervi programjainak tantárgyai

Korrepetíció (zongorakíséret): a hangszeres (kivéve zongora, gitár, tantárgyak)

* Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül körül köteles egyet felvenni.

Óraterv

Az „A” tagozatos óratervek magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. Az első (zárójelben levő) számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Tantárgy	***Évfolyamok***											
	Előképző		***Alapfok***						***Továbbképző***			
	(1)	***(2)***	***1***	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7***	***8***	***9***	***10***
Főtárgy	***(2)***	***(2)***	***2***	***2***	***2***	***2***	***2***	***2***	***2***	***2***	***2***	***2***
Kötelező tantárgy	***(2)***	***(2)***	***2***	***2***	***2***	***2***						
Kötelezően választható tantárgy							***2***	***2***	***2***	***2***	***2***	***2***

Választható tantárgy	***(0–2)***	***(0–2)***	***0–2***	***0–2***	***0–2***	***0–2***	***0–2***	***0–2***	***0–2***	***0–2***	***0–2***	***0–2***
Összes óra:	***(4–6)***	***(4–6)***	***4–6***	***4–6***	***4–6***	***4–6***	***4–6***	***4–6***	***4–6***	***4–6***	***4–6***	***4–6***

A képzés évfolyamainak számai
(2)+6+4 évfolyam: furulya, fuvola, trombita, kürt, gitár, zongora, hegedű, szintetizátor-keyboard

A tanszak kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevétele mellett a tanuló más zenei műfajok (elektroakusztikus–zene) valamint más művészeti ág (képző– és iparművészeti, táncművészeti, szín– és bábművészeti ág) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák időtartama

„A" tagozat

Főtárgy: „A" tagozaton 2x30 perc (egyéni)
Kötelező tantárgy: „A" tagozaton a 4. évfolyam végéig 2x45 perc (csoportos)
Kötelezően választható tantárgy: 5–10. évfolyamig
Csoportos foglalkozás: 2x45 perc
(zenekar: minimum 9 fő; kamarazene, 2–8 fő)
Választható tantárgy: Az előképző 1. évfolyamától a képzés teljes idejében 1 vagy 2 tantárgy.
Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc
Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc
(zenekar, kórus: minimum 9 fő; kamarazene, improvizáció: 2–8 fő)
Korrepetíció ideje:
Hangszeres tanszakok: (minimum)
Ek.1.–2. és 1.évfolyam 5 perc
2–3. évfolyam 10 perc
4. évfolyamtól 15 perc

„B” tagozat

Főtárgy: hangszeres – alapfok 2. évfolyamától javasolt.

Kötelező tantárgy: szolfézs

Kötelezően választható tantárgy: zongora (kivéve a zongora főtárgy esetében) a 3. évfolyamtól

Választható tantárgyak: zeneelmélet, zenetörténet–zeneirodalom, egyházzene, improvizáció, zeneismeret, második hangszer, kamarazene, zenekar, elektroakusztikus–zene tantervi programjainak tantárgyai

Korrepetíció (zongorakíséret): a hangszeres (kivéve zongora, gitár, tantárgyak)

Óraterv

Az „B” tagozatos évfolyamok óratervei magukba foglalják az előképző, az alapfokú és a továbbképző évfolyamokat. A zárójelbe tett évfolyamok az „A” tagozaton végzett előtanulmányokat jelentik. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

Tantárgy	***Évfolyamok***											
	Előképző		***Alapfok***						***Továbbképző***			
	(1)	***(2)***	***(1)***	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7***	***8***	***9***	***10***
Főtárgy	***(2)***	***(2)***	***(2)***	***2***	***2***	***2***	***2***	***2***	***2***	***2***	***2***	***2***
Kötelező tantárgy	***(2)***	***(2)***	***(2)***	***2***	***2***	***2***	***2***	***2***	***2***	***2***	***2***	***2***
Kötelezően választható tantárgy					***0–1***	***0–1***	***0–1***	***0–1***	***0–1***	***0–1***	***0–1***	***0–1***
Választható tantárgy	***(2)***	***(2)***	***(2)***	***0–2***	***1–2***	***1–2***	***1–2***	***1–2***	***1–2***	***1–2***	***1–2***	***1–2***
Összes óra:	***(4–6)***	***(4–6)***	***(4–6)***	***4–6***	***4–6***	***4–6***	***4–6***	***4–6***	***4–6***	***4–6***	***4–6***	***4–6***

A képzés évfolyamainak száma

(2+1) 5+4 évfolyam: furulya, fuvola, trombita, kürt, gitár, zongora, hegedű, szintetizátor-keyboard

A tanítási órák időtartama
Főtárgy: „B” tagozaton 2x45 perc (egyéni)
Kötelező tantárgy: 2x45 perc (csoportos)
Kötelezően választható tantárgy:
Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc
Választható tantárgy: 1 vagy 2 foglalkozás
Egyéni foglalkozás: minimum 1x30 perc
Csoportos foglalkozás: minimum 1x45 perc
Korrepetíció ideje:
Hangszeres tanszakok:
2. évfolyam 15 perc
3–4. évfolyam 20 perc
5. évfolyamtól 25 perc

11.6 Az alapfokú képző-és iparművészeti oktatás célrendszere és funkciói:

A képző- és iparművészeti oktatás lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság - alakítása mellett a látás kiművelésére és tudatosítására, bővítve a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet.
A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő tevékenységek gyakorlása nemcsak a kézügyességet, a technikai érzékenységet fejleszti, hanem kialakítja a képességet a gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének gyakorlatára.

- A vizuális nevelés alkalmat ad a képességfejlesztésre, biztosítja a jártasságok megszerzését és gyakorlását.
- A képző- és iparművészeti oktatás a vizuális kultúra ágait, a műfaj sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy a múlt értékeit megszerettesse és továbbéltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében és a tanulók életkorának megfelelő vizuális műveltség kialakításában.

11.6.1 Az alapfokú képző- és iparművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei és feladatai:

- Irányítsa a tanuló figyelmét az emberi természeti környezet esztétikumára.
- Ismertesse meg az egyetemes emberi kultúra az európai műveltség, a nemzeti hagyományok értékeit, az értékmegőrzés formáit.
- Ismertesse meg a képző- és iparművészet műfaji sajátosságait.
- Ösztönözze a növendéket az önkifejezés eszköztárának gazdagítására és készítse fel a tanult művészi kifejező eszközök alkalmazására.
- Készítse fel a tanulót:
  - a látvány megfigyelésére, értelmezésére, analízisére,
  - a vizuális információk, közlemények megértésére,
  - a képi gondolkodásra, a vizuális absztrakcióra,
  - a tapasztalat, képzelet, emlékezet utáni ábrázolásra,
  - a legfontosabb kifejezési eszközök, kompozíciós eljárások ismeretére,
  - a kifejezési eljárások használatára,
  - az élmények, gondolatok, érzelmek vizuális kifejezésére,
  - a képi nyelv kifejezési szándék szerinti megválasztására,
  - a vizuális önkifejezésre, alkotásra,
  - tanulmányok, vázlatok, makettek készítésére, tervezésre, konstruálására
  - a kifejezési technikák, a tárgykultúra ismeretére, eszközhasználatra, anyagalakításra, tárgykészítésre,
  - a tartalom és a forma összefüggéseinek felfedezésére,
  - a mindennapok, a természet szépségének, a művészetek, a műalkotások befogadására,
  - műelemzési eljárások alkalmazására.
- Tegye lehetővé:
  - a néphagyomány, a népi kultúra élményszerű megismerését.
- Alakítsa a növendékben:
  - az esztétikum iránti igényt,
  - az esztétikai élményképességeket,
  - az alkotó magatartást és ehhez tartozó pozitív beállítódásokat, szokásokat.
- Fejlessze a teremtő képzeletet és az improvizációs készséget.

11.6.2 Kiemelt kompetenciák a képző– és iparművészeti oktatás területén

A kiemelt kompetencia területek a vizuális művészeti alkotótevékenység által a személyiség fejlesztését, az önkifejezés kibontakoztatását segítik.
Olyan tulajdonság–együttest alakítanak ki, amely lehetővé teszi a változó élethelyzetekhez való rugalmas alkalmazkodást, a probléma felismerést, a probléma megoldást.
Bemeneti kompetenciák: iskolai előképzettség nem szükséges
Szakmai kompetenciák:
A környezet által közvetített üzenetek befogadása
A környezet által közvetített üzenetek értelmezése
Tervezési készség
Alkotói magatartás
Kreativitás
Vizuális gondolkodás
Vizuális kifejezőkészség
Eszközhasználati készség
Anyaghasználati készség
Komplex szemlélet
Tudatos környezetformálás igénye
Biztonságos munkavégzés képessége
Az esztétikum iránti igény és befogadóképesség
Problémaérzékenység
Véleményformálási képesség
Személyes kompetenciák:
Nyitottság
Fejlődőképesség
Önállóság
Önkifejezés
Rugalmasság
Érzékenység
Kísérletező kedv
Interaktivitás (személyközi kapcsolatok aktivitása, kooperáció).
Társas kompetenciák:

Motiválhatóság

Empatikus készség

Együttműködési készség

Kezdeményezőkészség

Segítőkészség

Módszerkompetenciák:

Figyelemösszpontosítás

Gyakorlatias feladatértelmezés

Ismeretek helyénvaló alkalmazása

Következtetési képesség

Kreativitás, ötletgazdagság

Módszeres munkavégzés

Nyitott hozzáállás

Probléma felismerés, –megoldás

Tervezési készség

Új ötletek, megoldások kipróbálása

A munkakörnyezet tisztántartása

11.6.3 Az alapfokú képző- és iparművészet bevezetésre kerülő tanszakjai, struktúrája

A képzés struktúrája

Tanszakok és tantárgyak

- Képzőművészeti tanszak (előképző 1–2. évfolyam + 1–3. alapfokú évfolyam)

Főtárgy:

- Vizuális alapozó gyakorlatok (előképző 1–2. évfolyam)

- Grafika és festészet alapjai (1–3. alapfokú évfolyam)

Kötelező tantárgy:

- Vizuális alkotó gyakorlat (1–10. évfolyam)

Választható tantárgy:

- Vizuális alapozó gyakorlatok (előképző 1–2. évfolyama)

- Népművészet (1–10. évfolyam)

- Művészettörténet (3–10. évfolyam)

Tanszakok és főtárgyaik a 4. alapfokú évfolyamtól a továbbképző 10. évfolyamáig

- Grafika és festészet tanszak: Grafika és festészet műhelygyakorlat

Kötelező tantárgy:

- Vizuális alkotó gyakorlat (1–10. évfolyam)

Választható tantárgyak:

- Népművészet (1–10. évfolyam)
- Művészettörténet (3–10 évfolyam)

A tantárgyak tartalma

Moduláris rendszer szerint alapmodul a vizuális alkotó gyakorlat, a grafika és festészet alapjai, egyedi szakmai modul a műhelygyakorlat.

A vizuális alapozó gyakorlatok az előképző első két évfolyamának komplex művészeti tantárgya. Sokszínű alkotó játékra ad lehetőséget. A legkülönfélébb anyagok, eszközök, technikák megismerése segíti a gyermekek kreativitásának kibontakozását és a tradicionális kézművesség értékeinek továbbadását.

A vizuális alkotó gyakorlat a képző– és iparművészeti ág, az ősi és kézműves tárgyformálás, a médiaművészet sokféle tevékenységének megismertetésére szolgál. Feladata a vizuális eszköztár bővítése, a művészi kifejezési formanyelv kialakítása, gazdagítása, változatos kreatív feladatsorokon keresztül.

A grafika és festészet alapjai tantárgy a képi kifejezés változatos módjainak elsajátítását és alkalmazását teremti meg.

Előkészíti és megalapozza a művészi igényű szakmai munkát.

A műhelygyakorlat lehetővé teszi az ősi, a hagyományos és a kortárs képző– és iparművészeti, valamint médiaművészeti szakirányú tevékenységek elsajátítását. A tanuló a helyi lehetőségektől függően a műhelygyakorlatok közül érdeklődésének és képességének megfelelően választ.

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1	2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy			2	2	2							

Kötelezően választható tantárgy						2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra	**2-4**	**2-4**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**

A fenti táblázat „Összes óra" rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

A vizuális alkotó gyakorlat és a műhelygyakorlatok óraszáma 1–3 vagy 3–1 arányban átcsoportosítható.

A főtárgyak képzési ideje:

2 előképző évfolyam: Vizuális alapozó gyakorlatok

3 alapfokú évfolyam: Grafika és festészet alapjai

3 alapfokú + 4 továbbképző évfolyam: Grafika és festészet műhelygyakorlat

A tanítási órák ideje: 45 perc

11.7 Az alapfokú táncművészeti oktatás célrendszere és funkciói

- Az alapfokú táncművészeti oktatás programja lehetőséget nyújt a tanulók mozgásműveltségének és mozgáskultúrájának sokirányú fejlesztésére, fizikai állóképességének, ügyességének, ritmusérzékének, hallásának, tér- és forma-érzékének fejlesztésére, gazdagítására. Egészséges életmódra, magabiztosságra, érzelmi nyitottságra nevel. Kibontakoztatja a tanulók kreativitását, improvizációs képességét, készségét.
- Figyelembe veszi a program a tanulók életkori sajátosságait (fizikai, szellemi), a növendékek érdeklődésére, tapasztalataira, technikai fejlődésére építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti képességeiket, alakítja készségeiket, tánc-technikai- és előadói műveltségüket.
- A táncművészeti oktatás célja, hogy felkészítse és irányítsa a tehetséges növendékeket a táncművészeti pályára, illetve az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra.
- A múlt és a jelen hagyományainak és táncművészeti értékeinek megismertetésével, megszerettetésével lehetőséget teremt a tanulók számára életkoruknak megfelelő táncművészeti kultúra, műveltség megszerzésére.

11.7.1 Az alapfokú táncművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei

Fejlessze:

- a növendékek mozgáskultúráját,
- testi-lelki állóképességét,
- kapcsolatteremtő képességét.

Neveljen:

- egészséges, jó tartású, jó mozgású fiatalokat,
- a táncművészetet értő közönséget,
- táncot szerető fiatalokat.

Készítsen fel:

- Szakirányú továbbtanulásra.

Az alapfokú táncképzésnek nem célja a hivatásos és versenytáncos képzés, de célja a tehetséges tanulók pályára irányítása, ösztönözzön az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra.

11.7.2 Kiemelt kompetenciák a társastánc területén:

Szakmai kompetenciák:

- A mozgás és a zene kapcsolatának kialakítása, összhangja.
- A helyes testtartás, a tudatos légzés megismerése.
- A társastánc alapjainak, technikai elemeinek ismerete.
- A kombinációk, etűdök, koreográfiák kivitelezése.
- A képességek (a ritmusérzék, a tér– és formaérzék, a stílusérzék, előadói készség koncentrálóképesség) fejlesztése.
- A viselkedéskultúra alapszabályainak és magatartásformáinak elsajátítása, alkalmazása.
- Az idegen szavak, kifejezések kiejtése, alkalmazása.
- A táncok történeti háttérének ismerete.
- A historikus táncok ismerete.

Személyes kompetenciák:

- Az esztétikai érzék fejlesztése.
- A tánc iránti szeretetet mélyítése.
- Lelkiismeret, önfegyelem, önkontroll kialakítása.
- A fizikai és lelki állóképesség fejlesztése.

- Az értelmi és érzelmi intelligencia szintjének emelése.
- A múlt és jelen értékeinek befogadására nevelés.

Társas kompetenciák:

- A közösségi magatartás (közös alkotás öröme, alkalmazkodás, kapcsolatteremtés, aktív szerepvállalás, a társak elfogadása, tiszteletben tartása) formáinak kialakítása, gyakorlati alkalmazása.
- A táncos partnerkapcsolat kialakítása.
- Csoportos bemutatásnál a figyelmes együttműködésre nevelés.
- A táncművészetek iránti érdeklődés felkeltése.
- A környezet megóvásának fontossága.
- Az egymás megsegítése és saját egészségünk megóvása iránti igény kialakítása.

Módszerkompetenciák:

- A nyitottságra, az ismeretek befogására nevelés.
- A tanulás tanulása (a rendszeres és igényes munkára, a hatékony, önálló gyakorlásra nevelés).
- Művészi önkifejezés fejlesztése.
- Az esztétikai érzék fejlesztése a táncelőadások rendszeres látogatásával, táncelemzéssel.
- A kiemelkedő alkotók megismerése a hazai és nemzetközi társastáncmozgalomban.
- Az elsajátított viselkedéskultúra gyakorlati alkalmazása.
- Tehetséggondozás, a tanulók felkészítése szakirányú továbbtanulásra

11.7.3 Az alapfokú táncművészeti oktatás működő tanszakjai, a képzés struktúrája

A képzés struktúrája

Tanszakok és tantárgyak

Főtárgy:

Gyermektánc (1–2. előképző évfolyamon)

Társastánc (1–6. alapfokú és a 7–10. továbbképző évfolyamon)

Kötelező tantárgyak:

Viselkedéskultúra (3. alapfokú évfolyamon)

Társastánctörténet (5–6. alapfokú évfolyamon, 9–10. továbbképző évfolyamon)

Kötelezően választható tantárgy – az összevont osztályokban:

Viselkedéskultúra,

Társastánctörténet

Választható tantárgyak:

Társastánc gimnasztika (1–2. előképző évfolyamon,1–3. alapfokú évfolyamon)

Történelmi társastánc (6. alapfokú évfolyamon, 7–8. továbbképző évfolyamon)

Társastánc (1–6. alapfokú és a 7–10. továbbképző évfolyamon)

A tanszak a 2017/ 18. tanévtől szünetel.

Óraterv

Tantárgy	**Évfolyamok**											
	Előképző		**Alapfok**						**Továbbképző**			
	1	2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	2	2	3-4	3-4	2-3	3-4	3	3	3-4	3-4	3	3
Kötelező tantárgy					1		1	1			1	1
Kötelezően választható tantárgy			1	1	1	1			1	1		
Választható tantárgy	2	2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra	**2-4**	**2-4**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**

A fenti táblázat összes óra rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak.

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam)

Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti.

A tanszakok kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevétele mellett a tanuló más tanszak vagy művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A tanítási órák időtartama: 45 perc

11.8 Az alapfokú színművészeti – bábművészeti képzés célrendszere és funkciói

Az alapfokú művészetoktatás keretében folyó színházi-bábszínházi nevelés lehetőséget biztosít a színművészet-bábművészet iránt vonzódó tanulók képességeinek fejlesztésére, ismereteik gyarapítására, művészeti kifejező készségeik kialakítására, a művészeti szakterületen való jártasság megszerzésére és gyakorlására, figyelembe véve a tanulók érdeklődését, életkori sajátosságait, előzetes színházi-dramatikus tapasztalatait.

11.8.1 A képzés lehetővé teszi a színművészet területén

- minél változatosabb dramatikus tevékenységformákban való részvételt,
- színpadi megjelenítés törvényszerűségeinek megismerését,
- differenciált feladatokon keresztül a dramatikus technikák és a színházi konvenciók megismerését, azok széles körű alkalmazását,
- az alapvető színpadtechnikai eljárások megismerését,
- a színjáték kulturális tradícióinak megismerését,
- a tanulók drámával és színházzal kapcsolatos fogalmi készletének, aktív szókincsének bővítését,
- azt, hogy a tanulók az élet más területein elsajátított ismereteiket, készségeiket a színjátékban is alkalmazni tudják,
- minél több élő és felvett színházi előadás – köztük társaik által készített produkció – megtekintését,
- a színházi-drámai formával való kísérletezést, továbbá a színjátéknak, mint művészi kommunikációs formának megtapasztalását,
- azt, hogy a tanulók egyénileg és csoportosan előadást tervezhessenek, létrehozhassanak, illetve a létrejött előadást bemutathassák, a közös alkotómunka örömteli együttlétét,
- az önkifejezést,
- az önértékelést annak érdekében, hogy a tanulók képessé váljanak saját eredményeik felismerésére, és azokat a színházi tanulmányaik során hasznosítani is tudják.

11.8.2 Kiemelt kompetenciák a színművészet területén

Bemeneti kompetenciák: iskolai előképzettség nem szükséges

Szakmai kompetenciák

Színházi alapfogalmak/szakkifejezések alkalmazása

Drámai/színházi konvenciók alkalmazása

Meghatározó történeti és kortárs színházi stílusok felismerése

A színházi műfajok felismerése

A szöveg– és előadás-elemzés meghatározó szempontjainak, a színészi alkotómunka fázisainak, főbb összetevőinek megismerése, alkalmazása

Drámai szövegek értő – színészi szempontokat figyelembe vevő – olvasása

Különböző színészi technikák megismerése és alkalmazása

Színházi improvizáció

Karakterábrázolás nyelvi, beszédtechnikai, illetve mozgásos eszközökkel

Előadásban (játékban) szerepek megformálása

A rendezői instrukciók mentén végzett munka

Más művészeti ágak területéről származó ismereteinek alkalmazása a szerepalkotás során

Színházi előadások elemzése, értékelése

Személyes kompetenciák:

Önállóság

Döntésképesség

Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság

Mozgáskoordináció

Fejlődőképesség, önfejlesztés

Társas kompetenciák:

Kapcsolatteremtő készség

Kezdeményezőkészség

Empatikus készség

Tolerancia

Kommunikációs rugalmasság

Adekvát metakommunikáció

Konfliktusmegoldó készség

Módszerkompetenciák:

Kreativitás, ötletgazdagság

Problémamegoldás

Figyelem összpontosítás

Helyzetfelismerés

Kritikus gondolkodás

11.8.3. A képzés struktúrája

Színjáték tanszak

Főtárgy: dráma és színjáték (EK/1-T/10)

Kötelezően választható tantárgyak:

- Beszéd és vers (A/1 –T/10)
- Mozgás és tánc (A/1 – T/10)
- Zene és ének (A/1 – T/10)
- Színházismeret (A/3 – T/10)

Választható tantárgyak:

- a színjáték és bábjáték tanszak bármelyik tantárgya (E/1 - T/10)

Óraterv

Színjáték tanszak

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1	2	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Főtárgy	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Kötelezően választható tantárgy			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Választható tantárgy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Összes óra	**2-4**	**2-4**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**	**4-6**

A fenti táblázatok összes óra rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak.

A tanszak kötelezően előírt tantárgyainak és azok óraszámainak a figyelembevétele mellett a tanuló más tanszak, valamint más művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

Ha az intézmény az ajánlott minimális heti összóraszámot biztosítja, akkor az ezen felül tanított választható tantárgyakat heti 0,5 órában is oktathatja.

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam)
Az első számjegy az előképző, a második számjegy az alapfokú, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelentik.
A tanítási órák időtartama: 45 perc

Valamennyi tanszakon: előképzőbe azon gyermekeknek szükséges járniuk, akik a 6. életévüket betöltötték. Mivel semmilyen iskolai előképzettségük nincs ahhoz, hogy az alapfokú művészetoktatás bármilyen tanszakán megkezdjék alapfokú tanulmányaikat, így az előképzőben ismerkednek meg az alapokkal, a választott tanszak későbbi követelményeivel. A társastánc tanszakon kötelező az előképző.
Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja alapján: „a zeneoktatás kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembe vétele mellett a növendékek más művészeti ág (képző- és iparművészeti, táncművészeti) képzésbe is bekapcsolódhat, illetve azok központilag meghatározott tanítási óráin részt vehet".

11.9 Az alkalmazható tankönyvek és tanulmányi segédletek, valamint a taneszközök kiválasztásának elvei

Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja részletes javaslatot tesz a különböző tanszakok egyes évfolyamain alkalmazandó tárgyi- és szemléltető eszközökre, kották, zeneművek jegyzékére. Mindezeken túl az alábbi szempontokat tartjuk fontosnak a válogatásnál:

- egyéni oktatásnál (zenei) megfeleljen a tanuló fizikai, szellemi képességeinek,
- alkalmas legyen több éves válogatásra,
- előnyben részesítjük a felmenő rendszerben készült kiadványt,
- a szaktanárok által összeállított füzetek, segédanyagok (rajz, faragás) jól szolgálják a vizuális készség fejlesztését.
- tartalmában, információiban és a feldolgozás mélységében igazodjék a tanulók életkori sajátosságaihoz,
- legyen több évig használható, tartós.

12. A pedagógiai program megvalósításának feltételei

12.1 A nevelő-oktató munka személyi feltételei

A **zeneművészeti ágon** főmunkaviszony keretében foglalkoztatott pedagógusok létszáma: 5 fő
Ebből:

- zongoratanár 2 fő
- okleveles trombitaművész – tanár 1 fő
- okleveles gitárművész –tanár 1 fő
- ének-zene tanár, zeneiskolai szolfézstanár 1 fő

Óraadó tanárok:

- hegedűtanár 1 fő

A **képző- és iparművészeti ág**: foglalkoztatott pedagógusok létszáma, végzettsége:

- 1 fő óraadó tanár
  végzettsége: képi ábrázolás alapszakos festő
  grafikus

Színművészeti ág: foglalkoztatott pedagógusok létszáma, végzettsége:

- 1 fő tanító magyar nyelv és irodalom műveltségi területtel

Táncművészeti ág: foglalkoztatott pedagógus létszáma, végzettsége:
Társastánc tanszak:
Jelenleg szünetel.

12.2 Pedagógus továbbképzés

Intézményünkben a pedagógusok továbbképzésének az alábbi céljai vannak:

1. a hét évenkénti 120 órás továbbképzések teljesítése
2. a meglévő, korábban szerzett ismeretek további mélyítése
3. a pedagógiai program színvonalas végrehajtásához szükséges ismeretek megszerzése

12.3 Az alapfokú művészetoktatás tárgyi feltételei

Az alapfokú művészetoktatás (zene-, szín-és báb, tánc-, képző-és iparművészeti művészeti ág) tárgyi ellátottsága megfelel a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 2.sz. mellékletében foglaltaknak. („Jegyzék a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről")

Mellékletek

1. sz. melléklet

A tanuló jogai

- a gyermek, tanuló személyiségét, emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartani és védelmet kell számára biztosítani fizikai és lelki erőszakkal szemben;
- képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeihez mérten tovább tanuljon, valamint tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében alapfokú művészetoktatásban vegyen részt;
- személyiségi jogait, így különösen személyiségének szabad kibontakozásához való jogát, önrendelkezési jogát, cselekvési szabadságát, családi élethez és magánélethez való jogát az iskola tiszteletben tartsa,
- válasszon a választható tantárgyak, foglalkozások között;
- igénybe vegye az iskolában rendelkezésre álló eszközöket, az iskola létesítményeit;
- az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítson,
- továbbá tájékoztatást kapjon személyét és tanulmányait érintő kérdésekről, legkésőbb a megkereséstől számított 30 napon belül érdemi választ kapjon;
- vallási, világnézeti vagy más meggyőződését, nemzeti vagy etnikai önazonosságát tiszteletben tartsák,
- kérelmére - jogszabályban meghatározott eljárás szerint - független vizsgabizottság előtt adjon számot tudásáról;
- választó és választható legyen a diákképviseletben;
- a törvényben meghatározottak szerint kérje az öt ért sérelem orvoslását;
- nagykorú és cselekvőképes tanuló esetén e törvénynek a szülő jogaira és kötelességeire vonatkozó rendelkezéseit nem kell alkalmazni.

<u>Választható tantárgyak, foglalkozások, pedagógusválasztás szabályai</u>

Intézményünkben a tanórákon kívül, a délutáni időszakban az alábbi foglalkozások választhatóak:

6-8. évfolyam: tanulószobai foglalkozás

2-3. évfolyam: angol szakkör

5-8. évfolyam: sportköri foglalkozás

5-8.évfolyam: robotika, média

1-4.évfolyam: kölyökatlétika

3-4.évfolyam: robotika

A tanuló kötelességei

A tanulmányi kötelezettségek teljesítése önkéntes, bármikor abbahagyható, mivel az alapfokú művészeti oktatásban való részvétel nem kötelező.

Kötelezettségei:

- óvja saját és társai testi épségét, egészségét,
- megőrizze, illetőleg az előírásoknak megfelelően kezelje a rábízott vagy az oktatás során használt eszközöket,
- óvja az iskola létesítményeit, felszereléseit;
- az iskola vezetői, tanárai, alkalmazottai, tanulótársai emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa.
- az órákon és a foglalkozásokon pontosan jelenjen meg,
- legjobb képességének megfelelően tanuljon,
- az órai foglalkozásokat fegyelmezetlen magatartásával nem zavarhatja.

2. sz. melléklet

A pedagógus jogai

A pedagógust munkakörével összefüggésben megilleti az a jog, hogy:

- személyét, mint a pedagógusközösség tagját megbecsüljék, emberi méltóságát és személyiségi jogait tiszteletben tartsák, nevelői, oktatói tevékenységét értékeljék és elismerjék;
- a nevelési, illetve pedagógiai program alapján az ismereteket, a tananyagot, a nevelés és tanítás módszereit megválassza;
- a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével megválassza az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket;
- saját világnézete és értékrendje szerint végezze nevelő és oktató munkáját, anélkül, hogy annak elfogadására kényszerítené vagy késztetné a gyermeket, tanulót;
- irányítsa és értékelje a gyermekek, tanulók munkáját;
- minősítse a tanulók teljesítményét;
- hozzájusson a munkájához szükséges ismeretekhez;
- a nevelőtestület tagjaként részt vegyen az intézmény nevelési ill. pedagógiai programjának tervezésében és értékelésében, gyakorolja a nevelőtestület tagjait megillető jogokat ;
- szakmai ismereteit, tudását szervezett továbbképzésben való részvétel útján gyarapítsa, részt vegyen pedagógiai kísérletekben, tudományos kutatómunkákban;
- szakmai egyesületek, kamarák tagjaként vagy képviseletében részt vegyen helyi, regionális és országos közoktatással foglalkozó testületek munkájában;
- pedagógus igazolványra jogosult, amivel kedvezményeket vehet igénybe (állami szervek, helyi önkormányzatok által fenntartott könyvtárakat, múzeumokat és más kiállító termeket ingyenesen látogathat);
- A törvény által előírt szakkönyv-vásárlási támogatásra jogosult.

A pedagógus kötelességei

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók tanítása. Ezzel összefüggésben kötelezettsége különösen, hogy:

- nevelő és oktató tevékenysége keretében gondoskodjon a gyermek, tanuló testi épségének megóvásáról, erkölcsi védelméről, személyiségének fejlődéséről, továbbá az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan közvetítse;
- nevelő- és oktató tevékenysége során figyelembe vegye a gyermek, tanuló egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét és fejlettségét, fogyatékosságát, segítse a gyermek, tanuló tehetségének kibontakozását, illetve bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévő gyermek, tanuló felzárkóztatását;
- ha észleli, hogy a gyermek balesetet szenved, vagy ennek veszélye fennáll, a szükséges intézkedéseket megtegye;
- a gyermek, tanuló életkorának, fejlettségének figyelembe vételével elsajátíttassa a közösségi együttműködés magatartási szabályait és törekedjen azok betartására;
- a szülőket és a tanulókat az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassa,
- a szülőt figyelmeztesse, ha gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek
- a gyermekek, tanulók részére az etikus viselkedéshez szükséges ismereteket átadja;
- a pedagógus 7 évenkénti legalább egy alkalommal - jogszabályban meghatározottak szerint - továbbképzésben vesz részt.

3. sz. melléklet

Szöveges értékelések mondatbankja (KRÉTA)

1. évfolyam

Félév

Magyar nyelv

Ceruzafogása megfelelő.

Ceruzafogása bizonytalan.

Ceruzafogása görcsös, fejlesztést igényel.

Vonalvezetése, írásmozgása biztos.

Vonalvezetése, írásmozgása bizonytalan.

Füzetvezetése tiszta, rendezett.

Füzetvezetése tiszta, rendezetlen.

Füzetvezetése rendezetlen, nem tetszetős.

Betűalakítása, betűkapcsolása szabályos, lendületes, pontos.

A tanult betűket, betűkapcsolatokat még segítséggel alakítja.

Betűalakítása, a betűk kapcsolása pontatlan.

Írástempója az átlagnál gyorsabb.

Írástempója életkorának megfelelő.

Írástempója lassú.

Írásának tempója kapkodó.

A tanult betűket, szavakat pontosan másolja írott és nyomtatott mintáról.

A tanult betűket, szavakat néhány hibával másolja írott és nyomtatott mintáról.

A tanult betűk, szavak másolása pontatlan.

Még nem tudja a tanult betűket és szavakat önállóan lemásolni.

Tollbamondás után hibátlanul leírja a tanult betűket és a szavakat.

Tollbamondás után néhány hibával írja le a tanult betűket és a szavakat.

Tollbamondás után még pontatlanul írja le a tanult betűket és a szavakat.

Tollbamondás után még nem tudja leírni a tanult betűket és a szavakat.

Irodalom

Szöveg

Beszéde tiszta, érthető.

A _____ hang képzése még bizonytalan.

Sok hangképzési hibája van.

Beszéde korrekciót igényel.

Szókincse gazdag, választékosan beszél.

Beszéde és szókincse korának megfelelő.

Szókincse szegényes.

Nehezen fejezi ki magát.

A tanult betűk felismerése és olvasása biztos.

A tanult betűk felismerésében és olvasásában téveszt.

A tanult betűk felismerése és olvasása bizonytalan.

Az alábbi betűk felismerésében bizonytalan: _____

A tanult betűket még nem ismeri fel.

Önállóan összeolvassa a tanult betűket.

A tanult betűk összeolvasása bizonytalan.

A betűket felismeri, de azok összeolvasása nehézséget jelent.

A tanult betűk összeolvasására még képtelen.

Olvasása szótagoló.

Olvasása betűző.

A szavakat, rövid mondatokat megérti.

A szavakat, rövid mondatokat csak segítséggel érti meg.

A szavakat, rövid mondatokat nem érti meg.

Matematika

A számolással és egyéb matematikai problémákkal összefüggő feladatokat szívesen végzi.

Órákon aktív és figyelmes.

A számolással és az egyéb matematikai problémákkal összefüggő feladatokat többnyire elvégzi.

Órákon nem mindig aktív, de szorgalmasan dolgozik.

A számolással és az egyéb matematikai problémákkal összefüggő feladatokat nem tudja elvégzi.

Órákon nem aktív, figyelme könnyen elterelhető.

A számok tulajdonságainak felismerésében és megnevezésében önálló.

A számok tulajdonságainak felismerésében és megnevezésében segítséget igénylő.

Számfogalma tízes számkörben biztos.

Számfogalma tízes számkörben bizonytalan.

Számfogalma csak …… számkörben alakult ki.

Biztonsággal felismeri és lejegyzi a számokat tízes számkörben.

A számok felismerésében és lejegyzésében még téveszt.

Nem ismeri fel a tanult számokat.

Tájékozódása a számegyenesen jó.

Tájékozódása a számegyenesen pontatlan.

A számegyenesen nem tud tájékozódni.

A tanult matematikai jelek (<, >, =) ismerete és alkalmazása biztos.

A tanult matematikai jelek (<, >, =) ismerete és alkalmazása bizonytalan.

A tanult matematikai jelek (<, >, =) alkalmazására nem képes.

A tízes számkörben műveletet önállóan képes elvégezni.

A tízes számkörben műveletet kevés segítséggel végez.

Csökkenő és növekvő sor felállítására önállóan képes.

Csökkenő és növekvő sor felállítására segítséggel képes.

Csökkenő és növekvő sor felállítására segítséggel sem képes.

Ének – zene

A tanult dalokat önállóan, szívesen, általában tisztán helyesen énekeli.

A tanult dalokat önállóan, de pontatlanul tudja elénekelni.

A tanult dalokat segítséggel el tudja énekeli.

A tanult dalokat csoportban tudja énekeli.

A tanult dalokat szívesen énekeli.

A tanult dalokat csak biztatásra énekeli.

Hallás után képes egyszerű ritmus visszatapsolására.

Hallás után egyszerű ritmus visszatapsolásakor bizonytalan.

Hallás után egyszerű ritmus visszatapsolására nem képes.

A közös éneklésben, dalos játékokban szívesen vesz részt.

A közös éneklésben, dalos játékokban biztatásra vesz részt.

Vizuális kultúra

A rajz és festés iránt érdeklődése élénk.

A rajz és festés iránt érdeklődése átlagos.

A rajz és festés iránt érdeklődése közömbös.

Az eszközöket jól használja.

Az eszközöket bátortalanul használja.

Színhasználata változatos.

Színhasználata egyhangú.

A rajzfelület kitöltésére törekszik.

A rajzfelület kitöltésére nem törekszik.

Etika/ hit- és erkölcstan

Órákon érdeklődő, aktív.

Órákon együttműködő.

Órákon néha ösztönzésre szorul.

Órákon visszahúzódó, kevésbé aktív.

Bomlasztó viselkedése miatt nehezen kapcsolódik be az órába.

A tanult történetek és témák iránt érdeklődő.

A tanult történetekre részben emlékszik.

A tanult történetek és témák iránt nem érdeklődő, de figyelmét fel lehet kelteni.

A tanult történetek és témák iránt érdektelen.

A tanuló az órai munka során énekes, dalos játékokkal szívesen foglalkozik.

A tanuló az órai munka során rajzos feladatokat szívesen megold.

A tanuló az órai munka során a munkafüzet feladataival szívesen foglalkozik.

A tanuló kedveli a társas feladatokat, csoportmunkában szívesen dolgozik.

Testnevelés

Az órákon, foglalkozásokon aktív.

Az órákon, foglalkozásokon együttműködő.

Az órákon, foglalkozásokon közömbös.

Erőnléte, állóképessége kiváló.

Erőnléte, állóképessége korának megfelelő.

Erőnléte, állóképessége csak kis terhelést bír.

A szabályokat önként, pontosan betartja.

A szabályokat csak utasításra tartja be.

A szabályokat ritkán, utasításra sem tartja be.

Különösen ügyes:

_____.

Év vége

Magyar nyelv

Írásos tevékenységet szívesen végez.

Vonalvezetése és írása biztos.

Vonalvezetése és írása határozatlan.

Füzete tiszta, rendezett.

Füzetvezetése rendezetlen.

Betűalakítása, betűkapcsolása szabályos.

Betűalakítása, betűkapcsolása pontatlan.

Írásképe esztétikus.

Írásképe kevésbé tetszetős.

Írástempója gyors.

Írástempója életkorának megfelelő.

Írástempója lassú.

A tanult betűket, szavakat hibátlanul másolja írott és nyomtatott mintáról.

A tanult betűket, szavakat kevés hibával másolja írott és nyomtatott mintáról.

A tanult betűket, szavakat sok hibával másolja írott és nyomtatott mintáról.

Még nem tudja a tanult betűket és szavakat önállóan lemásolni.

Tollbamondás után hibátlanul ír.

Tollbamondás után kevés hibával ír.

Tollbamondás után sok hibával ír.

Emlékezetből hibátlanul ír.

Emlékezetből kevés hibával ír.

Még nem képes emlékezetből írni.

Hibáit képes önellenőrzéssel javítani.

Hibáit segítséggel képes javítani.

Irodalom

Beszéde tiszta, érthető.

Beszédében néhány hang képzése még bizonytalan.

Beszédében sok hangképzési hibája van.

Beszéde korrekciót igényel.
Szókincse gazdag, választékosan beszél.
Szókincse korának megfelelő.
Szókincse szegényes.
Szívesen mond verset, mesét.
Még nem szeret a társai előtt szerepelni.
Nehezen fejezi ki magát.
Szereti a könyveket, szívesen olvas.
Egyelőre nem szívesen olvas.
Folyamatosan olvas.
Szólamosan, szóképekben olvas.
Még szótagolva olvas.
A tanult betűk összeolvasásában bizonytalan.
Nem tudja a tanult betűket összeolvasni.
Képes önmagában olvasni, a szöveggel kapcsolatos feladatokat megoldani.
Képes önmagában olvasott szavak magyarázatára, de mondatértése még bizonytalan.
Elolvassa a rövidebb szövegeket, de nem érti meg azokat.
A rövidebb szövegek önálló néma olvasására még nem képes.

Matematika

A számolással és egyéb matematikai problémákkal összefüggő feladatokat szívesen végzi.
Órákon aktív és figyelmes.
A számolással és az egyéb matematikai problémákkal összefüggő feladatokat többnyire elvégzi.
Órákon nem mindig aktív, de szorgalmasan dolgozik.
A számolással és az egyéb matematikai problémákkal összefüggő feladatokat nem tudja elvégzi.
Órákon nem aktív, figyelme könnyen elterelhető.
Számfogalma 20-as számkörben biztos.
Számfogalma 20-as számkörben bizonytalan.
Számfogalma 20-as számkörben még nem alakult ki.
Biztonsággal felismeri és lejegyzi a számokat 20-as számkörben.
A számok felismerésében és lejegyzésében még téveszt.
Nem ismeri fel a tanult számokat.
Adott egyszerű szabály szerint képes számsorozat folytatására.

Segítséggel tudja a számsorozatot folytatni.

Nem képes megadott szabály szerint számsorozat folytatására.

Képről helyesen alkot számfeladatot.

Képről segítséggel képes számfeladat alkotására.

Még nem tud képről számfeladatot írni.

Önállóan képes összeadni és kivonni a 20-as számkörben.

Eszközzel tud összeadni és kivonni a 20-as számkörben.

Eszköz nélkül még nem képes műveletek végzésére a 20-as számkörben.

Az egyszerűbb nyitott mondatot megérti, hibátlanul megoldja.

Az egyszerűbb nyitott mondatot megérti, kevés hibával oldja meg.

Az egyszerűbb nyitott mondatot még nem képes megérteni, megoldani.

Algoritmus szerint képes szöveges feladat megoldására.

A szöveges feladatot segítséggel tudja megoldani.

Még nem tudja megoldani a szöveges feladatokat.

Ének – zene

A zenét szereti, élvezi, a feladatokat szívesen végzi.

A zenét szereti, élvezi, de a feladatokat nem mindig végzi szívesen.

A zenét szereti, de a feladatokban való részvételhez bátorítást igényel.

Hangképzése, zenei hallása kiváló.

Hangképzése, zenei hallása jó.

Hangképzése, zenei hallása bizonytalan.

A tanult dalokat önállóan, tisztán énekeli.

A tanult dalokat önállóan, de pontatlanul énekeli.

A tanult dalokat segítséggel énekeli.

A tanult dalokat szívesen énekeli.

A tanult dalokat csak biztatásra énekeli.

Hallás után képes egyszerű ritmus visszatapsolására.

Hallás után nem képes egyszerű ritmus visszatapsolására.

Vizuális kultúra

Szeret rajzolni, színezni, festeni, mintázni.

Egyelőre nem ábrázol szívesen.

Munkái szépek és igényesek.

Munkái kevésbé igényesek.

Munkája elnagyolt.

Az eszközöket önállóan, ügyesen használja.

Az eszközök használatában segítséget igényel.

A tanult technikákat kiválóan alkalmazza.

A tanult technikákat életkorának megfelelően alkalmazza.

A tanult technikákat segítséggel alkalmazza.

Törekszik a rajzfelület esztétikus kitöltésére.

A rajzfelület kitöltésében segítségre szorul.

Etika/ hit- és erkölcstan

Órákon érdeklődő, aktív.

Órákon együttműködő.

Órákon néha ösztönzésre szorul.

Órákon visszahúzódó, kevésbé aktív.

Bomlasztó viselkedése miatt nehezen kapcsolódik be az órába.

A tanult történetek és témák iránt érdeklődő.

A tanult történetekre részben emlékszik.

A tanult történetek és témák iránt nem érdeklődő, de figyelmét fel lehet kelteni.

A tanult történetek és témák iránt érdektelen.

A tanuló az órai munka során énekes, dalos játékokkal szívesen foglalkozik.

A tanuló az órai munka során rajzos feladatokat szívesen megold.

A tanuló az órai munka során a munkafüzet feladataival szívesen foglalkozik.

A tanuló kedveli a társas feladatokat, csoportmunkában szívesen dolgozik.

A tanuló az órai munkába nem szívesen kapcsolódik be.

Testnevelés

A mozgásos feladatokat szívesen végzi, szeret mozogni.

A feladatok kivitelezésében mozgása összerendezett.

A feladatok kivitelezésében mozgáskoordinációja fejlesztése szorul.

Erőnléte és állóképessége kiváló.

Erőnléte és állóképessége korának megfelelő.

Erőnléte és állóképessége kis terhelést bír.

A sportjátékok, versengések szabályait érti és betartja.

A sportjátékok, versengések szabályait érti, időnként nem tartja be.

A sportjátékok, versengések szabályait gyakran nem tartja be.

2. évfolyam

Félév

Magyar nyelv

A tanult anyanyelvi szabályokat hibátlanul alkalmazza.

A tanult anyanyelvi szabályokat legtöbbször hibátlanul alkalmazza.

A tanult anyanyelvi szabályokat kevés hibával alkalmazza.

A tanult anyanyelvi szabályokat sok hibával alkalmazza.

A tanult anyanyelvi szabályokat nem tudja alkalmazni.

Betűalakítása, betűkapcsolása szabályos.

Betűalakítása, betűkapcsolása szabálytalan.

Írástempója az átlagosnál gyorsabb.

Írástempója életkorának megfelelő.

Írástempója lassú.

Írásának tempója kapkodó.

Pontosan másol nyomtatott szövegről.

Nyomtatott szöveg másolásakor kevés hibát ejt.

Nyomtatott szöveg másolásakor sok hibát ejt.

Tollbamondás után hibátlanul ír.

Tollbamondás után legtöbbször hibátlanul ír.

Tollbamondás után kevés hibát ejt.

Tollbamondás után sok hibával ír.

Írásbeli munkái szépek, rendezettek.
Írásbeli munkáinak külalakja elfogadható.
Írásbeli munkái rendezetlenek.

Irodalom

Beszéde értelmes, választékos.
Beszéde elfogadható, megfelelő.
Beszéde tiszta, érthető.
Beszéde logopédiai fejlesztésre szorul.
Rövid mondatokban fejezi ki magát.
Beszéde nehezen érthető.
Beszéde érthetetlen.
Hangos olvasása folyamatos, kifejező.
Hangos olvasása folyamatos, kevés hibával.
Hangos olvasáskor szólamokban olvas, kevés hibát ejt.
Hangos olvasáskor szólamokban olvas, több hibát ejt.
Hangos olvasáskor szótagolva olvas.
Hangos olvasáskor betűzve, akadozva olvas.
Szókincse gazdag.
Szókincse életkorának megfelelő.
Szókincse hiányos, fejlesztésre szorul.
Nehezen fejezi ki magát.
Szövegértése biztos.
Szövegértés során kevés hibát ejt.
Szövegértés során sok hibával dolgozik.
Nem érti az olvasottakat.
Pontosan tanul verset, memoritert.
Kevés hibával tanulja meg a verset, memoritert.
Sok hibával tanulja meg a verset, memoritert.
Nem képes megtanulni a verset, memoritert.

Matematika

Számfogalma a tanult számkörben kialakult.

Számfogalma a tanult számkörben még bizonytalan.
Számfogalma a tanult számkörben kialakulatlan.
Műveleteket a tanult számkörben hibátlanul végez.
Műveleteket a tanult számkörben kevés hibával végez.
Műveleteket a tanult számkörben sok hibával végez.
Műveleteket a tanult számkörben segítséggel végzi.
Műveleteket a tanult számkörben nem képes elvégezni.
Szöveges feladatok megoldásában biztos.
Szöveges feladatokat kevés hibával old meg.
Szöveges feladatokat sok hibával old meg.
Szöveges feladatokat segítséggel old meg.
Szöveges feladatot nem képes megoldani.
Órai munkavégzése önálló.
Órai munkája során segítséget igényel.
Órai munka során sok segítséget igényel.
Füzetvezetése tiszta, rendezett, áttekinthető.
Füzetvezetése rendezetlen, hanyag.
Logikai gondolkodása kiemelkedő.
Logikai gondolkodása életkorának megfelelő.
Logikai gondolkodása fejlesztésre szorul.

Ének – zene

A tanult dalokat önállóan, szívesen, tisztán énekeli.
A tanult dalokat önállóan, szívesen, általában tisztán énekeli.
A tanult dalokat segítséggel énekeli.
A tanult dalokat csak társaival énekeli.
A ritmuselemeket felismeri, jól alkalmazza.
A ritmuselemeket felismeri, de hibásan alkalmazza.
A ritmuselemeket nem ismeri fel.
A kézjeleket ismeri, jól használja.
A kézjeleket ismeri, de nem jól használja.
A kézjeleket nem ismeri.
A közös éneklésben, dalos játékokban szívesen vesz részt.

A közös éneklésben, dalos játékokban biztatásra vesz részt.

Vizuális kultúra

A rajz és festés iránt érdeklődése kiemelkedő.

A rajz és festés iránt érdeklődése átlagos.

A rajz és festés iránt érdeklődése közömbös.

Munkáját önállóság jellemzi.

Munkáját ötletszerűség jellemzi.

Munkáját segítségvárás jellemzi.

Az eszközöket jól használja.

Az eszközöket megfelelően használja.

Az eszközöket bátortalanul használja.

Színhasználata változatos.

Színhasználata egyhangú.

A rajzfelület kitöltésére törekszik.

A rajzfelület kitöltésére nem törekszik.

Etika/ hit- és erkölcstan

Órákon érdeklődő, aktív.

Órákon együttműködő.

Órákon néha ösztönzésre szorul.

Órákon visszahúzódó, kevésbé aktív.

Bomlasztó viselkedése miatt nehezen kapcsolódik be az órába.

A tanult történetek és témák iránt érdeklődő.

A tanultakra részben emlékszik.

A tanult történetek és témák iránt nem érdeklődő, de figyelmét fel lehet kelteni.

A tanult történetek és témák iránt érdektelen.

A tanuló az órai munka során énekes, dalos játékokkal szívesen foglalkozik.

A tanuló az órai munka során a munkafüzet feladataival szívesen foglalkozik.

A tanuló az órai munka során rajzos feladatokat szívesen megold.

A tanuló kedveli a társas feladatokat, csoportmunkában szívesen dolgozik.

Testnevelés

Az órákon, foglalkozásokon aktív.

Az órákon, foglalkozásokon csak biztatásra tevékeny.

Az órákon, foglalkozásokon nem szívesen vesz részt.

Erőnléte, állóképessége kiváló.

Erőnléte, állóképessége korának megfelelő.

Erőnléte, állóképessége csak kis terhelést bír.

A gyakorlatokat helyesen, biztonságosan végzi.

A gyakorlatokat bizonytalanul végzi.

Mozgása ügyes, összerendezett.

Mozgása koordinálatlan.

Viselkedése sportszerű.

Viselkedése változó.

Viselkedése rendbontó.

Különösen ügyes: _____.

4. sz. melléklet

EFOP 3.2.6-16-2016-00001 „A tanulók képesség-kibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben" című projekt. PILOT

A projekt, az iskola, valamint a résztvevő szerződött pedagógusok között megkötött megállapodás lehetőséget nyújt az iskolában folyó következő tevékenységek támogatására.

1. **A projekt számára készített művészeti módszertani fejlesztések kipróbálása, és továbbfejlesztése.** Ennek keretében a résztvevő pedagógusok külön javadalmazás ellenében a Képzőművészeti Egyetemmel külön megkötött szerződés alapján 3-4 hónapos időtartamban az éves munkarendbe illeszkedő feladatokat lát el. A pedagógusnak nem kell eltérnie az intézmény megtervezett munkarendjétől, a meglévő keretek között végezheti feladatait.

   A feladatok két tevékenység csoportra oszthatók:

   a. **A tanrendbe illesztett feladatok.** Tematikus tervek, óravázlatok, projektnapok, vagy más, a tantárgy-tanórai rendtől eltérő, de a tanrendhez kapcsolódó oktatási formák dokumentálása, és hozzájuk kapcsolódó reflexiók.
   b. **Az intézmény tanórán kívüli oktatási-nevelési ill. kulturális tevékenységeiben való részvétel.** Tanórán kívüli foglalkozások (pl.: családi napok, nyílt napok, szakkörök, napközis foglalkozások, iskolai kiállítás szervezése, kiállítás látogatások stb.)

   Ezekhez a tevékenységekhez kapcsolódó pontos feladatleírást a projektre jelentkező pedagógusokkal egyeztetjük.

2. **Pedagógus továbbképzési programok a művészeti nevelés körében**. A 30 órás, javarészt budapesti helyszínű továbbképzésekhez, az utazást, szállást, étkezést, és a képzéshez szükséges szakmai anyagokat a projekt biztosítja. (Egy pedagógus egy továbbképzésen vehet részt.)

   A támogatási lehetőségek azon iskolák számára elérhetők, amelyek rendelkeznek együttműködési keretmegállapodással. A projekt a továbbképzési programok leírását az iskola rendelkezésére bocsájtja.

Feladatleírás a programban résztvevő pedagógusok számára

A szerződéssel rendelkező résztvevő pedagógus feladata: a projekt keretében kidolgozott képző- és iparművészeti mintaprogramok tananyagainak kipróbálása, és/vagy saját jó gyakorlat beépítése a mintaprogramba. A mintaprogramok megismerését a projekt pedagógus továbbképzései, és/vagy a rendelkezésre bocsátott szakmai anyagok biztosítják.

A projekt több un. mintaprogramot bocsájt rendelkezésre, amelyek illeszkednek az adott iskolafokhoz és iskolatípushoz. A résztvevő pedagógus kiválaszt a mintaprogramok közül egy, a saját munkakörnyezetére legjobban alkalmazható tananyag egységet, és ennek megvalósítását vállalja.

A mintaprogram/saját gyakorlat kipróbálásáról, az éves tanmenetbe illesztett új feladatok végig vitelének tapasztalatairól, eredményeiről a résztvevő pedagógus dokumentációt készít. A dokumentáció összegyűjtésének célja, hogy a tapasztalatok egy, a művészetpedagógiai munkában sokoldalúan hasznosuló módszertani eszköztár létrehozását és közreadását tegyék lehetővé.

A mintaprogram pilot-jellegű, kísérleti feldolgozása a munkaszerződés szerint meghatározott hosszúságú. A munka menete: a mintaprogram, majd a tananyagegység kiválasztása, vagy megfogalmazása után a résztvevő pedagógus megvizsgálja, hogy a saját tanmenetébe (foglalkozási rendjébe) hogyan tudja beilleszteni az adott tananyagegységet, meghatározza, milyen munkaformában végzi el a feladatot. Elkészíti a fejlesztési szakasz programját. A tananyagegységhez hozzárendeli a mintaprogram, vagy saját tanmenete alapján a konkrét tananyagtartalmat.

A pedagógiai gyakorlatról készítendő dokumentáció tartalmazza:
a program célját, tartalmát, az időkereteket, javasolt módszereket, a felhasználható szervezési módokat, utal az értékelés módjára és eszközeire.

A tervezési és kivitelezési folyamatát a projektben fejlesztett szoftver támogatja. A munkafolyamat feldolgozását a projekt által biztosított sablonok segítik. A résztvevő pedagógus a program lezárása után a munka összefoglaló dokumentációját a projekt elektronikus felületére tölti fel.

A projektmunka tevékenységei és elkészítendő dokumentumai:

1. A mintaprogram egyik tananyagegységének kijelölése és saját tanmenetébe illesztése, a helyi viszonyokra adaptált feladatsor leírása – egy dokumentumban

2. A tananyagegységhez kapcsolódó óraterv/foglalkozástervek készítése - min. 4 óraterv/foglalkozás terv
3. 2 db tanórán kívüli, művészetpedagógiai munkát támogató rendezvény, esemény forgatókönyve, a megvalósult esemény dokumentációjaA megvalósult óratervek/foglalkozás tervek és rendezvények pedagógiai reflexiói – egy dokumentumban

A projektmunka dokumentumok összterjedelme: min. fél szerzői ív, (min. 20.000 karakter - szóközökkel együtt – ez a tájékoztató levél közel 5000 karakter), az illusztrációs anyaggal, képekkel kiegészítve. Az illusztrációs anyagok csatolásában nincs korlátozás. A résztvevő pedagógus együttműködik az erre a feladatra esetlegesen kijelölt oktatótárssal.
A résztvevő pedagógus vállalja, hogy a létrehozott dokumentumokat a megbízó előírásainak megfelelő formátumban és tartalommal adja le.

Választott intézményi programok	
A projekt a pedagógus által vállalt tanrendi feladatokon túl erősíteni kívánja az intézmény egyéb kulturális nevelő funkcióit is. Kérjük jelölje **X**-szel, **mely tervezett vagy meglévő iskolai tevékenységét kapcsolná be a projekt módszertani-nevelési fejlesztéseibe**	
Nyílt nap (dokumentálása a szerződött pedagógus segítségével)	x
Családi nap (dokumentálása a szerződött pedagógus segítségével)	
Bemutató (családi) órák (dokumentálása a szerződött pedagógus segítségével)	x
Iskolai kiállítás az iskola művészetpedagógiai eredményeiről (tanulók munkáinak kiállítása, módszertani kiállítás stb. dokumentálása a szerződött pedagógus segítségével)	x
Tanév nyitó/záró és nemzeti ünnepek rendezése, annak művészetpedagógiai vonatkozásai (a művészettel nevelési célzatú tevékenységrészek módszertani leírása a szerződött pedagógus segítségével)	
Helyi önkormányzati, egyházi, társadalmi szervezet által rendezett eseménybe való bekapcsolódás, művészeti esemény, projekt szervezésével	

További iskolák (minimum 2) tanítóival/tanáraival és/vagy művészet-pedagógusaival együtt tartott szakmai workshop, jó gyakorlat egyeztetése, rendezése (partnerek lehetnek pl. magyar- vagy matematika szakos kollégák is, akiket érdekel a művészetpedagógiai eszközök saját gyakorlatukba történő beépítés lehetősége).	
Művészetpedagógiai szakköri munka (dokumentálása a résztvevő pedagógus segítségével)	
Felzárkóztatás, egyéni fejlesztő munka (dokumentálása a résztvevő pedagógus segítségével)	
Egyéb, a résztvevő pedagógus által javasolt rendezvény vagy esemény meghatározása:	

5.sz. melléklet

Művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, és témakörei

Képző és iparművészeti ág

VIZUÁLIS ALAPOZÓ GYAKORLATOK

A művészeti alapvizsga követelményei:

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama:

Vizuális alkotó gyakorlat

- vizsgamunka bemutatása 15 perc
- helyszíni feladat megoldása 105 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, alkotó, konstruáló, tárgykészítő képessége. A feladatmegoldás tükrözze a tanulónak a vizuális alkotó gyakorlatok során megszerzett tudását a művészeti ág anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről, megszerzett ismeretét. A megvalósított vizsgamunka mutassa be a tanuló technikai jártasságát, tudását.

A vizuális alkotó gyakorlat alapvizsga két részből tevődik össze:

a) Dokumentációval együtt benyújtott kész kép, képsorozat vagy tárgy, tárgycsoport.

A benyújtott vizsgamunka - tanári irányítással megvalósított - tervezési munka alapján, szabadon választott technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- tárgy, tárgyegyüttes,
- festészeti, grafikai alkotás-sorozat,
- szobor, térkonstrukció és variációi.

b) Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan elkészített kész kép vagy tárgy.

Az intézmény által meghatározott vizsgafeladat tervvázlat alapján, szabadon választott anyaggal és technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- tárgy,
- festészeti, grafikai alkotás,
- szobor, térkonstrukció

A vizsga értékelése

A vizuális alkotó gyakorlat alapvizsga értékelésének általános szempontjai:

- esztétikai érzékenység, művészeti ismeretek jelenléte,
- tervezési, plasztikai tárgyformáló készség,
- a kísérletező kedv és kreativitás megjelenése,
- alapvető anyag-, eszköz- és szerszámhasználati ismeret, jártasság,
- térformálás, konstruáló és kompozíciós készség,
- a tartalomnak megfelelő anyag, forma, szín, technika és kifejezésmód használata,
- az elkészült munka egyedisége, összhangja.

GRAFIKA ÉS FESTÉSZET MŰHELYGYAKORLAT

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei:

A vizsga gyakorlati vizsgarészekből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama:

A grafika és festészet műhelygyakorlat

- tervezés 40 perc
- tárgykészítés 140 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, képalkotó, képessége. A terv tükrözze a tanulónak a grafika és festészet anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismeretét. A megvalósított kép, képtárgy, képsorozat mutassa be a tanuló grafikai és festészeti jártasságát, tudását.

A grafika és festészet műhelygyakorlat vizsga két részből tevődik össze:

a) Tervezési dokumentációval együtt benyújtott kész kép, képtárgy, képsorozat, a grafika és festészet műfajából.

A benyújtott vizsgamunka - tanári irányítással megvalósított - tervezési munka alapján létrehozott alkotás, amely

lehet:

- alkalmazott grafikai, sokszorosított grafikai alkotás, sorozat vagy variáció,
- grafikai és festészeti illusztráció sorozat,
- szabadodon választott technikákkal készített képi alkotás, alkotássorozat vagy variáció.

A vizsgamunkát az alapfok utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

b) Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan elkészített kép, képtárgy, képsorozat, a grafika és festészet műfajából. Az intézmény által meghatározott vizsgafeladat tervvázlat alapján, szabadon választott technikával létrehozott alkotás, amely lehet:

- modell alapján készített képi, képtárgyi átírás,
- alkalmazott grafikai vagy dekoratív festészeti vázlatterv - sorozat.

A vizsga értékelése

A grafika és festészet műhelygyakorlat alapvizsga értékelésének általános szempontjai:

- tervezési, képalkotási készség,
- színhasználat, kompozíciós készség,
- alapvető anyag- és eszközismeret, jártasság,
- a grafikai és festészeti ismeretek gyakorlati alkalmazása,
- a tartalomnak, műfaji sajátosságoknak megfelelő átíró és kifejezőképesség,
- az elkészült munka összhangja.

Szín- és bábművészeti ág

A vizsga részei:

A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama

Dráma és színjáték

improvizáció 2-3 perc

színpadi produkció - jelenet 3-5 perc

vagy - előadás 15 perc

A vizsga tartalma

A dráma és színjáték gyakorlati vizsga két részből tevődik össze:

Improvizáció

Az improvizáció megadott instrukciók (pl. a jelenet témája, figurái, tárgyai, helyszíne, időpontja) alapján rögtönzött szöveges vagy szöveg nélküli 2-3 fős jelenet lehet. A szaktanárnak a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő, legalább tíz tételből álló tételsort kell összeállítania. A tételsor tartalmazhat szöveg nélküli vagy szöveges feladatokat.

Az egyes tételeknek tartalmazniuk kell a jelenet eljátszásához szükséges instrukciókat (helyszín, szereplők, cselekmény, konfliktus).

A felkészülési idő 5 perc.

Színpadi produkció

A produkció szabadon választott drámai vagy dramatizált mű, illetve rögzített improvizáció alapján tanári irányítással készített prózai színházi produkció (2-3 fős jelenet/csoportos előadás) vagy szerkesztett játék lehet. A tanuló a csoportban, közös akciókban, együttes játékban közreműködve, illetve egyéni színpadi feladatok megoldásával egyaránt számot adhat a tanulmányai során megszerzett képességeiről, jártasságáról.

A vizsga értékelése

- Improvizáció
- Az instrukciók megértése, követése
- Együttműködés (közös jelenetépítés, társak ötleteinek elfogadása, cselekménybe illesztése),
- Színpadi jelenlét
- Figyelem, koncentráció (játékban maradás képessége, egyértelmű szerepbe lépés, szituációban maradás, egyértelmű kilépés a szerepből)
- Sűrítés képessége
- A jelenet szerkezete, íve (a jelenet nyitása, zárása, jelenetépítés)
- Színpadi produkció
- A színpadi helyzetek megértése, az önálló játékok közös játékba illesztése
- Együttműködés (a partner impulzusainak elfogadása, a partner felé irányuló impulzusok erőssége, közös cselekményvezetés, társakkal összehangolt váltások, közös játékstílus kialakítása, tartása)
- Figyelem, koncentráció
- Színpadi jelenlét
- Ritmusérzék (a jelenet tempójának közös kialakítása, együttes tempóváltás)
- Atmoszférateremtés
- Verbális kifejezőeszközök használata

Zeneművészeti ág

A MŰVÉSZETI ALAPVIZSGA ÉS ZÁRÓVIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.
Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészeti iskola utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte, és a vizsgára jelentkezett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait - valamennyi vizsga tantárgy tekintetében - az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével az iskola helyi tantervében kell meghatározni.
A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálható legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsgát és záróvizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni. A vizsgabizottság elnökét és tagjait a vizsga szervezője bízza meg.
A művészeti alapvizsga és záróvizsga lebonyolítása a vizsgáztató intézmény feladata.
Vizsga tantárgynak csak az a tantárgy választható, amelyet az intézmény pedagógiai programja szerint biztosít, valamint a tanuló a tantárgy tanításának utolsó évfolyamán az előírt tantárgyi követelményeknek eleget tett.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga vizsga tantárgyak

Alapvizsga tantárgyai

Az alapvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. Az alapvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A „B” tagozatos tanulók, valamint zeneelmélet főtanszakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1. írásbeli vizsga tantárgya:
Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet
Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „B” tagozat: szolfézs
Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs
Zenetörténet-zeneirodalom főtárgy („ A” tagozat): zenetörténet-zeneirodalom
Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet
Kamarazene főtárgy („A”tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

2. Szóbeli vizsga tantárgya
Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” tagozat: szolfézs kötelező, vagy szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet
Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „B” tagozat: szolfézs
Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs

Zenetörténet-zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet-zeneirodalom
Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet
Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

3. Gyakorlati vizsga tantárgya
Hangszeres tanszakok és magánének főtárgy „A” és „B” tagozat, kamarazene főtárgy („A” tagozat): főtárgy Szolfézs „A” és „B” tagozat, zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): tanult hangszer

Záróvizsga tantárgyai
A záróvizsga írásbeli és/vagy szóbeli, valamint gyakorlati vizsgarészből áll. A záróvizsgán az „A” tagozatos tanuló választhat írásbeli, vagy szóbeli vizsga között. A. „B” tagozatos, valamint zeneelmélet főtanszakos tanulók számára mindkét vizsgarész kötelező. Gyakorlati vizsgát valamennyi tanulónak kell tennie.

1. Írásbeli vizsga tantárgya:
Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet
Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs
Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs
Zenetörténet-zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet-zeneirodalom
Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet
Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

2. Szóbeli vizsga tantárgya
Hangszeres tanszakok „A” tagozat: szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet
Hangszeres tanszakok „B” tagozat: szolfézs
Szolfézs főtárgy „A” és „B” tagozat: szolfézs
Zenetörténet - zeneirodalom főtárgy („A” tagozat): zenetörténet - zeneirodalom
Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat): zeneelmélet
Kamarazene főtárgy („A” tagozat): szolfézs, vagy zeneismeret, vagy zenetörténet-zeneirodalom, vagy zeneelmélet

3. Gyakorlati vizsga tantárgya:
Hangszeres tanszakok „A” és „B” tagozat, kamarazene főtárgy („A” tagozat): főtárgy Szolfézs, zeneelmélet és zeneirodalom-zenetörténet főtárgy („A” tagozat): a tanult hangszer

A vizsgák ideje:
Hangszeres főtárgyak Gyakorlati vizsga „A” tagozat minimum 10 perc „B” tagozat minimum 10 perc
Elméleti tantárgyak
„A” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc
„B” tagozat: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Szolfézs főtárgy
Gyakorlati vizsga:
„A” tagozat minimum 10 perc
„B” tagozat minimum 10 perc
Elméleti vizsga:
„A” tagozat írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc
„B” tagozat írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 15 perc

Zenetörténet-zeneirodalom, zeneelmélet főtárgy („A” tagozat)
Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc
Elméleti vizsga: írásbeli: minimum 45 perc; vagy szóbeli: minimum 10 perc

Zeneelmélet főtárgy („A” tagozat)
Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc
Elméleti vizsga: írásbeli: minimum 45 perc; és szóbeli: minimum 10 perc

Kamarazene főtárgy („A” tagozat)
Gyakorlati vizsga: minimum 10 perc

Előrehozott vizsga
Az alapfokú művészeti iskola tanulói számára előrehozott vizsga is szervezhető.
Előrehozott művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, az iskolai tanulmányok teljes befejezése előtt szervezhető.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés
Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen - egyéni versenyzőként - az adott tanévben döntőbe került.
Ha a tanuló már rendelkezik a zeneművészeti ág valamelyik tanszakán megszerzett művészeti alapvizsgával vagy záróvizsgával, akkor az adott tantárgyakból a vizsga alól felmentés adható.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön-külön osztályzattal kell minősíteni.

Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.

A művészeti alapvizsga, illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja. Ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a főtárgyból kapott osztályzat a döntő.

Eredményes művészeti alapvizsgát, illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a vizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

FURULYA

A művészeti alapvizsga követelményei

Művészeti alapvizsga részei
A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama
Furulya főtárgy
„A" tagozat: minimum 10 perc
„B" tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A" tagozat
- Egy etűd vagy technikai jellegű mű szoprán-vagy altfurulyán; Kállay G.: Hangnemgyakorló (EMB14071), Baroque Solo Book-ból könnyebb darabok, Giesbert: Furulyaiskola 2. rész (Schott) nehézségi szintjén.
- Előadási darab két különböző karakterű tétele, az egyik tétel választható kamaraműből is; Anon: Greensleeves to a Ground, Marcello szonáták (EMB13476-7), Loeillet de Gant: Szonáták, op. 1 és op. 3 (EMB 13160-3), Vivaldi: F-dúr szonáta RV 52, d-moll RV 36 (Ricordi Nrl 3322300), Telemann: F-dúr szonáta (EMB 13542), kamaraművek:

Boismortier: Leichte Duos (Schott), 6 Suite, Loeillet: 6 szonáta 2 furulyára, Naudot: Triószonáta, Czidra: Régi magyar táncok (EMB 14283) nehézségi szintjén. A vizsgaanyagot az etűd és a kamaraműkivételével lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B" tagozat
- Egy etűd vagy szólóműj; Kállay G.: Hangnemgyakorló (EMB 14071), J.v.Eyck: Der Fluyten Lust-hof - Variációk (Amadeus), Braun: etűdök/Baroque Solo Book, Winterfeld: 12 etűd altfurulyára (Hofmeister) nehézségi szintjén.
- Előadási darab két különböző karakterű tétele, az egyik tétel választható kamaraműből is; Telemann: C-dúr szonáta (EMB 13542), Veracini: a-moll szonáta (Peters), Lavigne: Rondeau és Tambourin I-II. tétel, Fesch: F-dúr szonáta op. 6. no. 2; Telemann: 6 duett, Telemann: Kánonszonáták, Loeillet de Gant: Szonáta 2 altfurulyára nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etűd és kamaraműkivételével kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése
- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A művészeti záróvizsga követelményei

Művészeti záróvizsga részei
A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama
Furulya főtárgy
„A" tagozat: minimum 10 perc
„B" tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma
„A" tagozat
- Egy technikai jellegű mű vagy szólódarab; Brüggen: Etűdök, Linde: Neuzeitliche Übungsstücke (Schott), Winterfeld: Technische Studien, (Hofmeister), Telemann: Fantáziák (Bárenreiter), Eyck: Der Fluyten Lust-hof I-III. (Amadeus) nehézségi szintjén.
- Egy teljes szonáta vagy concerto (kettősverseny).
- Egy korabarokk, vagy XX. századi illetve kortárs mű, vagy tétel; Telemann: vagy Händel szonáták, Telemann: Metodikus szonáták 1-6., (Bárenreiter), nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B" tagozat
- Egy etűd vagy szólódarab; Brüggen: 1., Quantz: Solos 1-5. (Baroque Solo Book), Eyck, J. van: Der Fluyten Lust-hof I-III. (Amadeus), G. Ph. Telemann: Fantázia 2, c-moll (Bárenreiter), nehézségi szintjén.
- Egy teljes szonáta vagy concerto.
- Egy korabarokk vagy XX. századi mű vagy tétel, amely lehet kamaramű; Kráhmer, E: Variációk op. 18, Händel: g-moll szonáta (V.) (EMB 13405, Castrucci, P.: Szonáták op. 1/5, op. 1/6, nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot az etűd és a kamaramű kivételével kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése
- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

RÉZFÚVÓS
TROMBITA

Művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei
A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama
Trombita főtárgy
„A” tagozat: minimum 8 perc
„B” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A” tagozat
- Egy másfél oktávos skála első képlete.
- Egy etűd; Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola III./1-65. (EMB13492), Clodomir: Petits exercices 1-21. (Leduc), nehézségi szintjén.
- Egy előadási darab; Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola III./66-74. (EMB13492), Baldassari: Szonáta, Händel: Hallei szonáta, Rangers: Velencei karnevál, Tornyos: Szonatina nehézségi szintjén.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat
- Egy másfél oktávos skála öt képlettel.
- Egy etűd; Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola III./1-65., IV./1-53. (EMB13492), Clodomir: Petitsexercices 1-29. Leduc, nehézségi szintjén.
- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétele; Albinoni: Esz-dúr concerto III-IV. tétel, Albinoni: F-dúr concerto I. tétel, Händel: B-dúr szonáta, Telemann: F-dúr szonáta nehézségi szintjén.
- Egy, az előbbitől eltérő stílusú előadási darab; Balay: Andantéét allegro, Bogár: Lés II. Concertino nehézségi szintjén.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése
- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei
A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.
A vizsga tantárgya és időtartama
Trombita főtárgy
„A” tagozat: minimum 10 perc
„B” tagozat: minimum 10 perc

A vizsga tartalma
„A” tagozat
- Egy másfél oktávos skála öt képlettel.
- Egy etűd; Clodomir: Petits exercices (Leduc) 22-70., Clodomir: Etűdök (Leduc) II., III., IV., VI., és Árban: Trombitaiskola (Hofmeister) etűdjeinek nehézségi szintjén.
- Két különböző karakterű előadási darab, melyből az egyik lehet kamaraműis; Albinoni: Esz- dúr, g-moll, C-dúr concerto, Barát: Fantázia (Leduc), Gedicke: Koncertetűd; kamaraművek: Borst: Trombitaduók (EMB 6870), Mező Imre: Variációk (EMB 4687), Clodomir: Six petits duo és Six duo faciles, Reschofsky: Trió (EMB 6819), Farkas Ferenc: Régi magyar táncok nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaraműkivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat
- Egy skála másfél oktávon, öt képlettel.
- Egy etűd; Clodomir: Petits exercices (Leduc) 22-70., Clodomir: Etűdök (Leduc) II., III., IV, VI., és Árban: Trombitaiskola (Hofmeister) etűdjeinek nehézségi szintjén; kamaraművek: Clodomir: Six duo Faciles, Scheidt: Brass: Quintets I-II., nehézségi szintjén.
- Egy barokk szonáta lassú és gyors tétele; Albinoni: Esz-dúr, g-moll, C-dúr concerto, Corelli: e-moll szonáta, Purcell: B-dúr szonáta, Vivaldi: d-moll concerto nehézségi szintjén.
- Egy más stílusú előadási darab Bozza: Capricco (Leduc) nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaraműkivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése
- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

KÜRT

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei
A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama
Kürt főtárgy
„A" tagozat: minimum 10 perc
„B" tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma
„A" tagozat
- Egy kantiléna; Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola 11/31., 11/47., 11/52., 11/73. (EMB13370) nehézségi szintjén.
- Két különböző karakterű etűd; Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola 11/9., 11/15., 11/16., 11/37., 11/42., 11/68., 11/90. (EMB13370) nehézségi szintjén. Az egyik etűd helyett lehet kamaramű is Tarjáni Ferenc: Muzsikáljunk c. gyűjteményéből G. F. Händel: Sándor-ünnep nehézségi szintjén.
- Egy előadási darab; J. Mattheson: Ária, A. J. Varlamov: Orosz népdal, J. A. Hasse: Két tánc, G. F. Händel: Bourrée (Z6902), Mező I: Tánc, F. Schubert: A tavaszhoz nehézségi szintjén.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B" tagozat
- Egy skála különböző képletekkel, a meglévő hangterjedelemben.
- Egy kantiléna; Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola 11/110., 11/116., 11/142., 11/155. (EMB13370). nehézségi szintjén.
- Két etűd; Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola 11/119., 11/150., 11/167., 11/209. (EMB13370). nehézségi szintjén; az egyik etűd helyett lehet kamaramű is.
- Egy előadási darab; L. V. Beethoven: Románc, J. Loeillet: Szonáta, J. S. kroup: B-dúr koncert, A. Frehse: Andante, Székely: Szonatina II-III. tétel (EMB5990) nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése
- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei
A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.
A vizsga tantárgya és időtartama
Kürt főtárgy
„A” tagozat: minimum 10 perc
„B” tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma
„A” tagozat
- Egy kantiléna transzponálása Esz-kürtben; Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II (EMB 13370) 11/110., 11/161., 11/203. nehézségi szintjén.
- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab, ill. versenymű, vagy szonáta lassú és gyors tétele; az egyik előadási darab helyett kamaramű játszható; Schubert: Szerenád, Telemann: Allegretto, Mozart: D-dúr kürtverseny (Breitkopf), Händel: Ária, Skroup: B-dúr koncert, Csajkovszkij: Édes álom, Glinka: Északi fény, Martini: Gavotte, Székely: Szonatina (EMB 5990 kötetben), Szervánszky: Kis szvit (EMB 5990 kötetben) nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat
- Transzponálás Esz-, vagy D-kürtben; Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II (EMB 13370) 11/136., 11/187. nehézségi szintjén.
- Egy etűd; Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II (EMB 13370) 11/182., 11/193., 11/210. nehézségi szintjén.
- Egy kamaramű; Mozart-kürtduók (Hofmeister), Haydn: Divertimento, Farkas F.: Régi magyar táncok - fúvósötös (EMB 14056) - nehézségi szintjén.
- Egy előadási darab, vagy 2 különböző karakterű tétel zongorakísérettel; Bogár: Változó felhők, Zempléni: Rapszódia nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése
- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

TENORKÜRT

Művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei
A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama
Tenorkürt főtárgy
„A" tagozat: minimum 8 perc
„B" tagozat: minimum 10 perc

Tenorkürt
„A" tagozat
- Egy másfél oktávos skála első képlete.
- Egy etűd; Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola II. 51-116. (EMB12657) nehézségi szintjén.
- Egy előadási darab; Ujfalusi-Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből (EMB13114). Schubert: Bölcsődal 20., L. Mozart: Trombitaszó 22., Anonymus: Hornpipe 24., H. Purcell: Induló 26., Corelli: Gavotta 28., Rimsky-Korsakov: Mazurka 35., vagy hasonló nehézségű előadási darabok.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B" tagozat
- Egy másfél oktávos skála három képlettel.
- Egy etűd; Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola II. 51-116. (EMB12657) Clodomir: Etűdök I-II. nehézségi szintjén.
- Egy előadási darab; Ujfalusi-Steiner: Előadási darabok rézfúvósokra c. gyűjteményből (EMB13114), J. S. Bach: Menüett 27., Nagy Olivér: Chorea Hungarica 31. G.Giordani: Arietta 33., G.B.Pergolesi: Aria 34., Bogár István: 4 bagatell 36.; Hasse: Két tánc, Marcello szonátatételek, vagy hasonló nehézségű előadási darabok.

Az etűd kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése
- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

Művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei
A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama
Tenorkürt főtárgy
„A" tagozat: minimum 10 perc
„B" tagozat: minimum 10 perc
A vizsga tartalma
„A" tagozat
- Egy skála másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel
- Egy etűd; Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola IV. (EMB13493) 1-30. nehézségi szintjén.
- Két különböző karakterű zongorakíséretes előadási darab, melyből az egyik lehet kamaramű is: barokk szonáta, vagy egy versenymű két tétele, vagy egy gyors és egy lassú tempójú előadási darab; Corelli: Szonáták, Marcello: Szonáták, Vivaldi: Szonáták nehézségi szintjén.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B" tagozat
- Egy skála másfél oktávon keresztül, különböző képletekkel
- Egy etűd Varasdy-Nagyiván-Sztán: Trombitaiskola IV. (EMB13493) 30-53. nehézségi szintjén.
- Egy barokk szonáta két tétele (lassú-gyors).
- Egy más stílusú előadási darab.

Az etűd és a kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése
- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes légzés, testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

AKKORDIKUS TANSZAK

GITÁR

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei
A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama
Gitár főtárgy
„A" tagozat: minimum 10 perc
„B" tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A" tagozat
- 3 oktávos dúr, vagy moll skála fekvésváltással, váltott pengetéssel, közepes tempóban, vagy kromatikus skála 1 húron fekvésváltással.
- Egy klasszikus etűd; Sor: Op. 31., Op. 35., Carcassi: Op. 60./2., 3., 6., 7. etűdök nehézségi szintjén.
- Három különböző stílusú előadási darab a következő nehézségi szinteken: Reneszánsz zene: pld. Reneszánsz magyar táncok gitárra (Edition Simonffy 151)

Barokk zene: pld. Brescianello, Weiss tánctételei, Bach: Notenbüchlein für A. M. Bach átiratai (Nagy-Mosóczi:
Gitáriskola V., Szendrey: Gitárgyakorlatok V. kötet.)

Klasszikus zene: pld. Carulli: Larghetto alla siciliana (Nagy-Mosóczi: Gitáriskola V./78.) Carcassi: Capriccio (Nagy-Mosóczi: Gitáriskola V./50.) Sor: Allegretto (Szendrey: Gitárgyakorlatok VI./1.)

Romantikus zene: pld. Marschner: Bagatelle (Nagy-Mosóczi: Gitáriskola V./79.)

XX. századi / Kortárs zene;. Bartók-Szendrey: Gyermekeknek-ből könnyebb darabok: 1-5., 10. (EMB Z.7495) (Szendrey: Gitárgyakorlatok V. kötet) Kováts: Rövid darabok gitártanulóknak I./5., 8. (EMB Z. 8883) (Nagy-Mosóczi: Gitáriskola IV./48.) Brouwer: Estudios sencillos I-X. nehézségi szintjén.

„B" tagozat
- 3 oktávos dúr, vagy moll skála fekvésváltással, ritmusvariációval, gyorsabb tempóban, vagy kromatikus skála 1 húron fekvésváltással, gyorsabb tempóban.
- Egy klasszikus etűd; Carcassi: Op. 60./8-17. etűdök nehézségi szintjén.
- Három különböző stílusú előadási darab a következő nehézségi szinteken: Reneszánsz zene: pld. Luis Milan: 6 Pavane

Barokk zene: pld. J. Dowland: Seven Pieces, Robert de Visée: d-moll Szvit tételei, Bach: Sonate e Partite, Lantművek könnyebb tételei.

Klasszikus zene: pld. Sor: Menüettek, Keringők, Giuliani: C-dúr Szonáta op. 15.

Romantikus zene: pld. Tarrega könnyebb darabjai (Mazurkák)

XX. századi / Kortárs zene;. Bartók-Szendrey: Gyermekeknek-ből 6., 13., 17., 21. (EMB Z.7495) (Szendrey: Gitárgyakorlatok V. kötet) Kováts: Rövid darabok gitártanulóknak I., II. (EMB Z. 8883, Z. 12065) Brouwer: Estudios sencillos VI-XV. nehézségi szintjén.

A vizsga értékelése
- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és hangszertartás,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- állóképesség.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei
A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama
Gitár főtárgy
„A" tagozat: minimum 10 perc
„B" tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma
„A" tagozat
Három oktávos dúr-vagy moll skála, vagy tercskála.
- Egy etűd; Carcassi: 25 Etűd op. 60 (EMB 12091) nr. 19., 20., 23., F. Sor op. 29 (Universal) nr. 1., Aguado: Etűdök II. kötetből (EMB 12378) nr. 9., 11., 12., Giuliani: 24 etűd op. 48 (EMB 12963) nr. 20., 21., Leo Brouwer VI-XV. nehézségi szintjén.
- Két különböző stílusú előadási darab, melyből az egyik lehet többtételes; reneszánsz és barokk darabok; John Dowland: Táncok és Fantáziák (EMB 8769), J. S. Bach: Könnyű tánctételek, Lantszvitek (EMB 13184), klasszikus és romantikus darabok: F. Carulli (EMB8821), Giuliani (EMB 12182, EMB8931, EMB8932), F. Sor művei (EMB8799,14445 kötetben, Ricordi, Universal); Carulli, Johann Kaspar Mertz: Románc (EMB 13519 kötetben), F. Tarrega: Marieta, Rosita; XX. századi szerzők: Leo Brouwer, Farkas Ferenc (EMB 6303), Villa-Lobos: Prelud II. V. nehézségi szintjén
- Egy kamaramű; Scarlatti: Öt Szonáta két gitárra (Fodor-Mosóczi) nehézségi szintjén. A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

„B" tagozat
Három oktávos dúr-vagy moll skála, vagy tercskála, szextskála
- Egy etűd; Carcassi: 25 Etűd op. 60 (EMB 12091) nr. 24., 25.; F. Sor: Zwölf Etuden op. 29 (Universal) nr. 4., Giuliani: Etűdök gitárra op. 48. (EMB 12963) nr. 22., 23., 24., Villa-Lobos: Etűdök nehézségi szintjén.
- Két különböző stílusú előadási darab, melyből az egyik lehet egy szvit vagy versenymű több tétele, vagy egy szonáta, a másik egy kortárs mű; reneszánsz szerzők: Bakfark Bálint (EMB 7031, EMB 7793, EMB 12033), J. Dowland: Luis Milan, Gaspar Sanz, Frescobaldi művei (EMB 13248), J. S. Bach: Lantszvitek (EMB 13184), csellószvitek tételei, valamint szonáták és partiták tételei; Fernando Sor szonátái; romantikus szerzők, pl. F. Tárrega Romantikus darabok (EMB 8327) J. K. Mertz (EMB 13157, EMB 13519) továbbá Moreno-Torroba, Manuel de Falla, Isaak Albéniz, Augustin Barrios Mangoré művei; XX. századi szerzők: Leo Brouwer, Farkas Ferenc (EMB 6303), Villa-Lobos: Prelüdök, Choros nehézségi szintjén.

- Egy kamaramű; Vivaldi könnyebb versenyművei, Giuliani: Duo Concertante per flauto e chitarra, Joplin: Ragtime nehézségi szintjén.

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése
- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és hangszertartás,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,

BILLENTYŰS TANSZAK

ZONGORA

Művészeti alapvizsga követelmények

A vizsga részei
A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama
Zongora főtárgy
„A" tagozat minimum 10 perc
„B" tagozat minimum 15 perc

A vizsga tartalma
„A" tagozat
A 4 stílusból választható 3 különböző stílusú darab, amiből lehet egy kamaramű.

- Barokk mű, lehet tánc, vagy többszólamú szerkesztést bemutató darab; Bach: 18 kis prelúdium (EMB1879) 13, 15, 18, Händel: Válogatott darabok (EMB 4250, EMB 6990, EMB 6991, EMB 4321, EMB 13165), Telemann: Kezdők zongoramuzsikája (EMB 13452) nehézségi szintjén.
- Klasszikus szonatina vagy szonáta-tétel, könnyebb variáció; Könnyű szonatinák (EMB 2719), 15 könnyű szonáta, Szonatina album (EMB 1280), Clementi: C Op. 36 (Ricordi) Nr. 3., Haydn: D Hob. XVI/4, (Universal) Beethoven: 6 könnyű variáció egy svájci népdalra, Csurka: Szonatina-gyűjtemény (EMB 14412) nehézségi szintjén.
- Romantikus mű; Schumann: Emlékezés (EMB 13543 kötetben), Színházi utóhangok, Csajkovszkij: Édes álmodozás (EMB 6715 kötetben), Pacsirtadal (EMB 6715 kötetben), Schubert: Táncok (EMB 13212), Keringők (EMB 7355) nehézségi szintjén.
- XX. századi mű; Bartók Béla: Mikrokozmosz III. 84 Mulatság, 90 Oroszos 91-92, Kromatikus invenció IV/97 Notturno, Kodály: Gyermektáncok (Boosey & Hawkes) 5-10 nehézségi szintjén.

A három mű közül lehetőség szerint egy éneklő, egy pedig virtuóz jellegű legyen. A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

„B” tagozat
Négy különböző stílusú darab:
- Barokk mű, többszólamú szerkesztésben írt darab, vagy szvit-tétel; J.S. Bach: 18 kis prelúdium (EMB 1879) 9, 16, 17, Kétszólamú invenciók (EMB 6912) C, a, F nehézségi szintjén.
- Klasszikus szonatina vagy szonáta-tétel, variáció; 15 könnyű szonáta, Haydn: Szonáták A Hob. XVI/12, (Universal) E Hob. XVI/13, (EMB 3658 kötetben) D Hob. XVI/14, (Universal) Mozart: 6 bécsi szonatina (EMB 2395), Beethoven: Szonatinák (EMB 8648), Grazioli: G-dúr Szonáta nehézségi szintjén.
- Romantikus mű; Schumann: Fantáziatánc (Peters), Chopin: Keringők (EMB 6787) a, h, nehézségi szintjén.
- XX. századi mű; Bartók: Mikrokozmosz IV. 100 népdalféle, 109 Bali szigetén, Mikrokozmosz: V 128, Dobbantós tánc, Kurtág: Játékok (EMB 8377, EMB 8378, EMB 8379) nehézségi szintjén.

A vizsgaműsorban legyen egy éneklő és egy virtuóz jellegű darab. A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése
- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- pedálhasználat,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A művészeti záróvizsga követelményei

Művészeti záróvizsga részei
A vizsga gyakorlati részből áll

A gyakorlati vizsga tantárgya és időtartama
Zongora főtárgy
„A” tagozat minimum 10 perc
„B” tagozat minimum 15 perc

A vizsga tartalma
„A” tagozat
A négy stílusból választható három különböző stílusú darab, amiből lehet egy kamaramű.

- Barokk mű, többszólamú szerkesztésű darab vagy szvit-tétel, vagy könnyebb barokk variáció; Händel: Könnyű zongoradarabok Chaconne (EMB 6991 kötetben), Scarlatti: Szonáta C K.513 h K. 377, (EMB 7817 kötetben) Bach: Francia szvit (EMB 7190) tánctételek nehézségi szintjén.
- Klasszikus szonáta-tétel; Beethoven: Szonáta G Op. 49 (EMB 8152) no 2 I tétel, Beethoven: Szonáta G. Op. 79. (Schott); rondók, variációk, bagatellek Beethoven: Bagatelle C Op. 33 (Peters) nehézségi szintjén.
- Romantikus mű; Schumann: Kinderszenen (EMB 7146), Mendelssohn: Dalok szöveg nélkül (EMB 7354) 14., 19, Chopin: Mazurka g Op. 67 no. 2 (EMB 6877 kötetben, PWM kötetben) nehézségi szintjén.
- XX. századi mű; Bartók: Mikrokozmosz IV. 102 Felhangok, V.130 Falusi tréfa nehézségi szintjén. A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B" tagozat

Négy különböző stílusú darab, amiből lehet egy kamaramű.

- Egy barokk mű; többszólamú szerkesztésben írt darab vagy szvit-tétel; J. S. Bach: h-moll háromszólamú invenció (EMB 6913), Francia szvit (EMB 7190) Esz Allemande, Courande, Sarabande. Scarlatti: A-dúr szonáta K.453. nehézségi szintjén.
- Egy klasszikus szonáta-tétel; Haydn: Szonáta D Hob. XVI/19 (Peters), Mozart: C-dúr szonáta KV. 309 (EMB 3996 kötetben, EMB 3997 kötetben, Peters kötetben) nehézségi szintjén.
- Romantikus mű; Liszt-Zempléni: Etűd (EMB 766) 2 a, Liszt: Consolation (EMB 12697) Desz nehézségi szintjén.
- XX. századi mű; Bartók: Szonatina (EMB 117), Mikrokozmosz VI (EMB 130) Hat tánc bolgár ritmusban, Debussy: Arabesque (EMB 6029) E nehézségi szintjén.

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése

- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- pedálhasználat,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

VONÓS TANSZAK

HEGEDŰ

Művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei
A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama
Hegedű főtárgy
„A" tagozat minimum 10 perc
„B" tagozat minimum 10 perc

A vizsga tartalma

„A" tagozat
- Egy etűd; Dénes: V-VI. Hegedűiskola (EMB 7111), vagy Dancla op. 68 (EMB 7918) 2., 9., 14., vagy Dont op. 38 (EMB 2214, EMB 2215, EMB 2216), vagy Mazas: Études speciales op. 36.1 (EMB 2244) 2., 8., 9. nehézségi szintjén.
- Két különböző karakterű előadási darab, koncert-tétel, vagy szonáta-tétel; Beethoven: Menuett (PWM) és Trió (Peters), Rameau: Gavotte (EMB 4535 kötetben), Dancla: Variációk-sorozat, Vivaldi: G-dúr koncert (EMB, Ricordi, Peters, PWM) I. tétel, Seitz: D-dúr koncert (Peters) I. tétel, Corelli: e-moll, A-dúr szonáta (EMB 12050 kötetben, EMB 12051 kötetben, EMB 12265 kötetben) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot lehetőleg kotta nélkül kell játszani.

„B" tagozat
- Két különböző technikai követelményt tartalmazó etűd, a játék technikai biztonságának felmérésére; Dont op. 68/12., 15., Mazas: Études speciales op. 36. I (EMB 2244) 2., 7., 9., 15., 17., 18., Mazas: Études brillantes op. 36. II. (EMB 2245) nehézségi szintjén.
- Karakteretűd a zenei kifejezés felmérésére; Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37 (EMB 2604), a könnyebbek szintjén.
- Egy előadási darab vagy barokk szonáta tételpár (lassú-gyors); Boyce: Matelotte (EMB 2751 kötetben), Járdányi: Magyar tánc (EMB 3236). Wieniawski: Kuyawiak (EMB 8001) nehézségi szintjén.
- Egy koncert- vagy szonáta-tétel; Komarovszkij: A-dúr koncert (Peters) I. tétel, Vivaldi: a-moll Koncert (EMB, Ricordi, Peters, PWM) I. tétel Accolay: a-moll koncert (PWM), Seitz: g-moll koncert op. 12 no. 3 (PWM, Music Sales) I. tétel, Dancla: Concert-solo op. 77 no. 2, 3 Telemann: A-dúr szonáta, Händel: E-dúr Szonáta (EMB 12309) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése
- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- a vibrato helyes alkalmazása,
- hangszerkezelés,

- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei
A vizsga gyakorlati részből áll

A vizsga tantárgya és időtartama
Hegedű főtárgy
„A" tagozat minimum 10 perc
„B" tagozat minimum 10 perc

„A" tagozat
- Két különböző karakterű zongorakíséretes mű (barokk szonáta két tétele, vagy egy versenymű két tétele, vagy egy gyors és egy lassú tempójú előadási darab), az egyik lehet kamaramű is (pl. Bartók: Hegedűduók).

A kamaramű kivételével a vizsgaanyagot kotta lehetőleg nélkül kell játszani.

„B" tagozat
- Két etűd; Mazas: Études brillantes op. 36. II., (EMB 2245) Dont: 24 előkészítő gyakorlat op. 37 (EMB 2604), Kreutzer: 42 gyakorlat (EMB 2560), Rode: 24 Caprices (EMB 2453) /2., 7., 10. nehézségi szintjén.
- Barokk szonáta két tétele; Händel: g-moll (EMB 12309 kötetben), D-dúr (EMB 12309 kötetben), A-dúr szonáta (EMB 12309 kötetben) nehézségi szintjén.
- Egy koncert-tétel, vagy előadási darab; Bach: a-moll (EMB 1600), E-dúr (EMB 1601), Haydn: C-dúr (Peters), Mozart: D-dúr - Adelaide, Beriot: a-moll op. 104 (Peters) koncertek 1. tétele, Raff: Cavatine (EMB 13745), Fiocco: Allegro (EMB 3558 kötetben), Beethoven: F-dúr románc (EMB 13494), Weiner: Rókatánc (EMB) nehézségi szintjén.

A vizsgaanyagot kotta nélkül kell játszani.

A vizsga értékelése
- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes testtartás, hangszertartás,
- hangképzés,
- intonáció,
- a vibrato helyes alkalmazása,
- hangszerkezelés,
- artikulációk és díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,

- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

SZOLFÉZS KÖTELEZŐ

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

Írásbeli vagy szóbeli vizsga

A vizsga feladatait az iskola választja ki az *A)* és *B)* feladatsor közül vagy a helyi pedagógiai programja alapján hasonló követelményszintű feladatsort állít össze.

A vizsga tantárgya és időtartama

Szolfézs

Az írásbeli vizsga időtartama minimum 45 perc.

A szóbeli vizsga időtartama minimum 10 perc.

Az alapvizsga tartalma

Írásbeli vizsga

A) Feladatsor

1. Feladatok a hangköz-, hangzat-ismeretek köréből - hallás után, kottakép és szerkesztés alapján.

- 5 hangköz, 5 hármashangzat lejegyzése hallás után (jelölés betűvel és számmal)
- 5 hangköz, 5 hármashangzat építése megadott hangokra,
- 5 hangköz, 5 hármashangzat felismerése kottaképről.

A tanulók számára adottak azon hangok kottaképe, melyekre a hangközöket, hármashangzatokat építenie kell.

2. Könnyű kétszólamú klasszikus periódus felső szólamának lejegyzése

A zenei részlet 2/4, 3/4 vagy 4/4-es lüktetésű, lehetőleg A-Av felépítésű, modulációt, alterációt, nehezebb hangközlépéseket nem tartalmazó legyen. A tanulók számára a táblán adott a kulcs, az előjegyzés, a metrum és a kezdőhang értékkel.

A részlet zongorán két szólamban tizenkétszer hangozhat el.

3. Megadott klasszikus kis forma elemzése hallás és kottakép alapján.

Az elemzés szempontjai: hangnem, az előforduló zenei elemek megjelölése (hármashangzat-felbontás, szekvencia, késleltetés stb.), formai felépítés, funkciók.

B) Feladatsor

1. Feladatok a hangköz-, hangzat-ismeretek köréből - hallás után, kottakép és szerkesztés alapján

- 5 hangköz, 5 hármashangzat lejegyzése hallás után (jelölés betűvel és számmal)
- 5 hangköz, 5 hármashangzat építése megadott hangokra,
- 5 hangköz, 5 hármashangzat felismerése kottaképről.

A tanulók számára adottak azon hangok kottaképe, melyekre a hangközöket, hármashangzatokat építenie kell.

2. Egy magyar népdal lejegyzése

A népdal: új stílusú, négysoros, 8-10-es szótagszámú, tempo giusto, izometrikus, szinkópát, nyújtott és éles ritmust tartalmazhat. A tanulók számára adott a kulcs, az előjegyzés, a metrum és a kezdőhang értékkel.

A népdal nyolcszor hangozhat el a megadott abszolút magasságban, énekes előadásban.

3. Megadott klasszikus kis forma elemzése hallás és kottakép alapján.

Az elemzés szempontjai: hangnem, az előforduló zenei elemek megjelölése (hármashangzat-felbontás, szekvencia, késleltetés stb.), formai felépítés, funkciók.

Az írásbeli vizsgához ajánlott feladatlap készítése.

Szóbeli vizsga

1. Memoriter anyag:

A vizsgázó

- tudjon 5 népdalt előadni,
- ismerje azok legfontosabb jellemzőit;
- tudjon 5 műzenei szemelvényt szóló énekléssel vagy hangszerkísérettel (saját kíséret nem kötelező) megszólaltatni,
- ismerje az énekelt darabok legfontosabb zenei jellegzetességeit.

2. A vizsgán a tanuló elemezzen egy választott hangszeres darabot, amellyel kapcsolatban a vizsgabizottság kérdéseket tehet fel a negyedik évfolyam elvégzése utáni követelmények alapján.

Kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.

A vizsga értékelése

Az írásbeli vizsga értékelése

1. feladat - teszt: A feladat helyes megoldása, a válaszok pontos, világos jelölése
2. feladat: - dallamírás: dallami, metrikai/ritmikai korrektség, kottaírási készség, külalak.
3. feladat: - elemzés: Az elemzési szempontokra adott válaszok teljessége, helytállósága, a jelölések pontossága.

A szóbeli vizsga értékelése.

- a választott zenei anyag élményszerű megszólaltatása
- általános zenei ismeretek (hangnemek, hangközök, akkordok, előadásmód, zenei szakkifejezések ismerete)
- zenetörténeti tájékozottság
- stílusismeret
- formai ismeretek
- tájékozódás a zenei műfajok között

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

Írásbeli, és/vagy szóbeli vizsga

A vizsgán az iskola az alábbi feladatsort használja, vagy helyi pedagógiai programja alapján hasonló követelményszintű feladatsort állít össze.

A vizsga tantárgya és időtartama

Szolfézs

Az írásbeli vizsga időtartama minimum 45 perc.
A szóbeli vizsga időtartama minimum 10 perc.

A vizsga tartalma

Írásbeli vizsga
„A” tagozat
1. Egyszólamú barokk vagy romantikus dallam lejegyzése. Az idézet átlagos zenei mondat/periódus hosszúságú, egyszerűbb hangnemi kitérést tartalmazhat. A tanuló számára adott a kulcs, az előjegyzés, a metrum és a kezdőhang. Az idézet nyolcszor hangozhat el.
2. Egy rövid terjedelmű barokk vagy romantikus mű elemzése.
A tanuló számára adott a mű kottaképe. Az elemzés szempontjai: a formai felépítés és a stílusra jellemző jegyek ismertetése.

„B” tagozat
1. Imitációs szerkesztésű kétszólamú barokk vagy egyszólamú romantikus dallam lejegyzése.
A tanuló számára adott a kulcs, az előjegyzés, a metrum, és a kezdőhang értékkel. Az idézet nyolcszor hangozhat el.
2. Egy rövid terjedelmű barokk vagy romantikus mű elemzése.
A tanuló számára adott a mű kottaképe. Az elemzés szempontjai: a formai felépítés és a stílusra jellemző jegyek ismertetése.

Szóbeli vizsga
„A” tagozat
1. Periódus terjedelmű dallam lapról éneklése rövid átnézés után, szolmizálva vagy hangnévvel; az idézet tartalmazzon változatos ritmikai és dallami fordulatokat, hangnemi kitérést, esetleg modulációt.
2. A vizsgázó tudjon énekelni kotta nélkül tizenöt népdalt, és ismerje azok legfontosabb jellemzőit; tudjon énekelni öt műzenei szemelvényt (társasének, hangszerkíséretes darabok a reneszánsztól a XX. századig) éneklőtársakkal, ill. hangszerkísérettel (saját kíséret nem kötelező), ebből hármat kotta nélkül, és ismerje az énekelt darabok legfontosabb jellemzőit.
Kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.

„B” tagozat
1. Periódusnyi dallam lapról éneklése - rövid átnézés után - szolmizálva vagy hangnévvel; a dallamban legyenek változatos dallami és ritmikai fordulatok, hangnemi kitérés vagy moduláció előfordulhat benne.
2. A vizsgázó tudjon énekelni kotta nélkül tizenöt népdalt, és ismerje azok legfontosabb jellemzőit; tudjon énekelni hat műzenei szemelvényt (társasének, hangszerkíséretes darabok a reneszánsztól a XX. századig) éneklőtársakkal, ill. hangszerkísérettel (saját kíséret nem kötelező), ebből hármat kotta nélkül, és ismerje az énekelt darabok legfontosabb jellemzőit.
Kottáról a tanulónak kell gondoskodnia.

A vizsga értékelése

Az írásbeli vizsga értékelése
- A feladat helyes megoldása, a válaszok pontos, világos jelölése
- dallamírás: dallami, metrikai/ritmikai korrektség, kottaírási készség, külalak.

- Az elemzési szempontokra adott válaszok teljessége, helytállósága, a jelölések pontossága.

A szóbeli vizsga értékelése
- a választott zenei anyag élményszerű megszólaltatása.
- általános zenei ismeretek (hangnemek, hangközök, akkordok, előadásmód, zenei szakkifejezések ismerete),
- zenetörténeti tájékozottság,
- stílusismeret,
- formai ismeretek,
- tájékozódás a zenei műfajok között.

ELEKTROAKUSZTIKUS ZENE

SZINTETIZÁTOR-KEYBOARD

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei
A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama
Szintetizátor-keybord főtárgy

„A" tagozat: minimum 10 perc
„B" tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A" tagozat
- Harminc jazz- és tánczenei szám ismerete különböző stílusokban, melyből a tanuló a vizsgabizottság választása szerint három különböző ritmusú számot előad arranger kísérettel, nehézségi foka eléri legalább az alábbiakat: Beat (She), slow (Dream a little dream of Me), swing (All of Me), bossa-nova (Fly Me to the Moon), begin (More), cha-ca (Pireus gyermekei), rhumba (Cseresznyevirág), samba (Quando Quando), slow rock (What a wonderful World), waltz (Moon River), ragtime (Alexander's Ragtime Band), charleston (Yes, Sir).
- Két jazz- és tánczenei szám, melyet a tanuló zongorán, önálló bal kéz kísérettel ad elő.
- Két klasszikus előadási darab zongorán, amelyek nehézségi foka elérik az alábbi művekét: Bach: 18 kis zongoradarab - megfelelő nehézségű darabjai, könnyű szonatinák megfelelő tételei, Bartók: Mikrokozmosz III-IV.

„B" tagozat
- Negyven jazz- és tánczenei szám ismerete különböző stílusokban, melyből a tanuló a vizsgabizottság választása szerint három különböző ritmusú számot előad arranger kísérettel, nehézségi foka eléri legalább az alábbiakat: Beat (She), slow (Blue Moon), swing (Somebody Loves Me), bossa-nova (Fly Me To The Moon), begin (Orfeo Negro), cha-ca (Pireus gyermekei), rhumba (Cseresznyevirág), samba (Brasil), slow rock (Moonlight Serenade), waltz (Moon River), ragtime (Alexander's Ragtime Band), charleston (Yes, Sir)
- Két jazz- és tánczenei szám, melyet a tanuló zongorán, önálló bal kéz kísérettel ad elő.

- Két klasszikus előadási darab zongorán, amelyek nehézségi foka elérik az alábbi művekét: Bach: 18 kis zongoradarab - megfelelő nehézségű darabjai, könnyű szonatinák megfelelő tételei, Bartók: Mikrokozmosz III-IV.

A vizsga értékelése
- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- pedálhasználat,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,
- állóképesség.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei
A vizsga gyakorlati vizsgarészből áll.

A vizsga tantárgya és időtartama
Szintetizátor-keybord főtárgy

„A" tagozat: minimum 10 perc
„B" tagozat: minimum 15 perc

A vizsga tartalma

„A" tagozaton:
- Ötven jazz- és tánczenei szám ismerete különböző stílusokban, melyből a tanuló a vizsgabizottság választása szerint három különböző ritmusút előad arranger kísérettel, amelyek nehézségi foka megfelel az alábbiaknak: slow (Smoke Gets In Your Eyes, Deep Purple), swing (I Can't Give You, Autumn Leaves), bossa-nova (The Girl From Ipanema, Wave).
- Négy jazz- és tánczenei szám, melyet a tanuló zongorán, önálló bal kéz kísérettel ad elő.
- Két klasszikus előadási darab zongorán; Bach: Kétszólamú invenciók, Bartók: Mikrokozmosz III-IV, Czerny: Etüdök op. 721., Schubert: Táncok (EMB), Chopin: Mazurkák nehézségi szintjén.

„B" tagozaton:
- Hatvan jazz- és tánczenei szám ismerete különböző stílusokban, melyből a tanuló a vizsgabizottság választása szerint három különböző ritmusút előad arranger kísérettel, amelyek nehézségi foka megfelel az alábbiaknak: slow (Misty, Stardust, Laura, Georgia On My Mind), swing (Lullalby Of Birdland, Yesterdays, How High The Moon, Take The „A" Train), bossa-nova (Blue Bossa) stb.
- Négy jazz- és tánczenei szám, melyet a tanuló zongorán, önálló bal kéz kísérettel ad elő,

- Két klasszikus előadási darab zongorán; Bach: Kétszólamú invenciók, Bartók: Mikrokozmosz III-IV, Czerny: Etűdök op. 721., Schubert: Táncok (EMB), Chopin: Mazurkák nehézségi szintjén

A vizsga értékelése
- megfelelés az előírt követelményeknek,
- technikai felkészültség,
- helyes test- és kéztartás,
- hangminőség, billentés,
- pedálhasználat,
- hangszerkezelés,
- artikulációkés díszítések alkalmazása,
- helyes ritmus és tempó,
- előadásmód,
- a zenei stílus és az előírások megvalósítása,
- memória,
- alkalmazkodóképesség,

Tiltott tárgyak köre

A Kormány 245/2024. (VIII. 8.) rendelete a nevelési-oktatási intézményekben a tiltott és a használatában korlátozott tárgyak köréről, valamint a tárgyakra vonatkozó eljárásrend részletes szabályairól

1. §

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 7. § (1) bekezdés b)-j) pontja szerinti nevelési-oktatási intézménybe nem vihető be
a) a közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről szóló 175/2003. (X. 28.) Korm. rendelet szerinti közbiztonságra különösen veszélyes eszköz,
b) azon tárgy, amelynek birtoklása
ba) a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvényben, vagy
bb) a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényben foglaltak szerint büntetendő, vagy
c) a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy részére nem értékesíthető termék.

- ***pl.: 8 cm szúróhosszúságú vagy vágóélű szúró- vagy vágóeszköz***
- ***dobócsillag***
- ***boxer***
- ***rugóskés***
- ***felajzott íj***
- ***szigonypuska***
- ***parittya***
- ***csúzli***
- ***ólmosbot***
- ***gázspray***
- ***elektromos sokkoló***
- ***mechanikus vagy elektromos zárnyitó szerkezetek***
- ***alkohol***
- ***dohánytermék***
- ***energiaital***
- ***kábítószer.***

2. Használatában korlátozott tárgyak köre

2. §

Használatában korlátozott tárgynak minősül
a) a tanítási nap folyamán
aa) az általános iskola 1-8. évfolyamán,
c) a foglalkozások, tanórák ideje alatt – ideértve az intézményben töltött időt is – az alapfokú művészeti iskola minden évfolyamán, vagy a telekommunikációs eszközök – különösen a mobiltelefonok –, a kép- vagy hangrögzítésre alkalmas eszközök és az internet elérésre alkalmas okos eszközök.

3. A tiltott és használatában korlátozott tárgyak átvételének és visszaadásának szabályai

3. §

(1) A használatában korlátozott tárgy a 2. § szerinti nevelési-oktatási intézménybe bevihető azzal, hogy a tanuló a használatában korlátozott tárgyat a tanítási nap kezdetén, a tanítási órák megkezdése előtt – kollégiumban a foglalkozás megkezdése előtt – az intézmény házirendjében meghatározottak szerint leadja – a kollégium kivételével – a tanítási nap időtartamára, és azt a házirendben meghatározottak szerint visszakapja.
(2) A használatában korlátozott tárgyat az átvételt követően a nevelési-oktatási intézmény által a házirendben meghatározott elzárt helyen kell tárolni.
(3) Az 1. § a) és c) pontja szerinti tiltott tárgyat a házirendben meghatározott személy veszi át és tárolja visszaadásáig.
(4) Az 1. § a) és c) pontja szerinti tiltott tárgyat – ha annak birtoklását jogszabály nem zárja ki – az a) és b) pontban foglaltak kivételével a tanuló szülőjének,
a) ha a tanuló a 18. életévét betöltötte, a tanulónak vagy
b) ha kétséget kizáróan megállapítható, hogy a tiltott tárgy tulajdonosa harmadik személy, a harmadik személynek
kell visszaadni.
(5) Az átvett tárgyat az átvétel időpontja szerinti állapotban kell visszaadni az (1) és (4) bekezdés szerinti személy részére.

4. A tiltott és használatában korlátozott tárgyakra vonatkozó előírások betartásának ellenőrzése

4. §

(1) Ha arra utaló információ merül fel, hogy a tanuló az Nkt. 7. § (1) bekezdés b)-j) pontja szerinti nevelési-oktatási intézmény területén az 1. § b) pontja szerinti tiltott tárgyat tart birtokában, akkor a szabályok betartását a pedagógus jogosult ellenőrizni azzal, hogy
a) felszólítja a tanulót annak igazolására, hogy a tiltott tárgy nincs a birtokában, és ezzel egyidejűleg
b) értesíti
ba) a nevelési-oktatási intézmény rendjének fenntartásában közreműködő személyt,
bb) az általános rendőri szervet, és
bc) a tanuló szülőjét.
(2) Ha arra utaló információ merül fel, hogy a tanuló az Nkt. 7. § (1) bekezdés b)-j) pontja szerinti nevelési-oktatási intézmény területén
a) az 1. § a) és c) pontja szerinti tiltott tárgyat vagy
b) használatában korlátozott tárgyat engedély nélkül
tart birtokában, akkor a szabályok betartását a pedagógus jogosult ellenőrizni azzal, hogy
ba) elsősorban felszólítja a tanulót a tárgy átadására,
bb) – amennyiben felszólítás ellenére a tárgyat nem adja át – felszólítja a tanulót annak igazolására, hogy a tiltott vagy használatában korlátozott tárgy nincs a birtokában.
(3) Ha a tanuló
a) az 1. § a) és c) pontja tiltott tárgyat, vagy
b) használatában korlátozott tárgyat engedély nélkül
birtokában tartja a tanítás vagy a kollégiumi foglalkozás időtartama alatt, azt a tanulótól a pedagógus átveszi.

5. A tanuló részére a birtoklás és használat igazgató, valamint pedagógus általi engedélyezése

5. §

Az Nkt. 24. § (4) bekezdés b) pontja szerinti esetben a birtoklásra és használatra vonatkozó engedélyezést az igazgató vagy a pedagógus végzi a tanulmányi rendszerben azzal, hogy rögzíti a) a birtoklás és a használat célját, b) az engedély érvényességének időtartamát (tanórán, foglalkozáson, tanítási év), továbbá c) birtokolható tárgyat.

Tanulóinknak tilos az iskolába a mobiltelefonon kívül kép-vagy hangrögzítésre alkalmas eszközt, internetelérésre alkalmas okos eszköz behozni.
Az alább felsorolt pontok az alapfokú művészeti iskola délutáni óráira is vonatkoznak.

I. A tiltott és használatában korlátozott eszközök átadás-átvételének rendje

Az intézménybe kizárólag indokolt esetben lehet mobiltelefont, okosórát, számítógépet, notebookot, tabletet behozni (pl. bejáró gyerekek, inzulinos cukorbeteg, vagy egyéb, egyéni főigazgatói engedély alapján szülői kérelemre vagy pedagógus kérésére, tanórai célra). Azok a tanulók, akiknek egészségügyi okból szükségük van napközben is a telefonjukra, igazgatói engedéllyel továbbra is bekapcsolt állapotban maguknál tarthatják. Ehhez szülői kérvény szükséges, amely indoklást és orvosi igazolást is tartalmaz. Az engedély kiadása esetén ezt a tényt és az érvényesség időtartamát az igazgató a tanulmányi rendszerben rögzíti.
A mobiltelefont csak kikapcsolt állapotban lehet behozni.
A gyermekeknek is kötelezően le kell adni a készüléke(ke)t az első tanítási óra előtt az osztályfőnököknek/annak a pedagógusnak, akivel az első óra kezdődik. A készülékeket az utolsó tanítási óra után kérhetik vissza a tanulók attól a pedagógustól, akivel az utolsó tanítási órájuk van. A telefont a tanuló csak akkor kapcsolhatja be, ha elhagyta az iskola területét.

II. A tiltott és használatában korlátozott eszközök tárolásának rendje

Az osztályfőnökök egy felcímkézett, az osztályokat megjelölő dobozban és minden tanuló számára név szerinti borítékban helyezik el a készülékeket, melyeket zárt szekrényben tárolunk. Amennyiben a telefon sérülésmentesen tartó telefonokban van, akkor ezen kell feltüntetni időtálló módon a tanuló nevét és osztályát, de a tanuló otthonról hozott más (pl. légbuborékos boríték, egyéb tartó,) biztonságosan tárolható módon is leadhatja készülékeit. Ajánlott a légbuborékos boríték, simítózáras műanyag tasak. Tárolásra nem alkalmas a sima, vékony, nem elég nagy, nem zárható nejlonzacskó, amelyből kicsúszhat a telefon.
A leadott és le nem adott készülékekért felelősséget az intézmény nem vállal.

III. A tiltott és használatában korlátozott eszközök engedély nélküli használatáért kiszabható szankciók

Amennyiben bármely pedagógus/iskolai dolgozó azt észleli, hogy bármely gyermek tanítási órán, szünetben engedély nélkül elektronikus eszközt használ, azonnali jelzéssel kell élnie az iskolavezetés felé. A Házirend adott pontjai szabályozzák az elfogadott szabályok megszegését (pl. figyelmeztetés, intés, megrovás, fegyelmi vétség). Tehát a pedagógus/egyéb dolgozó felelőssége is számonkérhető ebben az esetben.

A tiltott tárgyak elvétele azon pedagógus/egyéb dolgozó felelőssége, aki észrevételezi a tárgy jelenlétét. A pedagógus azonnal jelzéssel él az iskolavezetés felé, aki értesíti a szülőt. A tiltott tárgyat kizárólag a szülő veheti át. Ha kétséget kizáróan megállapítható, hogy a tiltott tárgy tulajdonosa harmadik személy, a harmadik személynek kell visszaadni.
Amennyiben a pedagógusok tudomására jut, hogy a tanuló nem kikapcsolt állapotban adta le a telefonját, 1. esetben osztályfőnöki figyelmeztetésben, minden további esetben osztályfőnöki intésben, majd osztályfőnöki megrovásban részesül.
Amennyiben a pedagógusok tudomására jut, hogy a tanuló nem adta le telefonját 1. esetben igazgatói figyelmeztetésben, minden további esetben igazgatói intésben, majd igazgatói megrovásban részesül.

IV. RRF pályázat keretén belül kiosztott notebook taneszközként való használatának szabályai

A fent megfogalmazott rendelet alapján notebookot nem lehet az intézménybe behozni. Kivételt képez az az eset, ha a tanórákon/foglalkozásokon a tananyag feldolgozásakor a pedagógusok által irányított tevékenységhez szükséges az adott eszköz használata.
A pedagógusnak kötelessége előre bejelenteni ennek tényét az iskola valamelyik vezetőjének.
Napközben tanulási céllal a pedagógus is adhat engedélyt a telefon használatára. Ebben az esetben a pedagógus az e-Krétában rögzíti a használat célját és az engedély érvényességének időtartamát.

V. A tiltott és használatában korlátozott eszközök elvesztése, megrongálódása esetén a kártérítési felelősség

Az intézményre és az intézmény dolgozóira semminemű kártérítési felelősség nem hárul. Az intézmény kártérítési felelősséget nem vállal azokért az eszközökért sem, melyeket engedéllyel hoznak magukkal a tanulók az iskolába. A szülő/gondviselő/tanuló kártérítésre nem nyújthat be igényt.

VI. A tiltott és használatában korlátozott eszközök birtoklására és használatára vonatkozó engedélyezés rendje

Lásd fentebb I. pont.
Az intézménybe kizárólag indokolt esetben lehet mobiltelefont, okosórát, számítógépet, notebookot, tabletet behozni (pl. bejáró gyerekek, inzulinos cukorbeteg, vagy egyéb, egyéni főigazgatói engedély alapján szülői kérelemre vagy pedagógus kérésére, tanórai célra).

A Pedagógiai program elfogadása

Iktatószám: TK/149/00845-28/2024

FENNTARTÓI NYILATKOZAT

A **Záhonyi Árpád Vezér Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola** Pedagógiai Programját a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26.§ (1) bekezdése értelmében és vonatkozásában **Pásztor Gyula Csabáné** igazgató, a **Kisvárdai Tankerületi Központ** részéről, mint az intézmény fenntartója egyetértési jogot gyakorolt.

Aláírásommal tanúsítom, mint a fenntartó döntésre jogosult szervezet vezetője a Pedagógiai Program fenti rendelkezéseivel **egyetértek**, azokat **jóváhagyom**.

Kisvárda, 2024. szeptember 19.

Pásztor Gyula Csabáné
tankerületi igazgató
Kisvárdai Tankerületi Központ

Jelen Pedagógiai program módosítása csak a nevelőtestület elfogadásával, a Jelen közösségek egyetértésével és a fenntartó jóváhagyásával lép érvénybe.

1. A pedagógiai program hatálybalépése

A Pedagógiai program **2024. szeptember 09.** napján a nevelőtestület általi elfogadásával lép hatályba, és visszavonásig érvényes. A felülvizsgált Pedagógiai program hatálybalépésével egyidejűleg érvényét veszti az előző készített Pedagógiai program.

2. A Pedagógiai program felülvizsgálata

A Pedagógiai program felülvizsgálatára sor kerül jogszabályi előírás alapján, illetve jogszabályváltozás esetén, vagy ha módosítását kezdeményezi az intézmény nevelőtestülete, a diákönkormányzat, az intézményi tanács, ennek hiányában az iskolaszék, óvodaszék, kollégiumi szék, ennek hiányában a szülői szervezet. A kezdeményezést és a javasolt módosítást az intézményvezetőhöz kell beterjeszteni. A Pedagógiai program módosítási eljárása megegyezik megalkotásának szabályaival.

Kelt: Záhony, 2024.09.09.

.....

főigazgató

P.H.

3. Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A Pedagógiai programot az intézmény diákönkormányzata **2024. szeptember 10.** napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírásommal tanúsítom, hogy a diákönkormányzat véleményezési jogát jelen Pedagógiai program felülvizsgálata során a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

Kelt: Záhony, 2024.09.10.

.....
diákönkormányzat vezetője

A Pedagógiai programot az intézményi tanács **2024. szeptember 10.** napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírásommal tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát jelen Pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

Kelt: Záhony, 2024.09.10.

.....
intézményi tanács képviselője

A Pedagógiai programot a szülői szervezet (közösség) **2024. szeptember 12.** napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírásommal tanúsítom, hogy a szülői szervezet véleményezési jogát jelen Pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

Kelt: Záhony, 2024.09.12.

.....
szülői szervezet képviselője

A Pedagógiai programot az intézmény nevelőtestülete **2024. szeptember 09.** napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Záhony, 2024.09.09.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag